

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ І АУДИТІ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання лабораторних робіт та самостійної роботи
для студентів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»
всіх форм навчання

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри обліку і аудиту.
Протокол № 5 від 18.11.2013 року

Інформаційні системи і технології в обліку і аудиті. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт та самостійної роботи для студентів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» всіх форм навчання / Укладачі: Волот О.І., Зоценко Д.В. – Чернігів: ЧНТУ, 2014. – 204 с.

Укладачі: Волот Олена Ігорівна, доцент
Зоценко Діана Віталіївна, асистент

Відповідальний за випуск: Шкарлет С.М., завідувач кафедри обліку і аудиту, доктор економічних наук, професор

Рецензент: Лень Василь Степанович, кандидат економічних наук, професор, заст. завідувача кафедри обліку і аудиту Чернігівського національного технологічного університету

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 1 ПІДГОТОВКА СИСТЕМИ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2» ДО РОБОТИ ТА ВВЕДЕННЯ ПОЧАТКОВИХ ДАНИХ ПРО ПІДПРИЄМСТВО.	6
2 ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 2 РОБОТА З ПЛАНОМ РАХУНКІВ ТА ВВЕДЕННЯ ПОЧАТКОВИХ ЗАЛИШКІВ.	19
3 ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 3 РУЧНЕ ВВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ В «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2». ТИПОВІ ОПЕРАЦІЇ.	35
4 ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 4 РОБОТА З ДОКУМЕНТАМИ. АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2».....	49
5 ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 5 АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ПРИДБАННЯ ТМЦ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2»	58
6 ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 6 АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2».....	69
7 ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 7 АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2».....	94
8 ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 8 АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З КОНТРАГЕНТАМИ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2»	111
9 ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 9 КАДРОВИЙ ОБЛІК ТА АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2».....	120
10 ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 10 АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЦТВА, РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА РОЗРАХУНКІВ ІЗ ПОКУПЦЯМИ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2»	164
11 ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 11 АВТОМАТИЗАЦІЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2».....	177
12 ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ ЦИКЛУ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ	179
13 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ.....	179
14 ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ РОБОТИ	180
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	203

ВСТУП

Сучасне суспільство живе в період, що характеризується помітним збільшенням інформаційних потоків. Це стосується як економіки, так і соціальної сфери. Найбільший ріст обсягу інформації спостерігається в промисловості, торговлі, фінансово-банківській сфері. У промисловості ріст обсягу інформації зумовлений зростанням номенклатури матеріалів, які використовуються, збільшенням обсягу виробництва, ускладненням продукції, що випускається, технологічного обладнання, розширенням внутрішніх і зовнішніх зв'язків економічних об'єктів.

Ринкові відносини ставлять високі вимоги до вчасності, достовірності, повноти інформації, без якої неможлива ефективна маркетингова, фінансово-кредитна, інвестиційна діяльність. Роль інформації в суспільному житті дуже змінюється. Інформація стає одним із визначальних факторів, охоплює всі сторони суспільного життя: від матеріального виробництва до соціально-побутової сфери.

Зросла потреба в достовірних, сучасних, повних, представлених у доступній для користувача формі, повідомлень. Інформація пронизує всі сторони діяльності суб'єктів економіки і виробництва, надає безвідмовний механізм управління за умови правильної постановки завдань і вибору їх технологічного рішення.

Автоматизація бухгалтерського обліку, точність і оперативність інформації є вирішальними факторами успішного розвитку економіки України. Автоматизація не лише підвищує якість обліку, а й бізнесу підприємства.

На ринку комп'ютерних програм в Україні виставлено широкий спектр варіантів бухгалтерських програм, призначених для різних підприємств, фірм, організацій. Основою класифікації функціональних пакетів бухгалтерського обліку може бути їх орієнтація на мале, середнє та велике підприємство. Багато фірм випускають програми у локальному та мережевому варіантах. Слід зауважити, що мережеві варіанти набагато складніші й дорожчі, потребують нової технології "клієнт-сервер", спеціального обладнання, а також спеціалістів для обслуговування обчислювальної мережі.

Комп'ютерна бухгалтерська система «1С: Підприємство 8.2. Бухгалтерія для України» орієнтована на звичну роботу бухгалтера та журнально-ордерну систему. Меню програми складено в зручній формі, є можливість перерахунку залишків та оборотів після введення і зміни операцій, отримання підсумків за будь-який розрахунковий період та інтервал часу. В програмі є можливість формувати та друкувати усі необхідні первинні документи: прибуткові та видаткові касові ордери, авансові звіти, платіжні документи. «1С: Підприємство 8.2. Бухгалтерія для України» за структурою відповідає стандарту програмних додатків у середовищі Windows.

Мета дисципліни – здобуття студентами теоретичних знань та практичних навичок роботи з програмою автоматизації бухгалтерського обліку «1С: Підприємство 8.2. Бухгалтерія для України».

Завдання дисципліни полягають в тому, що студенти повинні навчитися працювати з такими ділянками облікової роботи підприємства як:

- облік грошових коштів;
- облік операцій з придбання ТМЦ;
- облік використання матеріальних запасів;
- облік необоротних активів;
- облік розрахунків з контрагентами;
- кадровий облік та автоматизація обліку розрахунків з оплати праці;
- облік виробництва, реалізації готової продукції та розрахунків із покупцями;
- формування фінансових результатів.

Після вивчення дисципліни студент має **знати**:

- порядок збереження та відновлення бази даних програми;
- алгоритми створення нових баз даних, реєстрації користувачів у програмі;
- послідовності заповнення первинних документів за основними господарськими операціями;
- склад та призначення різних видів звітності.

Студент має **вміти**:

- працювати з довідниками програми та Планом рахунків;
- використовувати механізм формування залишків по рахunkах;
- заповнювати первинні документи в залежності від типу господарської операції та аналізувати бухгалтерські проведення;
- формувати необхідні для подальшого аналізу звіти.

Засвоєння матеріалу курсу базується на знаннях, які студенти здобули з таких предметів як: «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік-І», «Фінансовий облік-ІІ», «Інформатика та комп’ютерна техніка».

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 1 ПІДГОТОВКА СИСТЕМИ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2» ДО РОБОТИ ТА ВВЕДЕННЯ ПОЧАТКОВИХ ДАНИХ ПРО ПІДПРИЄМСТВО

Мета: ознайомитися з інтерфейсом системи «1С: Підприємство 8.2» і закріпити навички введення початкових даних про підприємство

Запуск програми

Після того, як програма встановлена на персональний комп'ютер, на робочому столі в меню кнопки «Пуск» → «Програми» автоматично з'являється нове підменю «1С: Підприємство 8.2».

ⓘ *Цікаво знати: Чому «1С» так називається? На початку 90-х років маленька, нікому не відома фірма розробляла програму для пошуку даних. Головною вимогою до цієї програми було те, що вона мала давати відповідь за 1 секунду. Ця програма і дала назву фірмі «1С», яка продовжила шлях автоматизації...*

Зайдемо в програму, натиснувши, Пуск→Програми→1С:Підприємство 8.2→1С: Підприємство.

З'явилося вікно запуску програми:

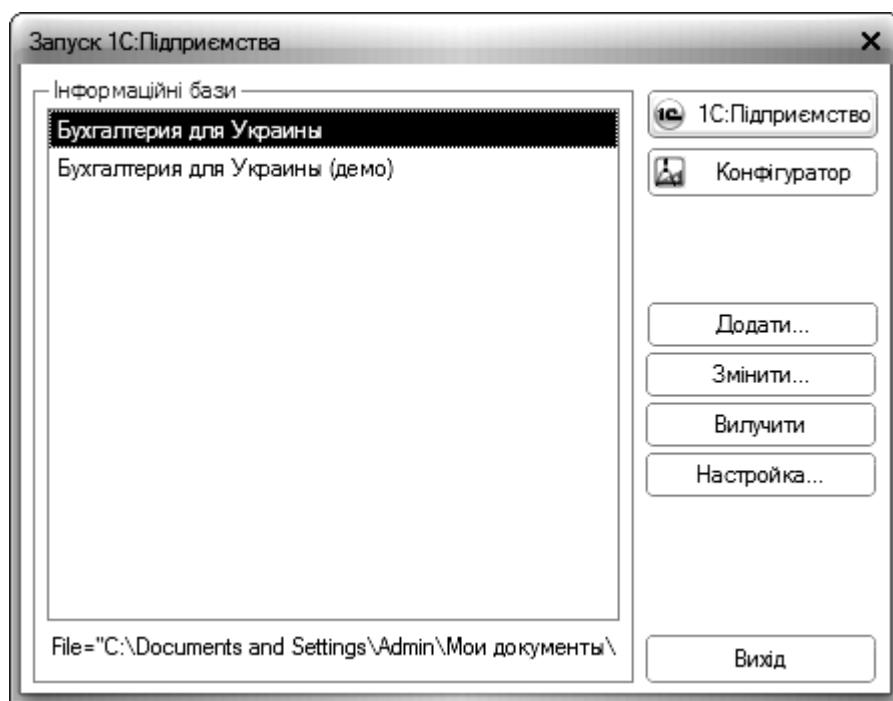

Рисунок 1.1 – Запуск програми

В цьому вікні в полі «Інформаційні бази» знаходиться список інформаційних баз, які доступні для роботи – це: **Бухгалтерія для України** та **Бухгалтерія для України (демо)**. Вибрали базу **Бухгалтерія для України**, внизу вікна можемо побачити шлях до каталогу (папки), в якому зберігається

ця база. В даному випадку це: C:\Users\Zotsenko\Desktop\база1, але фактично місце зберігання бази залежить від організації даних на комп'ютері користувача, тому у Вас шлях до бази відрізнятиметься від зазначеного на рисунку.

Інформаційна база **Бухгалтерія для України (демо)** – це заповнена демонстраційна база з прикладами, призначена для ознайомлення з програмою. Сюди Ви можете заходити на будь-якому етапі вивчення програми для кращого розуміння принципів її роботи. На лабораторних заняттях ми будемо працювати з порожньою базою **Бухгалтерія для України**.

У вікні запуску програми можна вибрати режими роботи програми:

1С:Підприємство (1С:Підприємство) та **Конфігуратор** (Конфігуратор).

Режим **1С:Підприємство** призначений для безпосереднього ведення бухгалтерського обліку.

Режим **Конфігуратор** дозволяє:

- 1) налаштовувати систему щодо вимог конкретного підприємства: редагувати і створювати довідники, налаштовувати вигляд і реквізити форм для вводу інформації, редагувати і створювати нові документи, звіти і т.д.;
- 2) здійснювати адміністрування програми: створювати нових і редагувати існуючих користувачів, архівувати і відновлювати бази даних та ін.

Створення нової бази даних

Зараз у вікні запуску програми присутні 2 бази даних: Бухгалтерія для України та її демо-версія. **Кількість інформаційних баз для роботи з програмою – не обмежена.** Проте, слід знати наступне: попередні версії програми, наприклад 1С:Підприємство 7.7, працювали за принципом: одна база – одне підприємство. Тобто, якщо бухгалтер вів облік на декількох підприємствах, то для кожного підприємства існувала своя база даних.

У версіях програми **1С:Підприємство 8.х в одній базі даних** можна вести облік декількох підприємств одночасно. Тобто, у вікні запуску програми може бути і одна інформаційна база.

Для створення нової бази даних призначена кнопка Додати... у вікні запуску програми. Натискаємо цю кнопку і бачимо діалогове вікно **Додавання інформаційної бази/групи**, яке пропонує 2 варіанти додавання бази: Створення нової інформаційної бази та Додавання до списку існуючої інформаційної бази.

Перший варіант дозволяє створити принципово нову базу, другий варіант передбачений для того, щоб додати базу, якої немає у списку баз, але вона вже створена раніше і зберігається у пам'яті комп'ютера.

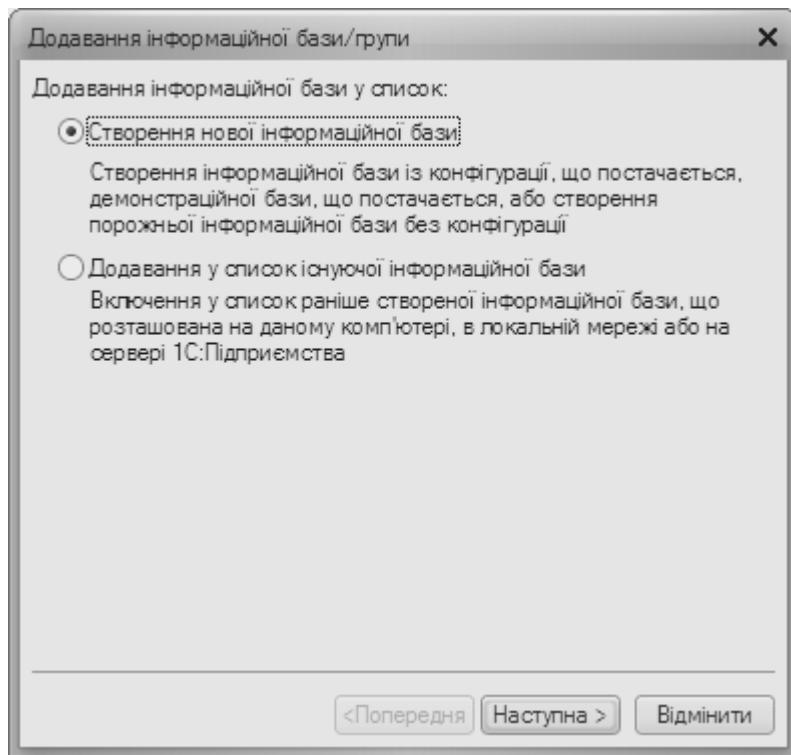

Рисунок 1.2 – Створення нової інформаційної бази

Ставимо маркер на перший варіант, як показано на рисунку, і натискаємо кнопку **Наступна**. В наступному діалоговому вікні ставимо маркер на першу позицію та вибираємо Версія 1.1.26.1, як показано на наступному рисунку:

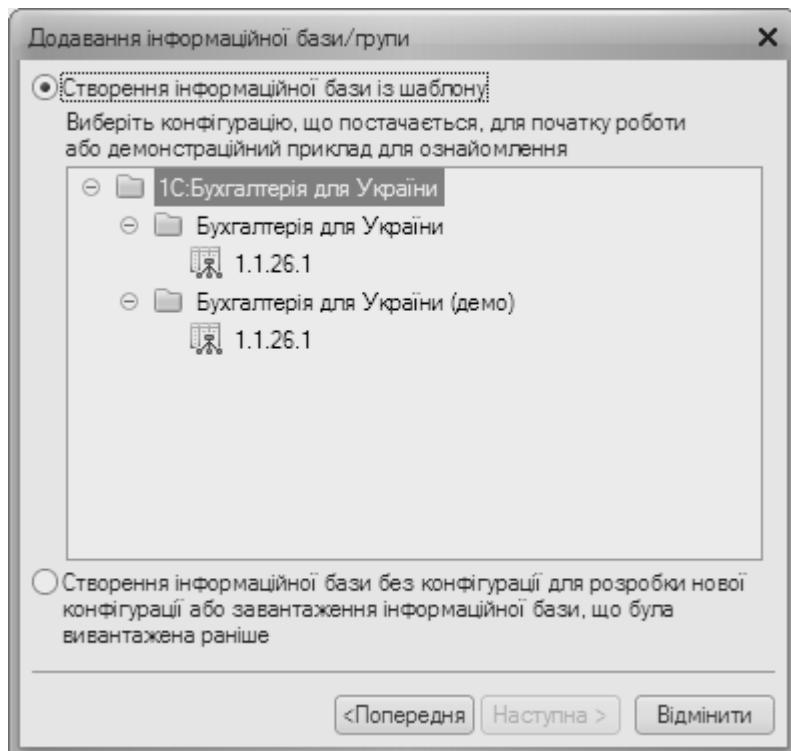
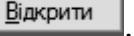
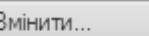
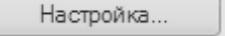

Рисунок 1.3 – Вибір версії інформаційної бази

Натискаємо кнопку **Наступна**. У наступному вікні пишемо назву нашої бази. Її можна назвати іменем нашого підприємства, наприклад Добро. І знову натискаємо кнопку **Наступна**.

Наступне діалогове вікно пропонує вибрати каталог, у якому зберігатиметься база. Можна погодитися з тим каталогом, який пропонує система, а можна задати свій. Тому у цьому вікні натискаємо кнопку , вибираємо диск D, на ньому створюємо папку «База Добро» (не виходячи з діалогового вікна), розкриваємо її та натискаємо кнопку **Відкрити**. Шлях до бази занесено до вікна → кнопка **Готово**.

Перед нами вікно запуску програми, у якому вже додана нова база під назвою Добро. Виділивши цю базу, ми можемо скористатися і іншими кнопками в цьому вікні. Зокрема, кнопка **Змінити...** дає змогу змінити назву бази, її розміщення та інші параметри. Кнопка **Вилучити** видаляє вибрану базу зі списку баз. Проте, щоб видалити саму базу, а не лише її назву зі списку, потрібно видалити каталог, у якому зберігається база на жорсткому диску комп'ютера. Кнопка **Настройка...** дозволяє увімкнути відображення списку баз у вигляді дерева, по алфавіту та встановити інші параметри.

Виділяємо нову базу Добро та натискаємо кнопку **1С:Підприємство**, щоб зайти в систему. На системні запитання щодо початкового заповнення даних та розрахунку підсумків відповідаємо **Так**.

Ознайомлення з меню програми

Меню **Файл** і **Правка** дозволяють виконувати стандартний набір дій у програмі.

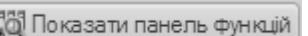
В меню **Операції** знаходяться списки довідників, констант, документів, звітів, реєстрів та інших об'єктів програми.

В окремі пункти меню винесені найбільш часто повторювані операції – це: **Банк і Каса**, **Покупка і Продаж**, **Склад і Виробництво**, **ОЗ і НМА**, **Зарплата** тощо.

Меню **Звіти** дозволяє сформувати обраний користувачем звіт у бухгалтерському та податковому обліку.

В меню **Підприємство** знаходиться основна інформація про підприємство: організації, по яких ведеться облік, відповідальні особи, план рахунків підприємства, введення початкових залишків та ін.

Під рядком меню розташована **Панель інструментів**, яка містить набір допоміжних кнопок.

Особливістю 8 версії програми є розташовані під Панеллю інструментів **Панель функцій**, яка відкривається за допомогою кнопки **Показати панель функцій**.

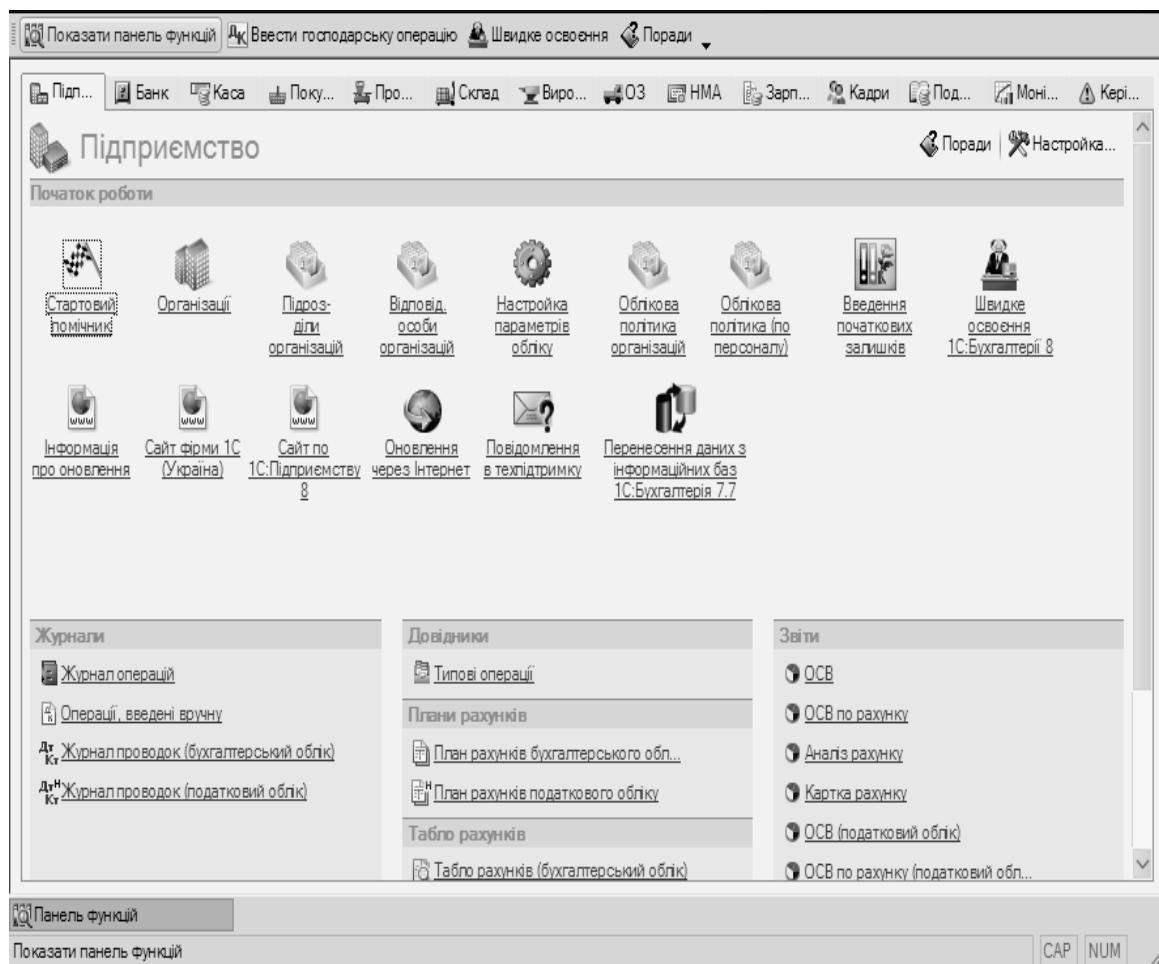

Рисунок 1.4 – Панель функцій

Панель функцій також містить ряд вкладок, з яких можна безпосередньо перейти до форми документа, крім того, натиснувши кнопку тут можна отримати необхідні пояснення до кожного розділу.

Панель функцій забезпечує доступ до найбільш потрібних користувачеві об'єктів конфігурації. При цьому, та сама форма може відкриватися з різних сторінок, наприклад, форму списку контрагентів можна відкривати як із вкладки «Покупка», так і з вкладки «Продаж». В цьому головна відмінність панелі функцій від головного меню й панелей інструментів.

У програмі реалізована можливість здійснювати окремі команди клавішами клавіатури.

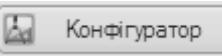
Основні гарячі клавіші:

- F5 – друкувати;
- F6 – зберегти;
- Insert – додати новий рядок або документ;
- F9 – додати копіюванням;
- F2 – змінити;
- Del – встановити помітку на видалення;
- F1 – відкрити довідку

Початок роботи

Створення нового користувача.

Отже, ми безперешкодно зайдли в програму та ознайомилися з її меню. Проте, в умовах реального підприємства, коди з однією базою працюють кілька бухгалтерів, керівники, менеджери, необхідним є обмеження їх прав та розподіл обов'язків. З цією метою створюються **Пользователи** в режимі **Конфігуратор**.

Закриваємо систему (при звичайному неаварійному закритті внесена інформація автоматично зберігається) і ще раз відкриваємо Пуск→Програми→1С:Предприятие 8.2→1С:Предприятие. У вікні запуску програми вибираємо базу Добро і натискаємо кнопку Конфігуратор. Далі пункт меню Адміністрування→Користувачі. У відкритому вікні «Список користувачів» натискаємо кнопку (або Дії→Додати). В полі Ім'я вводимо своє прізвище, наприклад, Іваненко або ІваненкоМокрогоуз (якщо виконуємо роботу удвох). У полі Повне ім'я повторюємо Ім'я. На вкладці Інші вибираємо Доступні ролі (відмічаємо Полные права) та Основний інтерфейс (вибираємо Полный→ОК), а також вказуємо Мову (українська). Після заповнення інформації про користувача→кнопка ОК і наше прізвище з'явилось у списку користувачів. Закриваємо Конфігуратор.

Знову відкриваємо 1С будь-яким способом у режимі 1С:Підприємство. Тепер система пропонує вибрати зі списку користувача. Вибираємо своє прізвище, **пароля не вводимо** → ОК.

Ведення початкових даних про підприємство.

Перш ніж почати працювати в програмі, необхідно виконати початкове настроювання параметрів обліку (включаючи настроювання облікової політики й деякі технічні параметри) і внести початкові залишки по рахунках і окремих реєстрах обліку.

Ввести початкові дані про підприємство можна 2 способами:

1) використовуючи пункт меню Підприємство, заповнити такі підпункти:

- Організації
- Настроювання параметрів обліку
- Облікова політика:
  - Облікова політика (бухгалтерський облік)
  - Облікова політика (податковий облік)
  - Облікова політика (по персоналу)
- Введення початкових залишків:
  - Коригування боргу
  - Введення початкових залишків по ОЗ
  - Прийняття до обліку НМА
  - Введення початкових залишків малоцінних активів в експлуатації

Пункт меню **Операції**→**Операція** (бухгалтерський і податковий облік);
2) використати **Панель функцій**→розділ **Підприємство**.

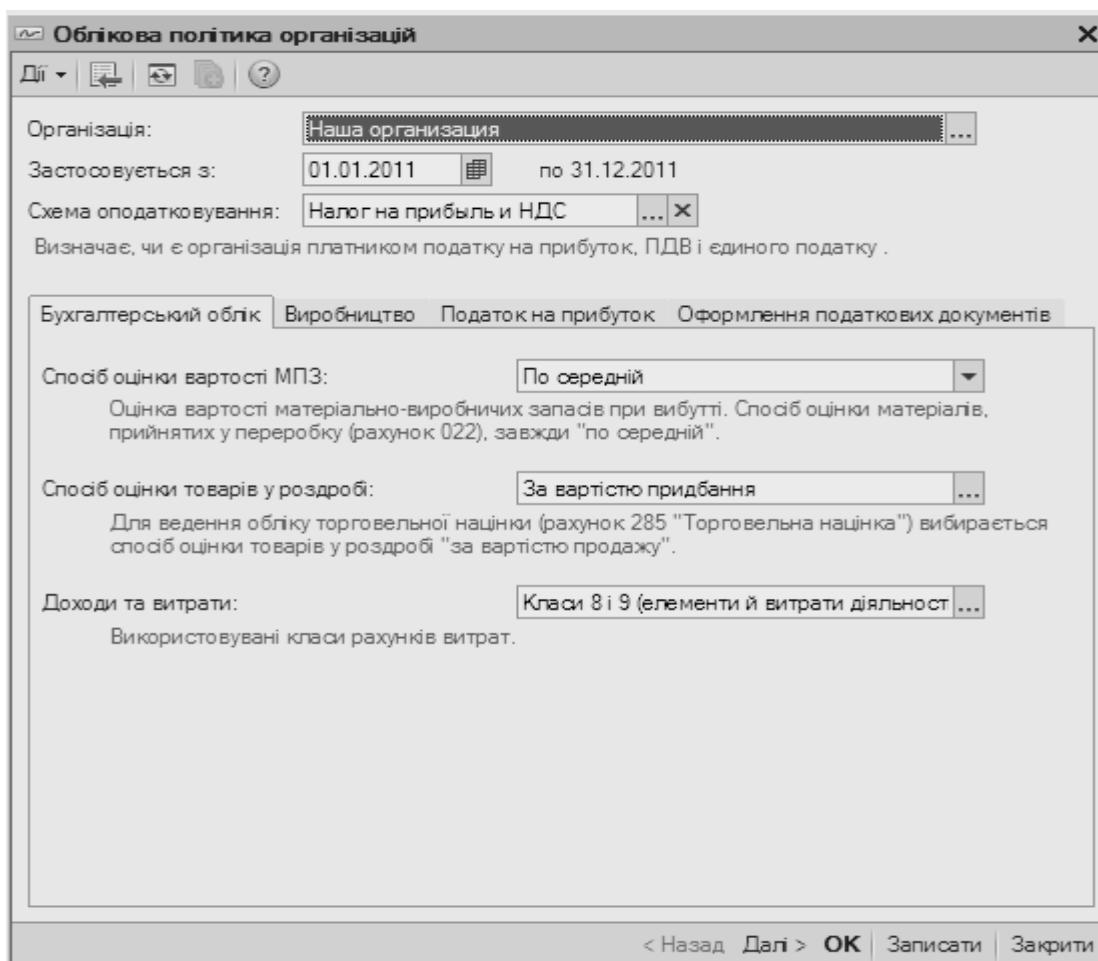
Скористаємося другим способом. У розділі **Панелі функцій** →**Підприємство** наведені всі необхідні форми, які треба заповнити та пояснення до них. Натискаємо **Стартовий помічник** і у вікні, що з'явилося, заповнюємо всі необхідні поля. Переход до наступного розділу здійснюється кнопкою **Далі**.

На етапі початкового заповнення даних організації в навчальних цілях допускається введення лише основних даних. Пізніше можна буде повернутися до цих форм і дозаповнити їх.

 Увага! Під час роботи бухгалтера з реальним підприємством абсолютно вся інформація про підприємство має бути внесена до відповідних полів.

Отже, ввівши основну інформацію про підприємство, внизу форми натискаємо кнопку **Готово**.

В пункті **Облікова політика організацій** → кнопка **Додати** → заповнюємо форму згідно рисунка → **OK**→ Закриваємо вікно **Облікова політика**.

Облікова політика організацій

Дії |

Організація: ...

Застосовується з: по

Схема оподатковування: ...

Визначає, чи є організація платником податку на прибуток, ПДВ і єдиного податку .

Бухгалтерський облік Виробництво Податок на прибуток Оформлення податкових документів

Способ оцінки вартості МПЗ: ...

Оцінка вартості матеріально-виробничих запасів при вибутті. Способ оцінки матеріалів, прийнятих у переробку (рахунок 022), завжди "по середній".

Способ оцінки товарів у роздробі: ...

Для ведення обліку торговельної націнки (рахунок 285 "Торговельна націнка") вибирається спосіб оцінки товарів у роздробі "за вартістю продажу".

Доходи та витрати: ...

Використовувані класи рахунків витрат.

< Назад Далі > OK | Записати | Закрити

Рисунок 1.5 – Облікова політика організацій

Знову Панель функцій → Облікова політика (по персоналу) → кнопка Додати → ставимо необхідні галочки → ОК → закриваємо вікно Облікова політика організації по персоналу.

Повертаємось до **Панелі функцій** → пункт **Облікова політика (податковий облік)** → кнопка **Додати** → поле **Схема оподаткування** – Податок на прибуток і ПДВ → **ОК** → закриваємо вікно Облікова політика (податковий облік).

Робота з довідниками

Вся інформація про підприємство записується в окремі довідники. Наприклад, інформація про валюти, якими користується підприємство, наведена у довіднику **Валюти**; дані про сировину, матеріали, готову продукцію згруповані у довідник **Номенклатура**; дані про постачальників і покупців знаходяться у довіднику **Контрагенти** і т.д. Всі довідники містять біля своєї назви у меню спеціальну піктограму – . Це ознака довідника.

Перелік усіх довідників міститься в меню **Операції** → **Довідник...**

Заповнювати довідники можна як на початку роботи з програмою – перед введенням господарських операцій, так і безпосередньо під час введення господарських операцій – за допомогою кнопки прямо з відкритого документа.

Перед початком роботи заповнимо окремі довідники.

1) Довідник **Контрагенти**: пункт меню Підприємство → Контрагенти. Довідник порожній. Для початку створимо в ньому 2 папки: Постачальники та Покупці. Натискаємо кнопку **Створення нової групи** і вводимо **Найменування**: Постачальники → **ОК**. Група занесена у довідник.

☞ Аналогічно виконайте створення папки Покупці.

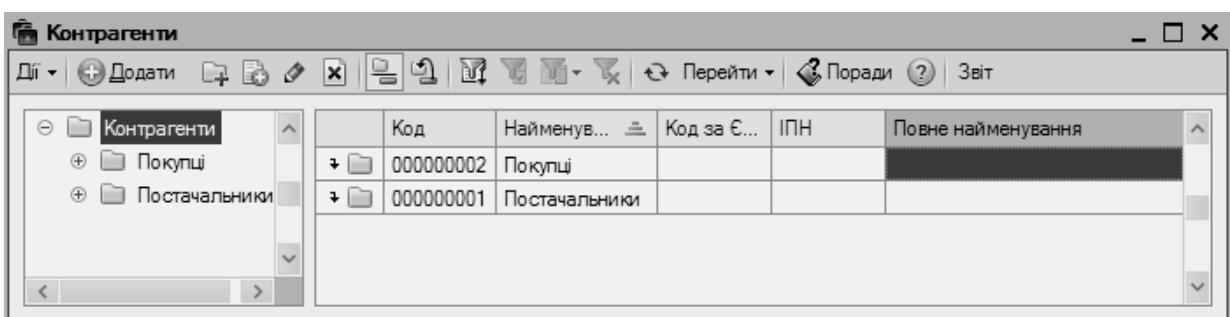

Рисунок 1.6 – Заповнення окремих довідників

У кожній папці створимо записи про контрагентів. Відкриваємо папку Постачальники (подвійним класанням миші на назві або Enter) → кнопка **Додати**. Заповнюємо форму, як на рисунку:

Рисунок 1.7 – Заповнення даних про контрагентів

Заповнюємо також вкладки **Контакти** і **Рахунки й договори** → ОК.
Запис про контрагента ВАТ Прогрес з'явився у папці Постачальники.

☞ Аналогічно створіть контрагента **ТОВ Текстиль** у папці **Покупці**.

Рисунок 1.8 – Створення нового контрагента

Інших контрагентів можна буде додавати по мірі необхідності під час подальшої роботи з програмою.

2) У кожного підприємства є місця збереження цінностей або склади. Розкриваємо пункт меню **Підприємство** або **Склад** → довідник **Склади (місця зберігання)**. В цьому довіднику створимо **Склад сировини** та групу складів (папку) **Склади готової продукції**. В свою чергу, у групі Склади готової продукції створимо **Склад №1** (оптовий) та **Склад №2** (роздрібний), як показано на рисунку:

Склади (місця зберігання)					
	Код	Найменування	Вид складу	Тип цін роздріб...	Коментар
+ Склади (місця зберігання)	00000003	Склад готової продукції			
- 00000001		Склад сировини	Оптовий		

Склади (місця зберігання)					
	Код	Найменування	Вид складу	Тип цін роз...	Коментар
+ Склади (місця зберігання)	00000003	Склад готової продукції			
+ Склад готової продукції	00000004	Склад №1	Оптовий		Оптовий склад
	00000005	Склад №2	Роздрібний	Роздрібна	Роздрібний склад

Рисунок 1.9 – Довідник «Склади»

3) Заповнимо дані про окремих працівників підприємства: пункт меню **Кадри** → довідник **Фізичні особи** → кнопка **Додати**. Інформація про фізичну особу для вводу:

- Ім’я: Петров Сергій Іванович
- дата народження: 14.08.1963
- місце народження: Чернігів, Україна
- інші дані вводимо на власний розсуд → ОК.

В довіднику **Фізичні особи** ми заповнили інформацію про людину, але не вказали її посаду, бо це не передбачено формою довідника. Щоб заповнити інформацію про посаду, відкриваємо меню **Кадри** → пункт **Список працівників організації**. Цей список порожній.

◊ *Зверніть увагу! Кнопки Додати у списку немає.*

Закриваємо список і відкриваємо меню **Кадри** → пункт **Прийом на роботу в організацію**. Додамо працівника за допомогою кнопки . У вікні, що з’явилося, потрібно заповнити певні реквізити. Але для того, щоб у рядочку «Працівник» вибрati нашу створену фізичну особу, її спочатку потрібно занести до «Співробітники організації». Це можна зробити як і з поточного вікна натиснувши кнопку в рядочку «Працівник», так і з пункту меню **Кадри** → **Співробітники організації**. У вікні «Співробітники організації» за допомогою кнопки «Додати» додаємо нашого працівника, обравши пункт «Створити нового співробітника, вибравши його з довідника фізичних осіб», заповнюючи необхідні дані і натискаємо «Ок» або «Закрити». Далі обираємо працівника у вікні «Прийом на роботу в організацію» і заповнюємо решту.

Інформація для заповнення:

- Фізична особа: Петров Сергій Іванович
- Підрозділ організації: Адміністрація (створюємо)
- Посада: Директор (створюємо)
- Дата прийому: 03.11.1991
- Інші дані вводимо на власний розсуд → OK.

The screenshot shows a software interface for managing employee admissions. At the top, there's a toolbar with various icons. Below it, a search bar with fields for 'Номер:' (Number), 'від:' (from) set to '13.12.2011 00:00:00', and 'Організація:' (Organization) set to 'Наша організація'. There's also a field for 'Відповідальний:' (Responsible person) with a search icon. The main area contains two tables. The first table lists employees with columns: № (ID), Табельний №... (Table number), Працівник (Employee), Підрозділ орг... (Department), Посада (Position), Дата прийому (Admission date), Способ відображення в бу... (Display method in bu...), and Базовий пері... (Base period). One row is selected with ID 1, employee name 'Петров Сергій Іванович', department 'Адміністрація', position 'Директор', admission date '03.11.1991', and a redacted display method. The second table, under the 'Нарахування' tab, shows wage calculations with columns: № (ID), Працівник (Employee), Вид розрахунку (Calculation type), Розмір (Size), and Способ відображення в бу... (Display method in bu...). It contains two rows for employee 'Петров Сергій Іванович': 'Оклад по дням' (Daily wage) and 'Індексація зарплати' (Wage indexing). At the bottom, there's a 'Коментар:' (Comment) text input and a footer with buttons: 'Форма П1 | Друк | OK | Записати | Закрити' (Form P1 | Print | OK | Save | Close).

Рисунок 1.10 – Заповнення даних про працівника

Отже, відкриваємо знову **Список працівників організації** з меню **Кадри**, натискаємо кнопку «Сформувати» і у списку Петров С.І. записаний як директор.

☞ Не закриваючи цей довідник, додайте головного бухгалтера (Ваше прізвище) та касира (дані будь-які).

Збереження та відновлення інформаційної бази

Користувач програми має можливість створювати резервні копії інформаційної бази та відновлювати інформацію з резервних копій. Такий механізм резервування інформації призначений перш за все з метою збереження даних у випадках пошкоджень програми, що виникають через:

- 1) помилки користувача;
- 2) вплив вірусів;
- 3) збої в роботі обладнання і т.п.

В навчальних цілях ми будемо проводити збереження інформаційної бази в кінці кожного лабораторного заняття. Така процедура не є обов'язковою, проте надає студентам можливість завжди працювати саме зі своєю базою, з того місця, на якому Ви зупинилися. У збереженій Вами базі буде знаходитись лише Ваша інформація.

Збереження та відновлення бази здійснюється через режим Конфігуратор.

Порядок збереження бази. Закриваємо систему і заходимо в неї в режимі «Конфігуратор». Пункт меню **Адміністрування** → **Вивантажити інформаційну базу** → у полі Зберегти вказуємо свою флешку або дискету→ якщо потрібно, змінюємо **Ім'я файлу** (можна залишити назву за про мовчанням 1Cv8, можна вказати дату збереження) → кнопка **Зберегти**. Після повідомлення системи про вивантаження інформаційної бази натискаємо кнопку **OK**.

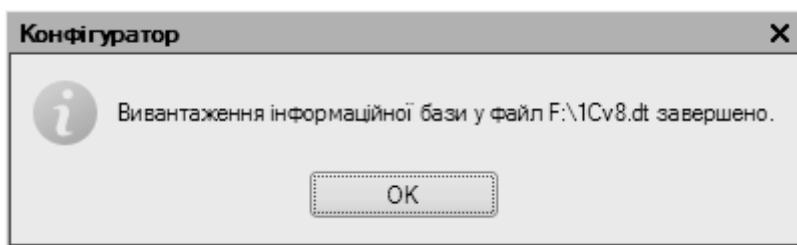

Рисунок 1.11 – Збереження інформаційної бази

Порядок відновлення бази. Заходимо в програму в режимі Конфігуратор → пункт меню Адміністрування → Завантажити інформаційну базу → у полі **Папка** вибираємо свій носій інформації → виділяємо потрібний файл 1Cv8 → кнопка **Відкрити** → на запитання системи про продовження роботи відповідаємо **Так**. На повідомлення системи про завантаження бази відповідаємо **OK**.

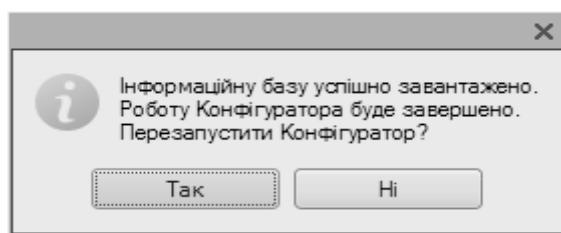

Рисунок 1.12 – Відновлення інформаційної бази

Ще раз заходимо в програму в режимі 1С: Підприємство і продовжуємо роботу.

Завдання до виконання на лабораторному занятті

1. Виконати у програмі всі попередньо описані дії.
2. Додати у довідник **Фізичні особи** наступні відділи (папки) та інформацію про працівників (усі необхідні дані для фізичних осіб узяти на власний розсуд):
  - 1) Бухгалтерія:

- бухгалтер з обліку виробництва: Петренко Оксана Іванівна, 1967 р.н.
- бухгалтер з обліку заробітної плати: Шевченко Віктор Павлович, 1989 р.н.
- бухгалтер з обліку основних засобів: Лугова Вікторія Сергіївна, 1972 р.н.

2) *Виробництво:*

- майстер цеху: Андрушко Микола Андрійович, 1973 р.н.
- швея: Малина Лариса Михайлівна, 1990 р.н.
- закрійник: Набок Ірина Семенівна, 1987 р.н.
- дизайнер одягу: Мілко Савелій Олександрович, 1983 р.н.

3) *Відділ збуту:*

- начальник відділу збуту: Комратов Валерій Петрович, 1964 р.н.
- менеджер відділу збуту: Палиця Роман Микитович, 1988 р.н.
- продавець: Філоніна Валентина Данилівна, 1990 р.н.

3. Попередньо створених вами головного бухгалтера та касира перенести до папки *Бухгалтерія*.

Питання для самоперевірки

1. Як створити нову базу даних, зберегти діючу та відновити базу даних?
2. По скількох підприємствах можна вести облік в одній базі даних?
3. Яким чином виставити мову інтерфейсу баз даних?
3. Які реквізити підприємства необхідно ввести для початку роботи з базою?

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 2 РОБОТА З ПЛАНОМ РАХУНКІВ ТА ВВЕДЕННЯ ПОЧАТКОВИХ ЗАЛИШКІВ

Мета: ознайомитися з планом рахунків та закріпити навички по введенню початкових залишків

Ознайомлення з Планом рахунків

У типовій конфігурації «1С: Підприємство 8.2. Бухгалтерія для України» передбачено два плани рахунків. Один – для потреб бухгалтерського обліку, другий – для податкового.

- ◆ *План рахунків – єдиний для всіх організацій, облік яких ведеться в одній інформаційній базі.*

У меню програми вибираємо пункт **Операції** → **Плани рахунків**. В діалоговому вікні можна вибрати План рахунків бухгалтерського обліку або План рахунків податкового обліку. Вибираємо **План рахунків бухгалтерського обліку** → **OK**.

План рахунків представляє собою вікно з окремою панеллю інструментів.

Кнопка **Звіти** на панелі інструментів Плану рахунків дозволяє швидко сформувати звіти по обраному рахунку.

Кнопка **Перейти в журнал проводок** дозволяє побачити проводки по обраному рахунку.

Перша колонка містить піктограму рахунка або субрахунка. Піктограма означає, що це – «напередвізначеній» рахунок, тобто заданий первоочатково у системі (передбачений законодавством). Користувач не може видалити напередвізначені рахунки. Так, виділим субрахунок 101 «Земельні ділянки» і натиснемо кнопку **Встановити помітку вилучення** () або клавішу **Del**. Система видає повідомлення про неможливість вилучення цього субрахунка.

Користувач може розширювати План рахунків, додаючи нові субрахунки. Піктограма рахунка, доданого користувачем, має вигляд .

Наступна колонка **Код рахунка** містить номер рахунка згідно стандартного Плану рахунків. Колонка **Найменування** – відповідно, називу рахунка.

Колонка **З..** містить ознаку позабалансового рахунка. Якщо навпроти якогось рахунка в цій колонці встановлена галочка, значить він – позабалансовий.

В колонці **Акт.** міститься інформація про те, чи є рахунок активним, чи пасивним.

Галочка в колонці **В..** навпроти рахунка означає, що облік по цьому рахунку ведеться також і в іноземній валюті.

Колонка **Кіл.** містить ознаку того, що облік по цьому рахунку ведеться у кількісному вимірі (одночасно з сумовим).

Далі кожен рахунок має 3 колонки **Субкonto**.

В програмі «1С:Бухгалтерія 8 для України» термін **«субкonto» означає об'єкт аналітичного обліку**. Вид субкonto – це довідник, з якого вибирається об'єкт. Наприклад, рахунок 103 «Будинки та споруди» має 1 субкonto – *Основні засоби*. Це означає, що при здійсненні операцій з будинками та спорудами в систему записується інформація не лише по рахунку 103, а і по кожній назві таких об'єктів, наприклад «Будівля складу», «Цех» і т.д.

Рахунок 201 «Сировина і матеріали» має 3 субкonto – тобто інформація по цьому рахунку ведеться у розрізі *Номенклатури* (назва сировини), *Партії* (інформація про партію поставки) та по *Складах* (на якому складі зберігається сировина).

Швидко знайти потрібний рахунок можна, набираючи його на клавіатурі.

☞ Швидко знайдіть рахунок 372.

Створимо новий субрахунок у Плані рахунків: кнопка **Додати** → поле **Код рахунка:** 2091 → поле **Вид:** Активний → поле **Найменування:** Папір офісний → поле **Підлеглий рахунку:** 209 → **Облік по рахунку:** Кількісний. **Види субкonto:** кнопка **Додати** → Вид: **Номенклатура** → **ОК**.

Якщо потрібно змінити властивості рахунка натискаємо кнопку **Змінити поточний елемент** (F2). Міняємо **Найменування рахунка** на Бланки довіреностей і ставимо галочку **Заборонити використовувати в проводках** → ОК. Назва рахунка змінилась і тепер він відображається у Плані рахунків на рожевому полі – це означає заборону використання його у проводках.

Для додання схожого рахунка виділяємо рахунок 2091 і натискаємо кнопку **Додати копіюванням**. Міняємо **Код рахунка** на 2092 і **Найменування** – на Бланки векселів.

Рахунки, введені користувачами, можна видаляти. Виділимо рахунок 2092 і натиснемо кнопку **Встановити помітку вилучення** → Так. Біля рахунка з'явилася піктограма у вигляді закресленого значка. Повторне натискання цієї кнопки призведе до відміни помітки на вилучення.

☞ Самостійно створити субрахунок 6321 «Заборгованість постачальнику РосЕкспорт», пасивний, в іноземній валюті, субкonto 1 – Контрагенти, субкonto 2 – Договори.

План рахунків бухгалтерського обліку є дещо розширеним варіантом плану рахунків, затвердженого *наказом № 291*. До нього додано допоміжний рахунок 00 (для введення залишків за рахунками), а також рахунки, що мають літерне позначення.

Для того, щоб відкрити вікно «Плану рахунків», слід виконати команду **Операції – Плани рахунків** і в діалоговому вікні, що відкрилося, вибираємо «План рахунків бухгалтерського обліку» з головного меню (рисунок 2.1).

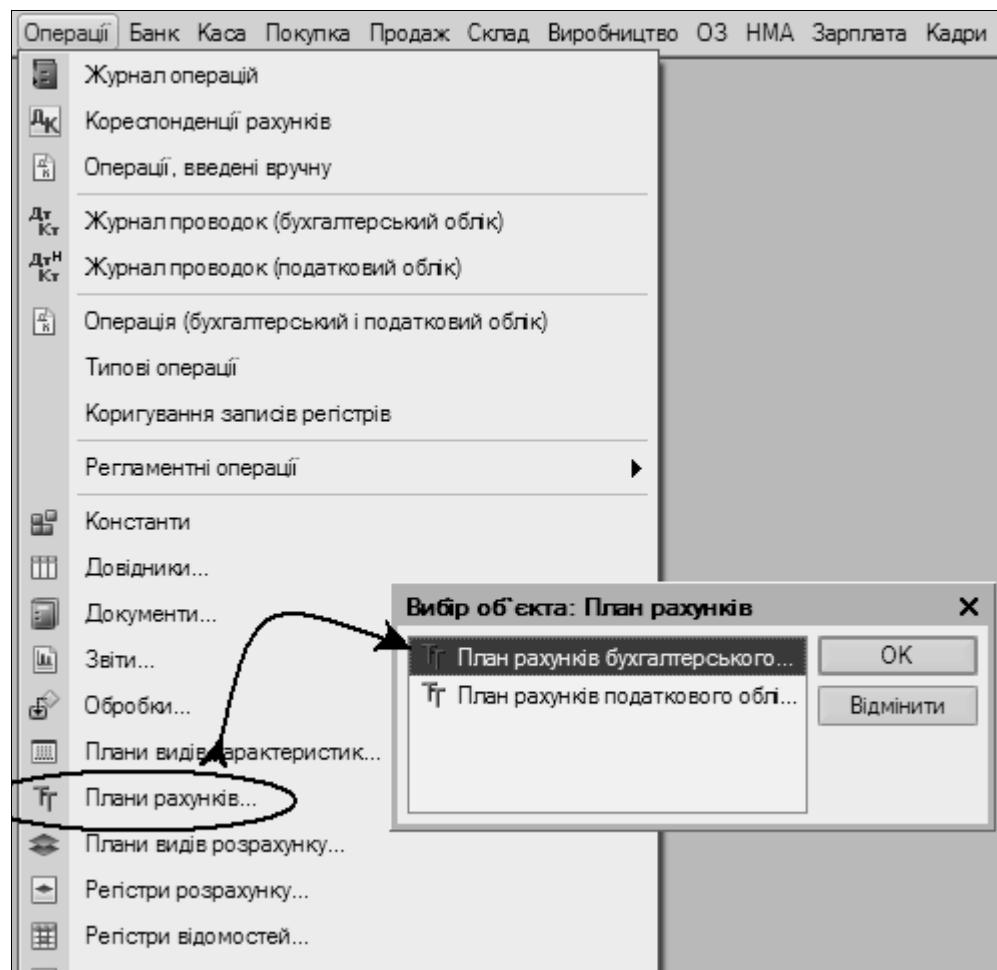

Рисунок 2.1 – Відкриття вікна «План рахунків»

У результаті відкриється вікно, зображене на рисунок 2.2 План рахунків наведено у вигляді таблиці. У верхній частині вікна видно ряд кнопок для вставки, копіювання, видалення, групування рахунків та інших дій.

План рахунків бухгалтерського обліку									
	Код	Найменування	З...	Акт.	В...	Кіл.	Субконто 1	Субконто 2	Субконто 3
T ₀	00	Вспомогательный счет		АП					
T ₀	1	Необоротные активы		АП					
T ₀	10	Основные средства		А			Основные сре...		
T ₀	100	Инвестиционная недвиж...		А			Основные сре...		
T ₀	101	Земельные участки		А			Основные сре...		
T ₀	102	Капитальные затраты по...		А			Основные сре...		
T ₀	103	Дома и сооружения		А			Основные сре...		
T ₀	104	Машины и оборудование		А			Основные сре...		
T ₀	105	Транспортные средства		А			Основные сре...		
T ₀	106	Инструменты приборы и ...		А			Основные сре...		
T ₀	107	Животные		А			Основные сре...		
T ₀	108	..		..			..		

Рисунок 2.2 – Вікно «План рахунків»

Рахунки, уведені до Плану рахунків на етапі конфігурації, помічені символом у вигляді коричневої горошини, є призначеними і мають істотні обмеження щодо зміни властивостей у режимі «1С:Підприємство».

Наприклад, змінити настройку рахунка 281 у призначенному для користувача режимі неможливо, з'являється зображене на рисунок 2.5 повідомлення про те, що склад видів субконто на цьому рахунку контролюється системою. У результаті для більшої частини «основних» рахунків змінити настройку аналітичного обліку не можна. Спираючись на «заморожені» таким чином розділи Плану рахунків, механізми типової конфігурації забезпечують глибоку функціональність рішення, цим істотно полегшуєчи роботу користувачів.

Редагувати властивості або видалити задані на етапі конфігурації рахунки з Плану рахунків можна тільки в Конфігураторі, оскільки ці рахунки задіяні в алгоритмах проведення документів.

До властивостей рахунків, визначених у конфігурації, належать:

- ознаки активних, пасивних і активно-пасивних рахунків;
- настройка кількісного обліку за рахунком;
- настройка валютного обліку за рахунком;
- ознаки позабалансових рахунків.

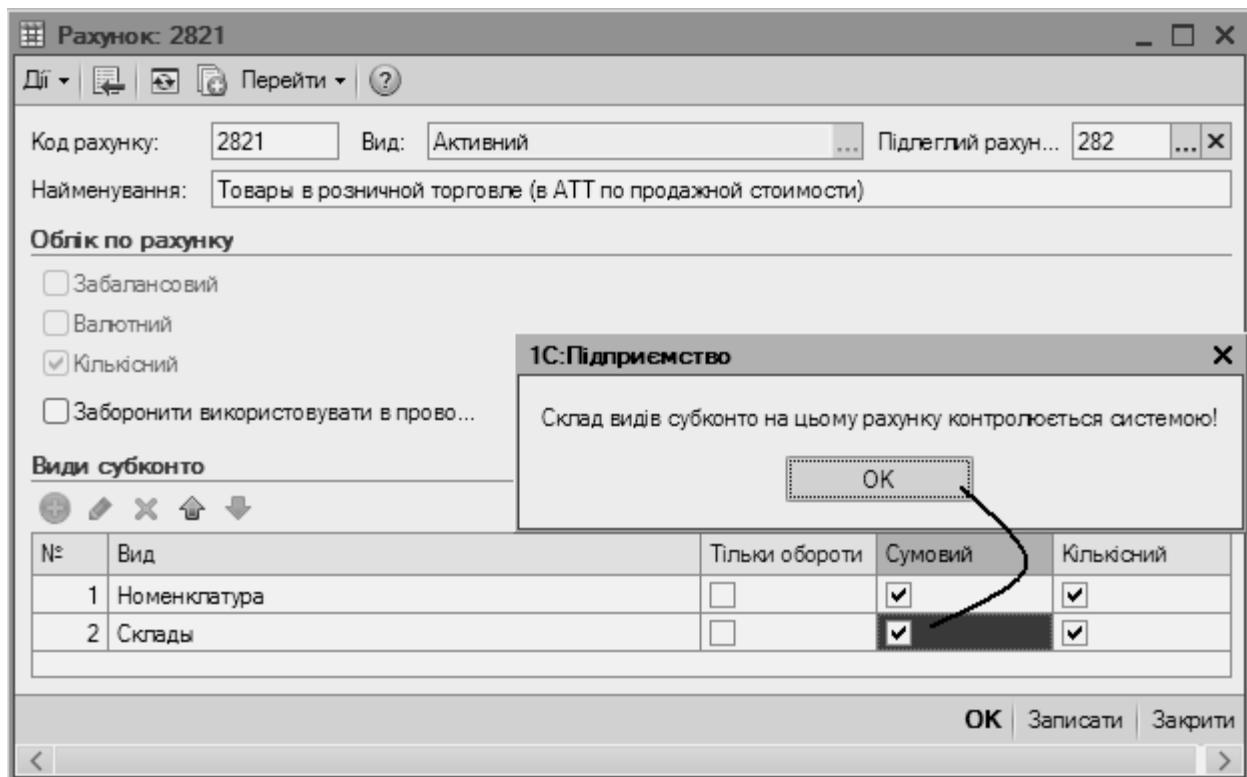

Рисунок 2.3 – Некоректна зміна настройкі рахунка

Перелічені вище обмеження не стосуються рахунків, уведених самим користувачем у режимі «1С:Підприємство». Якщо є необхідність організації якогось додаткового обліку в межах інформаційної системи, користувач може самостійно завести рахунок і визначити всі його параметри. Переходити до режиму Конфігурації при цьому не обов'язково.

Важливо! Можливістю самостійно створювати рахунки слід користуватися досить обережно, адже конфігурація створюється під набір обумовлених рахунків і важко гарантувати правильну її роботу з рахунками, уведеними користувачами.

Ієрархія субрахунків

Обороти та залишки за субрахунками (рахунками другого, третього і нижчих порядків) згортаються на рахунках першого порядку, до яких вони належать. У «1С:Бухгалтерії 8 для України» згортання оборотів і залишків за субрахунками відбувається автоматично. Тому проводка безпосередньо в дебет (кредит) рахунка, що має підпорядковані субрахунки, неможлива. Програма дозволяє вибрати в проводці тільки субрахунок найнижчого рівня.

Розглянемо як приклад будову субрахунків рахунка 68 «Розрахунки за іншими операціями» (рисунок 2.4). На цьому рисунку субрахунки найнижчого порядку, які можуть брати участь у проводках, позначені світлими прямокутниками. Рахунки, що мають підпорядковані субрахунки, позначені затіненими прямокутниками.

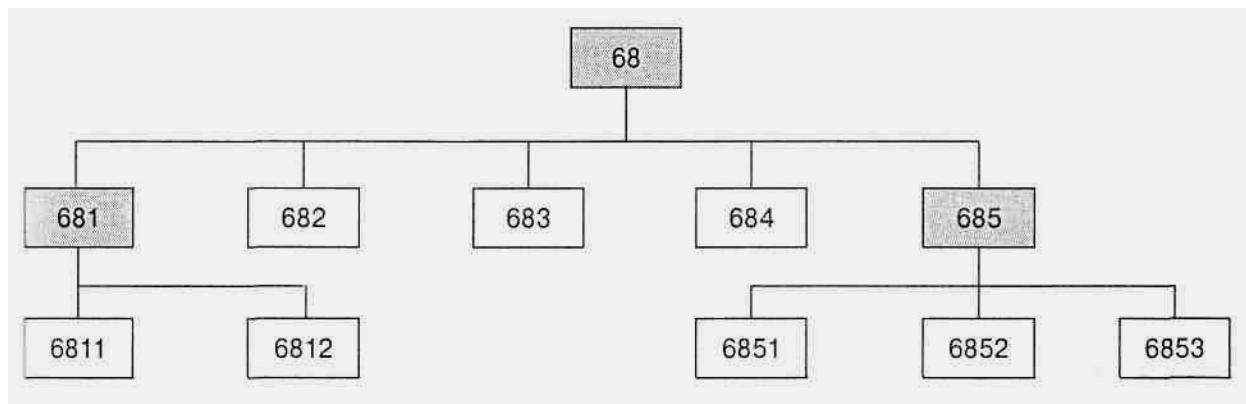

Рисунок 2.4 – Будова субрахунків

Ієрархічна деревоподібна структура Плану рахунків дозволяє одержувати звіти не тільки щодо залишків і оборотів на субрахунках найнижчого рівня, а й згорнуті – за субрахунками більш високого рівня і рахунками.

Групування у вікні рахунка

У верхній частині вікна Плану рахунків, зображеного на рисунок 2.5, ви можете побачити кнопку установки (відключення) режиму виведення списку за групами. Але функція у неї дещо інша. У довідниках ця кнопка керує виведенням списку за групами, а у вікні Плану рахунків **кнопка «Ієрархичний перегляд» вимикає/вимикає групування за субрахунками**. Як правило, групування вимкнене, оскільки рахунок і так легко відшукати за номером. Для цього потрібно встановити курсор у колонку з номером рахунка та набрати перші цифри номера на клавіатурі. Курсор автоматично перейде до набраного

рахунка.

Код	Найменування	З...	Акт.	В...	Кіл.	Субконто 1	Субконто 2	Суб
+ T ₀ 00	Вспомогательный счет		АП					
+ T ₀ 1	Необоротные активы		АП					
+ T ₀ 10	Основные средства		А			Основны...		
+ T ₀ 11	Другие необоротные материальные ...		А			Основны...		
+ T ₀ 12	Нематериальные активы		А			Нематери...		
+ T ₀ 13	Износ (амортизация) необоротных ак...		П					
+ T ₀ 14	Долгосрочные финансовые инвестиции		А			Финансо...		
+ T ₀ 15	Капитальные инвестиции		А					
+ T ₀ 16	Долгосрочные биологические активы		А			Биологич...		

Рисунок 2.5 – Групування рахунків

Клацнувши мишею по кнопці установки (відключення) виведення списку за групами, згрупуємо рахунки (рисунок 2.5).

Ознаки обліку за рахунками

Крім коду та найменування, кожен рахунок Плану рахунків характеризується ще низкою ознак:

- ознака валютного обліку (прапорець у колонці «Вал.»);
- ознака кількісного обліку (прапорець у колонці «Кол.»);
- ознака позабалансового рахунка (прапорець у колонці «Заб.»);
- ознака активного, пасивного або активно-пасивного рахунка (літери «А», «П», «АП» у колонці «Акт.»).

Ознаки обліку можна змінити тільки для рахунків, уведених користувачем самостійно. Нагадаємо, що рахунки, уведені в типову конфігурацію «1С:Бухгалтерії 8 для України» на етапі її розробки, захищені від змін.

Додамо до класу рахунків 2 «Запаси» субрахунок 29 «Спеціальні матеріали». Для цього потрібно клацнути по кнопці «Додати» у вікні Плану рахунків або натиснути на клавішу Insert. Відкриється діалогове вікно властивостей рахунка (рисунок 2.6). У діалозі вводу зазначаються параметри як для рахунка в цілому, так і для кожного з його субконто.

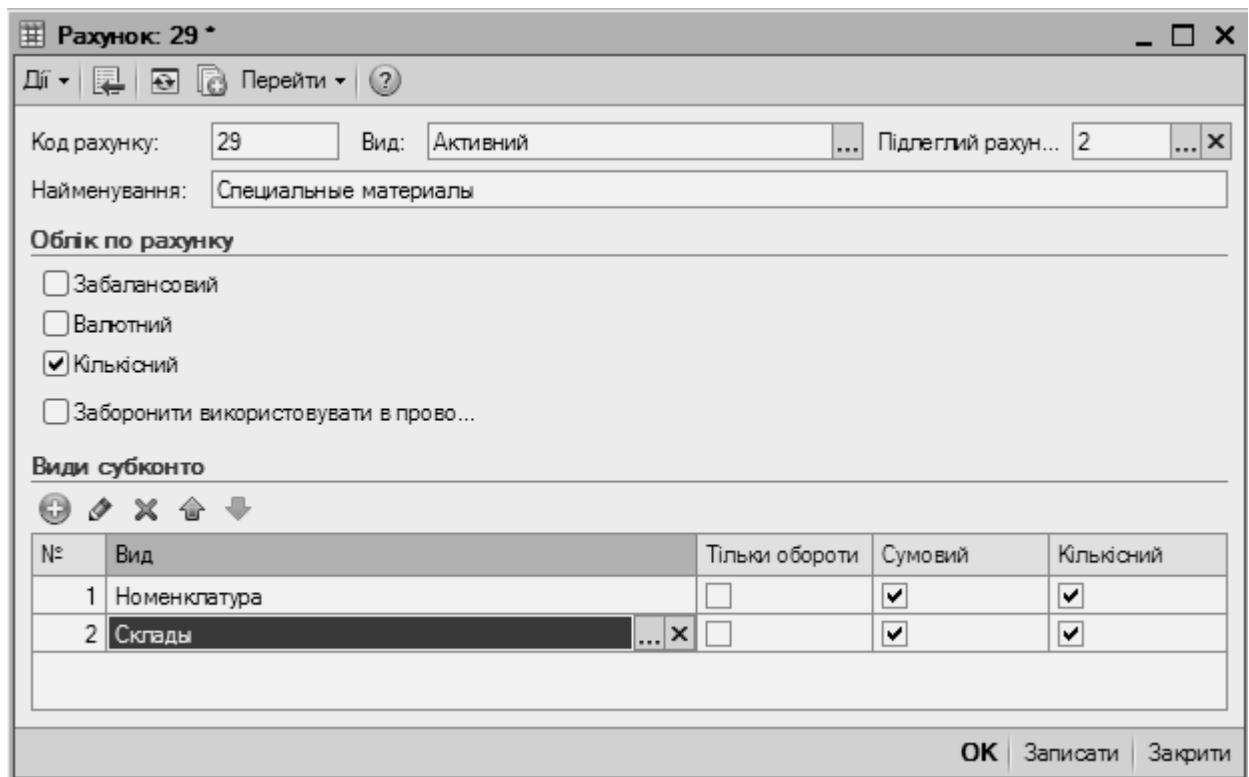

Рисунок 2.6 – Діалогове вікно властивостей рахунка

«Код рахунку» задається відповідно до маски коду. Поле «Вид» призначено для вибору ознаки активного, пасивного або активно-пасивного рахунка.

У полі «Підлеглий рахунок» зазначають рахунок-групу вищого рівня. Так, субрахунок 29, що створюється, буде підпорядковано 2-му класу рахунків. Група реквізитів «Облік по рахунку» визначає ті самі ознаки (позабалансовий, валютний, кількісний), які відображаються в списку Плану рахунків.

Ознака «Заборонити використовувати в проводках» пов'язана з тим, що теоретично проводки можуть формуватися за будь-якими рахунками, у тому числі рахунками-групами. Тому цю ознаку має бути встановлено для всіх рахунків (субрахунків), що мають субрахунки наприклад, 28 і 280) і знято тільки для субрахунків найнижчого рівня (наприклад, 281).

У табличній частині «Види субконто» задаються: вид субконто та послідовність, згідно з якою вони відображатимуться в проводках та звітах. Щоправда, у настройках останніх їх порядок може змінюватися. Прапорець у колонці «Тільки обороти» встановлює ознаку (об.). Якщо вона включена, то підсумки виводяться тільки за оборотами, за залишками не виводяться. Прапорець у колонці «Сумовий» вмикає ознаку підсумованого обліку. Якщо за рахунком ведеться валютний облік, стає доступною ще одна колонка «Валютний» (рисунок 2.7), тобто виводяться підсумки за рахунком у валютах. «Кількісний» – за субконто виводяться підсумки за кількістю (якщо за рахунком ведеться кількісний облік).

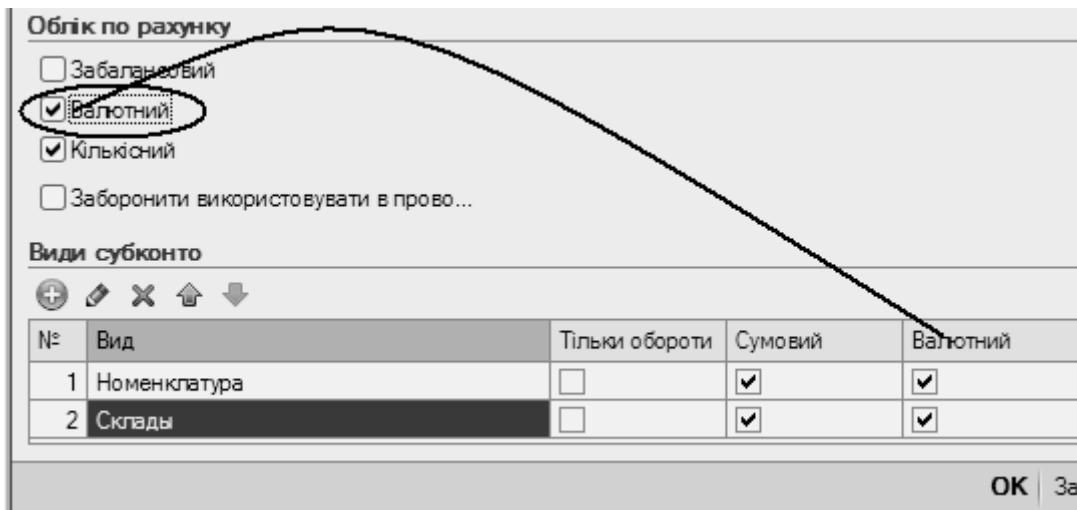

Рисунок 2.7 – Вмикання колонки валютного облику

Валютний облік

Синтетичний облік на рахунках, що мають відмітку «Валютний облік», ведеться одночасно у валютах та в гривневому покритті, розрахованому за курсом валюти на день реєстрації операції. Ознаку валютного обліку можна встановити як для звичайного, так і для позабалансового рахунка. Валюта розрахунків вибирається з довідника «Валюти», який може містити скільки завгодно записів і зберігати історію зміни курсів валют. Тому відкривати окремі субрахунки для кожного виду валюти не потрібно.

Якщо ознаку валютного обліку встановлено для рахунка, вона автоматично пошириється на всі підпорядковані йому субрахунки. Але ознака, установлена для субрахунку, на субрахунок верхнього рівня не поширяється. Це дає можливість вести валютний облік тільки на деяких субрахунках рахунка. Наприклад, до рахунка 30 «Кassa» відкрито субрахунки 301 «Каса в національній валюти» та 302 «Каса в іноземній валюти». Ознаку валютного обліку встановлено тільки для субрахунку 302 (рисунок 2.8).

План рахунків бухгалтерського обліку									
	Код	Найменування	З...	Акт.	В...	Кіл.	Субкonto 1	Субкonto 2	Субі
T_0	3	Денежные средства, расчеты и другие...		AП					
T_0	30	Касса		A			(об) Стать...		
T_0	301	Касса в национальной валюте		A			(об) Стать...		
T_0	302	Касса в иностранной валюте		A	✓		(об) Стать...		
T_0	31	Счета в банках		A			Банковск...	(об) Стать...	
T_0	311	Текущие счета в национальной валюте		A			Банковск...	(об) Стать...	

Рисунок 2.8 – Ознаки валютного обліку

Синтетичний облік на цьому субрахунку ведеться одночасно в іноземній валютах та в гривневому покритті. На рахунку 30, якому субрахунок 302

підпорядкований, обороти та залишки за ним згортатимуться в гривневому еквіваленті.

Кількісний облік

Кількісний облік нерозривно пов'язаний з аналітичним. Простий спосіб організації аналітичного обліку – з використанням субрахунків. У типовій конфігурації «1С:Бухгалтерії 8 для України» передбачено ведення кількісного обліку безпосередньо на рахунках і субрахунках.

Ознака кількісного обліку (значок «+» у колонці «Кіл.» рахунка) свідчить про те, що на субрахунках, підключених до цього рахунка, ведеться кількісний облік. Так само, як ознака валютного обліку, ознака кількісного обліку діє «зверху вниз» за ієрархією рахунків. Якщо ознаку ввімкнено для рахунка, то його дія поширюється на всі підпорядковані рахунку субрахунки, але не навпаки. Відшукаємо в Плані рахунків рахунок 28 «Товари» (рисунок 2.9).

	Код	Найменування	З...	Акт.	В...	Кіл.	Субконто 1	Субконто 2	Субко
T	28	Товары		АП			Номенкл...		
T	280	Транспортно-заготовительные расходы		A			Номенкл...	(об) Стать...	
T	2801	Транспортно-заготовительные расходы		A			Номенкл...	(об) Стать...	
T	2802	Транспортно-заготовительные расходы		A			(об) Стать...		
T	281	Товары на складе		A		✓	Номенкл...		
T	282	Товары в торговле (по продажной ст...)		A					
T	2821	Товары в розничной торговле (в АТТ ...)		A		✓	Номенкл...	Склады	
T	2822	Товары в розничной торговле (в НТТ ...)		A			Склады		
T	283	Товары на комиссии		A		✓	Контраге...	Номенкл...	
T	284	Тара под товарами		A		✓	Номенкл...		
T	285	Торговая наценка		П					
T	2851	Т		П					

Рисунок 2.9 – Ознаки кількісного обліку

На субрахунках 281 – 284 рахунка 28 ведення кількісного обліку дозволено, на субрахунку 285 «Торгова націнка» – ні. Адже враховувати торгову націнку в штуках або кілограмах недоцільно. Оскільки в одного з субрахунків ознаку кількісного обліку відключено, знята вона і в рахунку 28.

Позабалансові рахунки

Бухгалтерський облік на позабалансових рахунках ведеться за простою схемою, без застосування правил подвійного запису. Наприклад, надходження активів на відповідальне зберігання реєструється проводкою в дебет тільки одного позабалансового рахунка 02, повернення – у кредит цього рахунка. Програма не дозволяє в проводках кореспондувати позабалансові рахунки з балансовими рахунками.

Зверніть увагу на таку деталь. У *Плані рахунків, затвердженному наказом Мінфіну від 30.11.93 р. № 291*, позабалансові рахунки належать до нульового класу. Отже, їх номери починаються з «0». У «1С:Бухгалтерії 8 для України» як код рахунка можна застосовувати комбінацію цифр і букв. Рахунок з літерним кодом також може бути позабалансовим. Наприклад, службовий рахунок 00 – не позабалансовий, хоча його номер і починається з «0». Рахунок МЦ «Малоцінні активи в експлуатації» – позабалансовий, але його код на цифру 0 не починається. Ознаку позабалансового рахунка потрібно позначати у відповідній колонці.

Активні та пасивні рахунки

Ця ознака використовується для контролю – активність або пасивність рахунка впливає на спосіб відображення залишків за ним у звітах. Якщо рахунок позначене як активний, кредитовий залишок за ним буде відображене за дебетом рахунка, але від'ємним (червоним) числом. Дебетовий залишок пасивного рахунка відображається за кредитом, але зі знаком «мінус». Залишок активно-пасивного рахунка відображається як є: дебетовий – додатним числом за дебетом рахунка, кредитовий – додатним числом за кредитом.

Ознака активності або пасивності рахунка поширюється на всі підпорядковані йому субрахунки. Якщо частина субрахунків рахунка буде активною, а частина – пасивною, то рахунку потрібно призначити тип «активно-пасивний». Повернемося до рисунок 2.1. На рисунку видно, що рахунок 28 «Товари» позначений як активно-пасивний. Причина в тому, що крім активних субрахунків 281 – 284 йому підпорядкований і пасивний субрахунок 285 «Торгова націнка».

Податковий план рахунків

У «1С:Бухгалтерії 8 для України» нарівні з бухгалтерським планом рахунків є податковий **План рахунків податкового обліку** (рисунок 2.10) служить для обліку активів і зобов'язань, для відображення господарських операцій у податковому обліку.

Розроблений він таким чином, щоб окремо враховувати ті чи інші активи і зобов'язання, доходи і витрати, до яких у податковому обліку пред'являються особливі вимоги. Так, у податковому плані рахунків окремо обліковуються: податкові доходи, податкові витрати, балансова вартість валюти, запаси та ін.

The screenshot displays a software interface for managing tax accounting plans. At the top, there's a toolbar with icons for file operations like 'New', 'Save', 'Print', and 'Exit'. Below the toolbar is a menu bar with options like 'Перейти' (Go To), 'Журнал проводок' (Journal of Entries), 'Звіти' (Reports), 'Субконто' (Subaccounts), 'Друк' (Print), and a help icon. The main area is a table with columns for code, name, type, and subaccount details. The table contains the following data:

	Код	Найменування	А...	В...	Кіл.	Субконто 1	Субконто 2	Субконто 3
→ T ₀	ВД	Валовые доходы	П			Виды налогов...	(об) Статьи на...	Договоры
→ T ₀	ВР	Валовые расходы	А			Виды налогов...	(об) Статьи на...	Договоры
→ T ₀	ВЗ	Взаиморасчеты с контраген...	АП	✓		Контрагенты	Договоры	
→ T ₀	ВЛ	Балансовая стоимость валю...	А	✓				
→ T ₀	ВП	Взаиморасчеты с подотчетн...	АП	✓		Работники ор...		
→ T ₀	ЗО	Запасы и оборудование	А			Виды налогов...	Статьи налог...	
→ T ₀	НА	Нематериальные активы	А			Виды налогов...	Нематериаль...	
→ T ₀	ОС	Основные средства	А			Виды налогов...	Основные ср...	
→ T ₀	СОБ	Строительство объектов ос...	А			Виды налогов...	Объекты стро...	

Рисунок 2.10 – План рахунків податкового обліку

На відміну від плану рахунків бухгалтерського обліку, у якому користувач може додавати нові субрахунки вже наявним зумовленим і використовувати їх в документах, **податковий план рахунків є призначеним**. Тому додання користувачами нових податкових рахунків і субрахунків, видів субконто не буде коректно оброблено конфігурацією, документи і податкова звітність можуть не працювати з новими рахунками.

Особливості податкового плану рахунків полягають у такому:

— **рахунки податкового плану рахунків мають літерні коди**, які приблизно відповідають їх назві;

— **усі рахунки податкового обліку є позабалансовими**, тобто в податковому обліку можуть бути проводки без кореспондуючого рахунка;

— **практично на всіх рахунках податкового обліку ведеться аналітичний облік за видами діяльності**, що й забезпечує виділення в податковій звітності сум за пільговими та звільненими від оподаткування видами діяльності.

Аналітичний облік. Механізм субконто

Для ведення аналітичного обліку в «1С: Бухгалтерії» застосовується **механізм субконто**.

Субконто – це будь-який об'єкт, за яким ведеться аналітичний облік, причому необов'язково в кількісному виразі (основні засоби, нематеріальні активи, малоцінні та швидкозношувані предмети, матеріали, організації, підзвітні особи, договори, бюджети). **Вид субконто – це безліч однотипних субконто, вибраних за певними критеріями**. Наприклад, менеджер з продажу ТОВ «Добро» Коваленко А. Н. – це субконто, а «Сотрудники» – вид субконто.

До типової конфігурації «1С: Бухгалтерії» унесено 45 видів субконто. Зберігаються вони в плані видів характеристик «Види субконто госпрозрахункові» див. рисунок 2.11 (меню «Операції → Плани видів характеристик»).

Код	Найменування	Тип значення
00029	Документы реализации	Акт про надання виробничих послуг
00039	Доходы будущих периодов	Доходи майбутніх періодів
00016	Комиссионеры	Контрагенти
00004	Контрагенты	Контрагенти

Рисунок 2.11 – Види субкonto госпрозрахункові

Багатовимірний аналітичний облік

Згідно з Інструкцією № 291 аналітичний облік розрахунків з покупцями і замовниками ведуть за кожним контрагентом. Облік заборгованостей приписується вести не лише за дебіторами (кредиторами), а й за видами заборгованості, а також за строками її погашення.

У типовій конфігурації «1С: Бухгалтерія для України» до кожного субрахунку Плану рахунків передбачена можливість підключення трьох видів субкonto (колонки «Субкonto 1», «Субкonto 2» і «Субкonto 3»). На практиці цього цілком достатньо. Нагадаємо, що позначення (об.) перед найменуванням виду субкonto означає, що аналітичний облік у розрізі цього субкonto ведеться тільки за оборотами, підсумки щодо залишків не виводяться.

Під час уведення до інформаційної бази проводок на бухгалтерських рахунках накопичуються суми. Механізм субкonto дозволяє проаналізувати суми, накопичені на синтетичних рахунках, за аналітичними напрямами. **Субкonto можна розглядати як додаткову інформацію до бухгалтерського рахунка.** Але важливо пам'ятати, що **субкonto – це не субрахунок.** На відміну від субрахунку, який може належати лише рахунку (субрахунку) вищого порядку, один і той самий вид субкonto можна підключити до декількох рахунків. Причому до різних субрахунків того самого рахунка допускається підключати різні види субкonto (рисунок 2.15).

Погляньте, наприклад, на склад аналітики рахунка 33 «Прочие денежные средства»: до його субрахунків 333 і 334 підключено вид субкonto «Контрагенты», а до субрахунків 341 та 342 – «Ценные бумаги». Щоб таке було можливим, до «старшого» рахунка 33 не підключений жоден вид субкonto.

	Код	Найменування	З...	Акт.	В...	Кіл.	Субконто 1	Субк...	Субк...
T	33	Прочие денежные средства		A					
T	331	Денежные документы в национальной ...		A					
T	332	Денежные документы в иностранной в...		A	✓				
T	333	Денежные средства в пути в национал...		A			Контрагенты		
T	334	Денежные средства в пути в иностран...		A	✓		Контрагенты		
T	34	Краткосрочные векселя полученные		A			Ценные бумаги		
T	341	Краткосрочные векселя, полученные в ...		A			Ценные бумаги		
T	342	Краткосрочные векселя, полученные в ...		A	✓		Ценные бумаги		

Рисунок 2.15 – Можливості підключення різних видів субконто до різних субрахунків одного рахунку

Оскільки рахунки, унесені до плану рахунків на етапі конфігурації системи, захищенні від змін, можливості підключення аналітики в режимі «1С: Бухгалтерія для України» дуже обмежені. Для рахунка (субрахунку), уже наявного в ІБ, аналітику в цьому режимі змінити **неможливо**. Але якщо до існуючого рахунка (субрахунку) дозволяється додати підпорядкований субрахунок, то підключити до нього види субконто буде нескладно. У Плані рахунків є субрахунок 284 «Тара під товарами». Облік порожньої тари (наприклад, ящиків, що звільнених після продажу товару) зручніше вести на окремому субрахунку. У «1С: Бухгалтерії для України» переходимо до вікна Плану рахунків і клавішою Insert відкриємо вікно введення нового субрахунку (рисунок 2.16). У вікні введемо код субрахунку та його найменування. Позначимо галочкою, що за субрахунком здійснюватиметься кількісний облік. Укажемо, що новий субрахунок буде активним, і в табличній частині додамо рядок. У ньому в графі «Вид» виберемо значення «Склади» (це буде Субконто 1).

Аналогічно вкажемо «Номенклатуру» як другий та «Партії» – як третій вид субконто і клацнемо по кнопці «ОК».

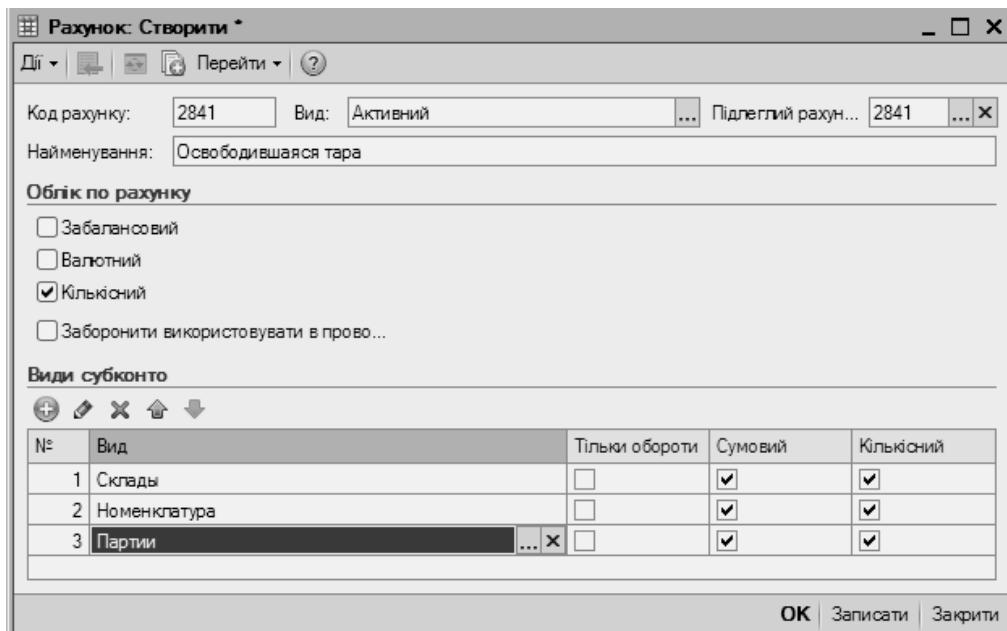

Рисунок 2.16 – Створення нового субрахунку

До плану рахунків додається новий субрахунок, і аналітичний облік за ним здійснюватиметься в розрізах місць зберігання, номенклатури та партії.

Введення початкових залишків

Якщо підприємство нове і господарські операції ще не проводились, то можна відразу починати вести облік. Якщо ж система впроваджується на діючому підприємстві, необхідно ввести залишки на початок звітного періоду.

Скористаємося документом **Операція (бухгалтерський і податковий облік)**. Його можна відкрити за допомогою меню **Операції. Панелі функцій**.

Натискаємо кнопку Додати і заповнюємо документ, як показано на рисунку.

Пояснення:

- Залишки по рахунках потрібно вводити на початок звітного періоду, наприклад кварталу. Внесемо залишки на початок 4-го кварталу, тобто у полі **від**: вкажемо дату 30.09.20xx (тобто, останній день 3-го кварталу).
- Вибираємо **організацію** Наша організація, поле **Сума операції** не заповнюємо, воно заповниться автоматично після введення даних.
- У полі **Зміст** пишемо «сальдо».
- Спосіб заповнення – Вручну.
- На панелі інструментів вкладки Бухгалтерський облік натискаємо кнопку Додати.
- У полі Рахунок Дт набираємо на клавіатурі 301.
- У полі Субконто Дт з'являється довідник Статті руху грошових коштів → кнопка Додати → вводимо найменування Каса гривня → Enter (назва занесена в довідник) → Enter (назва каси занесена в поле Субконто Дт).
- У полі Рахунок Кт вибираємо допоміжний рахунок 00. Він не має субконто.

◆ Допоміжний рахунок 00 використовується лише при введенні залишків по рахунках. Сальдо по 00 рахунку завжди дорівнює нулю. Якщо це не так, значить при введенні даних допущена помилка.

Далі вводимо суму, зміст операції і номер журналу, як на рисунку нижче.

Після заповнення даних по першій операції знову натискаємо кнопку **Додати** і вводимо другу операцію, вибравши розрахунковий рахунок у довіднику **Банківські рахунки** (у полі Субконто Дт).

Третя операція:

У полі **Субконто Дт** 104 рахунка зявився довідник **Основні засоби** → кнопка **Додати** → вводимо назwę Принтер НР 1600, заповнююмо інші поля → кнопка **ОК** (запис з'явився у довіднику Основні засоби) → **Enter** (принтер занесений в поле Субконто Дт).

Після вводу третьої проводки натиснемо кнопку **Додати копіюванням**. Замість принтера вводимо Комп'ютер АМД К6 і змінюємо суму на 1200.

Після введення всіх операцій натискаємо кнопку **ОК**.

№	Рахунок Дт	Субконто Дт1	Кількість Дт	Рахунок Кт	Субконто Кт1	Кількість Кт	Сума	Зміст
		Субконто Дт2	Валюта Дт		Субконто Кт2	Валюта Кт	Субконто Кт3	
1	301	Kaso hrivnya		00			100,00	сальдо рах. 301
2	311	Razchetnyy v Dem...		00			1 300,00	сальдо рах. 311
3	104	Printer HP 1600		00			400,00	сальдо рах. 104
4	104	Kompyuter AMD ...		00			1 200,00	сальдо рах. 104
5	00			631	Прогрес		3 000,00	сальдо рах. 631
					Основной договор			

Відповідальний: ...
 Коментар:

Бухгалтерська довідка | Друк | **OK** | Записати | Закрити

Рисунок 2.17 – Введення залишків на початок звітного періоду

Завдання до виконання на лабораторному занятті

1. Виконати у програмі всі попередньо описані дії.

2. Познайомитися з Планами рахунків програми: **Підприємство → Плани рахунків**. Подивитися План рахунків бухгалтерського обліку та План рахунків податкового обліку.

Визначити, які види субконто прив'язані, наприклад, до рахунків: 20 “Виробничі запаси”, 30 “Каса”, 66 “Розрахунки за виплатами працівникам”. Наведіть приклади позабалансового, активного, пасивного, активно-пасивного рахунку.

Визначте, за яким із позабалансових рахунків ведеться кількісний облік. Визначте, за якими рахунками та субрахунками може вестися валютний облік. Відкрийте друковану форму Плану рахунків. Розверніть План рахунків на весь екран. Наведіть приклади рахунків, за якими облік ведеться тільки у розрізі субрахунків.

3. Створити рахунок **287**, назвавши його **Пробний** (активно-пасивний, підпорядковується рахунку 28, у таблиці **Види субконто** встановити для нього одне субконто - Номенклатура).

4. Додайте в план рахунків **субрахунки** (кнопка **Додати** або **Ins**):

6311 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками (за ТМЦ)». Підлеглий рахунок – 631. Додайте відповідні види субконто в субрахунок (за допомогою кнопки **Додати** й кнопки вибору ( ) – Контрагенти, Договори, Документи розрахунків з контрагентами.

6312 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками (за послуги)». Укажіть підлеглий рахунок та додайте відповідні види субконто – Контрагенти, Договори, Документи розрахунків з контрагентами.

Питання для самоперевірки

1. Що таке рахунок, План рахунків, субконто?
2. Яким чином вводяться залишки на початок звітного періоду?
3. Для чого необхідні оборотно-сальдові відомості та баланс підприємства?

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 3 РУЧНЕ ВВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ В «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2». ТИПОВІ ОПЕРАЦІЇ.

Мета: засвоїти практичні навички ручного введення господарських операцій в системі та типових операцій

У програмі проводки за операціями можуть формуватися трьома способами:

— вручну – використовують документ «Операція (бухгалтерський і податковий облік)», що дозволяє бухгалтеру вручну ввести до ІБ будь-які проводки. На практиці операції використовують для реєстрації рідкісних подій у господарській діяльності, документи для яких не розроблено. Якщо ж застосування операцій набуває масового характеру, варто замислитися про доопрацювання конфігурації під ваші потреби;

— з використанням типових операцій – передбачає використання шаблону для набору проводок, що часто повторюється. Користувач, не переходячи в Конфігуратор, може настроїти шаблон типової операції так, щоб суми одних проводок розраховувалися автоматично (за формулами) на основі інформації, уведеної іншими проводками;

— документами – автоматично формує операцію з потрібним набором проводок за введеною бухгалтером інформацією. Цим способом уводяться більшість операцій до інформаційної бази.

Уведення операцій вручну

Увести нову операцію вручну можна, вибравши з головного меню команду «Операції → Операція (бухгалтерський і податковий облік)». У вікні, що відкрилося для додавання нової операції потрібно натиснути на кнопку «Додати» на панелі інструментів або на клавішу Insert на клавіатурі.

Проводки, що формуються в бухгалтерському обліку, відображаються на закладці «Бухгалтерський облік» (рисунок 3.1), а податкові – на закладці «Податковий облік».

Операція (бухгалтерський і податковий облік): Записаний

Дії Коректування регистрів Поради ?

Номер:	ДО0000000002 в...	31.12.2008 12:00:00						
Організація:	Добро	... <input type="button" value="Search"/>						
Зміст:	Ущінка ОЗ							
Способ заповнення:	Вручну							
Для використання типових операцій або сторнування рухів документів виберіть відповідний спосіб заповнення операції								
☒ Бухгалтерський облік ☐ Податковий облік								
Проводки + - X <input type="button" value="Print"/> <input type="button" value="Save"/> <input type="button" value="Close"/> <input type="button" value="Up"/> <input type="button" value="Down"/> <input type="button" value="Left"/> <input type="button" value="Right"/> <input type="button" value="Search"/>								
Дт Кт	№	Рахунок Дт	Субконто Дт1	Кількість Дт	Рахунок Кт	Субконто Кт1	Кількість Кт	Сума
			Субконто Дт2	Валюта Дт		Субконто Кт2	Валюта Кт	
			Субконто Дт3	Вал. сума ...		Субконто Кт3	Вал. сума Кт	
Дт Кт	1	4251	Адміністратив...		103	Адміністратив...		690 000,00
Дт Кт	2	131	Адміністратив...		4251	Адміністратив...		138 000,00
Дт Кт	3	940	Інші		103	Адміністратив...		110 000,00
Дт Кт	4	131	Адміністратив...		940			22 000,00

Відповідальний: Абдулов Юрій Володимирович

Коментар: Дооцинка ОЗ

Бухгалтерська довідка | Друк | **OK** | Записати | Закрити

Рисунок 3.1 – Відображення проводок, що формуються в бухгалтерському обліку

Віконо операції складається із шапки і табличної частини. У шапці розташовано поля для реквізитів, що характеризують операцію в цілому: її номер, дата, сума та опис. Важливим є поле «Організація», де вказують підприємство, від імені якого вводиться проводка. Таблична частина використовується для введення проводок.

Заповнення реквізитів операції зазвичай починають із шапки. Перше поле застосовується для введення номера операції та заповнюється автоматично, воно недоступне для редагування. У полі «Дата» автоматично підставляється робоча дата введення операції.. Дату можна змінити, для чого зручно користуватися календарем. Кнопку виклику календаря розташовано у правій частині цього поля.

Наступне поле – «Сума операції» – застосовується для введення довідкової суми операції. Як правило, до цього поля вводять загальну суму за операцією (довідково).

Поле «Зміст» використовується для введення стислого коментаря. Наявність коментарів дозволить легше орієнтуватися у введеній до ІБ інформації.

Таблична частина форми застосовується для введення проводок. Умовно структуру проводки можна розділити на три складові – дебетову частину, кредитову частину і загальну частину, що характеризує проводку в цілому (рисунок 3.1). До дебетової частини віднесено рахунок дебету і три види субконто, які до нього підключено. До кредитової частини – відповідно рахунок

кредиту і три види субконто, підключенні до цього рахунка. До загальної частини проводки належать поля для введення валюти та її курсу на дату операції, кількості, суми у валютах та у гривнях.

При введенні нової проводки програма «ввестиме» курсор від поля до поля. Навігація полями вже введеної проводки здійснюється за допомогою миші або клавішею зі стрілками. Перехід між сусідніми полями тієї самої проводки здійснюється за допомогою клавіш зі стрілками «→» і «←». Дійшовши до кінця проводки, курсор зупиниться. Натиснувши на клавіші «↓» або «↑», ви перейдете на однайменне поле наступної (або попередньої) проводки.

Типові операції

Типова операція являє собою шаблон (типовий сценарій) уведення даних про господарську операцію та формування проводок бухгалтерського і податкового обліку.

Готові шаблони типових операцій зберігаються в довіднику «Типові операції» (рисунок 3.2). Цей довідник заздалегідь заповнено, але його елементи можна змінювати й додавати нові.

Найменування	Код	Найменування	Коментар
+ Типові операції	00000000000009	Оказание услуг	
	00000000000001	Оплата поставщику из кассы	
	00000000000003	Оплата поставщику из кассы (в валюте)	
	00000000000002	Оплата поставщику с расчетного счета	
	00000000000004	Оплата поставщику с расчетного счета (в ва...	
	00000000000010	Покупка товаров	
	00000000000005	Поступление оплаты от покупателя в кассу	
	00000000000006	Поступление оплаты от покупателя в кассу (...	
	00000000000007	Поступление оплаты от покупателя на расче...	
	00000000000008	Поступление оплаты от покупателя на расче...	
	00000000000012	Розподіл витрат енергоцеху	
	00000000000014	Розподіл витрат ремонтного цеху	

Рисунок 3.2 – Довідник «Типові операції»

При введенні операції вручну (за допомогою документа «Операція» (бухгалтерський і податковий облік)) необхідно в полі «Типова операція» з відповідного довідника вибрати одну з операцій, наприклад «Надходження оплати від покупця в касу», потім натиснувши на кнопку «Заповнити», в діалоговому вікні, що відкрилося, необхідно зазначити параметри типової операції (рисунок 3.3).

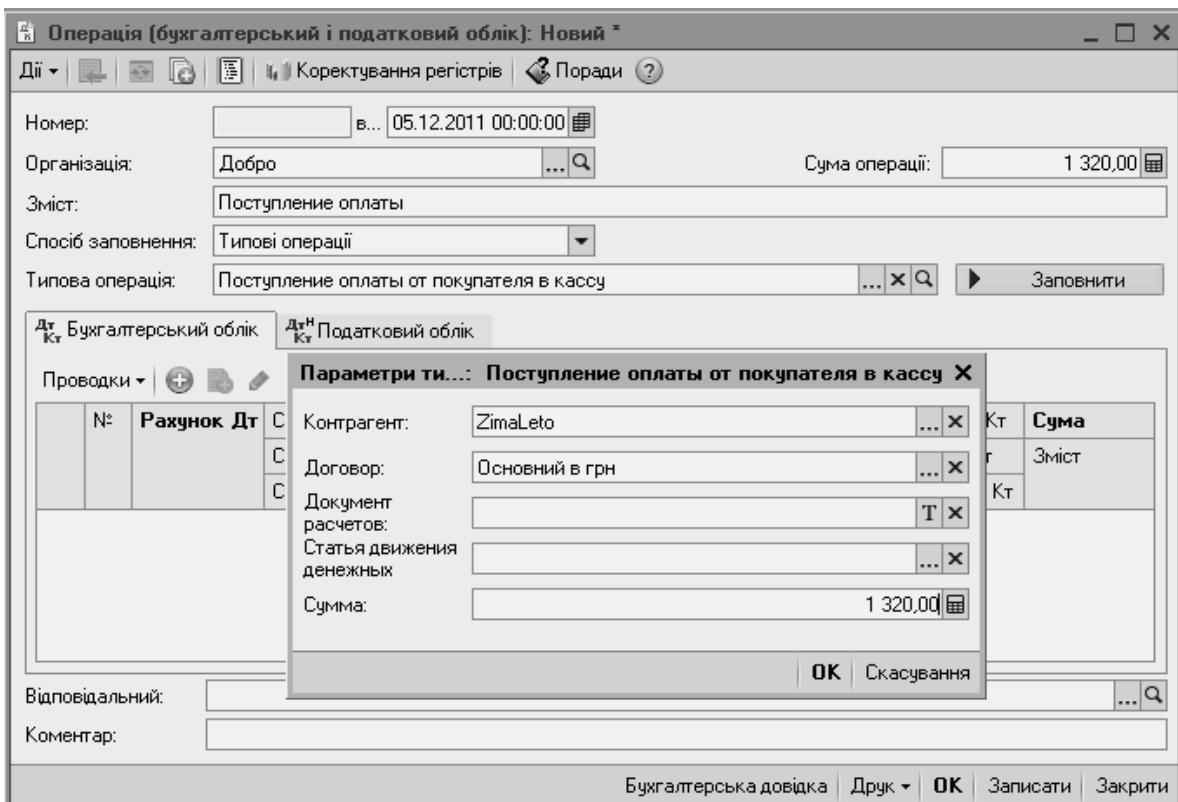

Рисунок 3.3 – Зазначення параметрів типової операції

Після того, як усю необхідну інформацію було зазначено, натискаємо на кнопку «ОК». У результаті в табличній частині документа на закладці «Бухгалтерський облік» буде сформовано проводки (рисунок 3.4).

Проводки								
	№	Рахунок Дт	Субконто Дт1	Кількість Дт	Рахунок Кт	Субконто Кт1	Кількість Кт	Сума
			Субконто Дт2	Валюта Дт		Субконто Кт2	Валюта Кт	Зміст
			Субконто Дт3	Вал. сума Дт		Субконто Кт3	Вал. сума Кт	
Дт	1	301			361	ZimaLeto		1 320,00
						Основний в грн		Поступление оплаты

Рисунок 3.4 – Формування проведень

Як видно з рисунка, у довіднику завчасно заповнено операції, що фактично повторюють можливості документів. Основними цілями внесення цих операцій до довідника є демонстрування можливостей механізму типових операцій та можливість швидкої зміни стандартної операції для нестандартних ситуацій.

Скопіювавши одну з уже наявних у довіднику операцій, використовуємо її як шаблон для створення нової операції. Форму операції поділено на дві частини. Нижня частина «Параметри, запитувані при введені типової операції» – у ній зазначають дані, які необхідно буде заповнити. Ці параметри запитуватимуться системою при використанні типової операції.

Рисунок 3.5 – Шаблон типової операції

Верхня частина форми операції складається з 4-х закладок (рисунок 3.5). На закладці «Операція» потрібно зазначити нове найменування типової операції; зміст операції (формула); суму операції (формула) та опис-коментар до типової операції. На закладці «Бухгалтерський облік» відображається таблична частина, що містить набір шаблонів для автоматичного формування проводок бухгалтерського обліку (рисунок 3.6). Тут зазначають рахунки дебету і кредиту, аналітику по них та формулу розрахунку суми. Кожен запис у табличній частині відповідає проводці, що автоматично формується.

У полі «Спосіб заповнення» для кожного реквізиту проводки вибирається спосіб автоматичного заповнення (зазначати при введенні, заповнюється значенням, указаним у шаблоні, або обчислюється за формулою). Кнопка «Новий параметр» допоможе задати значення субконто для рахунка, зазначеного в полі «Дт».

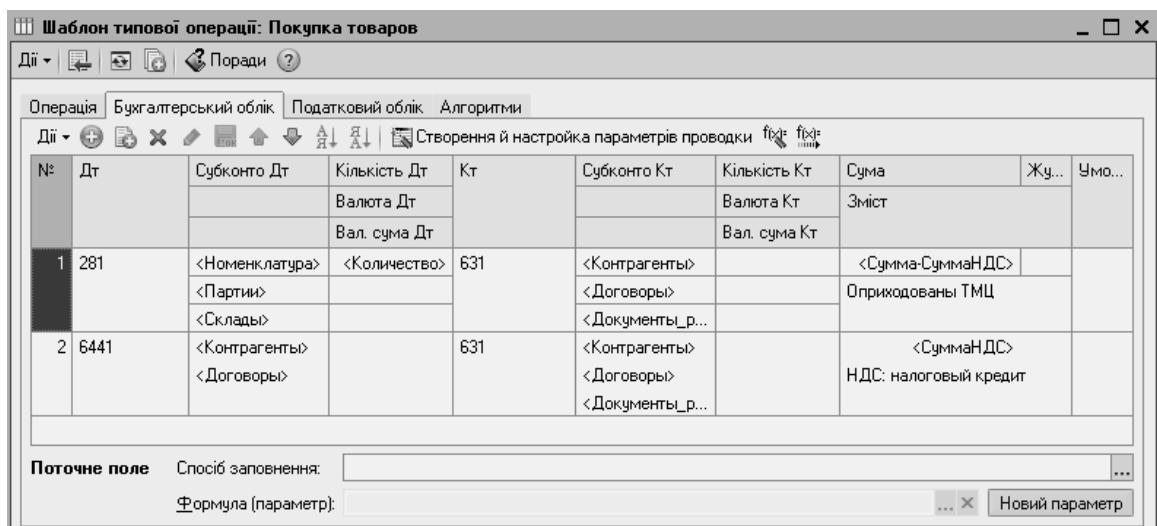

Рисунок 3.6 – Шаблон типової операції

Закладка «Податковий облік» містить шаблони для формування проводок податкового обліку (рисунок 3.7). На закладці «Алгоритми» відображаються записи алгоритмів типової операції.

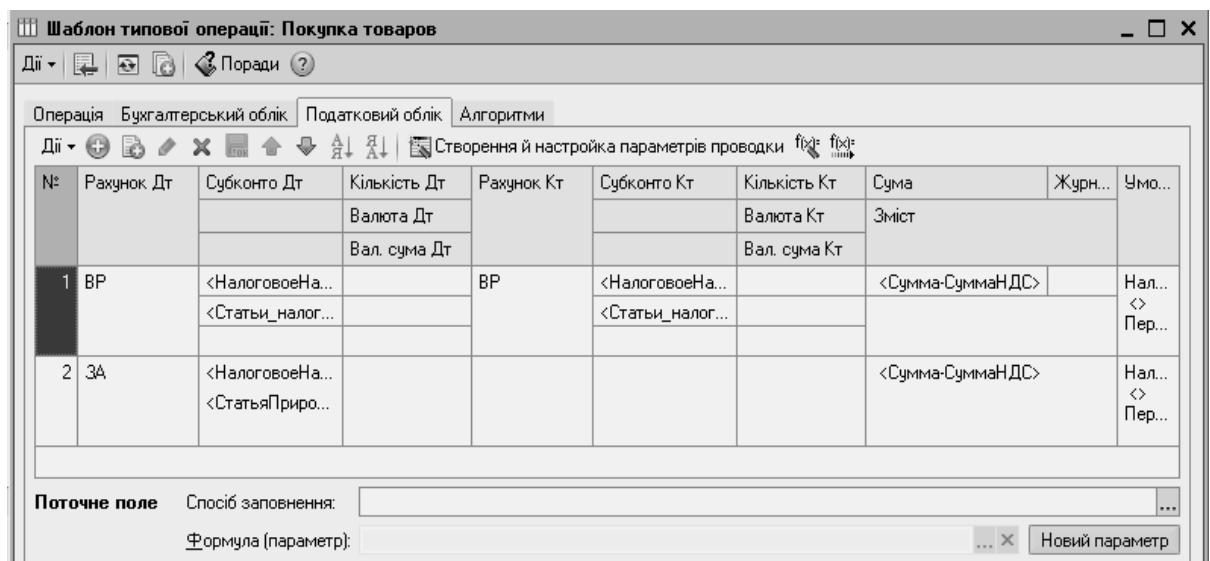

Рисунок 3.7 – Формування проводок податкового обліку

У найпростішому випадку типова операція містить лише заповнений шаблон проводок.

Журнали

Операції, уведені будь-яким із зазначених вище способів, відображаються в Журналі операцій. Вибрали з головного меню команду «Операції», побачимо список наявних журналів (рисунок 3.8), їх не так уже й багато, це:

—«Журнал операцій» – основний журнал, в якому відображаються всі документи, що формують проводки (у тому числі операції, уведені уручну, як

особливий вид документа), і власне проводки, сформовані документами;

—«Журнал проводок (бухгалтерський облік — список проводок бухгалтерського обліку (сформованих з використанням рахунків бухгалтерського обліку);

—«Журнал проводок (податковий облік) — список проводок податкового обліку, сформованих з використанням рахунків податкового обліку.

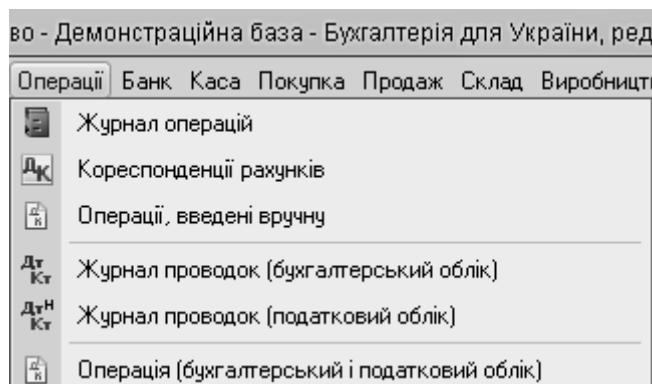

Рисунок 3.8 – Список наявних журналів

У цьому меню наведено загальні журнали. У конфігурації також є індивідуальні журнали документів, що відкриваються при натисненні на відповідний пункт меню (наприклад, натиснувши в меню «Продаж» на пункт «Реалізація товарів і послуг», ми цим відкриємо Журнал документів реалізації). Усі журнали в «1С:Бухгалтерії 8 для України» мають вигляд таблиць, але склад їх колонок відрізняється.

Реалізації товарів і послуг										
	П.	Дата	Номер	Вид операції	Сума	Валюта	Контрагент	Склад	Відповідальний	Ід
	✓	14.10.2008 15:19:03	Д0000000018	Продаж, комі...	29 573,50	грн	Візіо	Головний склад	Абдулов Юрій ...	
	✓	18.10.2008 11:00:00	Д0000000010	Продаж, комі...	41 387,50	грн	Галкін - прива...	Головний склад		
	✓	01.11.2008 15:27:01	Д0000000005	Продаж, комі...	1 574,40	грн	Візіо	Головний склад		
	✓	03.11.2008 12:00:00	Д0000000013	Продаж, комі...	5 197,50	грн	Морський	Головний склад	Абдулов Юрій ...	
	✓	11.11.2008 12:00:05	Д0000000014	Продаж, комі...	1 000,00	USD	Интервест	Додатковий с...	Абдулов Юрій ...	
	✓	17.11.2008 12:00:00	Д0000000006	Продаж, комі...	3 418,80	грн	Морський	Головний склад	Абдулов Юрій ...	
	✓	18.11.2008 12:00:01	Д0000000011	Продаж, комі...	7 250,00	грн	Агрус	Головний склад	Абдулов Юрій ...	
	✓	18.11.2008 12:00:02	Д0000000015	Продаж, комі...	1 000,00	USD	Интервест	Головний склад	Абдулов Юрій ...	
	✓	19.11.2008 12:00:00	Д0000000007	Продаж, комі...	6 078,81	грн	СтройКомплект	Головний склад	Абдулов Юрій ...	
	✓	24.11.2008 18:58:30	Д0000000009	Продаж, комі...	550,00	USD	ZimaLeto	Головний склад		
	✓	28.11.2008 12:00:00	Д0000000008	Продаж, комі...	9 240,00	грн	Пілот ТД	Головний склад	Абдулов Юрій ...	
	✓	28.11.2008 23:59:59	Д0000000023	Продаж, комі...	432,00	грн	Будівельник	Головний склад	Абдулов Юрій ...	
	✓	01.12.2008 12:18:03	Д0000000012	Продаж, комі...	12 417,25	грн	СтройКомплект	Головний склад	Абдулов Юрій ...	

Рисунок 3.9 – Журнал документів реалізації

Журнал операцій

Журнал операцій відкриває доступ до всіх операцій, зареєстрованих в «1С:Бухгалтерії 8 для України», — як уведених уручну, так і створених різними документами. Вікно журналу операцій зображене на рисунку. У журналі може

бути включено відбір за організацією. Для цього необхідно поставити пропорець напроти параметра «Організація» і в сусідньому полі вибрати організацію, щодо якої виводитимуться дані.

Вікно Журналу операцій складається з двох частин. У верхній половині Журналу показано операції, створені документами і користувачами (уручну). У нижній половині вікна виводяться проводки виділеної у верхній частині вікна операції. Причому проводки бухгалтерського обліку відображаються на закладці «Бухгалтерський облік», і проводки щодо податкового обліку – на закладці «Податковий облік».

	Дата	Номер	Вид документа	Контрагент	Сума	Валюта
30.09.2008 23:59:59	ДО0000000015	Введення початкових залишків				
03.10.2008 12:00:00	ДО0000000010	Надходження товарів і послуг	Хлібозавод №1		3 600 000,00	грн
03.10.2008 23:23:46	ДО0000000001	Надходження НМА	СофтПостач		3 000,00	грн
03.10.2008 23:23:48	ДО0000000013	Реєстрація вхідного податков...	СофтПостач		3 000,00	
03.10.2008 23:23:49	ДО0000000025	Реєстрація вхідного податков...	Хлібозавод №1		3 600 000,00	
05.10.2008 14:52:32	ДО0000000008	Надходження товарів і послуг	УкрПостачСбут		1 150,50	грн
05.10.2008 15:59:58	ДО0000000002	Прийняття до обліку НМА			2 500,00	

Бухгалтерський облік		Податковий облік									
Дт	Кт	Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість Дт	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість Кт	Сума			
									Валюта Дт	Валюта Кт	Зміст
									Вал. сума Дт	Вал. сума Кт	Номер журналу
Дт	Кт	1 201	Лак декоративний	20,000	631	УкрПостачСбут		50,00			
			Надходження товарів і ...			2008/1	Оприбутковані ТМЦ				
			Головний склад			Надходження товарів і ...					
Дт	Кт	2 6442	УкрПостачСбут		631	УкрПостачСбут	10,00	п.п.			

Рисунок 3.10 – Журнал операцій

Межу між верхньою та нижньою частинами вікна Журналу операцій можна пересунути мишею. Щоб цей Журнал виглядав компактнішим, нижнє вікно можна відключити. Для цього натисніть на верхній панелі інструментів на кнопку «Проводки».

Інформації в журналах виводиться дуже багато, тому дані в журналах можна фільтрувати, тобто обмежувати склад інформації, що виводиться, за будь-яким критерієм. Наприклад, за датою – кнопкою «Встановити інтервал дат». Первісно інтервал часу, за який виводяться проводки, установлено в значення «Без обмеження».

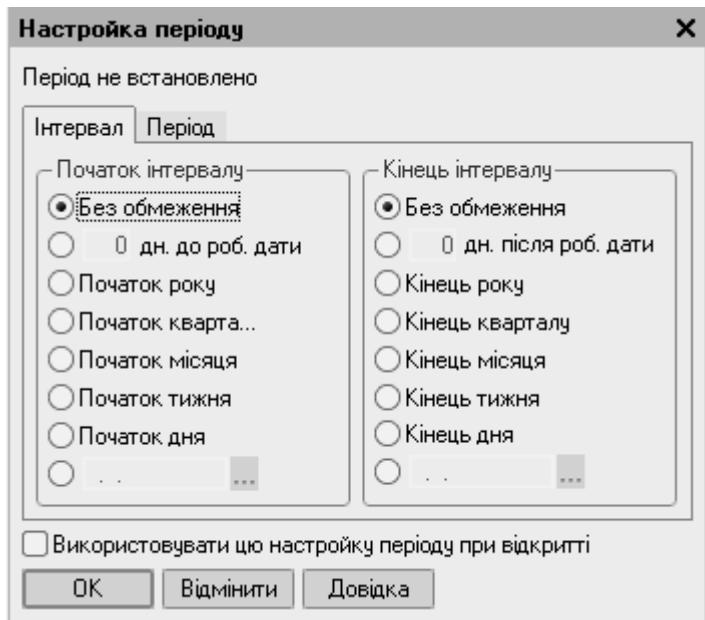

Рисунок 3.11 – Обмежування складу інформації

Журнал можна відфільтрувати і за іншими критеріями. Наприклад, пошук документів певного виду чи операцій дуже полегшить відбір за колонкою. На рисунок 3.12 видно, що виділену операцію оформлено документом «Коригування боргу». Якщо клацнути мишкою по кнопці «Знайти документ у списку», відкриється журнал «Коригування боргу».

	Дата	Номер	Вид документа	Контрагент	Сума	Валюта
	24.11.2008 18:58:31	ДО0000000009	Звіт виробництва за з...			
	24.11.2008 18:58:32	ДО0000000316	Податкова накладна	Візіо	300,00	грн
	24.11.2008 18:58:32	ДО0000000026	Платіжне доручення в...	Візіо	300,00	грн
	26.11.2008 10:00:01	ДО0000000003	Коригування боргу	DCT		грн
	27.11.2008 00:00:00	ДО0000000268	Податкова накладна	Морський	500,00	грн
	27.11.2008 00:00:00	ДО0000000015	Платіжне доручення в...	Морський	500,00	грн

	П..	Дата	Номер	Вид операції	Контрагент	Кредиторська ...	Дебіторська з...	Вал...	Відповід...
	✓	26.11.2008 10:00:01	ДО0000000003	Списання без...	DCT		1 200,00	грн	Абдулов
	✓	30.11.2008 23:00:00	ДО0000000001	Перенесення ...	Будівельник		432,00	грн	Абдулов
	✓	27.12.2008 22:59:02	ДО0000000004	Проведення в...	Візіо	300,00	300,00	грн	Абдулов
	✓	30.12.2008 23:59:59	ДО0000000002	Перенесення ...	Ремонтник		1 200,00	грн	Абдулов

Рисунок 3.12 – Журнал «Коригування боргу»

Кнопка «Пошук за номером» дозволяє відфільтрувати документи та

операції з конкретним номером, достатньо просто задати в меню, що відкрилося, параметри пошуку.

Кнопкою «Відбір і сортування» можна створити досить складний фільтр за кількома критеріями. Можна, наприклад, вивести на екран усі операції, створені документами, контрагентом в яких було зазначено фірму «ZimaLeto».

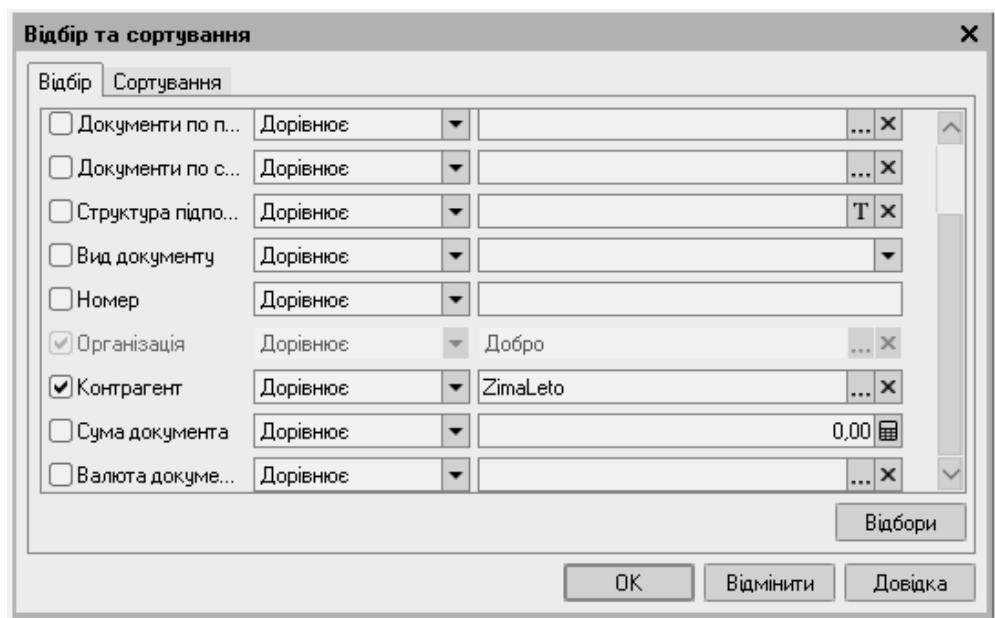

Рисунок 3.13 – Список фільтрів, що застосовувалися раніше

«1С: Бухгалтерія 8 для України» запам'ятовує фільтри, що застосовувалися раніше. Щоб повторно накласти той самий фільтр, скористайтеся кнопкою «Історія відборів». Відкриється вікно зі списком фільтрів, що застосовувалися раніше (рисунок 3.13).

Для скасування фільтрації журналу використовується кнопка «Відключити відбір». Клацнувши по ній мишкою, ви відключите всі накладені раніше фільтри.

Призначення всіх кнопок панелі управління наведено в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Призначення кнопок панелі управління

№ з/п	Кнопка	Найменування	Поєднання клавіш	Призначення
1	2	3	4	5
1		Додати (ins)	Insert	Відкриває вікно вибору виду документа для введення. У вікні в алфавітному порядку наведено всі наявні з конфігурації
2		Додати копіюванням	F9	Якщо курсор указує на рядок операції, копіюється операція з усіма введеними даними, якщо на документ – копіюється документ

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5
3		Змінити поточний елемент	F2	Відкриває для редагування документ, на якому стоїть курсор
4		Встановити позначку на вилучення	Del	Позначає операцію (документ) на видалення
5		Встановити інтервал дат	–	Установлює діапазон дат, за які можна буде побачити записи в журналі
6		Пошук за номером	–	Здійснює пошук за номером документа
7		Знайти документ у списку	–	Відкриває журнал документів того виду, який було виділено
8		Провести	–	Проводить виділений документ
9		Скасування проведення	–	Скасовує проведення виділеного документа
10		Перемкнути активність проводок	F8	Означає «включити/виключити проводки» виділеної операції
11		Відбір по виду документа	. –	Фільтрує Журнал операцій за вказаним користувачем видом документа
12		Відбір і сортування	–	Дозволяє накласти на Журнал складний фільтр
13		Відбір за значенням у поточній колонці	–	Фільтрує інформацію в Журналі за выбраною колонкою
14		Історія відборів	–	Відкриває вікно з призначеними раніше фільтрами відбору
15		Відключити відбір	–	Відключає всі фільтри
16		Ввести на підставі	–	Дозволяє ввести на підставі виділеного документа інший документ
17		Оновити поточний список	Cntrl + Shift + R	Здійснює оновлення списку записів у Журналі
18		Результат проведення документа	–	Відкриває вікно з проводками, сформованими за виділеною операцією
19		Структура підпорядкованості документа	–	Відкриває вікно структури підпорядкованості документа, в якому можна побачити, на підставі якого документа було проведено вибрану

Журнал проводок

У Журналі операцій наведено операції та документи. Там же можна переглянути сформовані операцію чи документом проводки. Для наскрізного перегляду всіх проводок, уведених до інформаційної бази, застосовується Журнал проводок. В «1С:Бухгалтерії 8 для України» Журнал проводок

поділено на Журнал проводок бухгалтерського обліку та Журнал проводок податкового обліку. Проводку безпосередньо в Журналі змінити не можна.

Для введення змін двічі клацніть по вибраній проводці лівою кнопкою миші або натисніть на клавішу Enter. Відкриється документ чи операція, що сформували цю проводку, там її можна буде виправити.

Вікно Журналу (рисунок 3.14) можна відкрити командою «Операції → Журнал проводок бухгалтерський облік».

Період	№	Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість Дт	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість Кт	Сума		
Документ	1	103	Адміністративни...	Валюта Дт	4251	Адміністративни...	Валюта Кт	Зміст		
								Вал. сума Дт	Вал. сума Кт	№ журналу
Документ	2	4251	Адміністративни...		131	Адміністративни...		138 000,00		
Операція (бухгалтерський і)										
Документ	1	1122	Куртка ватяна	1,000 00				150,00		
Введення початкових залишків								Введення залиш...		
Документ	2	00			1322	Куртка ватяна		150,00		
Введення початкових залишків								Введення залиш...		

Рисунок 3.14 – Журнал проводок

Список проводок, крім звичайних реквізитів проводок (Рахунок Дт, Рахунок Кт, Субконто. тощо), містить колонки з даними, які в іншому списку чи журналі зазвичай відображаються як реквізити документів: Період (дата і час), № документа Документ (вид документа) та Організація. Проводки Журналу може бути відібрано щодо рахунка, організації чи реєстратора (документа, яким було оформлено операцію).

На відміну від Журналу операцій, до Журналу проводок навіть не можна ввести новий документ. Можна тільки відкрити наявний (подвійним клацанням).

Кнопка **Перевірка проводок** «Перевірка проводок» перевіряє відповідність сформованих проводок унесеним до реєстру «Коректних кореспонденцій рахунків бухгалтерського обліку» та за необхідності вносить до них нові.

Завдання до виконання на лабораторному занятті

Задача 1: Внесіть дані про засновників і їх внески до статутного капіталу. Дайте в довідник контрагенти групу засновників підприємства:

фізичних осіб – Петров Сергій Григорович, Сидоров Степан Миколайович, Іваненко Володимира Федоровича;

юридичних осіб – банк «Кредит», ТОВ «Весна».

Створіть операції по обліку статутного капіталу засновників:

Петров С.Г. – 34 тис. грн.,

Сидоров С.М. – 46 тис.грн.,
Іваненко В.Ф. – 54 тис.грн.,
банк «Кредит» - 78 тис.грн.,
ТОВ «Весна» - 51 тис.грн.

Перегляньте створені проводки в результаті оформлення операцій (Журнал проводок).

Проведіть аналіз стану й руху господарських коштів на основі звітних форм: оборотно-сальдова відомість і бухгалтерський баланс.

1. Визначте, у який довідник треба внести **Засновників** для ведення **аналітичного обліку**:

- 1) Відкрити план рахунків, швидким пошуком перейдіть до рахунків **класу 4**;
- 2) Визначить, за якими видами **субконто** ведеться аналітика **на рахунках 40 і 46**;

2. Увійдіть в довідник **Контрагенти** одним із способів:

- Підприємство → Конрагенти;
- Операції → Довідники → Конрагенти;

Ознайомтесь з поняттям **«Контрагенти»** у довідці (натисніть на клавіатурі кнопку **F1** або кнопку на панелі вікна).

3. Додайте в довідник «Контрагенти» нову групу – **Засновники**, для цього у меню **Дії** виберіть команду **Нова група** або відповідною кнопкою на панелі інструментів.

В групі **Засновники** створіть ще дві групи **Фізичні особи** і **Юридичні особи**.

4. Внесіть у відповідні групи засновників організації:

фізичні особи – Петров Сергій Григорович, Сидоров Степан Миколайович, Іваненко Володимир Федорович;
юридичні особи – банк «Кредит», ТОВ «Весна».

5. Створіть бухгалтерську операцію з обліку статутного капіталу одного з засновників, наприклад Петров С.Г. – 34 тис.грн.. Для цього відкрийте вікно введення операцій - меню **Операції** → **Журнал операцій**.

Вікно **Журнал операцій** поділено на дві області:

- В верхній частині вікна операція та її реквізити;
- У нижній частині показуються проводки, включені у виділену операцію.

Проводки бухгалтерського обліку відбиваються на закладці **Бухгалтерський облік**, проводки податкового обліку — на закладці **Податковий облік**.

При **додаванні** нової операції відкриється вікно в яке потрібно ввести відповідні реквізити.

Для введення проводки на вкладці **Бухгалтерський облік** внесіть реквізити за допомогою кнопки вибору :

- номер дебетового рахунку – 46;
- «Субконто Дебет» – заповнюється методом вибору з довідника «Контрагенти»;

- рахунок кредиту – 40;
- графа “Субкonto Кредит” не знадобиться, тому що дебетуємий рахунок 46 – аналітичний, а рахунок 40 таким не є;
- у графу «Сума» варто ввести суму, що відбиває частку обраного засновника;
- у поле «Зміст» вводиться короткий опис змісту операції;
- у поле «№ журналу» введіть – ЗС (засновники).

Примітка! Створену проводку можна скопіювати, натиснувши на кнопку (Додати копіюванням), після чого вставлену проводку виправляють.

6. Перегляньте створені проводки в **Журналі проводок** пункту меню **Операції**.

7. Сформуйте **Оборотно-сальдову відомість** (через меню **Звіти**) та виконайте її аналіз.

Інформація з рахунку 46 «Неоплачений капітал» свідчить про утворення дебіторської заборгованості засновників у розмірі 263 тис. грн. Дебетовий оберт рахунку дорівнює сальдо на кінець періоду, що свідчить про те, що сума заборгованості по внесках у статутний капітал ще не внесена в повному обсязі.

На рахунку 40 «Статутний капітал» утворилося кредитове сальдо в 263 тис. грн.

8. Сформуйте **Оборотно-сальдову відомість по рахунку 46**, для цього оберіть відповідний пункт в меню **Звіти**.

Із цієї відомості ми бачимо, як дебіторська заборгованість на рахунку 46 «Неоплачений капітал» у сумі 263000 грн. розподілена по конкретних засновниках.

9. Не виходячи з вікна оборотно-сальдової відомості одержіть звіт **Картка рахунку 46** (рис.6). Для цього наведіть курсор на конкретного засновника або суму, після чого курсор перетвориться на лупу, та двічі натисніть.

Це дає змогу виконати швидкий перехід до інших аналітичних форм, що розшифровують утворення тієї суми, що перебуває в даній клітці й у такий спосіб одержати додаткову уточнюючу інформацію.

10. Визначите заборгованість, що залишилася, кожного засновника перед підприємством по внесках у статутний капітал на основі **відомості Аналіз субкonto**.

Оберіть в меню **Звіти** пункт **Аналіз субкonto**, вкажіть інтервал виводу інформації (за потребою), номер рахунку і субкonto, та натисніть на кнопку **Сформувати**.

11. Не виходячи з вікна **Аналіз субкonto** одержіть звіт **Картка рахунку 4** за сумою 263000,00.

Питання для самоперевірки

1. Яким чином формуються проводки за операціями у програмі?
2. Як ввести нову операцію вручну?
3. Що таке типова операція, її призначення?
4. Які основні журнали існують в системі «1-С: Підприємство 8.2»?

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 4 РОБОТА З ДОКУМЕНТАМИ. АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2»

Мета: засвоїти практичні навички роботи з документами, навчитися виконувати операції обліку грошових коштів з використанням «1С: Підприємство 8.2»

Готівкові розрахунки

У «1С:Бухгалтерії 8 для України» для відображення руху грошових коштів у касі підприємства призначено документи «Видатковий касовий ордер» і «Прибутковий касовий ордер» (головне меню «Каса»). Прибутковий і видатковий касові ордери є документами, а касова книга – спеціальним звітом.

Прибутковий касовий ордер

Усі прибуткові касові ордери зберігаються в одноіменному журналі, потрапити до якого можна з меню «Каса» – «Прибутковий касовий ордер». Щоб створити новий документ, скористаймося кнопкою «Додати» або ж натиснемо на клавішу Insert на клавіатурі (рисунок 4.1). У вікні, що з'явилося виберемо, яку саме операцію оформлятимо цим документом, натиснувши кнопку «Операція»:

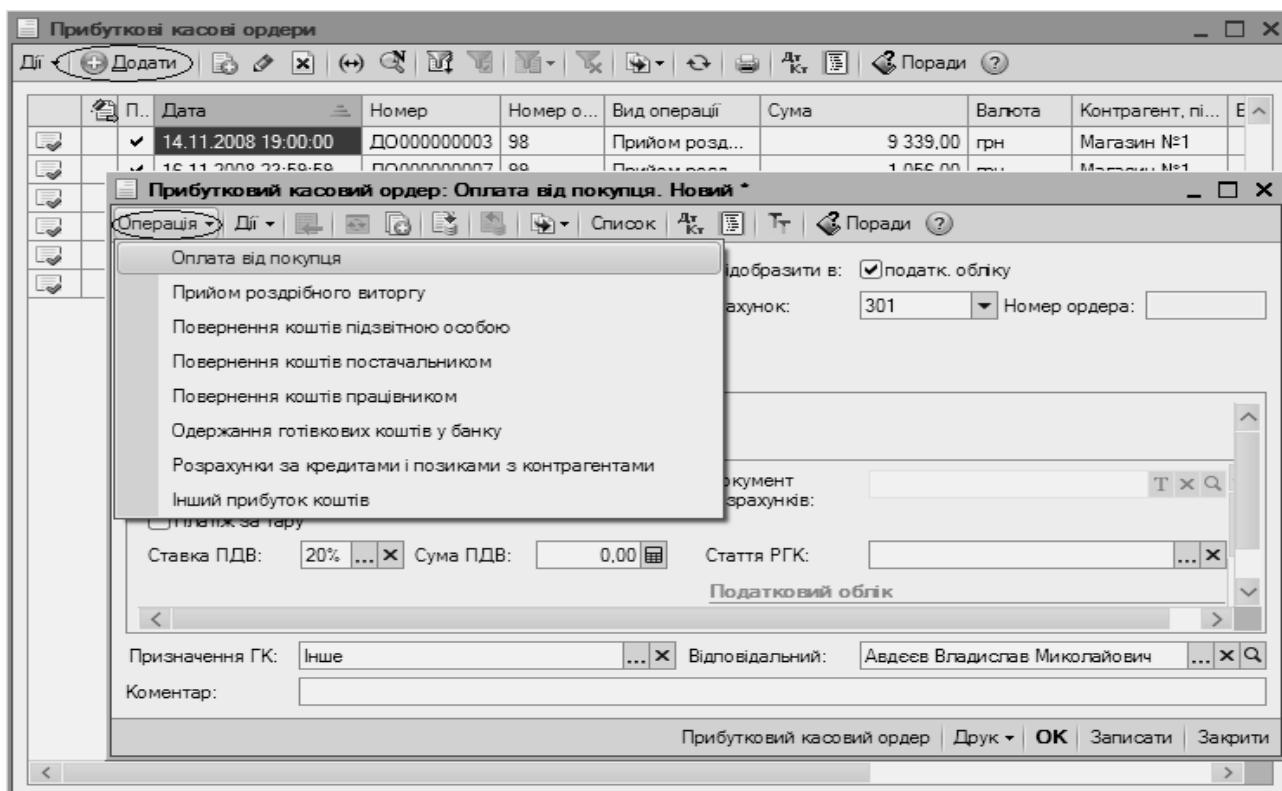

Рисунок 4.1 – Журнал «Прибутковий касовий ордер»

У касових ордерах, як і в багатьох інших документах, зовнішній вигляд форми документа і його реквізити можуть змінюватися залежно від того, який вид операції обрано. Незмінними реквізитами є номер, дата і організація, від імені якої створюємо документ, та рахунок обліку, – всі ці значення підставляються автоматично. Залежно від того, який буде вибрано рахунок у реквізиті «Рахунок», визначається валюта операції. Таким чином, якщо вибрано субрахунок 302, операція стане валютною, і у формі документа з'явиться ще один реквізит «Валюта», в якому потрібно вибрати валюту операції.

У документа «Прибутковий касовий ордер» є два реквізити з номером (рисунок 4.2). Перший реквізит «Номер» поряд з датою є номером документа цього виду, зареєстрованим в ІБ з початку року. Він призначається автоматично. Другий реквізит – «Номер ордера» - це номер «паперового» прибуткового касового ордера.

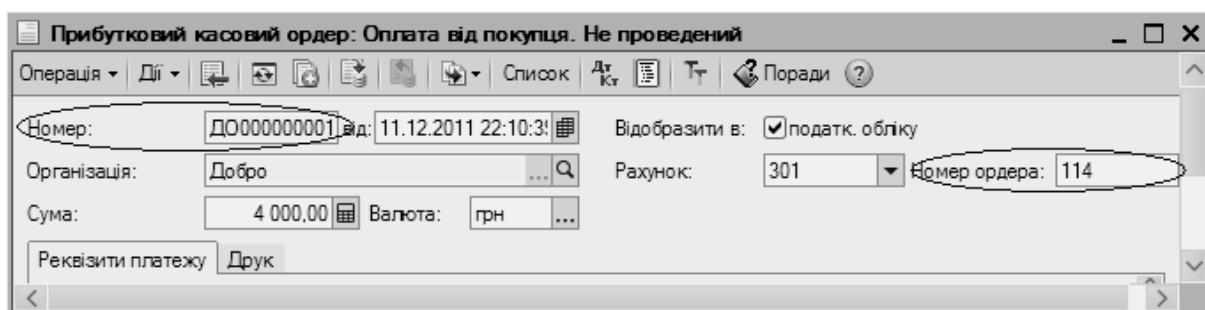

Рисунок 4.2 – Реквізит «Номер»

Зверніть увагу на реквізит «Відобразити в податковому обліку». Якщо навпроти нього стоїть прапорець, операцію буде відображенено в податковому обліку.

У реквізиті «Призначення ГК» з довідника «Призначення готівкових коштів» вибираємо використання грошових коштів.

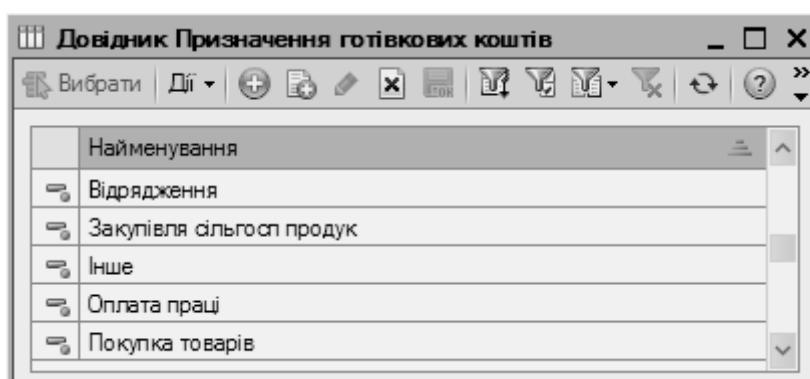

Рисунок 4.3 – Призначення готівкових коштів

Довідник «Призначення готівкових коштів» (рисунок4.3) призначений для формування спеціальної звітності за напрямами використання готівкових грошових коштів. З його допомогою надалі будується звіт «Касова книга».

На закладці «Друк» уводиться інформація, необхідна для коректного роздрукування касового ордера. Проведений документ формує проводки не тільки в бухгалтерському, а й у податковому обліку (якщо стойть прaporець навпроти параметра «Відобразити в податковому обліку»).

Решта реквізитів залежать від виду операції, що оформляється документом.

Видатковий касовий ордер

Документ «Видатковий касовий ордер» (**ВКО**) призначений для обліку виплати готівкових грошових коштів. Зовні форма цього документа схожа на форму **ПКО**. Документом оформляється частина операцій, обернених операціям, переліченим вище, наприклад «Оплата постачальників», «Повернення коштів покупцеві» тощо. Але існує декілька специфічних операцій. Це «Інкасація коштів» і «Виплата заробітної плати по відомості».

У разі оформлення видаткового касового ордера з видом операції «Інкасація коштів» для реквізиту «Рахунок» з Плану рахунків допустимі тільки субрахунок 333 «Грошові кошти в дорозі в національній валюті» або 334 «Грошові кошти в дорозі в іноземній валюті» залежно від валюти операції.

Оформляючи видатковий ордер з видом операції «Виплата заробітної плати по відомості», необхідно поставити посилання на попередньо внесену до бази платіжну відомість.

У документ також уводиться необхідна інформація для правильного формування друкованої форми документа, а саме: інформація про того, кому видано готівкові грошові кошти (поле «Сума до виплати» у друкованій формі документа), а також підставка і додаток за документом.

Клацнувши по кнопці «Друк», ви отримаєте друковану форму видаткового касового ордера ф. № КО-2 з усіма заповненими реквізитами.

Журнал касових документів

У «Журналі касових документів» зберігається список усіх створених видаткових і прибуткових ордерів для всіх організацій, за якими ведеться облік в інформаційній базі. Крім того, створювати нові касові документи зручно саме з «Журналу касових документів», для цього достатньо просто натиснути на кнопку «Додати» і в діалоговому вікні, що відкрилося, вибрati, який саме документ створюватиметься (рисунок 4.4.)

	П..	Дата	Номер	Вид документа	Номер о...	Сума	Валю...	Контрагент	Вид операції	Відповід...
☒	✓	12.11.2008 12:00:04	ДО0000000004	Видатковий к...	14	80,00	грн	Ларін Володи...	Видача ко...	Абдуло
☒	✓	14.11.2008 19:00:00	ДО0000000003	Прибутковий ...	98	9 339,00	грн	Магазин №1	Прийом ро...	Абдуло
☒	✓	14.11.2008 20:00:00	ДО0000000002	Видатковий к...	15	9 339,00	грн		Інкасація к...	Абдуло
☒	✓	16.11.2008 23:59:59	ДО0000000007	Прибутковий ...	99	1 056,00	грн	Магазин №1	Прийом ро...	Абдуло
☒	✓	17.11.2008 12:00:05	ДО0000000004	Прибутковий ...	100	2 058,00	грн	Ринок Троєщ...	Прийом ро...	Абдуло
☒	✓	18.11.2008 16:01:42	ДО0000000006	Прибутковий ...	101	1 914,00	грн	Магазин №1	Прийом ро...	Абдуло
☒	✓	18.11.2008 16:01:43	ДО0000000003	Видатковий к...	16	1 914,00	грн		Інкасація к...	Абдуло

Рисунок 4.4 – Журнал касових документів

Тут же на панелі інструментів можна за допомогою кнопки «Відбір по виду документа» переглянути тільки прибуткові або тільки видаткові ордери. А кнопка «Відбір і сортування» допоможе вибрати документи, відповідні заданим у настройках відбору параметрам.

Кнопки «Дт/Кт» на панелі інструментів відображають проводки, сформовані документом у бухгалтерському або податковому обліку. Безпосередньо з журналу можемо перейти до касової книги – для цього натиснемо на кнопку «Касова книга» на панелі інструментів.

Касова книга

Звіт «Касова книга» (рисунок 4.5) можна викликати через головне меню програми – «Каса». Дані цього звіту можна використовувати для заповнення різних регламентованих форм: касова книга, журнал реєстрації прибуткових касових ордерів, журнал реєстрації видаткових касових ордерів, Книга обліку прийнятих і виданих грошей. Усі звіти формуються автоматично, потрібно тільки задати період, за який хочемо сформувати звіт, організацію та валюту.

Якщо каса формується не за день, а за період, звіт буде багатосторінковим. **Звіт роздруковують у двох примірниках.** Один примірник використовують для формування касової книги, другий – як звіт касира. Після роздрукування «Вкладного аркуша касової книги» і «Звіту касира» касир зобов'язаний перевірити правильність складання цих документів, підписати їх і передати «Звіт касира» разом з прибутковими та видатковими касовими документами до бухгалтерії під підпис у «Вкладному аркуші касової книги».

Касова книга за період

Дії ▾ | Сформувати | Початкові номери аркушів | ?

Період з: 31.10.2011 по: 14.12.2011 Вид звіту: **Касова книга (КО-4)**

Організація: Добро Звичайн... Кінець місяця Кінець року

Валюта: грн Початковий номер аркуша: 1

Виводити на друк титульний лист

Каса за "11" грудня 2011р.					Сторінка 1
Номер документа	Від кого отримано чи кому видано	Номер кореспонduючого рахунку, субрахунку	Надходження	Видаток	
1	2	3	4	5	
Залишок на початок дня			7 684,00	X	
1	DCT	6811	4 000,00		
Разом за день			4 000,00		
Залишок на кінець дня			11 684,00	X	
у тому числі на зарплату				X	
Касир _____ (підпис)					

Рисунок 4.5 – Звіт «Касова книга»

Безготівкові розрахунки

Господарські операції, пов'язані з банком та розрахунковими рахунками, в «1С:Бухгалтерії для України» оформляються документами, зібраними в головному меню «Банк» (рисунок 4.6).

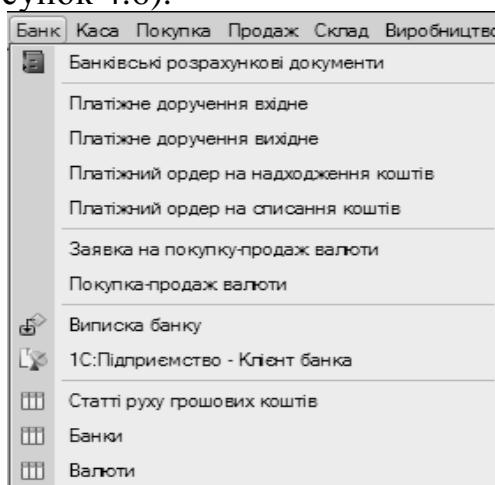

Рисунок 4.6 – Головне меню «Банк»

Для оформлення операцій, пов'язаних з рухом **безготівкових** грошових коштів, у програмі призначено такі документи:

— «Платіжне доручення вхідне» – цим документом оформляються операції надходження оплати від покупця, повернення грошових коштів постачальнику, розрахунки за кредитами і позиками, інші розрахунки з контрагентами, інкасація грошових коштів, купівля-продаж валюти й інше надходження безготівкових грошових коштів;

— «Платіжне доручення вихідне» – оформляються операції з оплати рахунків тощо.

Для оформлення операцій з банком за розрахунково-касове обслуговування та інші банківські послуги використовують такі документи:

- «Платіжний ордер на надходження коштів»;
- «Платіжний ордер на списання коштів».

Платіжні ордери також використовують при оформленні операцій надходження або списання грошових коштів, що здійснюються на підставі таких розрахункових документів, як вимога, вимога-доручення чи акредитив.

Платіжне доручення вхідне

Документ «Платіжне доручення вхідне», як і всі документи групи меню «Банк», не може бути початком ланцюжка взаєморозрахунків. Його можна ввести на підставі документів «Рахунок на оплату постачальника», «Звіт комісіонера», «Реалізація товарів і послуг» тощо. Сам документ може бути підставою для реєстрації податкової накладної.

Нове платіжне доручення можна ввести, зайдовши через меню «Банк -> Платіжне доручення вхідне» до одноіменного журналу і створивши новий документ.

Екранна форма документа змінюється залежно від вибраної операції. Так, на рисунку 4.7 наведено зовнішню форму вхідного платіжного доручення при оформленні операцій «Інше надходження безготівкових коштів» і «Оплата від покупця». Першим документом було внесено до інформаційної бази залишки грошових коштів на рахунках у банку при початку ведення обліку в програмі. Про це свідчить зазначений у документі допоміжний субрахунок «00». Другим документом оформлено звичайне надходження на поточний рахунок підприємства грошових коштів від покупця.

Рисунок 4.7 – Зовнішня форма вхідного платіжного доручення

При створенні нового документа у формі автоматично підставляються номер, присвоєний платіжному документу при реєстрації в інформаційній базі (реквізит «Реєстр. номер»), а також дата і основний поточний рахунок підприємства. Реквізит «Вх. номер» призначено для введення реального номера платіжного доручення платника і дати його виписування.

Операції, пов'язані з рухом грошових коштів, можна відображати у два етапи. **Перший етап** – це реєстрація самого документа у програмі, а **другий** – фактичний рух грошових коштів. На другому етапі у сформованих документах проставляємо позначку про оплату (прапорець навпроти «Сплачено») та перепроводимо документ, при цьому дата оплати може відрізнятися від дати формування документа. Цю можливість реалізовано тільки у платіжних дорученнях, оскільки для касових документів дата оплати збігається з датою оформлення документа.

При заповненні документів зверніть увагу: програма сама підказує, які реквізити документа обов'язкові для заповнення (вони підсвічуються червоною лінією). Зокрема, обов'язковими реквізитами, що підлягають заповненню, є: найменування платника, банківський рахунок організації, сума і договір. Якщо облік ведеться в розрізі розрахункових документів, у полі «Документ розрахунків» зазначаємо документ, на підставі якого відбулася оплата.

Розглянемо інші реквізити документа. Так, реквізит «Стаття руху грошових коштів» не є обов'язковим для заповнення. Але в документі «Платіжне доручення вихідне» його краще заповнити. Тому що надалі завдяки цьому реквізиту можна буде формувати звіти за статтями руху грошових коштів. Значення для підстановки до цього реквізиту зберігаються в довіднику «Статті руху грошових коштів». Довідник заповнюється користувачами

самостійно.

Реквізит «Ставка ПДВ» заповниться автоматично після того, як будуть зазначені контрагент і договір.

Рахунки розрахунків з контрагентами, що використовуватимуться у проводках, указуються безпосередньо у формі платіжного доручення. При створенні нового документа рахунки підставляються автоматично з реєстру відомостей «Рахунки обліку розрахунків з контрагентами», а після зазначення у формі документа контрагента і договору список рахунків зміниться відповідно до того, які рахунки розрахунків було зазначено для цього контрагента в договорі.

У документах реєстрації надходження безготікових грошових коштів друкованих форм не передбачено.

Платіжне доручення вихідне

Платіжні доручення можна заповнювати і як самостійно створений документ, і через механізм «уведення на підставі». Документ «Платіжне доручення вихідне» вводиться на підставі документів «Надходження товарів і послуг», «Надходження дод. витрат», «Звіт комітенту про продажі товарів», «Повернення товарів від покупця».

The screenshot shows the 'Platizhne doruchennya vixidne: Opłata postachalnykovi. Prowedenny' window. It contains the following fields:

- General Information:**
  - Nomer: ДО0000000006
  - Vid: 04.11.2008 00:00:00
  - Opłaceno: 05.11.2008 12:00:00
  - Rachunok: 311
  - Vidobraziti w: под. obliku
  - Ogranizatsiya: Dobro
  - Bankovskiy ra...: R/p Dobro
  - Otrumuvach: Galkin - privatna osoba
  - Rachunok oderzh...: [empty]
- Payment Details:**
  - Suma: 1 995,75 грн
  - Nomer PD: 33
  - Dogovir: Основний договір
  - Platizh za tary: [unchecked]
  - Stavka PDV: 20% (332,63)
  - PDV proporcii; suma PDV na kredit: 0,00
- Tax Reporting:**
  - Rachunok PDV (nepidtverdzhenni): 6442
  - Stattya v/v(b/d): Покупка товарів (робіт, послуг)
  - Rachunok PDV p/k (n/z): 6441
  - Pod. priznencheni: Гosp. d-сть
- Comments:**
  - Vidpolovidalnyi: Abdulov Jurij Volodimirovich
  - Komentar: [empty]

Рисунок 4.8 – Документ «Платіжне доручення вихідне»

Екранна форма документа (рисунок 4.8) містить необхідні для оформлення бланка платіжного доручення реквізити, при цьому вона зовні

видозмінюються залежно від виду операції, що оформляється. Більшість реквізитів у платіжних дорученнях заповнюється автоматично з довідників відразу після вибору контрагента і договору.

Друкування платіжних доручень

Якщо використання копіювального (самокопіювального) паперу неможливе, то на всіх тодінших примірниках розрахункового документа у правому верхньому куті має бути проставлено порядкові номери примірників (1, 2, 3 і т. д.). В «1С:Бухгалтерії» це передбачено. Після класання по кнопці «Друк» відкриється діалогове вікно для введення кількості примірників. Яке число ви зазначите, стільки платіжок (рисунок 4.9) і буде надруковано.

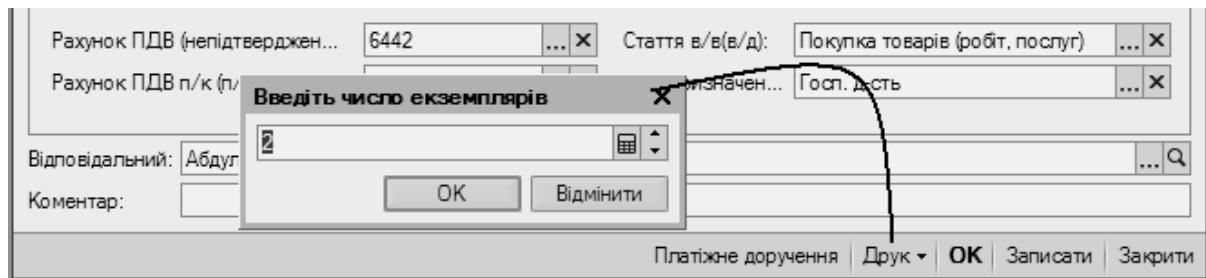

Рисунок 4.9 – Діалогове вікно для введення кількості примірників

Як зазначалося вище, разом із платіжними дорученнями у програмі використовуються ордери, заповнення яких аналогічне розглянутому заповненню платіжних доручень.

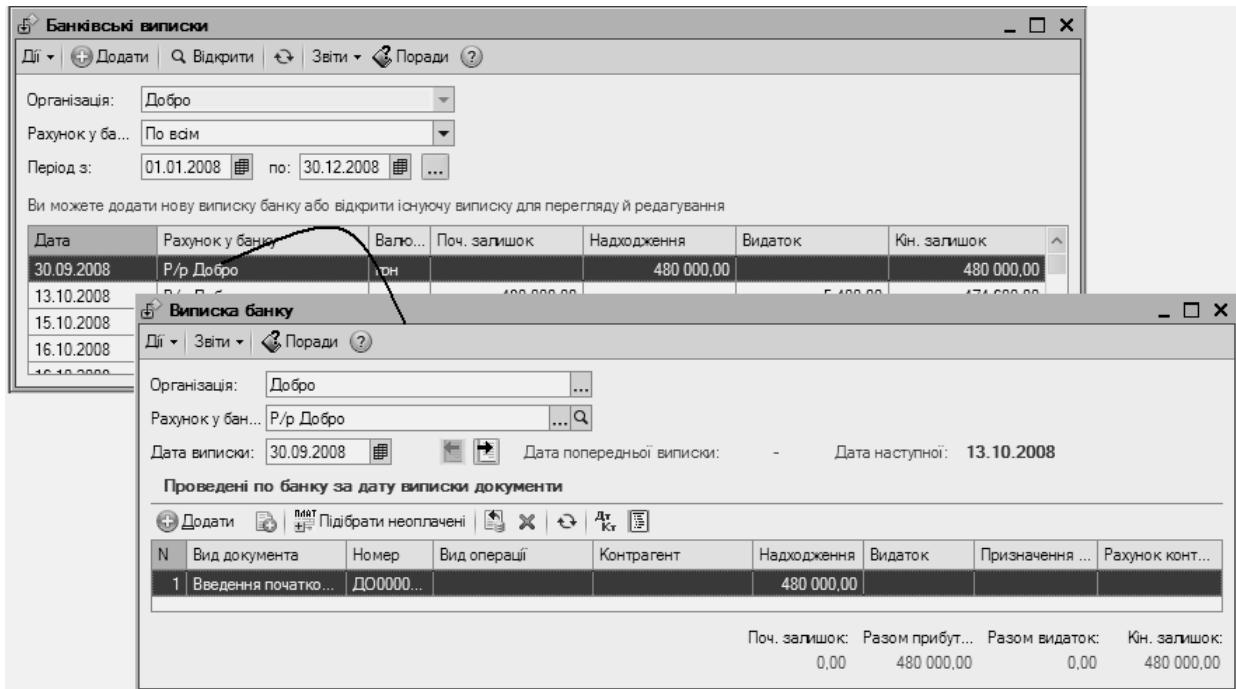

Рисунок 4.10 – Заповнення ордерів

У конфігурації реалізовано механізми групового введення та обробки платіжних документів: це обробка «Виписка банку», а також механізм обміну

інформацією з програмами типу «Клієнт-банк». Ці обробки створюють чи коригують документи, які, у свою чергу, формують проводки.

Якщо в «1С:Бухгалтерії 7.7» проводки щодо руху безготівкових грошових коштів створювала тільки банківська виписка, то в «1С:Бухгалтерії 8 для України» все навпаки. Проводки формуються платіжними дорученнями, а банківська виписка – це лише обробка, що допомагає рознести отриману з банку виписку, при цьому вона не виконує жодних проводок.

Зайдемо до меню «Банк» і клацнемо на пункті «Виписка банку». У формі обробки, що відкрилася, зазначимо організацію, поточний рахунок, а також період, за який ми хочемо побачити виписки банків. У результаті у вікні обробки буде виведено перелік наявних у базі банківських виписок (рисунок 4.10).

У формі обробки можна не лише побачити всі сформовані виписки по конкретному рахунку підприємства, а й зареєструвати платіжні документи згідно з отриманою з банку випискою. Для цього потрібно натиснути на кнопку «Додати». У вікні, що відкрилося, укажемо організацію, поточний рахунок і дату виписування.

Важливо! Уводити нову виписку потрібно датою паперового документа.

Щоб додати до виписки платіжні документи, натискаємо на кнопку «Додати», після чого у вікні, що відкрилося, вибираємо тип документа, а потім і вид операції (рисунок 4.11).

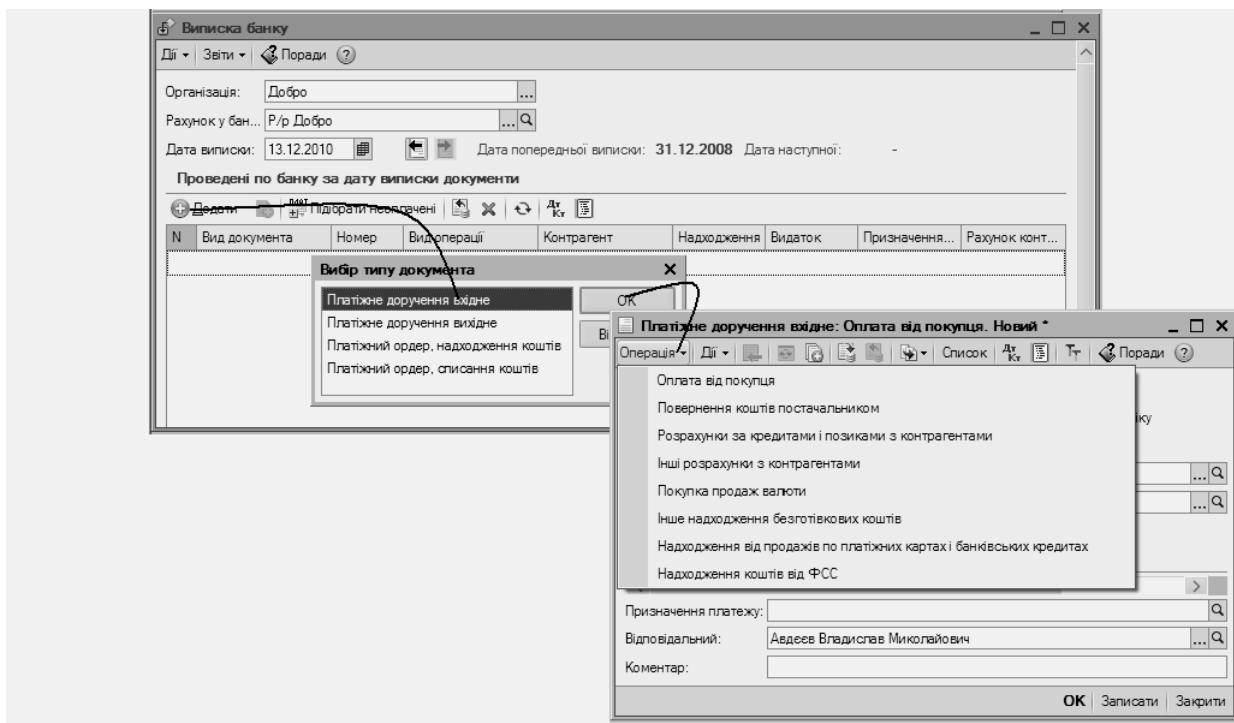

Рисунок 4.11 – Додання виписки банку

Заповнюючи виписку банку, можна встановити ознаку оплати вихідним платіжним документам, уведеним раніше до інформаційної бази. Для цього призначено кнопку «Підібрати неоплачені» – в окремому вікні буде відібрано

спісок усіх вихідних платіжних документів, оплату яких не було відображенено раніше. У списку документів потрібно позначити пропорціями оплачені платіжні доручення і натиснути на кнопку «Провести позначені». У результаті для позначених платіжних документів автоматично буде встановлено ознаку оплати, документи сформують проводки перерахування грошових коштів.

Завдання до виконання на лабораторному занятті

1. Виконайте операцію по внеску оплати статутного капіталу засновниками в загальній сумі 111 тис. грн. шляхом перерахування коштів на банківський рахунок фірми, що підтверджено виписками з розрахункового рахунку за трьома різними датами (табл 4.1).

Таблиця 4.1 – Інформація про внесення коштів засновниками підприємства

Засновник	Сума, грн.	Дата	Документ
Петров С.Г.	12 400	08.10.20_	Виписка з р/р №2561
Сидоров С.М.	21 000	08.10.20_	Виписка з р/р №2577
ТОВ «Весна»	14 600	09.10.20_	Виписка з р/р №2565
Іваненко В.Ф.	17 000	09.10.20_	Виписка з р/р №2584
банк «Кредит»	46 000	11.10.20_	Виписка з р/р №2586
Всього	111 000		

Відповідно до установчого договору кожний учасник АТ повинен внести на рахунок підприємства не менш 50% своєї частки в статутному капіталі у вигляді грошової внески на розрахунковий рахунок підприємства або в касу, а частину, що залишилася, оплатити в будь-якій формі протягом першого року функціонування підприємства.

2. Відобразіть в **Журналі операцій** факт оплати засновниками частини статутного капіталу на розрахунковому рахунку.

Підставою для уведення операцій по розрахунковому рахунку служить **банківська виписка з розрахункового рахунку** – документ, у якому відображається один факт приходу (видатку) коштів. До банківської виписки прикладаються копії документів, на підставі яких зроблене зарахування на рахунок або списання з рахунку позначеної суми.

Оплачена сума відноситься в дебет **рахунку 311 «Поточні рахунки в національній валюті»** і кредит **рахунку 46 «Неоплачений капітал»**.

Відбиття даних господарських операцій виконайте у вигляді проведень **«вручну»**, для цього відкрийте вікно **Журнал операцій** і додайте нову операцію.

Розглянемо додавання операції оплати засновника Петрова С.Г. на суму 12400 грн., що підтверджено випискою з розрахункового рахунку №2561 від 08.10.20_:

- У поле **Зміст** – Оплата статутного капіталу;
- На вкладці Бухгалтерський облік заповніть поля Рахунок Дт, Субконто Дт, Рахунок Кт, Сума, Зміст, № журналу, Коментар.

3. Аналогічно створіть операції по кожному засновнику. Можна після уведення однієї операції скористатися інструментом **копіювання**.

4. Перейдіть в **Журнал проводок** і подивітесь виконані проводки в результаті яких на суму 111 тис. грн. дебетується (збільшується) активний рахунок 31, що відображає стан банківського рахунку організації, і кредитується (зменшується) інший активний рахунок - 46, що відображає заборгованість засновників фірмі (іхня заборгованість стає менше).

5. Виконайте операцію з часткової оплати статутного капіталу засновником Іваненко В.Ф. на суму 10 тис. грн. від 12.02.2013, шляхом внесення коштів у касу підприємства. Факт оплати статутного капіталу потрібно відобразити з використанням документа «**Прибутковий касовий ордер**».

1) Відкрийте документ «**Прибутковий касовий ордер**» одним із способів:

- Каса → Касові документи → кнопка Додати → Прибутковий касовий ордер;
- Операції → Документи → Прибутковий касовий ордер → кнопка Додати;

У вікні **Вибір виду операції документа** оберіть **Інший прибуток коштів**.

2) У вікно, що відкрилось введіть:

- дату документу;
- рахунок (гроші в касу надходять у рахунок погашення заборгованості засновників, таким чином, як кореспонduючий рахунок необхідно вибрати **рахунок 46** «Розрахунки із засновниками по внесках у статутний капітал»);
- поле «податк. обліку» не заповнюється - галочку потрібно зняти, оскільки дана сума не включає податок на додану вартість (ПДВ);
- суму, що отримана від засновника;
- контрагентів;
- підстава – Внесок в статутний капітал;
- у полі «Додаток» перераховуються документи, прикладені до прибуткового касового ордера: виписка з установчого договору;
- огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку «Записати», а потім на кнопку «Прибутковий касовий ордер»;
- Натисніть кнопку **Ok**.

Для запису документа призначена кнопка **Записати**; для проведення документа кнопка **Провести** в командній панелі; кнопка **Ok** призначена для запису, проведення й закриття форми документа.

3) Перейдіть в **Журнал проводок** і подивітесь виконану проводку.

6. Відкрийте та огляньте **Касову книгу** касира, сформуйте **звіт касира** за один день роботи.

У меню **Каса** оберіть **Касова книга**. У вікні що відкрилось вкажіть:

- період часу – один день який перевіряємо;
- оберіть вид звіту – касова книга звичайна;

– натисніть на кнопку **Сформувати**.

Перегляньте книгу обліку касира за іншими видами звіту.

7. Зареєструйте в комп’ютерному обліку факт господарської діяльності:

За наказом №4, керівника підприємства, касиром проводиться здача наявних коштів, отриманих як внесок засновника, у розмірі 10 тис. грн. на розрахунковий рахунок у банк.

1) Для реєстрації даного факту господарської діяльності потрібно оформити **видатковий касовий ордер** з пункту меню **Каса**. У вікні **Вибір виду операції документа** оберіть **Внесок готівкою в банк** та внесіть необхідні реквізити:

- дату документу,
- суму, що буде передано в банк;
- Банківський рахунок основний;
- рахунок (оберіть кореспондуючий по кредиту з рахунком 301 «Каса» рахунок - у нашім випадку рахунок 311 «Поточні рахунки в національній валюті»);
- поле «податк. обліку» не заповнюється - галочку потрібно зняти, оскільки дана сума не включає податок на додану вартість (ПДВ);
- у полі «Додаток» – Наказ №4 від (число) про перерахування внеску засновників на розрахунковий рахунок;

Огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку «**Видатковий касовий ордер**». Натисніть кнопку **Ok**.

2) Перейдіть в **Журнал проводок** і подивіться виконану проводку.

3) Отримайте **виписку банку** (меню **Банк** → **Виписка банку**). Укажіть період часу та рахунок у банку, після чого оберіть виписку від 12.02.2013 та натисніть на кнопку **Відкрити**.

Як бачите, бухгалтерові знадобилося ввести в екранну форму документ «**Видатковий касовий ордер**», всі інші дії по рознесенню записів по журналах системи виконала автоматично.

8. Зареєструйте в комп’ютерному обліку факт господарської діяльності:

16 лютого підприємство за чеком зняло з рахунку в банку на господарські потреби суму 3350 грн. Прихід грошових коштів відображенено у прибутковому касовому ордері №2.

У цей же день з каси видані під звіт співробітникам підприємства суми відповідно до таблиці 4.2.

Таблиця 4.2 – Інформація про підзвітних осіб підприємства

ПІБ	Сума, грн.	Підстава	Документ
Луконіну С.М.	600,00	На покупку мастильних матеріалів для встаткування	Видатковий касовий ордер №2
Фролову П.П.	650,00	На покупку пакувальних матеріалів	Видатковий касовий ордер №3
Коваленко Ф.Н.	2100,00	У рахунок майбутніх відрядних видатків	Видатковий касовий ордер №4

1) Відкрийте документ «**Прибутковий касовий ордер**», у вікні **Вибір виду операції документа** оберіть **Одержання готівкових коштів у банку** (рис.1):

–заповніть поля дати документа, суму (що отримано у банку), основний банківський рахунок, рахунок;

–поле «податок обліку» не заповнюється - галочку потрібно зняти, оскільки дана сума не включає податок на додану вартість (ПДВ);

–огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку «**Прибутковий касовий ордер**»;

–Натисніть кнопку **Ok** для проведення документу.

2) Сформуємо **Видатковий ордер**, що відображає видачу грошей в сумі 600 грн. під звіт співробітнику фірми Луконіну С.М. на покупку мастильних матеріалів для устаткування.

Відкрийте документ «**Видатковий касовий ордер**» у вікні **Вибір виду операції документа** оберіть **Видача коштів підзвітній особі**:

–заповніть поля дата документу, suma, поле «податок обліку» не заповнюється - галочку потрібно зняти;

–на вкладці «**Реквізити платежу**» вкажіть підзвітну особу обравши її з довідника «Фізичні особи» (якщо її немає в списку внесіть новий запис);

–на вкладці «**Друк**» заповніть поля **Підстава і Додаток**;

–вкажіть **призначення ГК** – Покупка товарів;

–огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку «**Видатковий касовий ордер**»;

–Натисніть кнопку **Ok**.

3) Аналогічно створіть операції для кожної підзвітної особи.

4) Перейдіть в **Журнал проводок** і подивіться виконані проводки за **рахунком 37**.

5) Переглянете аркуш звіту касира в журналі **Касова книга** за один день.

Створення авансового звіту по відрядженню

18 лютого у бухгалтерію надійшов звіт про використання коштів, наданих на відрядження (3 дні - з 16 по 18 лютого) офісному працівнику Коваленко Ф.Н., з документами, що підтверджують видатки. Відповідно до звіту видатки склали **2042 грн.**: проживання в готелі 1520 грн., добові 210 грн., проїздні документи 312 грн. Залишок виданого авансу в сумі **58 грн.** повернутий до каси.

1) Відкрийте «**Авансовий звіт**» з пункту меню **Каса**. Для оформлення авансового звіту по відрядженню на вкладці «**Інше**» заповніть реквізити: Найменування документа, що підтверджує зроблену витрату; Зміст; Сума; %ПДВ; Рахунок витрат; Аналітику.

Заповнення реквізиту «Аналітика» потребує указати підрозділ організації в якому співробітник працює та статтю витрат.

2) Оформіть повернення заборгованості в касу на суму 58 грн. за допомогою документа «**Прибутковий касовий ордер**» вид операції документу **Повернення коштів підзвітною особою**, внесіть необхідні реквізити.

3) Перейдіть в **Журнал проводок** і подивітесь виконані проводки за **рахунком 37**.

Аналіз проведених операцій з підзвітними особами

1. Огляньте відомість «**Картка рахунку**», сформованої по **рахунку 30**, де в хронологічному порядку відображаються операції по касі, зроблені у звітний період.

Сума по операціях приходу відбито в графі «Дебет», суми по операціях видатку – у графі «Кредит». Поруч із сумами вказується номер кореспондуючого рахунку. У відомості видні також залишки по касі на початок і кінець періоду й, крім того, у графі «Поточне сальдо» видні залишки на момент після здійснення операції.

2. Сформуйте **Оборотно–сальдову відомість** по рахунку **372**.

У відомості представлений дебетовий оборот на суму 3350 грн. і кредитовий оборот на суму 3190 грн. У результаті на кінець періоду зафіксоване дебетове сальдо в розмірі 160 грн. Це свідчить про наявність дебіторської заборгованості, тобто підзвітні особи повинні підприємству суму 160 грн.

Наявність інформації про обороти й залишки в розрізі аналітичних об'єктів (співробітників) дозволяє установити конкретні суми заборгованості. Так з відомості видно, що Фролов П.П. одержав від підприємства 650 грн., а відав матеріальних коштів на суму 640 грн.

Відмітимо, що активно - пасивні рахунки, до яких відносять рахунок 37 і ін., обов'язково повинні вестися в аналітичному розрізі для виявлення розгорнутого сальдо, оскільки дебетова частина сальдо активно - пасивного рахунку відображається в активі балансу, а кредитова - у пасиві.

3. Оформіть повернення заборгованості в касуожної підзвітної особи за допомогою документа **«Прибутковий касовий ордер»** вид операції документу **Повернення коштів підзвітною особою**, внесіть необхідні реквізити.

4. Перевірте чи немає заборгованості (сальдо на кінець періоду) за допомогою **оборотно-сальдової відомості рахунку 372**.

5. Оформіть операцію здачі наявних коштів у касі до банку. Огляньте відомість **«Картка рахунку 30»**.

Питання для самоперевірки

1. Який документи призначено для відображення руху грошових коштів у касі підприємства у «1С:Бухгалтерії 8 для України»
2. Яке призначення журналу касових документів?
3. Як сформувати звіт «Касова книга»?
4. Які особливості реєстрації в «1С:Бухгалтерії 8 для України» безготікових розрахунків у національній валюті – гривні?

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 5 АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ПРИДБАННЯ ТМЦ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2»

Мета: засвоїти практичні навички обліку операцій з придбання ТМЦ з використанням системи «1С: Підприємство 8.2»

Надходження ТМЦ

Відображення операцій з придбання ТМЦ визначається, в першу чергу, джерелом надходження. У типовій конфігурації підтримуються такі варіанти:

—від постачальника (у тому числі нерезидента). В цьому випадку використовується документ «Надходження товарів і послуг». Облік розрахунків за придбані ТМЦ ведеться на рахунках обліку взаєморозрахунків з контрагентами (63, 685);

—від підзвітної особи. У цьому випадку використовується документ «Авансовий звіт». Розрахунки за придбані ТМЦ здійснюються підзвітною особою у момент купівлі та відображаються на рахунку обліку розрахунків з підзвітними особами (372).

Документ «Надходження товарів і послуг»

Крім операцій з оприбуткування ТМЦ, документом «Надходження товарів і послуг» оформляються операції:

—«Покупка, комісія» – оформляється купівля товару і надходження товару на комісію. Від кого надходить товар: від постачальника чи від комітента – визначається видом договору, вибраним у документі: «З постачальником» або «З комітентом»;

—«У переробку» – приймання сировини (матеріалів) у переробку;

—«Устаткування» – відображає купівлю необоротних матеріальних активів з оприбуткуванням на відповідні субрахунки рахунка 15 «Капітальні інвестиції». Під обладнанням розуміється як обладнання, що потребує монтажу, так і те, що не потребує монтажу;

—«Об'єкти будівництва» – за допомогою цієї операції можна відобразити надходження приданих об'єктів незавершеного будівництва тощо;

—«Бланки суворої звітності» – операція використовується у разі оприбуткування бланків суворого обліку.

Створимо новий документ, яким оприбуткуємо придбані ТМЦ. Виберемо вид операції «Покупка, комісія». Після вибору операції необхідно визначити організацію, якій належать ТМЦ, і склад, на який вони оприбутковуються.

Обов'язково вказувати склад необхідно тільки в тому разі, якщо в настройках параметрів обліку (меню «Підприємство → Настройка параметрів обліку») включено настройку «Вести складський облік» (для бухгалтерського або податкового обліку). У документі можна вказувати склад будь-якого типу – хоч оптовий, хоч роздрібний. Таким чином, прикладне рішення жодним чином не обмежує користувача в цьому аспекті – ТМЦ можуть потрапляти в роздрібну

торгівлю як зі складів, так і безпосередньо від постачальників.

Розглянемо оптову схему. Під час її використання вибирається склад, у картці якого в полі «Вид складу» вказано «Оптовий» (див. рисунок 5.1).

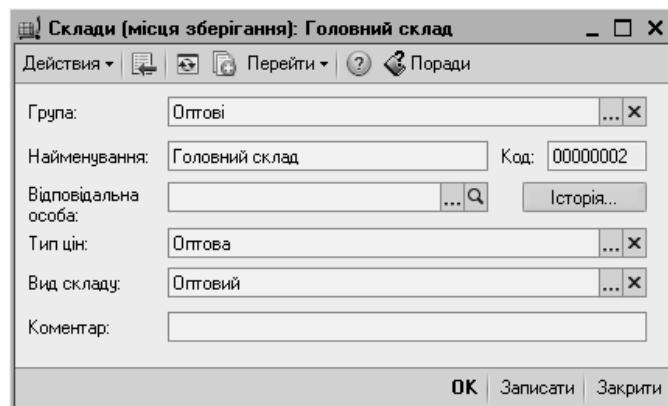

Рисунок 5.1 – Вибір складу

Далі необхідно визначити контрагента-постачальника і договір поставки (рисунок 5.2). У типовій конфігурації вони пов'язані між собою. При цьому істотним для механізмів документа є саме договір, адже саме в ньому визначаються всі основні параметри взаєморозрахунків: вид, валюта і варіант ведення взаєморозрахунків, тип ції.

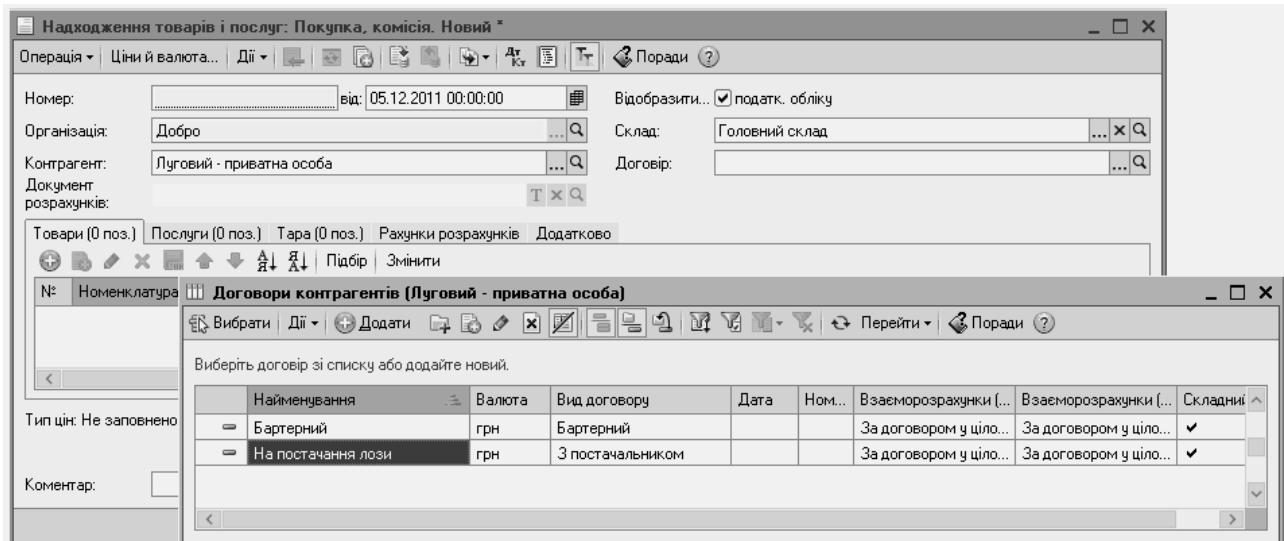

Рисунок 5.2 – Визначення контрагента-постачальника і договіру поставки

Договірні відносини

Коротко нагадаємо основні положення договорів. Обов'язкові реквізити, що істотно впливають на товарні документи типової конфігурації, – це вид договору, валюта і спосіб ведення взаєморозрахунків.

Договір контрагента: На постачання лози *

Дії | Перейти | Поради

Організація:	Добро	...
Контрагент:	Луговий - приватна особа	...
Група договорів:	...	
Найменування:	На постачання лози	Код: 00047
для друку:		
Вид договору:	З постачальником	Номер: .....
від:		

Основні Податковий облік Рахунки

Ведення взаєморозрахунків

По бух. обліку:	За договором у щілому	... Валюта: грн	...
По под. обліку Й ПДВ:	За договором у щілому	... ☒ Складний облік ПДВ і НДС	...
Вид взаєморозрахун...	Довгострокові	...	...

Установлений строк оплати за договором

Ціни

Тип цін:	...	...
----------	-----	-----

Комісійна винагорода

Спосіб розраху...	... Відсоток: 0,00	...
-------------------	--------------------	-----

Вид діяльності для звіту РГК

Вид діяльності:	...
-----------------	-----

Коментар: .....

OK | Записати | Закрити

Рисунок 5.3 – Обов'язкові реквізити

Вид договору «відсікає» від документа «Надходження товарів і послуг» усі ті договори, які не відповідають контексту операції: реалізації, комісійні, бартерні та інші. Реквізит «Вид договору» є елементом відбору допустимих значень при роботі з іншими документами. Наприклад, уводячи платіжне доручення, що виходить з видом операції «Оплата постачальників», у реквізиті «Договір» можна вибрати тільки договори виду з постачальником, з комісіонером і з комітентом. Це пов'язано з тим, що умови відбору пов'язані з видом договору. Якщо у вікні відбору натиснути на кнопку «Відбір і сортування», то ми можемо побачити, що умова відбору «Вид договору» не активна, а отже, користувач самостійно не зможе його змінити (рисунок 5.4). Щоб стали доступні інші договори з цим контрагентом, потрібно змінити операцію, що оформляється платіжним дорученням.

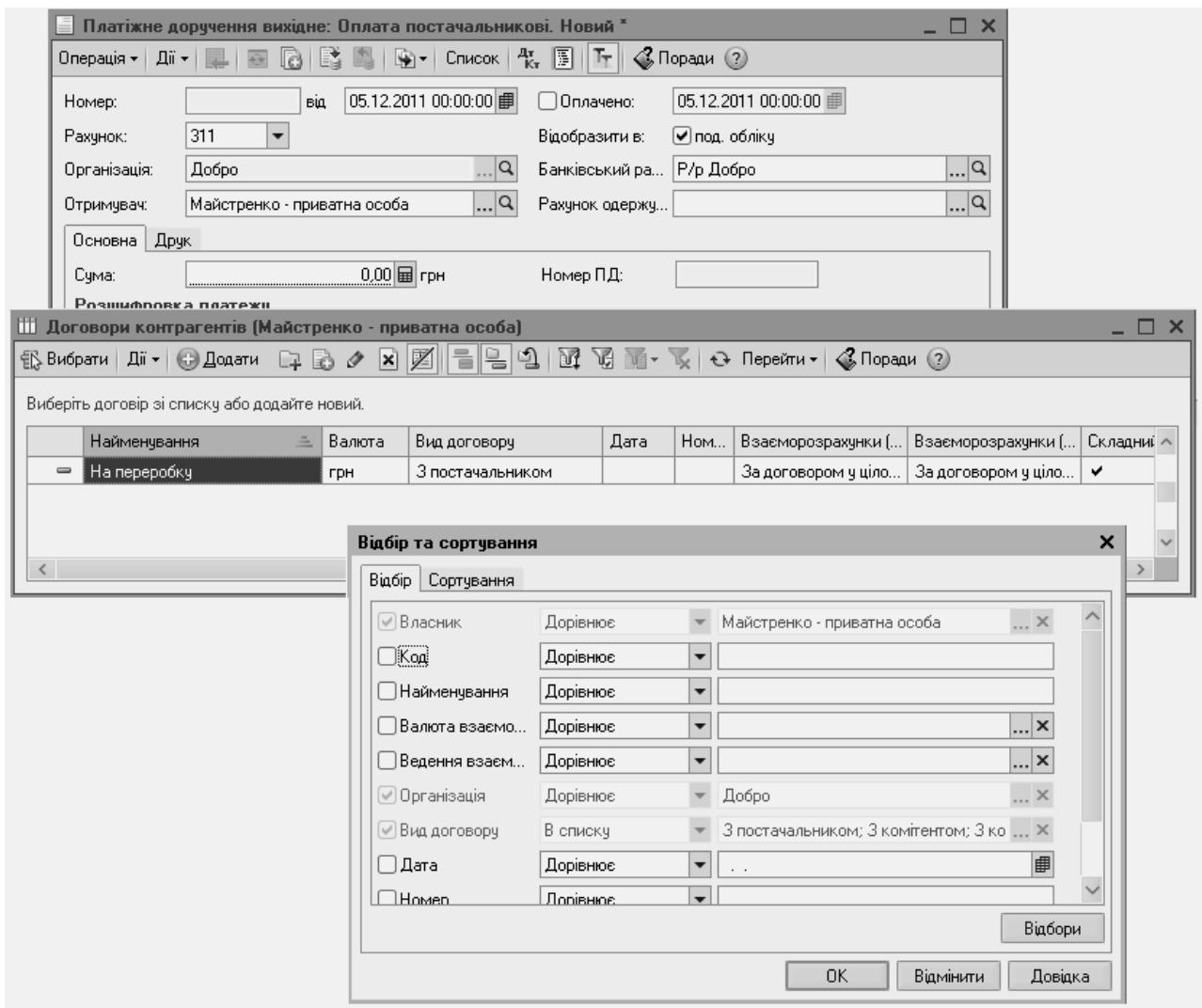

Рисунок 5.4 – Умови відбору договорів

Крім цього, відбір договорів у списку для вибору проводиться не тільки за видом договору, а й за реквізитами «Організація» і «Контрагент», а також за выбраною валютою договору.

Варіант ведення взаєморозрахунків: «За договором в цілому» або «По розрахункових документах» – дозволяє у разі необхідності більш глибоко деталізувати облік взаєморозрахунків. Оскільки це потрібно знову ж таки не з усіма контрагентами, а тільки з тими, з якими підтримуються багатопланові або об'ємні розрахунки, грамотне використання цього параметра дозволить уникнути зайвих операцій і виключити небажані помилки ведення обліку взаєморозрахунків. Якщо для договору визначено варіант ведення взаєморозрахунків «За договором у цілому», у товарних документах стає недоступним реквізит «Документ розрахунків», що дозволяє деталізувати взаєморозрахунки з контрагентами глибше, ніж просто за договорами.

Реквізит «Валюта» визначає валюту договору і, як наслідок, – валюту обліку всіх господарських операцій за цим договором. Незважаючи на те що в документі є цей реквізит, змінити його значення уручну неможливо – для документа діє валюта, вказана у вибраному договорі.

Важливо! За наявності за яким-небудь договором відображеніх у системі документів змінити валюту договору буде вже неможливо.

Познайомимося з додатковими параметрами. Поле «Вид взаєморозрахунків» – це додаткова характеристика договору, яка дозволяє розрізняти однотипні договори. Наприклад, розподіл за тривалістю дії: довгостроковий або разовий.

Увімкнення параметра «Складний облік ПДВ і НП» дозволяє для операцій, закритих у поточному місяці, показувати інформацію щодо податкового обліку тільки в документах відвантаження.

Поставивши пропорець навпроти параметра «Установлений строк оплати за договором», ми дістанемо можливість установити строк оплати за договором безпосередньо в його формі (рисунок 5.5). Цю константу слід використовувати, якщо строк оплати за договором відрізняється від того, який було задано в «Настройках параметрів обліку».

Договір контрагента: 2006/1 *

Дії | Перейти | Поради

Організація: Добро

Контрагент: Майстренко - приватна особа

Група договорів:

Найменування: 2006/1

для друку: 2006/1

Вид договору: З постачальником

Основні Податковий облік Рахунки

Ведення взаєморозрахунків

По бух. обліку: За договором у цілому

По под. обліку І ПДВ: За договором у цілому

Вид взаєморозрахун... Довгострокові

Установлений строк оплати за договором, днів: 20

Ціни

Рисунок 5.5 – Встановлення строку оплати за договором

У полі «Тип цін» можна вказати тип цін для підстановки за умовчанням у документи. Всі перелічені параметри потребують заповнення тільки за умови настання певних умов у контексті операції, що відображається.

Нагадаємо, що для коректного формування проводок із придбання ТМЦ не можна забувати про рахунки обліку взаєморозрахунків. Проконтролювати, а якщо необхідно і змінити рахунки обліку розрахунків можна знов-таки в картці договору, на закладці «Рахунки» (див. рисунок 5.6).

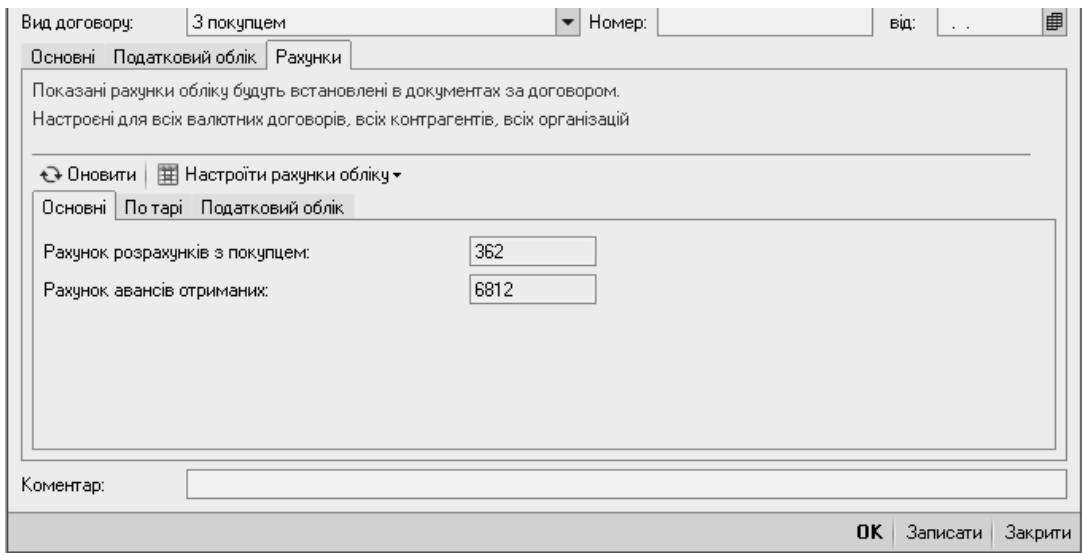

Рисунок 5.6 – Контроль та зміна рахунків обліку розрахунків

Слід розуміти, що механізм визначення рахунків обліку взаєморозрахунків універсальний, і в картці будь-якого конкретного договору ми бачимо лише ту його частину, яка стосується конкретно цього договору. Визначені в договорі рахунки обліку взаєморозрахунків переносяться до відповідних реквізитів закладки документа «Рахунки розрахунків».

Вибравши договір, приступимо до заповнення табличної частини документа «Надходження товарів і послуг».

Механізми заповнення табличної частини документа «Надходження товарів і послуг»

Розібравшись із шапкою документа, заповнимо його табличні частини. Табличну частину «Товари» можна швидко заповнити за допомогою кнопки **Підбір** «Підбір». При натисканні на кнопку відкривається екранна форма механізму підбору номенклатури (див. рисунок 5.7).

Сам підбір номенклатурних позицій у табличну частину документа здійснюється шляхом вибору потрібної позиції зі списку. Внизу вікна є розділ «Запитувати», залежно від поставлених пропорців буде настроєно запит для заповнення значень табличної частини. Так, на рисунок 5.7 пропорець стоїть тільки навпроти елемента «Кількість», тому і у вікні запиту «Кількість і ціна» (рисунок 5.7) доступне тільки це поле.

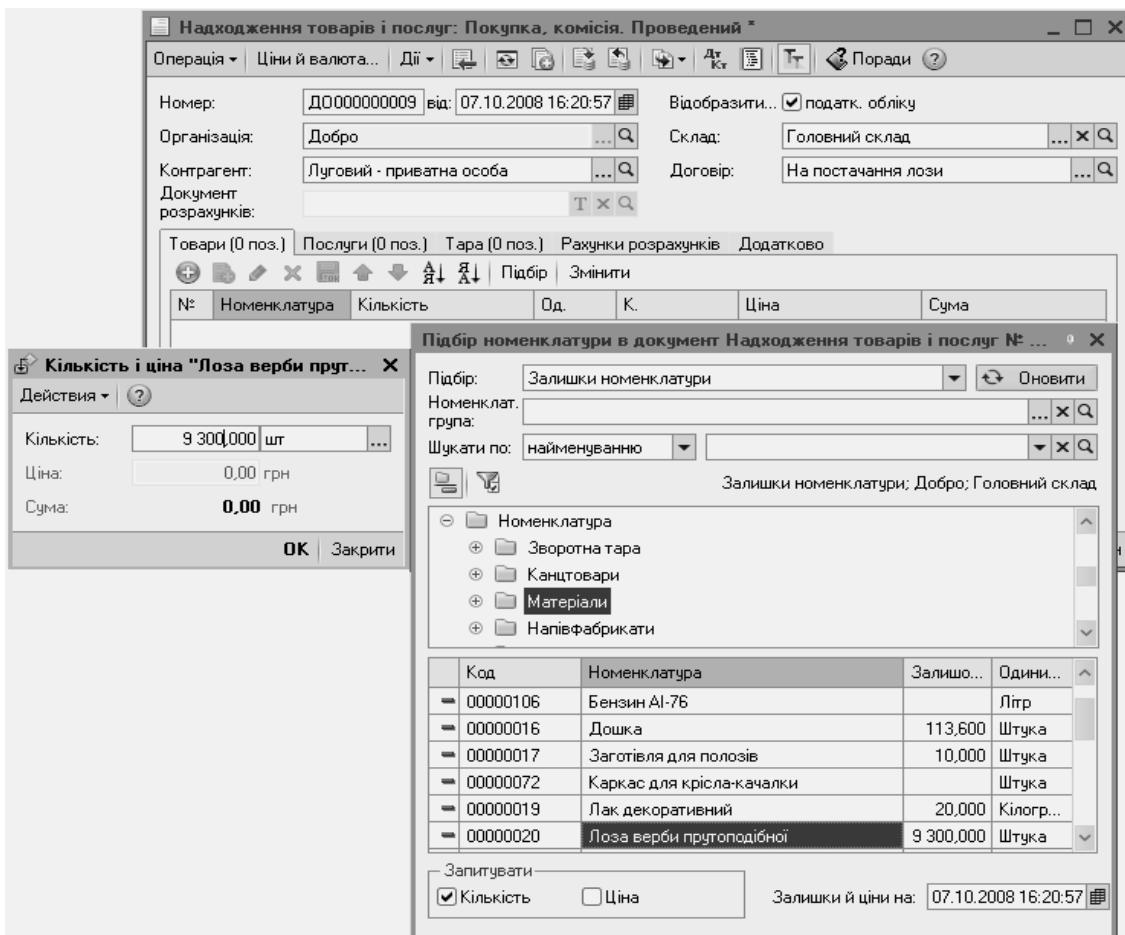

Рисунок 5.7 – Екранна форма механізму підбору номенклатури

На відміну від документа «Оприбуткування товарів» у табличній частині «Товари» документа «Надходження товарів і послуг» передбачено значно більше реквізитів. Пояснюється це тим, що документ «Надходження товарів і послуг» відображає зовнішні для підприємства операції, які підлягають податковому обліку. Розглянемо, яку інформацію вони містять.

За ПДВ у табличних частинах товарних документів відповідають такі реквізити (рисунок 5.8):

—«% ПДВ». За умовчанням значення цього реквізиту підставляється з картки відповідної ТМЦ. Можливі такі значення: «0 %», «Без ПДВ», «20 %» і «Не ПДВ». Останній варіант забезпечує можливість відображення в типовій конфігурації тих операцій, які взагалі не мають сенсу з точки зору податку на додану вартість. Таким чином, у межах типової конфігурації підтримуються всі схеми обліку ПДВ;

—«Сума ПДВ» розраховується автоматично.

Ознака «ПДВ включений у вартість» залежить від податкового призначення активу. Якщо, з точки зору податку на прибуток, актив не використовуватиметься для господарської діяльності або надалі амортизувається у складі необоротних активів, — сума ПДВ включається до складу собівартості, втрачається право на податковий кредит.

Надходження товарів і послуг: Покупка, комісія. Проведений *

Операція	Ціни й валюта...	Дії	Поміжні	Документи	Документи	Поради																					
Номер:	ДО0000000009	від: 07.10.2008 16:20:57	Відобразити...	☒ податк. обліку																							
Організація:	Добро	Склад:	Головний склад																								
Контрагент:	Луговий - приватна особа	Договір:	На постачання лози																								
Документ розрахунків:																											
<table border="1"> <tr> <td>Товари (1 поз.)</td> <td>Послуги (0 поз.)</td> <td>Тара (0 поз.)</td> <td>Рахунки розрахунків</td> <td>Додатково</td> <td colspan="2"></td> </tr> <tr> <td><input type="button"/></td> <td><input type="button"/></td> <td><input type="button"/></td> <td><input type="button"/></td> <td><input type="button"/></td> <td>Підбір</td> <td>Змінити</td> </tr> <tr> <td>30,00</td> <td>20%</td> <td>5,00</td> <td>30,00</td> <td>201</td> <td>Матеріали ...</td> <td>Госп. д-сть</td> </tr> </table>							Товари (1 поз.)	Послуги (0 поз.)	Тара (0 поз.)	Рахунки розрахунків	Додатково			<input type="button"/>	Підбір	Змінити	30,00	20%	5,00	30,00	201	Матеріали ...	Госп. д-сть				
Товари (1 поз.)	Послуги (0 поз.)	Тара (0 поз.)	Рахунки розрахунків	Додатково																							
<input type="button"/>	<input type="button"/>	<input type="button"/>	<input type="button"/>	<input type="button"/>	Підбір	Змінити																					
30,00	20%	5,00	30,00	201	Матеріали ...	Госп. д-сть																					
<p>Тип цін: Дрібнооптова</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 60%;">Всього (грн):</td> <td style="text-align: right;">30,00</td> </tr> <tr> <td>ПДВ (у т.ч.):</td> <td style="text-align: right;">5,00</td> </tr> </table> <p>Коментар: <input type="text"/></p>							Всього (грн):	30,00	ПДВ (у т.ч.):	5,00																	
Всього (грн):	30,00																										
ПДВ (у т.ч.):	5,00																										
<input type="button"/> Прибуткова накладна <input type="button"/> Друк <input type="button"/> OK <input type="button"/> Записати <input type="button"/> Закрити																											

Рисунок 5.8 – Реквізити, що відповідають за ПДВ у табличних частинах товарних документів

За **податок на прибуток** у табличній частині документа відповідають реквізити:

- «Стаття приросту-убутку запасів»;
- «Податкове призначення».

Реквізити будуть доступні тільки в тому разі, якщо в шапці документа увімкнено **прапорець** «Відобразити в податковому обліку».

Закладки «Послуги» і «Тара» передбачені у всіх товарних документах. На закладці «Послуги» відображаються надані підприємству послуги. У типовій конфігурації контролюється приналежність до послуг або ТМЦ, зазначених у табличних частинах номенклатурних позицій: не можна вказати в табличній частині «Товари» послугу, а в табличній частині – «Послуги» ТМЦ.

У табличній частині «Послуги» передбачено низку додаткових реквізитів, що «відповідають» за витратну частину проводок. У реквізиті «Рахунок витрат» необхідно вказати витратний рахунок. Звичайно це рахунки 9-го класу або субрахунки 23 рахунка. Рахунки 8-го класу ні тут, ні в інших документах зазначати не слід – реалізована в типовій конфігурації модель обліку витрат передбачає формування транзитних проводок через 8-й клас рахунків, який підключається під час заповнення картки довідника «Статті витрат». Після вибору витратного рахунка автоматично буде визначено види аналітики, необхідні для відображення поточної господарської операції за витратами. Таким чином, за допомогою цієї закладки можна визначити будь-який вплив послуг, що прибавляються, на склад і структуру витрат підприємства.

Закладка «Тара» стає видимою в товарних документах тільки тоді, коли в механізмі «Настройка параметрів обліку» (меню «Підприємство») на закладці «Запаси» стойть прапорець «Ведеться облік зворотної тари».

В одному документі можливе заповнення як усіх трьох закладок, так і

однієї або двох – програма це ніяк не регламентує і не контролює. Цей самий принцип множинності табличних частин, що незалежно опрацьовуються, використовується і для реалізації інших видів операцій документа «Надходження товарів і послуг»:

- 1) для виду операції «Устаткування» у документ до описаних вище закладок додається ще одна: «Устаткування». У ній відображаються ті ТМЦ, які в майбутньому стануть необоротними активами;
- 2) для виду операції «Об'єкти будівництва» в документі приберуться закладки «Товари» і «Тара», але залишиться закладка «Послуги»;
- 3) для виду операції «Бланки суворої звітності» в документ додається відповідна закладка.

На закладці «Додатково» можна вказати параметри реальної накладної, отриманої від постачальника (див. рисунок 5.9).

Тип цін:	Дрібнооптова	Всього (грн):	30,00
		ПДВ (у т.ч.):	5,00

Рисунок 5.9 – Можливість вказання параметрів реальної накладної

Під час проведення документа оприбуткування товарів, тари, послуг, обладнання, бланків суворого обліку для цілей бухгалтерського обліку здійснюється згідно з рахунками обліку, заданими в документі. Оприбуткування зазначених активів відображається за дебетом рахунка обліку активів у кореспонденції з рахунком обліку розрахунків з контрагентом, заданим на закладці «Рахунки розрахунків».

Для операцій, що оподатковуються податком на прибуток, формується проводка за рахунком «ВР». Проводка за «ВР» не формується, якщо оприбутковується обладнання, що не обліковується як запаси, якщо його планують використовувати для виготовлення (модернізації необоротних активів). Операції комісії та переробки не відображаються в податковому обліку прибутку і ПДВ. Крім того, в більшості випадків придбані активи збільшують податкову вартість активів (рахунки «ЗА», «ТР», «ОБ», «СОБ»).

Розподіл ТЗВ

Для відображення додаткових витрат, які відносяться на собівартість придбаних ТМЦ, у програмі призначений документ → «Надходження дод. витрат» (меню «Покупка → Надходження дод. витрат»). Як правило, у разі

доставки товару постачальником він виписує одну видаткову накладну, в якій вказує вартість проданих ТМЦ, а також вартість їх доставки. У програму цю інформацію слід уводити двома різними документами. Перший «Надходження товарів і послуг» – оприбутковуємо придбані ТМЦ. Другий документ «Надходження дод. витрат» (рисунок 5.10) відображає інформацію про послугу з доставки і розподіляє її вартість на собівартість придбаних цінностей.

№	Номенклатура	Кількість	Од.	К.	Сума товару	Дод. витрати (сума)	Сума ПДВ
1	Ремінь венти...	200,000	шт	1,000	200,00		
2	Поролон "Briti...	250,000	рул	1,000	280,00		

Всього (грн): **100,00**
ПДВ (у т.ч.): **16,67**

Коментар:

Дод. витрати | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 5.10 – Документ «Надходження дод. витрат»

У шапці документа «Надходження дод. витрат» вказують такі реквізити: найменування контрагента, договір, суму витрат, спосіб розподілу і ставку ПДВ. Щоб заощадити час і спростити заповнення документа, радим уводити «Надходження дод. витрат» на підставі документа «Надходження товарів і послуг», яким було оприбутковано ТМЦ. Для цього скористаємося кнопкою «Заповнити». Вона пропонує два варіанти:

—«Заповнити за надходженням» – заповнює табличну частину згідно з вибраним документом надходження;

—«Додати з надходження» – використовують у тому разі, якщо табличну частину документа потрібно заповнити згідно з декількома документами надходження.

Крім того, в табличній частині документа в колонці «Дод. витрати (сума)» можна вказати суму інших додаткових витрат для кожної позиції товару. До вартості товару додаватиметься сума автоматично розподілених додаткових витрат і suma витрат, вказаних уручну в колонці «Дод. витрати (сума)». Провівши документ, отримаємо проводки, показані на рисунку 5.11.

Дт	Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість Дт	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість Кт	Сума
Дт Кт	201	Поролон "British Vi... Надходження тов... Головний склад	631	УкрАвто Договір послуг те... Надходження дод...		Вал. сума Кт Зміст Вал. сума Кт № журналу	83,33
							Дод. витрати при ...
Дт Кт	6442	УкрАвто Договір послуг те...	631	УкрАвто Договір послуг те... Надходження дод...		16,67 Виділений ПДВ, п...	

Дт	Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість Дт	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість Кт	Сума
Дт Кт	ЗА	Господарська (оп... Матеріали на скла...				Вал. сума Кт Зміст Вал. сума Кт № журналу	83,33
							Дод. витрати при ...
Дт Кт	ВР	Господарська (оп... Покупка товарів (... Договір послуг те...	ВР	Господарська (оп... Покупка товарів (... Договір послуг те...		83,33 ВВ: відвантаження	

Рисунок 5.11 – Результати проведення документа «Надходження дод. витрат»

Завдання до виконання на лабораторному занятті

Оприбуткування матеріалів, що надійшли від підзвітних осіб

1. Заповніть **довідник** "Класифікатор одиниць виміру". Додайте в класифікатор нові елементи підібравши їх із класифікатора: **лист**, **літр**. Для цього зайдіть в пункт меню **Підприємство → Товари** (матеріали, продукція, послуги) → **Класифікатор одиниць виміру**.

2. У довідник **«Склади (місця зберігання)»** внести дані про оптовий **Склад №1**.

3. У довіднику **«Номенклатура»** створіть нові групи **Тара і тарні матеріали** та **Паливо**:

– В групу **Паливо** введіть групу **Мастильні матеріали**;

- Введіть матеріали Папір пакувальний, Пакети поліетиленові, Масло машинне у відповідні довідники з відповідною одиницею виміру.

4. У довідник «**Типи цін номенклатури**» додайте новий тип ціни – **Закупівельна**.

5. Додайте в довідник «Контрагенти» нову групу – **Постачальники**, до неї внесіть контрагентів АТ «Ресурс» і ТОВ «Масла»;

6. Виконати наступне завдання: 17 лютого оприбутковані матеріали, що надійшли від підзвітних осіб на **Склад №1**. Дані приведені в таблиці 5.1

Таблиця 5.1 – Інформація щодо закупки матеріалів підзвітними особами

ПІБ підзвітної особи	Найменування матеріалів	Од. виміру	Ціна, грн	Кількість	Документ
Фролов П.П.	Папір пакувальний	лист	0,04	10000	Авансовий звіт №1
Фролов П.П.	Пакети поліетиленові	шт	0,12	2000	Авансовий звіт №1
Луконін С.М.	Масло машинне	літр	15	30	Авансовий звіт №2

Виконайте заповнення документів «**Авансовий звіт**» даними підзвітних осіб:

- Відкрийте «**Авансовий звіт**» з пункту меню **Каса**;
- Заповніть нову операцію даними: дату документа, Фіз.особа, Склад, зняти галочку відображення в податковому обліку;
- на вкладці «**Аванси**» оберіть документ авансу (всі наступні реквізити заповняться автоматично);
- на вкладці «**Товари**» заповніть реквізити Номенклатура, кількість, Ціна, %ПДВ, Контрагент постачальника;
- огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку «**Авансовий звіт**»;
- Натисніть кнопку **Ok**.

Оприбуткування матеріалів, що надійшли від постачальників

Задача №1: Отримана прибуткова накладна заводу «Фрезер» № 231/37 від 21 лютого на поставку інструмента, на загальну суму **2160** грн., включаючи ПДВ 360 грн. Інструмент було передано на **Склад №1**. У накладній зазначена наступна інформація (табл. 5.2).

Таблиця 5.2 – Дані з накладної на покупку інструментів

Найменування	Од.вим.	Кількість	Ціна, грн	Сума, грн
Електродріль «ЕДЗ-15»	шт	4	250	1000
Комплект свердлів КС-101	шт	10	80	800
ПДВ (20%)				360
Разом				2160

1) У довіднику «**Номенклатура** → **Устаткування до встановлення**» створіть нову групу **Інструменти**, додайте в неї нові елементи електродриль та комплект свердлів з відповідною одиницею виміру.

2) Відкрийте список документів «**Надходження товарів і послуг**» в меню **Покупка**.

Створіть новий документ **Надходження товарів і послуг** з видом операції **покупка, комісія**. Заповните реквізити документа значеннями даних із прибуткової накладної № 231/37, отриманої від постачальника:

- Поля Дата від.., Контрагент, Склад, Договір, Коментар;
- На закладці **Товари** документа заповніть поля Номенклатура, Кількість, Ціна, %ПДВ, Рахунок;
- На закладці **Рахунки розрахунків** перевірте **рахунки обліку ПДВ** – рахунок «Товари на складі».

3) Перегляньте бухгалтерські проведення, сформовані документом, для цього натисніть кнопку   на командній панелі форми документа.

4) Огляньте друковану форму документа, натиснувши на кнопку «**Прибуткова накладна**».

Задача №2: 13 березня від АТ «Ресурс» на склад №1 підприємства «Надія» надійшли такі об'єкти малоцінних швидкозношуваних предметів:

- Розетки Merten в кількості 5 шт. (за ціною 25 грн./шт.) на суму 125 грн., включно з ПДВ 20%;
- Вимикачі Merten-Antik в кількості 8 шт. (за ціною 35 грн./шт.) на суму 280 грн., включно з ПДВ 20%.

Раніше (10.03.20__ р.) за рахунком на оплату постачальника від 07.03.20__ р. було здійснено оплату цієї поставки.

1. Доповніть довідник **Номенклатура** новою групою **МШП** та новими елементами з обговоренням одиниці виміру (шт.) та ставки ПДВ (20%): розетки Merten, вимикачі Merten-Antik.

2. Відкрийте список документів «Рахунок на оплату постачальника» (меню **Покупка**). Створіть новий документ від 07.03.20__р. на загальну суму 405 грн.

Огляньте друковану форму документа, натиснувши на кнопку **«Рахунок на оплату»**.

3. Для введення документа «**Платіжне доручення**» на основі вже сформованого рахунка необхідно у вікні «Рахунки на оплату постачальника» виділити потрібний рядок з потрібним документом, натиснути на кнопку **«Ввести на підставі - **» та обрати необхідне.

На екрані з'явиться заповнена діалогова форма вікна «Платіжне доручення вхідне» де необхідно скорегувати дані (за потребою):

- перевірте дати створення та оплати;
- зніміть галочку «Відобразити в под. обліку»;
- укажіть відповідального.

Огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку **«Платіжне доручення»**.

4.Створіть документ «**Надходження товарів і послуг**» на основі сформованого рахунка на оплату застосував кнопку «Ввести на підставі - » у вікні «Рахунки на оплату постачальника».

На екрані з'явиться заповнена діалогова форма вікна «**Надходження товарів і послуг: Покупка, комісія**». Перевірте заповнені дані:

- в верхній частині: дату створення документу, зніміть галочку «Відобразити в податк. обліку», склад;
- в табличній частині на вкладці **Товари**: номенклатуру, кількість, рахунок – 221 «МШП на складах», ПДВ включений у вартість;
- в табличній частині на вкладці **Рахунки розрахунків**: залиште порожніми поля розрахунків по авансах і по тарі.

Виконайте запис документу та огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку «**Прибуткова накладна**». Проведіть документ.

5. Проаналізуйте виконані проводки за допомогою журналу операцій та рахунки в оборотно-сальдової відомості.

Питання для самоперевірки

1. Як саме визначається відображення операцій з придбання ТМЦ?
2. Що входить до основних положень договорів?
3. Які механізми заповнення табличної частини документа «Надходження товарів і послуг»?
4. Який документ призначений для відображення додаткових витрат, які відносяться на собівартість придбаних ТМЦ, у програмі ?

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 6 АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2»

Мета: засвоїти практичні навички обліку використання матеріальних запасів із застосуванням «1С: Підприємство 8.2»

Внутрішньофіrmовий складський облік. Переміщення

Внутрішнє переміщення матеріальних цінностей – широко розповсюджена на будь-якому підприємстві операція. Товари переміщаються зі складу на склад або передаються в роздрібні торговельні точки. З одного цеху в інший передаються обладнання і матеріали тощо. У зв'язку з поширеністю операцій щодо зміни місця зберігання запасів і необоротних активів їх аналітичний облік реалізовано в «1С: Бухгалтерії 8 для України» за номенклатурою та за місцями їх зберігання.

Документ «Переміщення товарів» призначений для оформлення:

- внутрішнього переміщення ТМЦ між складами;
  - передання товарів з оптового складу до роздрібного магазину (як у автоматизовану торговельну точку, так і в не автоматизовану);
  - повернення товарів з роздрібного магазину на склад.
- Перелічені вище операції оформляються документом з видом операції «Товари, продукція»;
- переміщення бланків суворого обліку(вид операції «Бланки суворої звітності»);
  - переміщення необоротних активів (вид операції «Устаткування»).

Новий документ «Переміщення товарів» можна створити командою «Склад → Переміщення товарів» кнопка «Додати» або за допомогою клавіші Insert. Крім того, документ можна ввести на підставі прибуткової накладної.

Екранну форму документа «Переміщення товарів» з видом операції «Товари, продукція» зображене на рисунку 6.1. Найменування закладок у документі та вигляд екранної форми документа залежать від операції, що оформляється, але деякі реквізити залишаються незмінними. Так, у шапці зазначено номер документа (він же – номер накладної на внутрішнє переміщення, оскільки «автором» документа є сама організація) і дата його складання, ці параметри заповнюються автоматично. Як склад «Відправник» вказують склад, з якого здійснюється відвантаження товару, а як склад «Отримувач» – той склад (магазин), на який надходить товар.

Рисунок 6.1 – Переміщення товарів

У табличній частині «Товари» вказуємо список та кількість продукції, що переміщується.

На закладці «Податковий облік» автоматично проставляється стаття «Покупка товарів робіт, послуг» з декларації про прибуток.

Переконавшись, що все гаразд, клацніть по кнопці «Друк» для того, щоб отримати форму накладної в придатному для роздрукування на принтері вигляді (рисунок 6.2). Кнопкою «Попередній перегляд» (головне меню «Файл») її можна переглянути на екрані, кнопкою «Друк» – роздрукувати на принтері.

Переміщення товарів № 5 від 30 жовтня 2008 р.

Друк 1 екз. Тільки перегляд Зберегти копію... ?

Накладна на переміщення № 5 від 30 жовтня 2008 р.

Організація: ТОВ "Добро"
04214, Київ, М. Науменко, будинок № 13, тел.: +380 (44) 234-34-23,
код за ЄДРПОУ 87009943

Відправник: Головний склад

Отримувач: Додатковий склад

№	Товар	Кількість
1	Лак декоративний	2,5 кг
2	Лоза вербні прутоподібні	1 000 шт
3	Скоба декоративна меблевая	2 825 шт

Відвантажив(ла): Абдулов Юрій Володимирович

Отримав(ла):

Рисунок 6.2 – Накладна на переміщення

Переоцінка

Згідно з п. 24 П(С)БО 9 «Запаси», запаси відображаються в бухгалтерському обліку і звітності за меншою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації. Чиста вартість реалізації застосовується, якщо на дату балансу їх ціна знизилася або вони зіпсовані, застаріли чи іншим чином втратили первісно очікувану економічну вигоду.

Крім уцінок і дооцінок запасів, передбачених у П(С)БО 9, у роздрібній торгівлі нерідкі випадки зміни роздрібних цін у той чи інший бік. Для переоцінки товарних залишків у роздробі у разі зміни роздрібних цін призначено документ «Переоцінка товарів у роздробі». Він формується тільки для підприємств, які обліковують товари в роздробі за цінами продажу.

№	Номенклатура	Кількість	Од.	Стара роздр. ціна	Роздр. ціна (грн.)
1	Телевізор "JVC"	5,000	шт	800,00	800,00
2	Вентилятор JIPONIC (Тайв.)	22,000	шт	70,32	70,00
3	Вентилятор BINATONE ALPINE 160wt, напольний	11,000	шт	65,00	75,00
4	Чайник BINATONE EWK-3000, 2л	3,000	шт	55,00	50,00
5	Чайник BINATONE AEJ-1001, 2,2л	1,000	шт	50,00	45,00
6	Соковижималка BINATONE IF 102	3,000	шт	99,00	90,00

Рисунок 6.3 – Переоцінка товарів

Заповнюючи документ, перш за все виберемо склад, для якого робитимемо переоцінку. Табличну частину документа можна заповнити декількома способами:

—«Заповнити за залишками» – до табличної частини потраплять усі товари, що зберігаються на складі;

—«Заповнити за зміненими цінами» – потраплять ті товари, для яких облікова ціна продажу не відповідає ціні, зазначеній у регистрі відомостей «Цін номенклатури». Тобто тими товарами, для яких необхідна переоцінка.

Зовсім не обов'язково переоцінювати весь залишок конкретної позиції, можна переоцінити тільки його частину. У цьому випадку в документі слід зазначити кількість товарів, яку необхідно переоцінити (поле «Кількість»), та зафіксувати нову ціну.

Нове значення ціни вводимо в поле «Роздр. ціна (грн.)». Якщо переоцінку товарів робимо в магазині типу «Роздрібний», переоцінка

здійснюється в розрізі позицій номенклатури (рисунок 6.3). А для виду складу «НТТ» ведеться сумовий облік, тому таблична частина згортається за номенклатурою і переоцінка вводиться загальною сумою (рисунок 6.4).

№	Од.	Ставка ПДВ у роздробі	Сума переоцінки
1		20%	895,00

Рисунок 6.4 – Переоцінка товарів

У документі передбачено друковану форму акта переоцінки.

Інвентаризація та відображення її результатів в обліку

Проведення річної Інвентаризації є обов'язковим для всіх підприємств. Під час інвентаризації перевіряються і документально підтверджуються наявність, стан та оцінка активів і зобов'язань.

Періодичність проведення інвентаризації, в основному, залежить від виду діяльності підприємства та обсягів його товарообігу. Водночас, незалежно від того, з якою періодичністю відбувається інвентаризація, бухгалтеру все одно слід відобразити її результати в обліку. У «1С:Бухгалтерії 8 для України» для відображення операції інвентаризації на складі будь-якого типу, нехай то оптовий, роздрібний склад, неавтоматизована торговельна точка або просто матеріально відповідальна особа, призначено документ «Інвентаризація товарів на складі» (головне меню програми «Склад»).

Декілька слів про заповнення цього документа. По-перше, якщо облік ведеться на декількох складах, у шапці документа в графі «Склад» вибираємо, за яким саме складом проводиться інвентаризація. По-друге, в документі передбачено можливість швидкого заповнення табличної частини. Для цього клацамо по кнопці «Заповнити → Заповнити за залишками на складі». При цьому заповнюються залишки за всіма рахунками обліку матеріальних цінностей, залишки за якими значаться на вибраному складі.

Важливо! Функція «Заповнити за залишками на складі» працює тільки в тому разі, якщо на підприємстві ведеться складський облік, тобто в настройках

параметрів обліку встановлено прaporець навпроти «Вести складський облік».

Щодо змісту табличної частини документа, то в графі «Рахунок» можна вказати рахунок обліку залишків номенклатури. У графі «Облік кількість» відображається облікова кількість ТМЦ. Записи в цій графі не можна змінити, оскільки вона недоступна для редагування. До графі «Кількість» заносяться фактичні залишки товарів на складах, отримані в результаті проведеної інвентаризації. Нестачі та лишки відображаються в графі «Відхилення», значення цієї графі недоступні для редагування й розраховуються як різниця між обліковими даними та фактичною наявністю ТМЦ. Нестачі відображаються зі знаком «-», а лишки – зі знаком «+» (див. рисунок 6.5).

The screenshot shows a software interface for inventory management. At the top, there's a title bar: 'Інвентаризація товарів на складі: Інвентаризація товарів на складі ДО000000002 від 29.12.2008 19:10:03'. Below it is a toolbar with various icons. The main area has several input fields: 'Номер:' (Number) set to 'ДО000000002' with a date '29.12.2008 19:10:03', 'Склад:' (Warehouse) set to 'Головний склад', 'Організація:' (Organization) set to 'Добро', and 'Відповідальна особа:' (Responsible person). There are also buttons for '...x' and 'Заповнити' (Fill in). A table lists items with columns: №, Номенклатура (Item), Рахунок (Account), Відхилення (Difference), Кількість (Quantity), Од. (Unit), К. (Count), Облік. кількість (Account quantity), Ціна (Price), Сума (Sum), and Обл. сума (Account sum). The table contains 8 rows of data. At the bottom, there are summary lines: 'Сума, грн.: 277 893,95' and 'Сума за обліком, грн.: 278 666,42'. Below the table, there are fields for 'Відповідальний:' (Responsible person) containing 'Абдулов Юрій Володимирович' and 'Коментар:' (Comment). At the very bottom, there are buttons for 'Акт інвентаризації товарів на складі' (Inventory act of goods on the warehouse), 'Друк' (Print), 'OK', 'Записати' (Save), and 'Закрити' (Close).

Рисунок 6.5 – Інвентарізація товарів на складі

У графі «Облік. сума» виводиться інформація про сумарну собівартість, розраховану на підставі введених до інформаційної бази документів. А до графі «Сума» заноситься реальна сумарна собівартість, за якою номенклатурна позиція обліковується на складі. На підставі цього параметра та фактичної кількості розраховується поле «Ціна».

Документ «Інвентаризація товарів на складі» має дві друковані форми: «Акт інвентаризації товарів на складі» та «Інвентаризаційний опис за формою М-21». На вкладці «Додатково» для формування друкованої форми цих документів уносяться ПІБ членів та голови комісії, а також співробітника, який проводив перевірку.

Виявлені під час інвентаризації відхилення можуть мати вигляд:

— лишків (тобто фактично більше, ніж за документами);

— нестач (за документами більше, ніж за фактам);

— пересортиці (лишки – за одними і нестача – за іншими аналогічними товарами).

Але документ «Інвентаризація товарів на складі» не формує проводок, а виконує роль звіральної відомості. Відхилення, виявлені в результаті

інвентаризації, оформляються документами «Оприбуткування товарів» та «Списання товарів». Саме про них і йтиметься далі.

Оприбуткування лишків

У ході інвентаризації на складі можуть бути виявлені як нестачі ТМЦ, так і їх лишки. Для оприбуткування виявлених лишків використовується документ «Оприбуткування товарів». Він виконує операції трьох видів:

- «Товари, продукція» – для оприбуткування будь-яких видів ТМЦ;
- «Устаткування» – для оприбуткування на рахунок 15 матеріальних необоротних активів, не введених в експлуатацію;
- «Бланки суворої звітності» – оприбутковуємо бланки суворого обліку.

Документ «Оприбуткування товарів» (рисунок 6.6) можна ввести двома способами. Перший: у головному меню програми вибираємо «Склад → Оприбуткування товарів» і у вікні, що відкрилося, створюємо новий документ.

№	Номенклатура	Кількість	Од.	К.	Ціна	Сума	Сума ВВ	Сума ПДВ
1	Куртка ватяна	1,000	шт	1,000	180,00	180,00	180,00	36,00
2	Черевики	1,000	пар	1,000	90,00	90,00	90,00	18,00

Рисунок 6.6 – Оприбуткування товарів

Другий спосіб передбачає використання механізму «Вести на підставі».

Для цього у реквізиті «Інвентаризація» вибираємо потрібний нам документ інвентаризації. Другий варіант заповнення значно кращий, адже завдяки йому ми отримаємо вже майже готовий для проведення документ з оприбуткування товарів. І ціни в цьому разі встановлюються відповідно до цін, зазначених у документі «Інвентаризація товарів на складі».

На закладці «Додатково» можна вказати склад комісії для формування друкованої форми накладної на оприбуткування ТМЦ. Після проведення документа в бухгалтерському обліку сформуються проводки з оприбуткування ТМЦ, а в податковому – вартість запасів збільшить податкові залишки запасів.

Списання ТМЦ

Списання ТМЦ в «1С:Бухгалтерії 8 для України» оформляється документом «Списання товарів». Цим документом оформляються операції трьох видів:

- «Товари, продукція» – для оприбуткування будь-яких видів ТМЦ;
- «Устаткування» – для оприбуткування на рахунок 15 матеріальних необоротних активів, не введених в експлуатацію;
- «Бланки суворої звітності» – само собою, оприбутковуємо бланки суворого обліку.

№	Номенклатура	Кількість	Од.	К.
1	Лоза верби прутоподібної	40,000	шт	1,000
2	Куртка ватяна	3,000	шт	1,000
3	Черевики	2,000	пар	1,000

Рисунок 6.7 – Списання товарів

Його можна ввести як на підставі документа «Інвентаризація товарів на складі», так і через головне меню «Склад → Списання товарів». Розглянемо його заповнення. Собівартість списуваних цінностей розраховується автоматично і користувачем не редагується. Як видно на рисунку 6.7, в документі навіть немає колонки з інформацією про собівартість товарів. Але собівартість розраховується відразу лише для тих документів, дата яких знаходиться раніше дати актуальності обліку.

Якщо списуємо ТМЦ в межах норм природного убытку, то документ сформує проводку в бухгалтерському обліку Дт 947 – Кт 289, а в податковому – з кредиту рахунка 20 «Запаси» будуть списані ТМЦ. Але якщо товар було вкрадено, перш ніж його списувати, необхідно буде змінити податкове призначення цього товару (з господарської діяльності на негосподарську). Вкрадені товари ми вже не зможемо використовувати в господарській діяльності, відповідно суму збитку за вкраденим товаром необхідно виключити з податкових витрат. Що ж до ПДВ, то сума ПДВ, сплачена у зв'язку з

придбанням таких запасів і віднесена у момент придбання до складу податкового кредиту, підлягає коригуванню.

Обидва ці виправлення в «1С:Бухгалтерії 8 для України» оформляються документом «Зміна податкового призначення запасів» (головне меню програми «Податковий облік») (рисунок 6.8).

№	Номенклатура	Податкове призна...	Кількість	Од.	К.	Ціна	Сума	Кори...
1	Поза верби прут...	Нове податкове п...						Сума
	Надходження то...	Негосп. д-сть						
2	Куртка ватяна	Госп. д-сть						Втра...
	Надходження то...	Negoisp. d-st						
3	Черевики	Госп. д-сть						Втра...
			40,000	шт	1,000	0,02	0,80	
			3,000	шт	1,000	200,00	600,00	Втра...
			2,000	пар	1,000	100,00	200,00	Втра...

Рисунок 6.8 – Зміна податкового призначення запасів

Заповнюючи документ, у табличній частині необхідно вказати номенклатуру, її кількість і нове цільове призначення, а в полі «Нове податкове призначення» підставляємо негосподарську діяльність.

Закладка «Тара» заповнюється в тому разі, якщо необхідно списати зі складу зворотну тару. На закладці «Статті витрат» зазначаємо кореспонduющий рахунок витрат 947 «Нестачі і втрати від псування цінностей» і статтю витрат з довідника «Статті витрат».

На закладці «Податковий облік» за допомогою прaporця «Змінити статтю валових витрат» можна встановити іншу статтю, ніж та, яку було зазначено в прибутковому документі. При цьому сума податкових витрат за старим значенням статті відсторнується, а за новим значенням – нарахується.

У документі передбачено друковану форму «Акт списання товарів». Для її заповнення на закладці «Додатково» вноситься інформація про склад комісії. Після проведення документа в бухгалтерському обліку будуть сформовані проводки зі списання ТМЦ з кредиту рахунка, на якому вони обліковувалися, в дебет рахунка витрат.

У тому випадку, коли нестачі ТМЦ виникли у зв'язку з розкраданням, сума нестачі відображається на позабалансовому субрахунку 072 «Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей» доти, доки на

підприємстві встановлюється винна особа (згідно з п. 27 П(С)БО 9 «Запаси»). Цю проводку формують вручну через головне меню програми: «Операції → Операції, введені вручну».

Пересортиця

Дуже рідко інвентаризація ТМЦ проходить без виявлення пересортиці. Якщо в результаті інвентаризації виявлено, що нестачі та лишки утворилися щодо ТМЦ однакового найменування за один і той же період, що перевірявся, в однієї і тієї ж матеріально відповідальної особи, допускається взаємний залік таких лишків і нестач.

У програмі операції з пересортиці ТМЦ можна відображати двома способами. Згідно з першим способом пересортиця відображається двома документами: «Списання товарів» і «Оприбуткування товарів». Другий спосіб може відобразити залік пересортиці ручною проводкою, використовуючи документ «Операція».

Продаж ТМЦ

В «1С:Бухгалтерії 8 для України» автоматизовано облік операцій надходження і реалізації товарів та послуг, включаючи оптову, комісійну та роздрібну торгівлю. Усі операції оптової та комісійної торгівлі обліковуються в розрізі договорів із покупцями та постачальниками. Відображаючи реалізацію товарів у програмі, легко можна виписати рахунок на оплату, оформити накладні та рахунки-фактури. Крім того, автоматизоване відображення повернень товарів від покупця до постачальника. Також ведеться облік зворотної багаторазової тари як особливого виду товарно-матеріальних цінностей. Для роздрібної торгівлі підтримуються технології роботи як з автоматизованими, так і з неавтоматизованими торговельними точками.

Механізм ціноутворення

Перш ніж приступити до оформлення документів, розглянемо механізм ціноутворення. У програмі передбачено можливість установлювати тип цін для будь-якої номенклатури. Щоб нею скористатися, спочатку необхідно заповнити довідник «Типи цін номенклатури» (головне меню програми «Підприємство → Товари (матеріали, продукція, послуги) → Типи цін номенклатури»). Цей довідник призначено для зберігання різних типів цін (він заповнюється користувачами самостійно). У ньому для кожного типу цін зазначаються валюта, метод і порядок округлення (рисунок 6.9).

При цьому для кожного типу ціни може бути задано будь-яку валюту (реквізит «Валюта ціни за замовуванням»). Надалі при виписуванні документів продажу (рахунки, накладні) ці ціни буде перераховано за поточним курсом НБУ у валюту документа. Крос-перерахунок з однієї іноземної валюти в іншу провадиться через курс гривні.

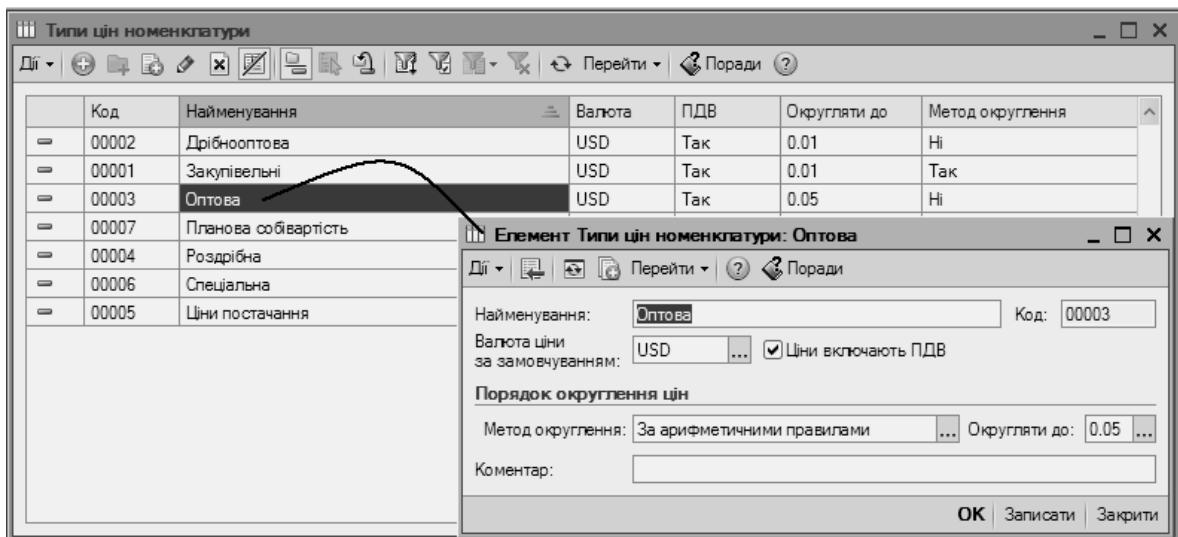

Рисунок 6.9 – Типи цін номенклатури

Порядок округлення може бути задано довільно для кожного типу ціни. Задається він у реквізиті «Метод округления». Округлення цін може здійснюватися у бік збільшення чи зменшення. Наприклад, якщо вибрано метод округлення «Завжди в більшу сторону», то при точності округлення 0,05 ціну товару 0,16 гривень буде округлено до 0,20 гривні. Якщо вибрано метод округлення «За арифметичними правилами», то ціну товару 0,16 гривень при точності округлення 0,05 буде округлено до 0,15 гривні.

Також передбачено можливість зберігання цін, що включають податок на додану вартість. Для цього в діалоговому вікні включаємо параметр «Цены включають НДС».

Щоб установити створені типи цін для певної номенклатури, використовують документ «Установка цен номенклатуры».

Установлення та зміна цін

Документ «Установлення цін номенклатури» (головне меню програми «Підприємство → Товари (матеріали, продукція, послуги) → Установлення цін номенклатури») призначено для документального фіксування зміни відпускних цін. Особливо цей документ зручний для групового встановлення цін, оскільки за допомогою одного документа «Установлення цін номенклатури» можна зафіксувати дуже багато відпускних цін, що використовуються підприємством. Насамперед створимо новий документ, натиснувши на кнопку «Додати» на панелі діалогового вікна або ж увівши його на підставі документа «Надходження товарів і послуг» з меню «Покупка».

У полі «Тип цін» вибираємо з однайменного довідника потрібний тип ціни, який задаватимемо для переліченої нижче номенклатури. На рисунку 6.10 вибрано тип цін «Оптова» – таким чином ціни, зазначені в документі встановлення цін, розраховуватимуться за правилами розрахунку, заданими для

типу ціни «Оптова», а саме: включатимуть ПДВ та округлятимуться до 0,01.

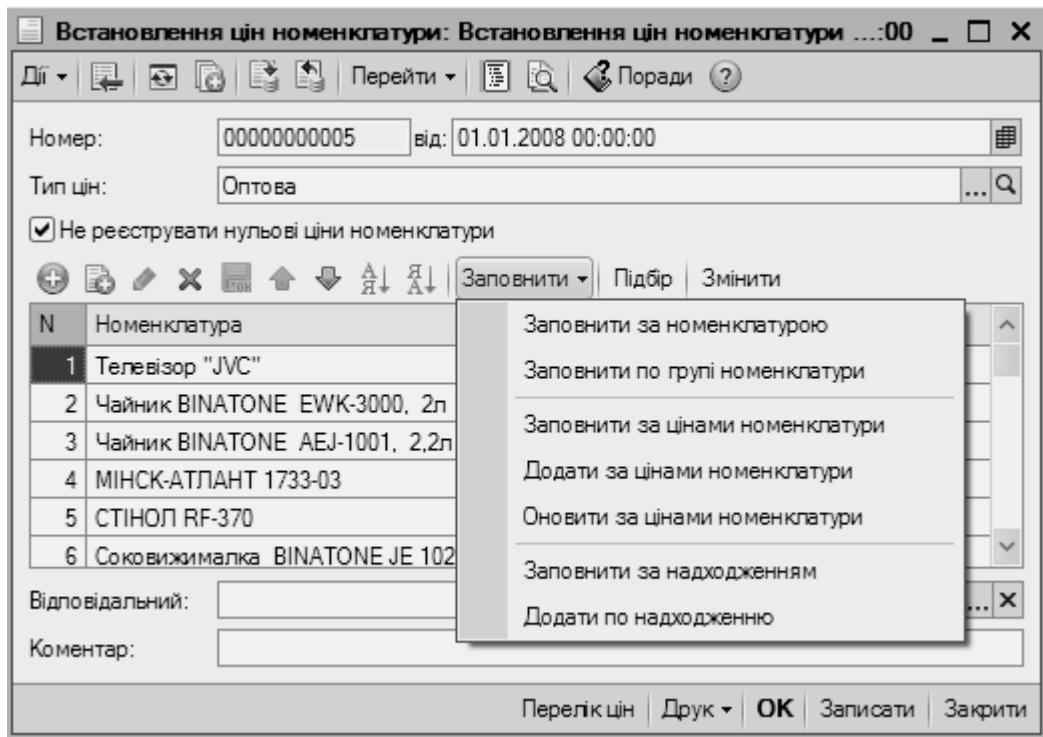

Рисунок 6.10 – Встановлення цін номенклатури

Для автоматичного заповнення табличної частини документа можна скористатися кнопкою «Заповнити», вибравши один із запропонованих варіантів заповнення. Як видно на рисунку 6.11, програма пропонує кілька варіантів автоматичного заповнення. Як правило, варіанти заповнення починаються зі слів «Заповнити...» або «Додати...». У тому випадку, якщо у випадаючому меню вибрано пункт «Заповнити...», таблична частина документа очищується та заповнюється наново відібраними позиціями. Якщо ж вибрано пункт «Додати...», то в табличній частині документа до вже наявних записів додаються вибрані позиції.

При цьому можливі різні варіанти заповнення табличної частини:

- «Заповнити за номенклатурою» – з довідника «Номенклатура» всіма наявними в ньому позиціями;
- «Заповнити по групі номенклатури» – товарами, що належать до конкретної групи номенклатури довідника «Номенклатура»;
- «Заповнити за цінами номенклатури» – значеннями цін з реєстру відомостей «Ціни номенклатури», визначеними на дату оформлення документа відповідно до встановленого відбору;
- «Заповнити за надходженням» – товарами та цінами, які визначено в документі надходження. Таке заповнення можливе тільки в тому випадку, якщо в документі надходження зазначено тип цін контрагента. При цьому відповідність між цінами контрагента і цінами підприємства визначається так само, як у попередньому випадку.

Серед запропонованих варіантів заповнення окремо виділяється пункт

«Оновити за цінами номенклатури». Вибрали його, ви оновите табличну частину документа відповідно до останніх записів у регистрі відомостей «Ціни номенклатури».

При виборі будь-якого з цих способів відкривається додаткове діалогове вікно, в якому можна вибрати номенклатурні позиції та типи цін, за якими здійснюватиметься заповнення табличної частини документа. Також для заповнення нового документа номенклатурою зручно використовувати кнопку «Підбір». Заповнивши табличну частину списком номенклатури та вказавши ціни, проводимо документ. Під час проведення документа інформація про ціни записується до регистру відомостей «Ціни номенклатури» за кожною позицією номенклатури.

Надалі може виникнути потреба змінити встановлені ціни. *Наприклад, для ТМЦ -вентилятор JIPONIC (Тайв.), вентилятор BIN ATONE ALPINE 160 Вт, підлоговий, кондиціонер FIRMSTAR 12M – було встановлено ціни 70 грн., 75 грн. і 1900 грн. відповідно. Але у зв'язку з настанням літнього сезону було прийнято рішення підвищити ціни на цю продукцію на 30 %.*

Для цього створюємо новий документ «Встановлення цін номенклатури», заповнююмо табличну частину потрібними позиціями ТМЦ і натискаємо на кнопку «Змінити». У результаті відкриється вікно «Обробка табличної частини» (рисунок 6.11).

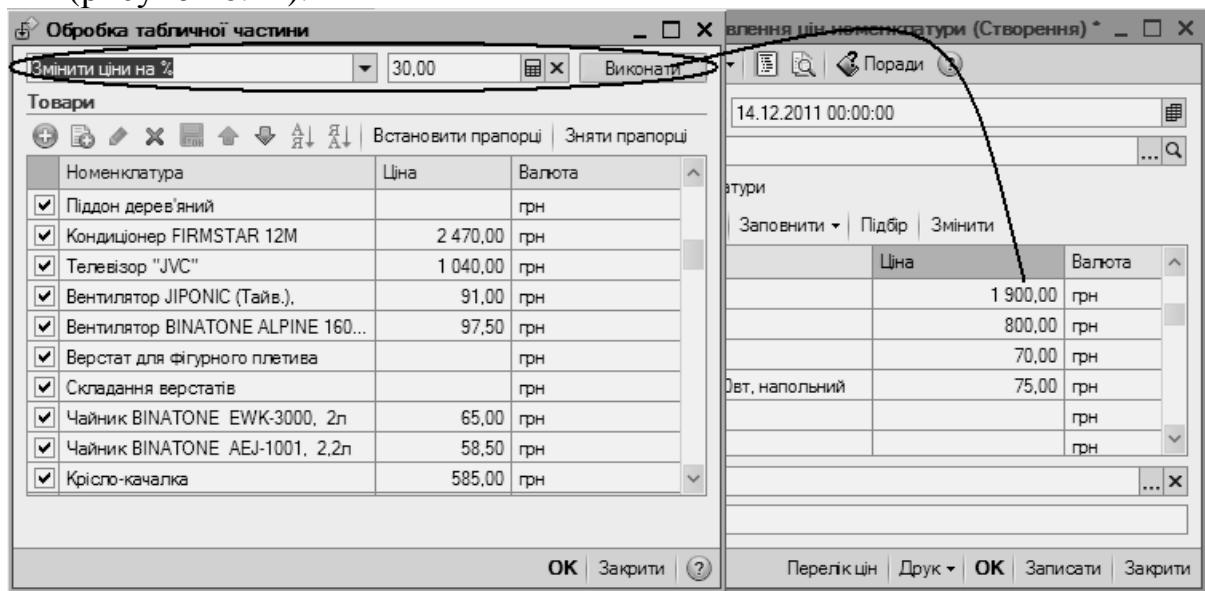

Рисунок 6.11 – Обробка табличної частини

У верхньому лівому полі вікна вказують дію, яку необхідно виконати: – «Додати з документа» – дозволяє копіювати до табличної частини поточного документа табличну частину документа іншого виду. При виборі цієї дії потрібно вказати вид документа, з якого необхідно додати номенклатурні позиції до табличної частини документа. Після вибору виду документа відкривається список документів, з якого потрібно вибрати конкретний примірник документа. Цією обробкою зручно користуватися також у тому випадку, якщо необхідно об'єднати в одному документі кілька табличних

частин документів інших видів. Копіювання табличної частини провадиться за таким алгоритмом: для кожної номенклатурної позиції в табличній частині вибраного документа перевіряється, чи є така сама номенклатурна позиція в табличній частині вихідного документа. Якщо немає, то вона додається, якщо є, то збільшується кількість вихідної позиції. Ціни для нової позиції встановлюються відповідно до того типу цін, який задано в поточному документі;

— «Змінити ціни на %» – дає можливість змінити ціни номенклатурних позицій на певний відсоток. Величина відсотка задається користувачем. Якщо відсоток з мінусом, відбувається зменшення ціни;

— «Встановити ціни по типу» – дає можливість установити значення цін за вказаними позиціями номенклатури відповідно до вибраного користувачем типу цін. Цю дію зручно застосовувати в тому випадку, якщо для різних позицій у табличній частині документа необхідно встановлювати різні типи цій. Наприклад, частина позицій в одному документі продається за оптовими цінами, а частина позицій – за дрібно-оптовими цінами;

— «Округлити ціни до» – дозволяє зменшити чи збільшити точність визначення цін на позиції номенклатури. Точність можна варіювати від 0,01 до 100.

Вибираємо «Змінити ціни на %», у полі навпроти вводимо цифру 30 і натискуємо на кнопку «Виконати» – у результаті ціни збільшаться на 30 %.

Важливо! У табличній частині обробляються тільки ті позиції номенклатури, напроти яких стоїть прапорець, прискорити розставляння чи зняття прапорців допоможуть кнопки «Встановити прапорці» і «Зняти прапорці».

Документ «Встановлення цін номенклатури» має друковану форму «Перелік цін» (рисунок 6.12), яку можна використовувати як прайс-лист.

№	Товар	Роздрібна		
		Ціна	Од.	Валюта
1	Кондиціонер FIRMSTAR 12M	2 470,00	шт	грн
2	Вентилятор JIPONIC (Тайв.)	91,00	шт	грн
3	Вентилятор BINATONE ALPINE 160Wt, напольний	84,50	шт	грн

Рисунок 6.12 – Перелік цін

Рахунок-фактура

Документ «Рахунок-фактура» не формує жодних рухів та проводок. Він використовується лише для формування друкованої форми рахунка. Тому створювати цей документ є сенс у тому випадку, якщо на підприємстві

розрахунки з контрагентами провадяться за допомогою рахунків на оплату.

Для документа «Рахунок-фактура» передбачено «введення на підставі» документів оплати і відвантаження. Але при цьому просто копіюватимуться сума і товарний склад рахунка, без урахування оформленіх раніше оплат або відвантажень у межах цього рахунка. Документ містить три закладки – «Товари», «Тара», «Послуги» (рисунок 6.13).

№	Номенклатура	Кількість	Од.	К.	Ціна	Сума б/зни...	Знижка
1	Кондиціонер F...	60,000	шт		1 500,00	90 000,00	

№	Номенклатура	Зміст послуги...	Кількість	Ціна	Сума б/зни...	Знижка
1	Доставка	Доставка		60,000	166,67	10 000,00

Рисунок 6.13 – Рахунок на оплату покупцю

Документ реалізації

Продаж ТМЦ оформляється документом «Реалізація товарів і послуг» (головне меню програми «Продаж»). Він передбачає два види операцій:

— «Продаж, комісія» – оформляються операції з продажу чи передачі на комісію ТМЦ. При цьому відвантажуватися може одночасно і власний товар, і отриманий від комітента на комісію;

— «Устаткування» – оформляється продаж обладнання (не введених в експлуатацію необоротних активів з рахунку 15).

Оскільки ми продаємо товари, вибираємо операцію «Продаж, комісія», а що саме оформляється – продаж товару або передача на комісію, визначатиметься за умовами договору з контрагентом. У шапці документа вказуються контрагент і договір з ним, а також склад, з якого відвантажуються товари (якщо ввести документ на підставі «Рахунка-фактури», то ці реквізити і табличні частини відповідних закладок буде заповнено).

Прапорець напроти параметра «Відобразити в податк. обліку» (рисунок 6.14) дозволяє вказати на необхідність відображення документа в податковому

обліку. Так само, як і для операцій оприбуткування, у документах реалізації підставляються параметри операції зі значеннями «за умовчанням» (рахунок обліку ТМЦ, схема реалізації ТМЦ тощо), якщо їх раніше було визначено. За необхідності параметри конкретних господарських операцій можна змінювати вручну.

№	Номенклатура	Кількість	Од.	К.	Ціна	Сума б/зни...	Знижка
1	СТИНОЛ RF-305	8,000	шт	1,000	1 293,50	10 348,00	
2	СТИНОЛ RF-370	7,000	шт	1,000	1 586,00	11 102,00	
3	Кондиціонер F...	2,000	шт	1,000	1 463,00	2 926,00	
4	Диван для від...	5,000	шт	1,000	1 039,50	5 197,50	

Рисунок 6.14 – Реалізація товарів та послуг

Значення цін реалізації до документа теж підставляється за умовчанням: або відповідно до типу цін, зазначеного в договорі з контрагентом, або з настройок користувача (головне меню програми «Сервіс → Настройки користувача → Основний тип цін продажу»). Значення цін підставляється з регістру відомостей «Ціни номенклатури». При цьому тип цін завжди можна змінити як вручну, так і скориставшись одним із таких способів. **Якщо потрібно змінити тип ціни для всього документа**, скористаємося механізмом «Ціни й валюта». **Якщо ж тип цін необхідно змінити для всіх або частини** номенклатурних позицій, клацаемо по кнопці «Змінити». За її допомогою відкривається обробка табличної частини документа.

Ціни та валюти

Розглянемо роботу з механізмом «Ціни й валюта», для запуску якого потрібно натиснути на однайменну кнопку (рисунок 6.15). Цей універсальний механізм використовується практично в усіх документах, пов'язаних з обліком товарно-матеріальних цінностей.

У правій частині діалогового вікна показуються встановлені на поточний

момент часу значення параметрів. У лівій частині є можливість змінити значення цих параметрів. Склад, призначення та поведінка елементів управління в цьому вікні залежать від виду документа (див. рисунок 6.15).

Розглянемо основні реквізити:

— «**Тип цін**». Значення реквізиту вибирається з довідника «Типи цін номенклатури». Ціни позицій номенклатури, що додаються до первинних документів, установлюватимуться виходячи із заданих для цих позицій значень цін вибраного типу.

При виборі контрагента і договору встановлюється тип цін, визначений у договорі контрагента. Якщо в договорі з покупцем не встановлено «Тип цін», то за умовчанням у документі тип цін не заповнюється. Для того щоб відбулася зміна вже заповнених цін у документі згідно з новим значенням типу цін, необхідно включити прапорець «Перезаповнити ціни по типу цін» і клацнути по «OK». Але для автоматичної підстановки цін до табличної частини документа ці ціни має бути попередньо внесено до інформаційної бази.

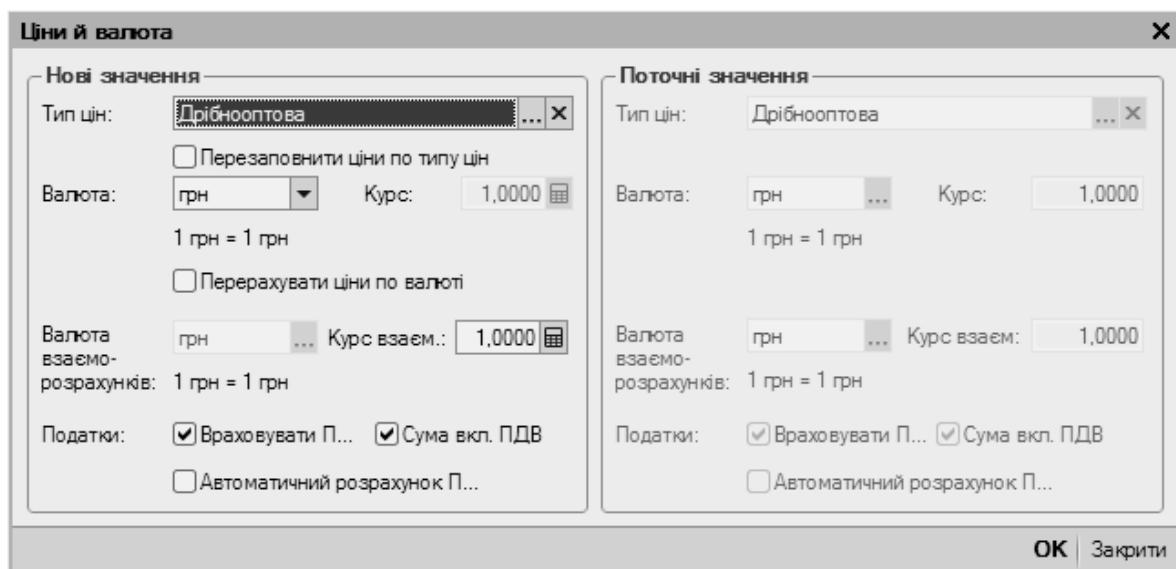

Рисунок 6.15 – Ціна і валюта

— «**Валюта**». Реквізит пов'язаний з валютою договору, усі пов'язані валютні параметри не підлягають зміні у призначенному для користувача режимі та застосовуються тільки для інформаційних цілей;

— «**Курс взаєм**». У реквізиті зберігається курс взаєморозрахунків. За умовчанням встановлюється курс на дату документа, узятий з реєстру відомостей «Курси валют». Значення цього курсу можна змінювати вручну. За допомогою кнопки встановлення дати з історії курсу можна вибрати курс на певну дату. Цей курс ураховуватиметься при проведенні документа і надалі при формуванні звітів;

Важливо! Змінювати цей курс уручну не рекомендується. Для коректного розрахунку курсових різниць має використовуватися єдиний курс для всіх документів, зазначений у реєстрі відомостей.

— «**Враховувати ПДВ**». Якщо цей прапорець знято, сума в документі

розраховується без урахування ПДВ, При цьому ПДВ у документі перестає згадуватися – як в екранній формі документа, так і в друкованій;

– «**Сума вкл. ПДВ**». Цей параметр з'являється лише в тому випадку, якщо прапорець стоїть навпроти кнопки «Враховувати ПДВ». Сума ПДВ обчислюється автоматично на підставі суми та ставки ПДВ, зазначених за кожною позицією номенклатури в табличних частинах документа. Ставка ПДВ до відповідного реквізиту дляожної номенклатурної позиції підставляється з картки цієї позиції, а підсумкова сума інтерпретується по-різному, залежно від стану описаного прапорця. Якщо прапорець включено, то передбачається, що ПДВ уже включено до вартості ТМЦ. При цьому в графах «Ціна» та «Сума» відображаються ціна та сума із включенім до них ПДВ. Якщо прапорець вимкнено, то передбачається, що ПДВ розраховується від зазначеної вартості ТМЦ та не включений до неї. При цьому в графах «Ціна» і «Сума» відображаються ціна та сума без ПДВ.

За допомогою документа «Реалізація товарів і послуг» можна відобразити не лише відвантаження товарів покупцям, а й відвантаження зворотної тари (закладка «Тара»), дані про супутні чи основні послуги, що надаються покупцям (закладка «Послуги»).

Порада Заповнюючи документ реалізації через механізм підбору, у діалоговому вікні в полі «Підбір» виберіть «Ціни номенклатури». У цьому режимі ви побачите ті позиції номенклатури, для яких в інформаційній системі встановлено значення цін.

Знижки та націнки

У графі «Знижка» вручну можна зазначити розмір знижки (у вартісному виразі) для конкретної позиції номенклатури.

Для встановлення розміру знижки зручно скористатися обробкою табличної частини (кнопка «Змінити»). У документі реалізації та обробка має значно більше варіантів дій (рисунок 6.16), ніж у документі «Рахунок на оплату постачальника».

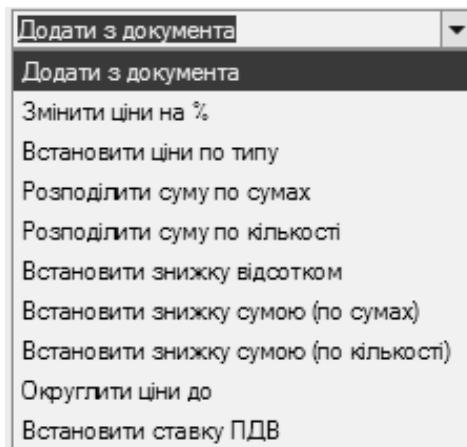

Рисунок 6.16 – Дії документа реалізація та обробка

Дія:

—«Розподілити суму по кількості» означає, що потрібно поділити суму, задану у верхній частині обробки, на кілька частин так, щоб величина кожної частини співвідносилася з величиною інших таким чином: суми за позиціями змінюються пропорційно кількості позиції номенклатури (при цьому ціни позиції номенклатури змінюються на однакову величину для одиниці виміру кожної позиції незалежно від того, що це за одиниця);

—«Розподілити суму по сумах» означає, що потрібно поділити задану суму на кілька частин так, щоб величина кожної частини співвідносилася з величиною інших таким чином: суми за позиціями змінюються пропорційно самим сумам (при цьому ціни за позиціями змінюються пропорційно самим цінам);

—«Встановити знижку відсотком» означає, що для позначених позицій буде встановлено знижку в розмірі зазначеного відсотка від ціни продажу;

—«Встановити знижку сумою (по сумах)» – знижка розподіляється не у відсотковому, а в сумовому виразі пропорційно сумі. Таким чином, чим більша ціна ТМЦ, тим більша знижка;

—«Встановити знижку сумою (по кількості)» – у такий спосіб знижка розподіляється пропорційно кількості: чим більша кількість, тим більша знижка.

Таким чином, першими двома діями можна здійснити націнку на товар, а іншими трьома відобразити знижку. У нас залишилася ще одна нерозглянута дія – «Встановити ставку ПДВ». Вона означає, що для позначених позицій номенклатури буде змінено ставку ПДВ. Ставка ПДВ вибирається зі списку. Ця дія можлива лише в тому випадку, якщо в документі включено прапорець обліку ПДВ.

ВАЖЛИВО! Знижку, як і націнку, можна надати як у цілому за накладною, так і за окремими товарними позиціями.

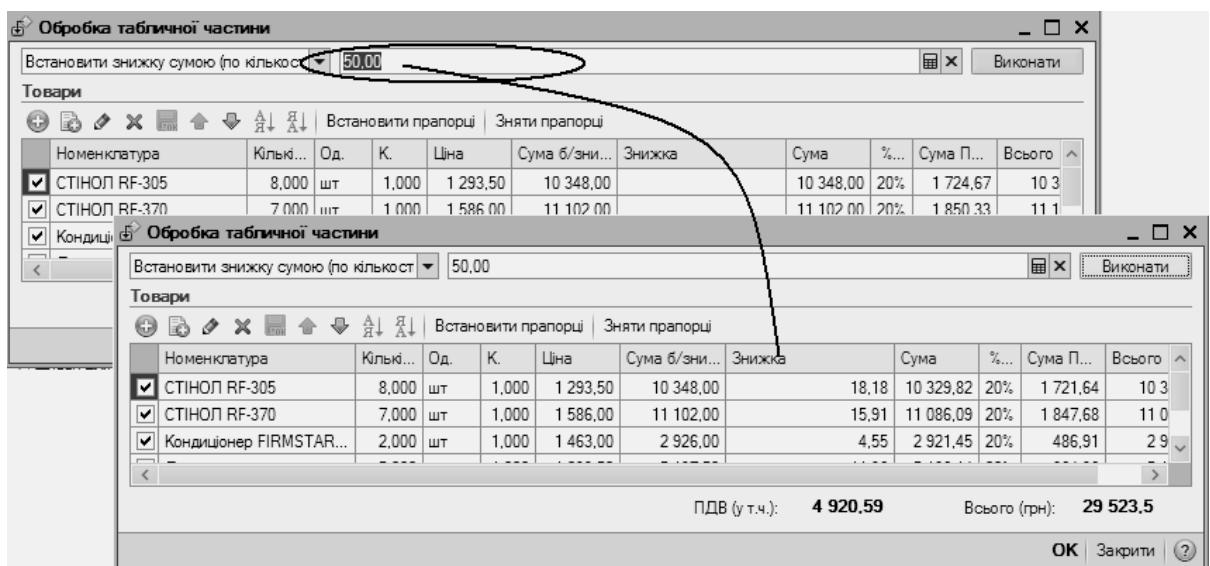

Рисунок 6.17 – Обробка табличної частини

Надання послуг

Для реєстрації факту надання послуг іншим організаціям у документі «Реалізація товарів і послуг» призначено закладку «Послуги» (рисунок 6.18). Послуги записано до того ж довідника «Номенклатура», що й решта ТМЦ, для їх обліку використано той самий механізм.

№	Номенклатура	Кількість	Од.	К.	Ціна	Сума б/зни...	Знижка	Сума
1	Вентилятор ВІ...	15,000	шт	1,000	47,55	713,25		
2	Телевізор "JV..."	20,000	шт	1,000	585,20	11 704,00		

Тип цін: Оптова Автоматичний розрахунок ПДВ.
Всього (грн): 12 417,25
ПДВ (у т.ч.): 2 069,54

Коментар:

Видаткова накладна | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 6.18 – Реалізація товарів і послуг

На закладці «Додатково» (рисунок 6.19) уводять необхідну інформацію, яка буде потрібна для заповнення друкованої форми Акта про надання послуг. Якщо покупець отримує товар за довіреністю, саме на цій закладці можна ввести серію, номер і дату виписування довіреності, а також інформацію про особу, яка отримала ТМЦ.

Додаткова інформація

Банк, рахунок організації: Р/р Добро
Відповідальний: Абдулов Юрій Володимирович

Вантажоодержувач: СтройКомплект

Адреса доставки: Україна, Київ, вул. Маяковського, будинок № 67

Місце складання документа:

Довіреність

Серія: НМ №: 45674 Дата: 14.12.2011 Одержан: Сергієнко Володимир Олександрович

Тип цін: Оптова Автоматичний розрахунок ПДВ.
Всього (грн): 12 417,25
ПДВ (у т.ч.): 2 069,54

Коментар:

Видаткова накладна | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 6.19 – Закладка «Додатково»

Операцію, сформовану документом, показано на рисунку 6.20. Як бачимо, в операції – кілька проводок щодо списання собівартості проданих ТМЦ, реєстрації доходу від реалізації робіт (послуг), а також з ПДВ. У податковому обліку буде сформовано проводки щодо валових доходів та по рахунку «ЗА». Також документ реєструє рух у таких регістрах накопичення, як «Продажі податковий облік», «Очікуваний і підтвердженій ПДВ продажів», «Партії товарів на складах (податковий облік)».

Клацнувши по кнопці «Друк», можна отримати друковані форми: «Акт про надання послуг» і «Видаткова накладна». Інформація із закладки «Послуги» відображається в друкованій формі акта, а дані із закладок «Товари», «Устаткування», «Тара» відображаються у видатковій накладній, зворотна тара виводиться на друк в окремій таблиці.

Документ «Реалізація товарів і послуг» також надає широкі можливості для повторного використання наявної в ньому інформації, з екранної форми документа «введенням на підставі» можна сформувати пов'язані з ним документи (прибутковий касовий ордер тощо).

The screenshot shows a software interface for managing sales documents. The main title bar reads 'Результат проведення документа Реалізація товарів і послуг ДО0000000012 від 01.12....:03'. Below the title bar are several tabs: 'Дії', 'Настройка...', 'Ручне коригування (дозволяє редагування рухів документа)', 'Бухгалтерський...', 'Податковий облік', 'Продажі податкови...', 'Очікуваний і підтвер...', and 'Партії товарів на ск...'. The main area contains a table with the following data:

Дт	Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількіст...	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількіст...	Сума
Дт Кт	902	Товари		281	Вентилятор Bl...	15,000	757,50
			Валюта ...				
			Вал. сум...				
Дт Кт	902			281	Партія (ручний... Головний склад)		Списані ТМЦ
			Телевізор "JVC"				
			Головний склад				
Дт Кт	6811	СтройКомплект Основний грн ... Рахунок на оп...		361	СтройКомплект Основний грн ... Рахунок на оп...		12 417,25
			Зарахування а...				
			AB				
Дт Кт	361	СтройКомплект Основний грн ... Рахунок на оп...		702	Реалізація тов... Товари		713,25
			Реалізація тов...				
Дт Кт	361	СтройКомплект Основний грн ... Рахунок на оп...		702	Реалізація тов...		11 704,00
			Реалізація тов...				
Дт Кт	702	Реалізація тов... Товари		6432	СтройКомплект Основний грн ...		118,88
			ПДВ: податко...				

At the bottom of the window, there are buttons for 'Звіт по рухах документа' (Report on document movements), 'OK', and 'Закрити' (Close).

Рисунок 6.20 – Результат проведення документа

Повернення товару на оптовий склад

Для оформлення операцій повернення у програмі призначено документи «Повернення товарів постачальникам» і «Повернення товарів від покупця». У цих документах використовується та сама методика відображення операцій, а відмінності полягають лише в рахунках взаєморозрахунків. Тому розглянемо тільки ситуацію з поверненням товарів від покупця, при цьому документи, якими оформлятимуться операції, залежать від виду складу, на який було повернено товар.

Якщо повернення відбувається в **оптовій торгівлі** (на склад виду «Оптовий»), операція оформляється документом «Повернення товарів від покупця». Прийнявши товар, ми мусимо повернути покупцю сплачені ним гроші. **Повернення грошей** покупцю відображається документом «Видатковий касовий ордер» або «Платіжне доручення вихідне» залежно від вибраної форми взаєморозрахунків.

При цьому не варто забувати і про коригування ПДВ на суму поверненого товару. У таблиці 6.1 перелічено документи, якими оформляються ті чи інші операції, а також проводки, що формуються цими документами.

Таблиця 6.1 – Проведення при поверненні товарів

Операція	Документ	Проводки	
		Дт	Кт
Повернення товарів від покупця на оптовий склад	«Повернення товарів від покупця»	902	281
		704	361
		704	6432
Коригування податкової накладної	«Додаток 2 до податкової накладної»	6432	6412
Виплата грошей за повернений товар	«ВКО» або «Платіжне доручення вихідне»	361	301 (311)

Документ «Повернення товарів від покупця» (головне меню програми «Продаж → Повернення товарів від покупця») призначено для відображення повернення товарів як на оптовий, так і на роздрібний склад.

У документі можна вибрати такі види операцій:

—«Продаж, комісія» – для операцій повернення товарів від покупців та комісіонерів; яку саме операцію виконувати, визначається видом договору;

—«Устаткування» – для операцій повернення обладнання.

Починаємо заповнювати документ. У його шапці до полів «Контрагент», «Склад» і «Договір» підставляємо потрібні значення, потім у полі «Документ відвантаження» вибираємо документ реалізації, яким було оформлено продаж товарів, що повертаються (рисунок 6.21).

Табличну частину заповнимо за допомогою кнопки «Заповнити». Тут

можна вибрати один з варіантів:

—«Заповнити за документом відвантаження» – очищується таблична частина документа і заповнюється номенклатурою з вираного документа відвантаження;

—«Додати з документа відвантаження» – додаються позиції номенклатури з документа відвантаження і при цьому таблична частина не очищується.

Документом оформляються не лише операції, пов'язані з поверненням товарів, продукції, а й операції зі зворотною тарою. Для цього передбачено закладку «Тара».

Відображення повернення послуг не передбачене.

Документ формує коригувальні проводки в бухгалтерському обліку методом «сторно», а в податковому обліку буде зменшено податкові доходи на суму повернення.

Що стосується податку на додану вартість, то при поверненні товарів покупцем – платником ПДВ продавець коригує раніше відображені податкові зобов'язання, а покупець відповідно – податковий кредит.

У цих випадках виписується розрахунок коригування до податкової накладної, в «1С:Бухгалтерії 8 для України» ця операція оформляється документом «Додаток 2 до податкової накладної» (головне меню програми «Податковий облік → Додаток 2 до податкової накладної»). Нагадуємо, що розрахунок коригування до ПН виписується у двох примірниках (оригінал надається покупцю, а в постачальника залишається копія), і дані, зазначені в розрахунку, обов'язково відображаються в реєстрі отриманих та виданих податкових накладних.

Повернення товарів від покупця: Продаж, комісія. Проведений

Операція | Ціни й валюта... | Дії | Друк | Статистика | Таблиця | Поради | ?

Номер: ДО0000000003 від: 31.10.2008 12:00:00 Відобразити податк. обліку

Організація: Добро Склад: Головний склад

Контрагент: Галкін - приватна особа Договір: Основний договір

Документ відвантаження: Реалізація товарів і послуг ДО0000 ...

Товари (1 поз.) Тара (0 поз.) Додатково

№	Номенклатура	Кількість	Од.	К.	Сума б/знижки	Знижка
1	Кондиціонер FIR...	12,000	шт	1,000	17 556,00	

Тип цін: Оптова Автоматичний розрахунок ПДВ. Всього (грн): 17 556,00
ПДВ (у т.ч.): 2 926,00

Коментар:

Повернення від покупця | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 6.21 – Повернення товарів від покупця

Остання операція, яку потрібно провести, щоб повністю закрити взаєморозрахунки щодо повернення товарів – це виплата грошових коштів покупцю за повернений товар. Залежно від способу розрахунків операцію можна оформити через «Видатковий касовий ордер» або документом «Платіжне доручення вихідне».

Завдання до виконання на лабораторному занятті

Повернення ТМЦ

Задача №1: Під час оприбуткування МШП на склад виявлено браковані комплектуючі в кількості: розетки Merten – 1 шт.; вимикачі Merten-Antik – 1 шт. Браковані ТМЦ повернуто постачальнику, що засвідчується належно оформленним документом «Повернення постачальнику», один примірник якого було передано разом з браком водієві-експедитору АТ «Ресурс» Трофімову С.Т. (довіреність КВ №154065 від 13.03.20__р.).

1. Оформіть повернення товару, для цього скористайтеся документом «Повернення товарів постачальникові» (меню Покупка). Вид операції «Покупка, комісія».

Виконайте заповнення документа необхідними реквізитами:

- дату документа;
- контрагент – постачальник якому повертають брак;
- знімаємо відмітку відображення в податковому обліку;
- склад – Склад №1;
- документ надходження – «Надходження товарів і послуг від 13.03.20__»;
- в табличній частині на вкладці **Товари**: натисніть на кнопку «Заповнити» → «По надходженню». В результаті будуть підставлені заповнені рядки з ТМЦ. Виправте значення поля «кількість» за завданням. ПДВ включений у вартість.
- на вкладці **Додатково** – внесіть необхідні дані за умовою завдання;
- на вкладці **Рахунки розрахунків** – встановіть рахунок обліку розрахунків – 631, рахунок обліку ПДВ – 644.
- на вкладці **Рахунки доходів/витрат** – встановіть рахунки 719 «Інші доходи від операційної діяльності» та 949 «Інші витрати операційної діяльності».

Виконайте запис документу та огляньте його друковану форму.

2.Огляньте Картку рахунку 221 за період роботи підприємства.

Уведення в експлуатацію МШП

Задача №2: 14 березня решту об'єктів МШП (розетки 4 шт., вимикачі 7 шт.) передано співробітнику Фролову П.П. в експлуатацію в цех №1.

1.Уведення в експлуатацію малоцінних швидкозношуваних предметів проводиться документом «**Передача малоцінних активів в експлуатацію**» з пункту меню **Основні засоби** → **Малоцінні активи**. Заповніть документ даними:

- 1) Знімаємо відмітку відображення в податковому обліку. Підрозділ у який передається МШП. Відповідальний – головний бухгалтер.
- 2) На вкладці **Малоцінні активи** вказуємо: фізичну особу – Фролова П.П. (в довіднику «Співробітники організації» створіть нового співробітника, обравши його з довідника фізичних осіб); малоцінний актив з довідника «номенклатура»; кількість, рахунок малоцінних активів; призначення використання – створіть новий запис.

Способи відображення витрат – додайте новий спосіб відображення витрат по амортизації (погашення вартості), в якому указано адрес накопичення витрат, тобто рахунок обліку витрат – 91 «Загальновиробничі витрати».

Запишіть документ - кнопка **Записати**. Огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку **Друк→ Накладна М11**, в результаті бачимо готові документи **«Накладна вимога на відпуск матеріалів»**. Проведіть документ і закрийте форму – кнопка **ОК**.

2. Проаналізуйте інформацію про МШП в експлуатації за допомогою звіту «Оборотно-сальдова відомість по рахунку» МЦ, 221, 91 за один день.

Задача №3: 15 березня здійснено оплату по рахунку від 14 березня заводу «Фрейзер» згідно договору «Купівля сировини №53 від 10.03.20__» за майбутню поставку матеріалів.

Поставку товару здійснено в день оплати на оптовий склад підприємства (табл. 6.2).

Таблиця 6.2 – Інформація щодо закупки матеріалів

Назва ТМЦ	Кількість	Ціна за одиницю, грн.	Сума, грн. з ПДВ
Нитки синтетичні №90 (білі, чорні в бобінах)	100 шт.	4,20	420,00
Нитки шовкові №75 (кольорові)	35 шт.	7,80	273,00
Пряжа «МЕРІНГО»	180 кг.	21,40	3852,00
Пряжа 100% х/б трикотажна	50 кг.	14,20	710,00
Пряжа бавовняна «Jeans»	40 кг.	11,50	460,00
Всього			5715,00

Внесіть номенклатурні одиниці в групу «Матеріали». Створіть новий договір з постачальником. Огляньте друковані форми створюваних документів.

Проаналізуйте виконані проводки за допомогою журналу операцій та рахунки в оборотно-сальдовій відомості.

Покажіть виконану роботу викладачу, охарактеризуйте виконані операції та проводки.

Задача №4: 17 березня співробітником Фроловим П.П. на всіх складах підприємства «Надія» було проведено інвентаризацію. В ході якої виявлено

відхилення на «**Оптовому складі**»:

- Нитки шовкові №75 (кольорові) – в наявності 39 шт.
- Пряжа «МЕРІНГО» - в наявності 160 кг.

Знайдені надлишки необхідно оприбуткувати, а недостачу товарів списати.

1. Відкрийте список документів «Інвентаризація товарів на складі» (меню Склад). Створіть новий документ обравши необхідний склад. В табличній частині на вкладці «**Товари**» виконайте заповнення за залишками на складі.

В результаті табличну частину буде заповнено номенклатурними даними, кількість, ціна за одиницю та інше згідно обліку. Внесіть корективи відповідно умовам задачі.

На вкладці «**Додатково**» внесіть інформацію щодо осіб які виконували фізичну інвентаризацію на складах.

Запишіть документ та огляньте його друковану форму.

Аналогічно створіть «Акт інвентаризації» для всіх складів.

2. В ході інвентаризації виявлено надлишок товару «Нитки шовкові №75 (кольорові)» в кількості 4 шт. Надлишок необхідно оприбуткувати документом «**Оприбуткування товарів**»(меню Склад).

Створіть новий документ з видом операції «Товари, продукція». Заповніть необхідні реквізити:

- дату документа;
- знімаємо відмітку відображення в податковому обліку;
- склад – Основний склад;
- інвентаризація – укажіть документ інвентаризації на підставі якого оформляється оприбуткування;

Табличну частину на вкладці «Товари» заповніть кнопкою «Заповнити» → «Заповнити по інвентаризації» (рис.2). За потребою скоригуйте дані.

На вкладці «Рахунки» укажіть рахунок доходів – 719 «Інші доходи від операційної діяльності».

Огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку «**Накладна на оприбуткування товарів**».

3. Недостачу товарів (пряжа «МЕРІНГО» – 20 кг) оформлюють документом «**Списання товарів**» з видом операції «Товари, продукція». Заповніть основні реквізити. На вкладці «Товари» виконайте заповнення по інвентаризації. На вкладці «Рахунки» укажіть:

- рахунок списання – 947 «Нестачі і втрати від псування цінностей»;
- статті витрат – створіть нову статтю «Недостача і втрата від псування ТМЦ».

Огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку «**Акт списання товарів**».

4. Проаналізуйте виконані проводки за допомогою картки рахунку та оборотно-сальдової відомості по рахунках 201, 71, 94.

Задача №5: Виконайте від **18 березня** переміщення зі «Складу №1» на «**Оптовий склад**» товари:

- Масло машинне - 30 літрів на суму 450,00 грн.;

- Папір пакувальний – 10000 листів на суму 400,00 грн.;
  - Пакети поліетиленові – 2000 штукна суму 240,00 грн.;
- виконавши перенесення ТМЦ на інший рахунок обліку – з рахунку «Товари на складі» на рахунок «Сировина і матеріали».

1) Для руху товарів між складами підприємства скористайтесь документом «Переміщення товарів» (меню Склад). Вид операції «Товари, продукція».

Виконайте заповнення документа необхідними реквізитами:

- дату документа;
- знімаємо відмітку відображення в податковому обліку;
- відправник – Склад №1;
- отримувач– Основний склад;
- в табличній частині на вкладці **Товари**:натисніть на кнопку «Змінити»,після чого відкриється вікно «Обробка табличної частини».Оберіть документ на основі якого оформлюється переміщення ТМЦ – «Інвентаризація товарів на Складі №1».

Встановіть пропорці на номенклатурні одиниці що потребують переміщення. Натисніть на кнопку **ОК**.

В результаті обрані товари будуть підставлені в табличну частину. Перевірте поля кількість, рахунок відправника, рахунок отримувача.

Запишіть документ та огляньте його друковану форму. Виконайте проведення.

2) Огляньте **Картку рахунку 201** за період роботи підприємства.

Питання для самоперевірки

1. Для яких цілей призначений документ «Переміщення товарів»
2. Яким чином здійснюється переоцінка товарів у 1С?
3. Як, за допомогою «1С:Підприємство 8.2» провести інвентаризацію товарів на складі та відобразити її результати в обліку?
4. Який документ використовується для оприбуткування виявлених лишків ТМЦ?
5. Які операції оформляються документом «Списання товарів» в «1С:Бухгалтерії 8 для України»?
6. Охарактеризуйте роботу з механізмом «Ціни й валюта»
7. Які документи призначені для оформлення операцій повернення у програмі?

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 7 АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2»

Мета: засвоїти практичні навички обліку необоротних активів із використанням «1С: Підприємство 8.2»

Облік операцій з основними засобами

Придбання та складування

Надходження ОЗ на підприємство в «1С: Підприємство 8.2. Бухгалтерія для України» оформляється документом «Надходження товарів і послуг», а введення в експлуатацію – документом «Введення в експлуатацію ОЗ».

Найпростіше операції надходження основних фондів на підприємство та їх оприбуткування проілюструвати на прикладі, а як приклад ми розглянемо персональний комп'ютер. Це тим більш зручно, що ПК можна обліковувати як єдиний об'єкт (комплекс предметів) або як декілька окремих предметів (наприклад, системний блок і монітор, причому частина складників може обліковуватися як МНМА). До того ж необхідно пам'ятати, що за час використання комп'ютер зазвичай не раз піддається модернізації.

Якщо прийнято рішення обліковувати ПК як єдиний об'єкт, але у прибутковій накладній, що отримана від постачальника, він розписаний як монітор і системний блок, то для правильного відображення операцій у програмі використовується така послідовність проведення документів (див. таблицю 7.1).

Таблиця 7.1 – Проведення документів

№ з/п	Операція	Документ	Кореспондуючі рахунки			
			бухгалтерський облік		податковий облік	
			Дт	Кт	Дт	Кт
1	Оприбуткування ОЗ, що потребують монтажу	«Надходження товарів і послуг» з видом операції «Устаткування»	1521 6442	631 631	ОБ «Устатку- вання»	
2	Складування ОЗ	«Передача обладнання в монтаж»	1522	1521	СОБ «Об'єкти будівництва ОЗ»	ОБ «Устатку- вання»
3	Введення в експлуатацію ОЗ	«Введення в експлуатацію ОЗ»	104	1522	ОСГ «Основні засоби облік по групам»	СОБ «Об'єкти будівництва ОЗ»

Заходимо в меню «ОЗ» → «Передача обладнання в монтаж» і створюємо новий документ.

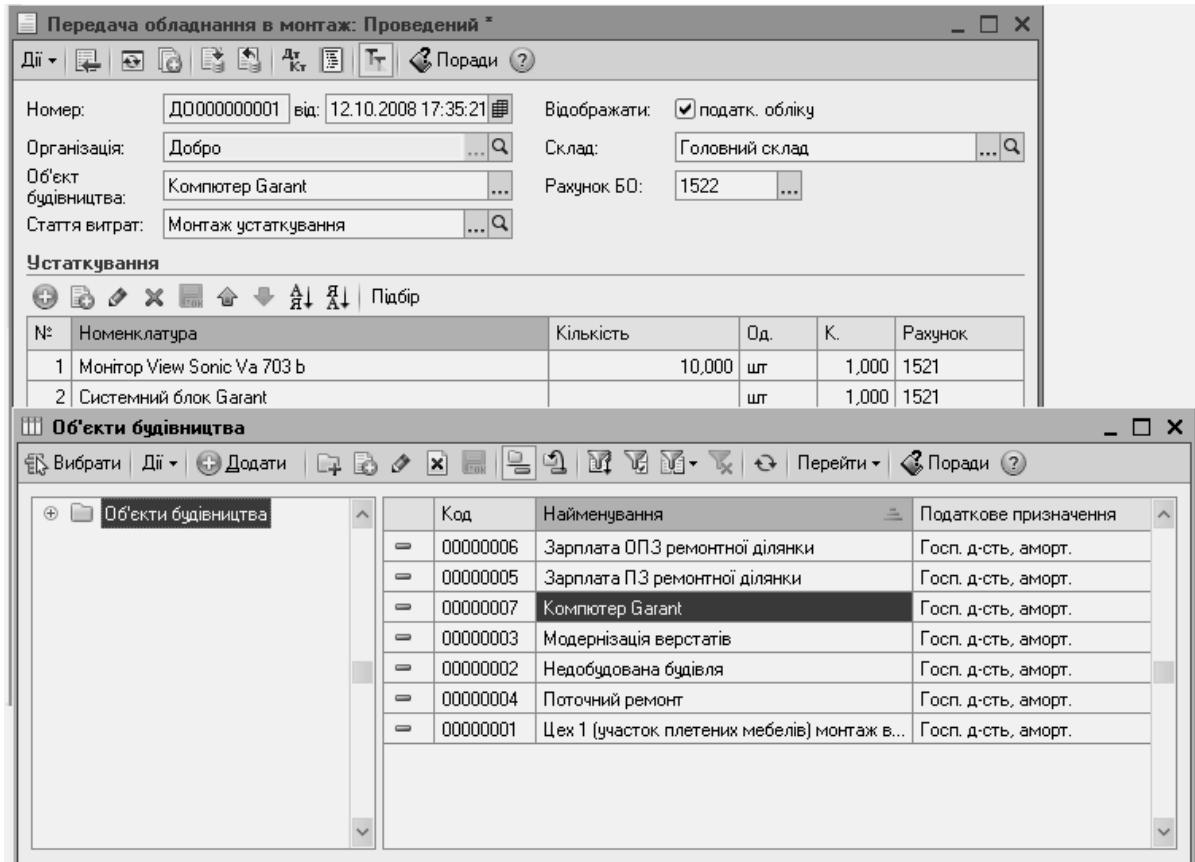

Рисунок 7.1 – Передача обладнання в монтаж

У реквізиті «Об'єкти будівництва» з одноіменного довідника вибираємо об'єкт необоротних активів, до первісної вартості якого необхідно включити вартість обладнання та комплектуючих. Якщо потрібного об'єкта в довіднику немає, створимо його, натиснувши на кнопку «Додати» (див. рисунок 7.1). Оскільки ми в прикладі оприбуточковуємо складові частини одного комп'ютера, то в довіднику «Об'єкти будівництва» доречно створити елемент з назвою комп'ютера, що комплектується.

У реквізиті «Стаття витрат» зазначається стаття обліку витрат на монтаж об'єкта основних засобів з довідника «Статті витрат». А табличну частину документа заповнюємо комплектуючими деталями (з довідника «Номенклатура»), переданими в монтаж, і зазначаємо їх кількість.

Що ж до значення поля «Бухгалтерський облік», то в документі за умовчанням підставляється субрахунок 1522 «Виготовлення та модернізація основних засобів».

Натиснувши на кнопку «Друк», можна сформувати друковану форму «Акт приймання-передача обладнання в монтаж» за типовою міжгалузевою формою № М-15а. При записі документ відобразить операції як у бухгалтерському, так і в податковому обліку, уключивши у витрати, що формують первісну вартість об'єктів ОЗ, вартість зазначених комплектуючих.

Введення в експлуатацію

Для введення ОЗ в експлуатацію призначено документ «Введення в експлуатацію ОЗ» (меню «ОЗ»).

Перша вкладка «Основні засоби» (рисунок 7.2). На ній ми з довідника «Об'єкти будівництва» вибираємо складений об'єкт будівництва (поле «Об'єкт») і натискаємо на кнопку «Розрахувати суми». У результаті буде розраховано суми первісної вартості за податковим і бухгалтерським обліком для ОЗ, що вводиться в експлуатацію.

Зверніть увагу: під час заповнення табличної частини закладки основному засобу присвоюється інвентарний номер, що дорівнює коду цього ОЗ у довіднику «Основні засоби». Значення інвентарного номера можна змінити.

На закладці «Загальні відомості» зазначаємо подію, що відбувається з ОЗ (зараз це «Введення в експлуатацію»), з довідника «Події з основними засобами». У довіднику зберігається список подій з основними засобами, які потрібно відстежувати та враховувати. Ці дані надалі використовуватимуться для складання звітності, друкованих форм документів, виступатимуть як аналітика в звітах. А також задається спосіб відображення витрат щодо амортизації з однайменного довідника.

The screenshot shows the 'Vvedennya v eksplyataciyu Oz' (Introduction to Operation) window. The main tab selected is 'Ob'yekty budivnistva'. The top section includes fields for 'Nomer' (Number) and 'Organizatsiya' (Organization), both set to 'Dobro'. There are checkboxes for 'Vidobrazhati v' (Display in) and 'Podatkov. obliku' (Tax accounting). Below this is a table with tabs for 'Osnovni zasobi' (Main Assets), 'Zagalnyi vidomost' (General Information), 'Bukhalter'skij oblik' (Accounting), 'Podatkovij oblik' (Tax accounting), and 'Komisija' (Commission). The 'Ob'yekt' (Object) field is set to 'Kompyuter Garant'. A button labeled 'Rozrakhuvati sumy' (Calculate amounts) is visible. The 'Rахунок інвестицій' (Investment account) is listed as 1522, with amounts 'Сума (БО)' and 'Сума (ПО)' both shown as 3 916,67 грн. The 'Osnovni zasobi' (Main Assets) table lists one item: № 1, Kod 00066, Osnovnyi zasob Kompyuter Garant, and Ivn. № 00066. A 'Komentar' (Comment) field is at the bottom.

Рисунок 7.2 – Введення в експлуатацію ОЗ

Наступна закладка «Бухгалтерський облік» (рисунок 7.3). На ній зазначимо загальні параметри ОЗ, до яких серед іншого належить і рахунок обліку ОЗ, у нашому випадку це субрахунок 104 «Машини та обладнання», а також параметри для нарахування амортизації на ОЗ у бухгалтерському обліку.

Введення в експлуатацію ОЗ: Об'єкти будівництва. Новий *

Операція ▾ | Дії ▾ | Поради ?

Номер: від: 06.12.2011 00:00:00 Відображати в: податк. облік

Організація: Добро Відповідальний:

Основні засоби Загальні відомості Бухгалтерський облік Податковий облік Комісія

Загальні відомості

Підрозділ: Адміністрація МВО: Адміненко Віктор Сергійович

Рахунок: 104

Параметри нарахування амортизації

Рахунок нарахування амортизації: 131 Нараховувати амортиз...

Спосіб нарахування амортизації: Прямолінійний

Строк корисного використання (у місяцях): 48 (4 року)

Графік амортизації по року:

Ліквідаційна вартість (БО): 0,00 грн

Коментар:

Форма 03-1 | Друк ▾ | OK | Записати | Закрити

Рисунок 7.3 – Введення в експлуатацію ОЗ

Коротко зупинимося на цих параметрах. Перш за все переконаємося, що навпроти ознаки «Нараховувати амортизацію» стойть пропорець. Потім оберемо спосіб нарахування амортизації та зазначимо строк корисного використання ОЗ.

Якщо вибрано виробничий спосіб нарахування амортизації, то зовнішній вигляд закладки зазнає певних змін (рисунок 7.4). Так з'являться поля «Параметр виробітка» та «Передбачуваний об'єм вироблення».

Основні засоби Загальні відомості Бухгалтерський облік Податковий облік Комісія

Загальні відомості

Підрозділ: Адміністрація МВО: Адміненко Віктор Сергійович

Рахунок: 104

Параметри нарахування амортизації

Рахунок нарахування амортизації: 131 Нараховувати амортиз...

Спосіб нарахування амортизації: Виробничий

Параметр виробітка: Години намотування

Передбачуваний об'єм вироблення: 10 000 г

Ліквідаційна вартість (БО): 0,00 грн

Коментар:

Форма 03-1

Рисунок 7.4 – Нарахування амортизації

Значення поля «Графік амортизації по року» (рисунок 7.3) можна залишити порожнім. Заповнюють його, як правило, у тих випадках, коли хочуть

розділити частку річної амортизації для ОЗ за місяцями в різних пропорціях. Такий розподіл характерний, коли використання ОЗ має сезонний характер.

На закладці «Податковий облік» зазначаємо, що об'єкт, який уводиться, слід обліковувати як виробничі основні засоби, рахунок обліку в податковому обліку – ОЗГ («Основні засоби, облік по групам»), податкове призначення («Госп. діяльність, амортизується»), вибираємо податкову групу. На обох закладках установлено пропорці, що показують необхідність нараховувати амортизацію.

Амортизація ОЗ

Згідно з *П(С)БО 7* нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для корисного використання.

У конфігурації «1С: Бухгалтерія 8 для України» амортизація нараховується шляхом проведення документа «Закриття місяця» (меню «Операції» → «Регламентні операції»). Цей документ проводить більшу частину регламентних операцій за бухгалтерським і податковим обліком і складається з переліку операцій у порядку їх закриття. Майте на увазі: кожну регламентну операцію має бути виконано не більше одного разу на місяць у бухгалтерському обліку і не більше одного разу на квартал – у податковому.

При проведенні документа пропорціями зазначаємо, які саме операції ми хочемо провести. Під час проведення документа зі встановленим пропорцем «Нарахування амортизації ОЗ» (рисунок 7.5) буде розраховано амортизацію основних засобів щодо зазначених видів обліку, за винятком тих, за якими амортизацію вже було нараховано протягом звітного періоду, наприклад, документом «Передача ОЗ».

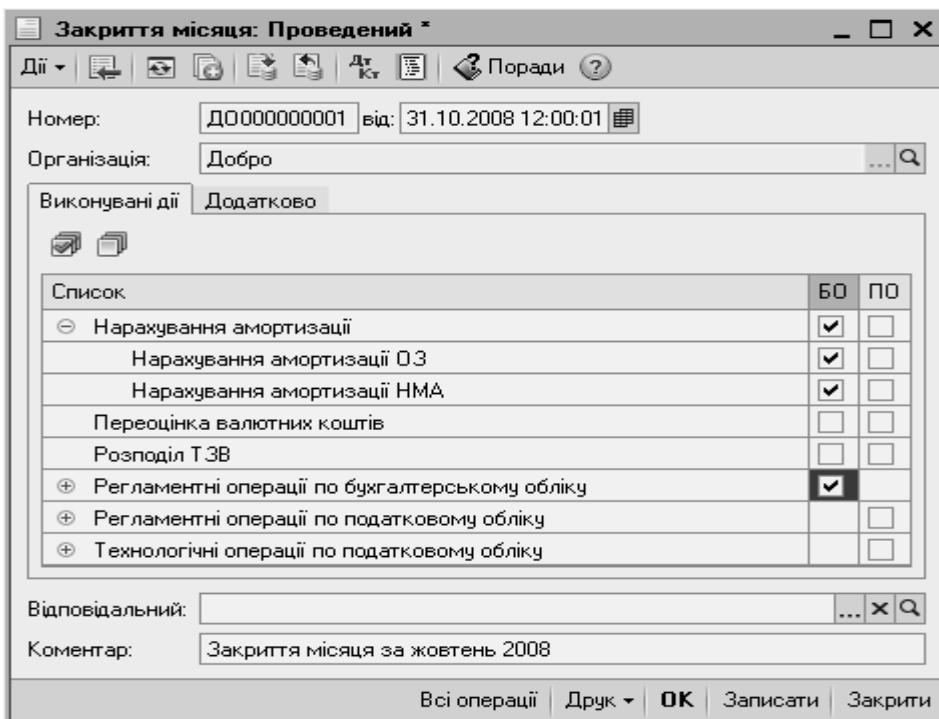

Рисунок 7.5 – Закриття місяця

Якщо було обрано виробничий спосіб амортизації, для того, щоб при закритті місяця амортизацію ОЗ було розраховано з урахуванням місячного виробітку, її необхідно зафіксувати в програмі за допомогою документа «Виробіток ОЗ» (меню «ОЗ» → «Параметри амортизації») (рисунок 7.6), зазначивши в табличній частині документа ОЗ, щодо якого фіксується виробіток, параметри виробітку та його обсяг.

№	Інв. №	Основний засіб	Параметр виробітка	Кількість	Одиниця
1	00025	Станок фігурного плетіння (00025)	Години намотування	400,000	г
2	00026	Станок фігурного плетіння (00026)	Години намотування	380,000	г
3	00027	Станок фігурного плетіння (00027)	Години намотування	420,000	г
4	00028	Станок фігурного плетіння (00028)	Години намотування	170,000	г

Рисунок 7.6 – Виробіток ОЗ

Програма аналізує сумарний виробіток за місяць, тому кількість документів за місяць не має значення, допустимо вводити обсяги виробітку як одним документом, так і декількома.

Інвентаризація ОЗ

Швидко сформувати залишки ОЗ на певну дату згідно з даними бухгалтерського обліку допоможе документ «Інвентаризація ОЗ».

Мета інвентаризації ОЗ полягає у виявленні їх фактичної наявності та перевірці відповідності даних бухгалтерського обліку за кількістю та вартістю ОЗ фактичній наявності таких об'єктів у кількісному та вартісному виразі, а також у подальшому відображені в обліку прийняття виявлених об'єктів і вибуття невиявлених.

Заповнюючи документ, у реквізиті «Підрозділ» не забудьте зазначити відділ (підрозділ) підприємства, в якому проводиться інвентаризація. За допомогою кнопки «Заповнити» у командній панелі табличної частини закладки «Основні засоби» документ буде автоматично заповнено даними про об'єкти ОЗ у бухгалтерському обліку. Фактична вартість основних засобів, що значаться в обліку (тобто ті ОЗ, в яких заповнено графи «Вартість за даними обліку» та «Наявність за даними обліку»), вважається однаковою з обліковою і редагувати її не можна.

Виявлені під час інвентаризації об'єкти ОЗ можна додати в табличну частину за допомогою кнопки «Додати» у командній панелі та зазначити їх фактичну вартість (графа «Фактична вартість»).

На рисунку 7.7 наведено приклад заповненого документа інвентаризації.

The screenshot shows the 'Інвентаризація ОЗ: Проведений' (Inventory of Assets: Conducted) window. At the top, there are fields for 'Номер:' (Number: ДО0000000001), 'від:' (Date: 09.12.2011 18:03:49), 'Організація:' (Organization: Добро), and 'Підрозділ:' (Department: Ремонтна ділянка). Below these are tabs for 'Основні засоби' (Main Assets), 'Додатково' (Additional), and 'Комісія' (Commission). The main table lists an asset: № 1, Основний засіб (Main Asset) Дріль електричний (00064) 00064, MBO Желнова Валентина, Вартість за даними... 700,00, Фактична вартість 700,00, Надлишок, сума . The table has columns: №, Основний засіб (Інв. №), MBO, Вартість за даними..., Фактична вартість, Надлишок, сума. A 'Коментар:' (Comment) field is at the bottom, and the footer includes 'Інвентаризаційний опис' (Inventory Description), 'Друк' (Print), 'OK', 'Записати' (Save), and 'Закрити' (Close).

Рисунок 7.7 – Інвентарізація ОЗ

Переміщення ОЗ

Документ «Переміщення ОЗ» призначено для зміни матеріально відповідальної особи та підрозділу, в якому перебуває об'єкт ОЗ. У шапці документа в реквізиті «Підрозділ» зазначаємо підрозділ, в якому значиметься основний засіб у бухгалтерському обліку.

The screenshot shows the 'Переміщення ОЗ: Проведений' (Movement of Assets: Conducted) window. At the top, there are fields for 'Номер:' (Number: ДО0000000001), 'від:' (Date: 09.12.2011 18:11:11), 'Організація:' (Organization: Добро), and 'Подія:' (Event: Переміщення). Below these are tabs for 'Підрозділ:' (Department: Ремонтна ділянка), 'MBO:' (MBO: Желнова Валентина В'ячеславівна), and 'Дані для бухгалтерського обліку:' (Data for accounting purposes). The main table lists an asset: № 1, Основний засіб (Інв. №) 00025, Основний засіб (Станок фігурного плетіння (00025)). The table has columns: №, Інв. №, Основний засіб. A 'Коментар:' (Comment) field is at the bottom, and the footer includes 'Форма ОЗ-1(здавання)' (Form OZ-1 (Handover)), 'Друк' (Print), 'OK', 'Записати' (Save), and 'Закрити' (Close).

Рисунок 7.8 – Переміщення ОЗ

У реквізиті «МВО» вибираємо матеріально відповідальну особу зі списку працівників організації. При цьому відкривається форма для вибору працівників, яких на момент оформлення документа прийнято на роботу в організацію. Якщо реквізит «Підрозділ» заповнено, то у формі вибору працівника показується список працівників вибраного підрозділу організації. При проведенні документа проводки за бухгалтерським обліком не формуються, а нові дані записуються до реєстру відомостей «Місцезнаходження ОЗ (бухгалтерський облік)».

Вибуття

Якщо з будь-яких причин об'єкт основних засобів не відповідає ознакам активу, то приймається рішення про його списання.

Списання ОЗ у «1С:Бухгалтерії 8» оформляють однойменним документом (меню «ОЗ»). Заповнюючи його, крім причини списання, у табличній частині на закладці «Основні засоби» (рисунок 7.9) для кожного об'єкта зазначається поточна балансова вартість, сума накопиченої на початок місяця амортизації, розрахункова сума амортизації, яку має бути донараховано за поточний місяць. Заповнюючи табличну частину, не забувайте про кнопки «Подбір» и «Заповнити» – вони значно полегшать унесення переліку ОЗ, що списуються, та облікової інформації до табличної форми.

№	Основний засіб	Вартість (Б0)	Амортизація (Б0)	Вартість (П0)	Модернізація (П0)
1	Стелаж складський (00023) 00023	1 800,00	1 770,00	30,00	

Аналітика списання Б0

Рахунок: 976 ...
Субконто 1: Списання ОЗ
Субконто 2:
Субконто 3:

Аналітика списання П0

Стаття в/в: Інші ВВ
Коментар:

Рисунок 7.9 – Списання ОЗ

На закладці «Додатково» як рахунок обліку витрат при списанні основних засобів у бухгалтерському обліку за умовчанням выбрано субрахунок 976 «Списання необоротних активів» і субконто до нього «Списання ОЗ».

При списанні основного засобу необхідно оформити акт про списання об'єкта основних засобів.

Документ «Списання ОЗ» має друковану форму № ОЗ-3 «Акт на списання основних засобів».

Облік операцій з нематеріальними активами

Надходження

Придбання НМА в «1С:Бухгалтерії 8 для України» оформляється документом «Надходження НМА» (рисунок 7.10). Оскільки в ролі НМА на більшості підприємств виступають бухгалтерські програми, то ми розглянемо заповнення документа на прикладі придбання програми «1С:Підприємство 8».

Надходження НМА: Проведений *

Ціни й валюта... Дії ... Поради ?

Номер: ДО0000000001 від: 03.10.2008 23:23:46 Відобразит... податк. обліку

Організація: Добро ...

Контрагент: СофтПостач ...

Документ розрахунків: Договір: Основний договір ...

Нематеріальні активи (1 поз.) Рахунки розрахунків Додатково

№	Нематеріальний...	Сума	%ПДВ	Сума ПДВ	Всього	Рахун...
1	1С Предприятие...	2 500,00	20%	500,00	3 000,00	1541

Всього (грн): 3 000,00 ПДВ (зверху): 500,00

Коментар:

Прибуткова накладна | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 7.10 – Надходження НМА

Отже, заходимо в меню «НМА» → «Надходження НМА» і у вікні, що відкрилося, створюємо новий документ. У шапці документа зазначимо контрагента, договір та документ розрахунків (якщо розрахунки ведуться за документами).

У табличній частині закладки «Нематеріальні активи» зазначаємо НМА, що оприбуто від контрагента, його вартість, до реквізиту «Рахунок обліку (БУ)» за умовчанням підставляється субрахунок 1541.

На закладці «Рахунки розрахунків» перелічені рахунки взаєморозрахунків з контрагентами. Вони заповнюються відповідно до заданих у регістрі відомостей «Рахунки розрахунків з контрагентами» значеннями за умовчанням для кожного контрагента. За необхідності ви можете змінити кореспонденцію рахунків.

На закладці «Додатково» можна зазначити вхідний номер отриманої від постачальника прибуткової накладної та дату її виписки.

Після проведення документа в бухгалтерському обліку формуються проводки, наведені на рисунку 7.11, а в податковому – у дебет рахунка НАН «Неприйняті до обліку НМА». Також відбувається запис інформації про НМА у регістри відомостей, наприклад, у регистрі «Стани НМА організацій» зазначається, що НМА надійшов до організації «Добро».

The screenshot shows a software interface for managing fixed assets. At the top, it says 'Результат проведення документа Надходження НМА ДО0000000001 від 03.10.2008 23:23:46'. Below that are tabs for 'Дт' (Debit), 'Кт' (Credit), 'Стани НМА організацій', 'Очікуваний і підтверджений ПДВ придбань', and 'Придбання податковий облік'. A checkbox 'Ручне коригування (дозволяє редагування рухів документа)' is checked. The main area displays a table of accounting entries:

Дт Кт	Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість Дт	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість Кт	Сума
							Валюта Дт
							Вал. сума Дт
Дт Кт	1541	1С Программное обеспечение 8.0		631	СофтиПостач Основний договір Надходження НМА ...		2 500,00 Витрати на придбан... НА
Дт Кт	6442	СофтиПостач Основний договір		631	СофтиПостач Основний договір Надходження НМА ...		500,00 ПДВ - податковий к... НА

Рисунок 7.11 – Результат проведення документа

Прийняття до обліку

Документ «Прийняття до обліку НМА» оформляє три операції – «Нематеріальні активи», «Об'єкти будівництва» та «Введення початкових залишків».

Для створення нового документа скористаємося введенням на підставі. Увівши документ «Прийняття до обліку НМА» на підставі документа «Надходження НМА», бачимо, що частину реквізитів нового документа вже заповнено. Отже, на закладці «Нематеріальний актив» нам залишиться зазначити тільки спосіб відображення витрат щодо амортизації.

На закладці «Бухгалтерський облік» зазначаємо, чи потрібно нараховувати амортизацію (прапорець навпроти «Нараховувати амортизацію»). Якщо поставити прапорець, то в екранній формі документа з'явиться розділ «Параметри амортизації», де слід буде вибрати один із п'яти способів нарахування амортизації, строк корисного використання та ліквідаційну вартість об'єкта (якщо необхідно).

На цій же закладці зазначають первісну вартість НМА. Її можна ввести вручну або ж розрахувати автоматично. Оскільки документ ми створили за допомогою механізму введення на підставі, початкову суму НМА взято з

документа підстави («Надходження НМА») і вона дорівнює 2500,00 грн. Але ж у нас були й додаткові витрати, пов'язані з настроюванням програми. Щоб ці витрати було враховано в первісній вартості НМА, натискаємо кнопку «Розрахувати суму», і на запитання «Перерахувати бухгалтерську вартість нематеріального активу?» відповідаємо «Так».

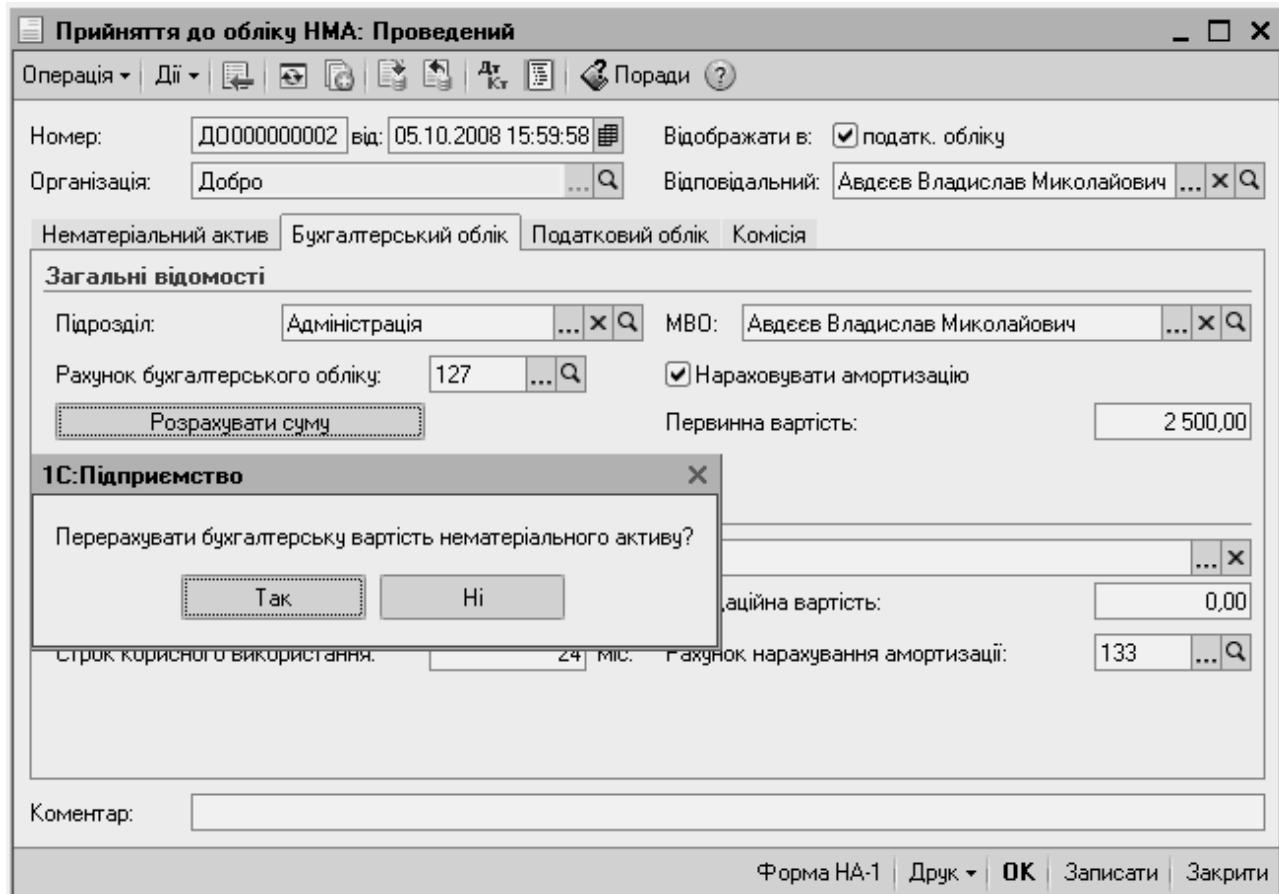

Рисунок 7.12 – Прийняття до обліку НМА

Провівши документ у бухгалтерському обліку, ми отримаємо такі проводки: Дт 127 - Кт 1541.

Дебет рахунка в податковому обліку залежить від того, як обліковується НМА в податковому обліку. Якщо на закладці «Податковий облік» у підрозділі «Параметри амортизації» поставити пррапорець навпроти «Враховується як ОЗ (ПО)», то в проводках за дебетом стоятиме рахунок «ОСГ».

Крім формування проводок, документ здійснює записи до деяких реєстрів відомостей, таких як «Початкові відомості про НМА (бухгалтерський облік)», «Способи відображення витрат по амортизації НМА (бухгалтерський облік)» тощо.

Вибуття

Вартість НМА, використання яких припинено з метою виробництва продукції, виконання робіт і надання послуг або для управлінських потреб

організації, підлягає списанню. Це може мати місце у зв'язку з припиненням строку дії патенту, свідоцтва, інших охоронних документів або, як у нашому випадку, – у зв'язку з моральним зносом програми та придбанням нової.

№	Нематеріальний актив	Вартість (БО)	Амортизація (БО)	Вартість (ПО)	Амортизація (ПО)
Інв. №:	Зал. вартість (БО)	Аморт. за місяць...	Зал. вартість (...)	Аморт. за період...	
1 1C Підприємство 7.7	1 300,00	1 108,34			
00000005	137,49	54,17			

Рисунок 7.13 – Списання НМА

Списання НМА у зв'язку з припиненням його використання оформляється однайменним документом (меню «НМА» → «Списання НМА»). У табличній частині зазначають НМА, що списуються, з довідника «Нематеріальні активи». Після формування в табличній частині списку НМА, що готовуться до списання, слід скористатися кнопкою «Заповнити». У результаті для кожного об'єкта визначаються його первісна вартість, сума нарахованої амортизації, сума накопиченої на початок місяця амортизації, розрахункова сума амортизації, яку має бути донараховано за поточний місяць, і залишкова вартість НМА (рисунок 7.13).

У реквізитах «Рахунок (БУ)» на закладці «Додатково» за умовчанням підставляється субрахунок 976 «Списання необоротних активів», а реквізит «Субконто 1» слід буде вибрати з довідника «Статті неопераційних витрат», який користувачі заповнюють самостійно.

Під час списання кожного з перелічених у табличній частині НМА в бухгалтерському обліку формуються проводки:

- Дт 92 – Кт 831
- Дт 831 – Кт 133 – за донарахуванням амортизації, якщо це необхідно;
- Дт 133 – Кт 127 – за списанням амортизаційних нарахувань і балансової вартості;
- Дт 976 – Кт 127 – за списанням залишкової вартості НМА на зазначений у формі рахунок обліку витрат.
- Дт 09 – накопичення амортизаційних відрахувань.

Передання НМА

Передання прав власності на НМА оформляється документом «Передача НМА» (рисунок 7.14). У реквізитах шапки документа зазначимо контрагента – покупця НМА і договір з контрагентом (має бути встановлено вид договору – «З покупцем»). Також у шапці документа виберемо статті валових витрат і доходів. У табличній частині встановлюємо перелік НМА, що продаються, при цьому для кожного НМА має бути встановлено ціну продажу (реквізит «Сума»), суму ПДВ та ставку ПДВ. До того ж у табличній частині для бухгалтерського (позначка БУ) і податкового обліку (ПО) заповнюються графи:

«Вартість» – вартість НА на момент продажу;

«Амортизація» «« амортизація, нарахована за весь період експлуатації НА;

«Залишкова вартість» – різниця між вартістю та нарахованою амортизацією;

«Амортизація за місяць» – сума амортизації, яку має бути нараховано за місяць, в якому відображається операція продажу.

Усі вартісні показники (у тому числі й амортизація за місяць) можуть бути розраховані автоматично натисканням на кнопку «Заповнити».

Nº	Нематеріальний актив	Вартість (БО)	Амортизація (БО)	Вартість (ПО)	Амортизація (ПО)
Інв. №	Зал. вартість (БО)	Аморт. за місяць (БО)	Зал. вартість (ПО)	Аморт. за період (ПО)	
1 Право на виробництво меблі...	1 000 000,00	100 000,00	1 000 000,00		
00000002	750 000,00	150 000,00	983 333,33	16 666,00	

Рисунок 7.14 – Передача НМА

Облік операцій з малоцінними активами

Надходження та введення в експлуатацію

Надходження МШП на склад оформляється документом «Надходження товарів і послуг» з видом операції «Покупка, комісія» або з видом операції «Устаткування». У цьому випадку записи вносяться до табличної частини «Товари». **Надходження МНМА** (малоцінні необоротні матеріальні активи) оформляється документом «Надходження товарів» з видом операції «Устаткування», для формування операцій надходження в податковому обліку поставте прaporець навпроти «Відобразити в податк. обліку» (рисунок 7.15).

Nº	Номенклатура	Кількість	Од.	K.	Ціна	Сума	% ПДВ	Сума ПДВ
1	Куртка ватяна	100,000	шт	1,000	200,00	20 000,00	20%	4 000,00
2	Черевики	100,000	пар	1,000	100,00	10 000,00	20%	2 000,00

Рисунок 7.15 – Надходження товарів та послуг

Увести в експлуатацію як **МШП**, так і **МНМА**, за якими не ведеться пооб'єктний облік, допоможе документ «Передача малоцінних активів в експлуатацію» (меню «ОЗ» → «Малоцінні активи», рисунок 7.16). Цей документ призначено для відображення в обліку операцій передання в експлуатацію МШП, малоцінних необоротних активів та бібліотечних фондів. Під час уведення документа в шапці необхідно заповнити такі обов'язкові реквізити, як «Склад», місце зберігання, з якого передається малоцінка, і «Підрозділ» – виробничий підрозділ організації, до якого передається в експлуатацію малоцінка.

У табличній частині зазначаємо список малоцінних активів, їх призначення використання та кількість (може бути заповнено автоматично при виборі призначення використання активу), що списується зі складу.

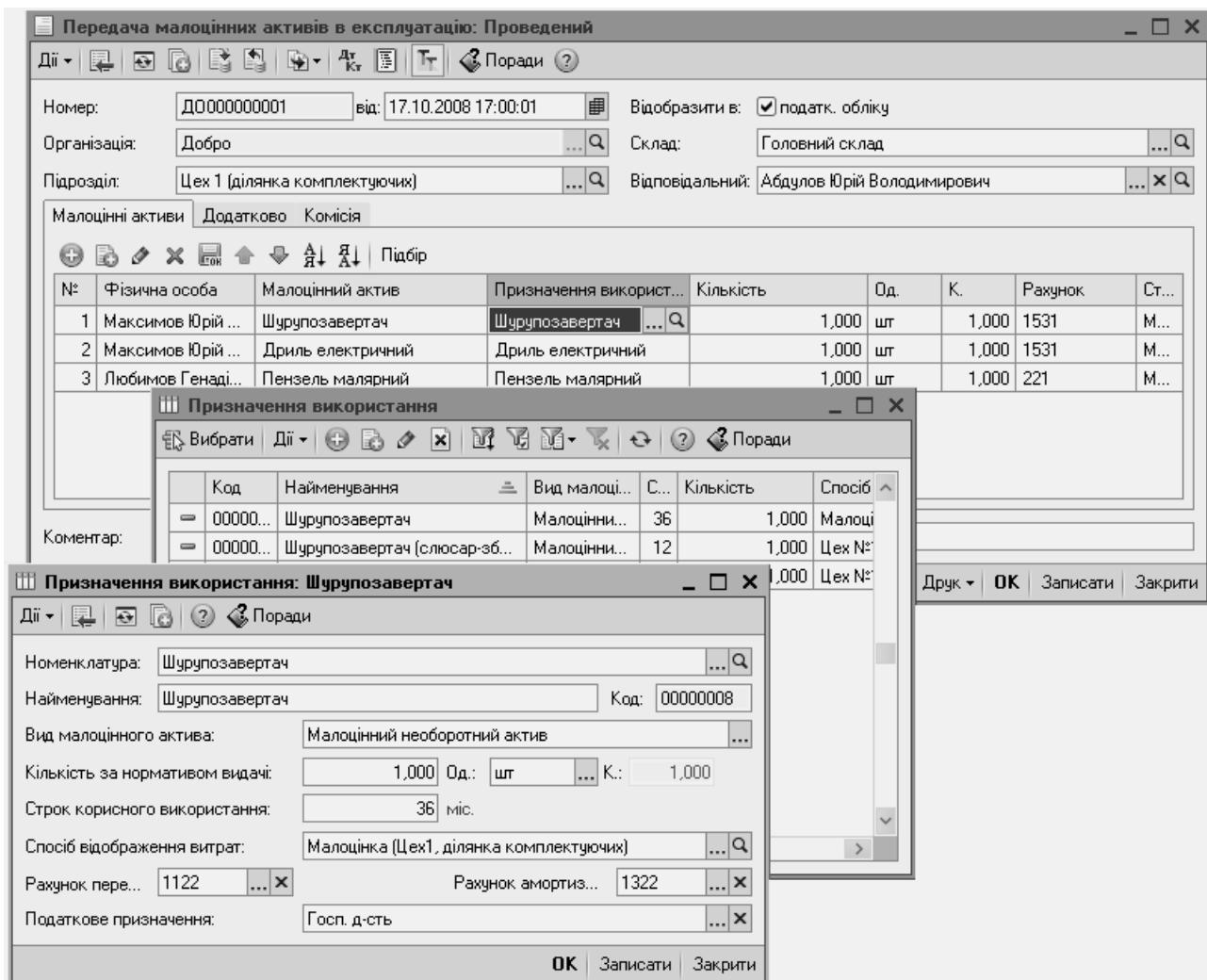

Рисунок 7.16 – Передача малоцінних активів в експлуатацію

Переміщення

Переміщення малоцінки, що перебуває в експлуатації, від одного працівника іншому оформлюється документом «Переміщення малоцінних активів в експлуатації» (рисунок 7.17). Його заповнення значно спрощується, якщо скористатися механізмом «Ввести на підставі» і ввести документ на підставі документа «Передача малоцінних активів в експлуатацію». У результаті залишиться тільки в реквізиті «Кому» зазначити працівника з довідника «Фізична особа», якому передається малоцінка. Табличну частину буде автоматично заповнено списком активів, що переміщаються, та їх кількістю.

Переміщення малоцінних активів в експлуатації: Проведений *

Дії | Поради | ?

Номер:	ДО0000000001	від: 17.11.2008 00:00:00	☐ Вказувати партію
Організація:	Добро	Підрозділ:	Цех 1 (ділянка комплектуючих)
Кому:	Любимов Генадій Володимирович	Відповідальний:	

Малоцінні активи Додатково Комісія

+ | - | X | Заповнити | Підбір

Nº	Фізична особа	Малоцінний актив	Призначення вик...	Нове призначенн...	Кількість	Од.	K.
1	Максимов Юрій ...	Дриль електричн...	Дриль електричн...	Дриль електрич...	1,000	шт	1,000
2	Максимов Юрій ...	Шурупозавертач	Шурупозавертач	Шурупозавертач	1,000	шт	1,000

Коментар:

Відомість МШ-7 (здача) | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 7.17 – Переміщення малоцінних активів в експлуатації

Під час створення нового документа табличну частину можна наповнити даними, скориставшись кнопкою «Заповнити». Натисканням на кнопку заповнення відкривається форма відбору залишків, у якій можна задати необхідні умови для заповнення табличної частини документа (рисунок 7.18).

При встановленому пропорці «Вказувати партію» заповнення здійснюється в розрізі партій малоцінки в експлуатації.

Відбір для заповнення матеріалів по залишкам Документ <...:00> *

Дії | ?

+ | X | ☑ | ☐ | ☒ | ☓

Поле	Тип порівняння	Значення
☐ Малоцінний актив	Дорівнює	
☒ Працівник	Дорівнює	Богданов Владислав Георгійов ...
☐ Дата передачі в е...	Дорівнює	
☐ Місяців в експлуа...	Дорівнює	
☐ Строк корисного ...	Дорівнює	
☐ З терміном, що за...	Дорівнює	Hi

Виконати | Закрити

Рисунок 7.18 – Відбір для заповнення матеріалів по залишкам

Після проведення документа в бухгалтерському обліку буде сформовано проводки щодо переміщення на рахунку МЦ.

Списання з експлуатації

Для списання малоцінки з експлуатації призначено документ «Списання малоцінних активів з експлуатації» (меню «ОЗ» → «Малоцінні активи»). Його можна створити шляхом введення на підставі (документом-підставою є «Передача малоцінних активів в експлуатацію») або створивши новий документ (рисунок 7.19). Заповнюючи форму документа, у шапці обов'язково зазначаємо підрозділ підприємства, з якого списуватимемо малоцінний актив.

№	Фізична особа	Малоцінний актив	Призначення викорис...	Кількість	Од.	К.	Партія ...
1	Любимов Генаді...	Куртка ватяна	Куртка ватяна (шкідли...	1,000	шт	1,000	Партія ...
2	Любимов Генаді...	Черевики	Черевики (шкідливе в...	1,000	пар	1,000	Партія ...
3	Максимов Юрій ...	Куртка ватяна	Куртка ватяна (шкідли...	1,000	шт	1,000	Партія ...
4	Максимов Юрій ...	Черевики	Черевики (шкідливе в...	1,000	пар	1,000	Партія ...

Рисунок 7.19 – Списання малоцінних активів з експлуатації

Заповнивши документ, проводимо його та отримуємо проводки щодо списання з рахунку МЦ та щодо закриття амортизації (якщо вид малоцінки, що списується, не МШП).

Оприбуткування МШП з експлуатації

Операцію оприбуткування МШП з експлуатації на склад в інформаційній базі можна відобразити, послідовно оформивши документи «Списання малоцінних активів з експлуатації» та «Оприбуткування товарів». Документ списання сформує проводку за закриттям рахунка МЦ, як було описано вище. Після чого вводимо документ «Оприбуткування товарів». Табличну частину, на закладці «Товари», заповнюємо переліком МШП, що оприбутковуються, кількістю та ціною, а також зазначаємо субрахунок обліку 221. На закладці «Рахунки» вводимо субрахунок 719 «Інші доходи від операційної діяльності». У рядку «Статті доходів» відкриється довідник «Статті доходів» та вводимо позицію «Повернення МШП з експлуатації».

Завдання до виконання на лабораторному занятті

Задача №1: Відповідно до установчого договору №1, кожний учасник повинен внести на рахунок підприємства свої частки у вигляді основних засобів. **01 березня** засновники внесли свої частки відповідно до таблиці 1. Об'єктам присвоєні інвентарні номери. Основні засоби прийняті на баланс нашого підприємства від **02 березня** з нарахуванням амортизації.

Таблиця 7.1 – Інформація про основні засоби підприємства

Засновник	Об'єкт основних засобів	Кіл-сть (шт.)	МВО	Інв. номер	Погоджена вартість (20% ПДВ у т.ч.)	Метод амортизації	Термін корисного використання	Ліквідаційна вартість
Петров С.Г.	В'язальна машина ЕК-237	1	Комарова С.В.	№ 2	20000	Прямо-лінійний	5 років	2000
Сидоров С.М.	Оверлок Jene	1	Комарова С.В.	№ 3	18000	Прямо-лінійний	5 років	1800
ТОВ «Весна»	Комп'ютер AMD 2024 (б/у)	2	Іванов І.І.	№ 4	7000	Зменшення залишку	3 роки	700
банк «Кредит»	Автобус	1	Фролов П.П.	№ 5	32000	Прискореного зменшення залишку	10 років	3000
Всього					77000			7500

1.Доповніть довідник **Номенклатура** новою групою **Устаткування (об'єкти ОЗ)** та новими елементами з обговоренням одиниці виміру (шт.) та ставки ПДВ (20%):

- внесіть товари в'язальна машина, оверлок, комп'ютер;
- створіть групу **Транспортні засоби** і внесіть автобус.

2.Внесення на рахунок підприємства частки статутного капіталу засновниками у вигляді основних засобів виконується на рахунках Д46 ↔ Кт40. Для цього в меню **Операції** оберіть **Операції введені вручну** і створіть нову операцію на проведення суми основних засобів, що передають до статутного капіталу. В операції буде сформовано чотири проводки на загальну суму 77 тис.грн.

3.Оформіть прибуткову накладну за фактом оприбуткування на склад устаткування, для цього скористайтесь документом **«Надходження товарів і послуг»**. Вид операції **«Устаткування»**.

Заповніть документ необхідними реквізитами:

- дату документа;
- контрагент – засновник який передає устаткування в статутний фонд;
- знімаємо відмітку відображення в податковому обліку;

- склад – Основний склад;
- договір для всіх засновників – «Установчий договір №1» від 17 лютого, вид договору з постачальником, тип ціни - закупівельна;
- на вкладці **Устаткування** – оберіть необхідне устаткування з номенклатури, %ПДВ – 20% ПДВ (у т.ч.), Рахунок - 1521;
- на вкладці **Рахунки розрахунків** – встановіть рахунок розрахунків з контрагентом 46 «Неоплачений капітал».

4. Огляньте Картку рахунку 152 за період роботи підприємства.

5. Уведення в експлуатацію ОЗ проводиться документом «**Уведення в експлуатацію ОЗ**» з пункту меню **Основні засоби**. Вид операції «**Устаткування**». Заповніть документ даними:

- 1) Знімаємо відмітку відображення в податковому обліку. Відповідальний – головний бухгалтер.
- 2) На вкладці **Основні засоби** вказуємо устаткування, що будемо використовувати.

Рахунок інвестицій – 1521 (рахунок, на якому значиться устаткування).

В табличній частині обираємо найменування основного засобу з відповідного довідника «Основні засоби», який заповнюється згідно паспорту устаткування.

- 3) На вкладці **Загальні відомості** заповнюємо:

- подію основного засобу – «Введення в експлуатацію» (її потрібно буде створити);
- способи відображення витрат по амортизації – додайте новий спосіб відображення витрат по амортизації (погашення вартості), в якому указано адрес накопичення витрат по амортизації, тобто рахунок обліку витрат – 92 «Адміністративні витрати»

- 4) на вкладці **Бухгалтерський облік** потрібно вказати:

- підрозділ, у який передається основний засіб – оверлок і в'язальна машина до цеху №1, комп'ютер і автобус прикріплюється до офісу;
- матеріально відповідальну особу за якою закріплено устаткування;
- рахунок обліку на якому буде враховуватися основний засіб – 103 «Будівлі і споруди», 104 «Машини й устаткування», 105 «Транспортні засоби» та ін.

– рахунок нарахування амортизації – **131**, поставте відмітку **Нараховувати амортизацію**; спосіб нарахування амортизації – згідно якого буде розраховуватись сума амортизації (прямолінійний, виробничий і ін..); строк корисного використання; ліквідаційну вартість.

Запишіть документ - кнопка **Записати**. Огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку **Форма ОЗ-1**, в результаті бачимо готовий документ **«Акт приймання-передачі основних засобів»**.

Проведіть документ і закрійте форму – кнопка **OK**.

6. Нарахування амортизації в бухгалтерському обліку виконується щомісячно. Сам процес нарахування амортизації виконується при проведенні документа **«Закриття місяця»** з пункту меню **Операції → Регламентні операції**.

Відмітьте виконувану дію **Нарахування амортизації** і встановіть дату **30 квітня** (рис. 5), виконайте проведення документа.

7. Переглянете **Журнал операцій**. Документ «Закриття місяця» складається з п'ятьох проведень з дебетовим рахунком 92 і кредитовим 131 та одного проведення по кредитовому за балансовому рахунку 09 «Амортизаційні відрахування».

Інвентарний облік необоротних активів

Система 1С:Бухгалтерія дає змогу отримати інформацію про наявність основних засобів в розрізі підрозділів та матеріально-відповідальних осіб за допомогою документа **«Відомість амортизації ОЗ за період (бух.обл.)»** з пункту меню **Основні засоби**.

За допомогою документа **«Інвентарна книга ОЗ»** можна отримати перелік об'єктів підприємства або вираного підрозділу і/або МВО з відображенням основних облікових даних про об'єкт (рис.).

Покупка основних засобів

Задача №2: Зареєструйте 26 лютого надходження устаткування **«Швейна машина П-14»** на основний склад, згідно оплаченого платіжного доручення від 23.02.20__, з заводу «Фрейзер» на суму 12 тис. грн.

Введіть дане устаткування в експлуатацію від **27 лютого** у Цех №1 на ім'я Комарова С.В. з інвентарним номером **1**. Налагодьте нарахування амортизації по прямолінійному методу, на 6 років використання та ліквідаційною вартістю 800 грн.

1. Перегляньте в **журналі операцій** створене раніше оплачене платіжне доручення від 23.02.20__ для заводу «Фрейзер» на суму 12 тис. грн. Огляньте заповнені реквізити документу.

2.Створіть прибуткову накладну за фактом купівлі у заводу «Фрейзер» устаткування **«Швейна машина П-14»**, для цього скористайтесь документом **«Надходження товарів і послуг»**. Вид операції **«Устаткування»**.

В ході заповнення реквізитів документу самостійно доповніть необхідні довідники даними (рис.). При заповненні полів «Рахунки обліку ПДВ» встановіть рахунки Д152 ↔ Кт63.

3. Введіть устаткування **«Швейна машина П-14»** в експлуатацію.

4. Огляньте звітну інформацію, щодо нарахованої амортизації на устаткування **«Швейна машина П-14»**.

Переміщення основних засобів

Задача №3: Виконайте внутрішнє переміщення транспортного засобу **Автобус** від 04.03.20__ до Цеху №1 із зміною матеріально відповідальної особи на Луконіна С.М.

1. Для переміщення основних засобів інший підрозділ використовують документ **«Переміщення ОЗ»** з пункту меню **ОЗ**.

Заповніть реквізити нового документа:

- дата переміщення;
- подія – створіть нову подію з відповідним видом (рис.);
- підрозділ до якого відбувається переміщення;
- МВО на яку перекладаються матеріальні зобов'язання;
- в табличній частині укажіть основний засіб, що передається.

Запишіть документ і огляньте його друковану форму. Натисніть на кнопку **ОК**.

2. Огляньте **відомості про основний засіб**, обравши відповідний документ в пункті меню **ОЗ**. Зверніть увагу на місцезнаходження транспортного засобу **Автобус** та його МВО.

3. Відкрийте **Оборотно-сальдову відомість**. Виконайте аналіз рахунків 10, 15, 40, 46, 92; огляньте картки їх субконто.

Ліквідація основних засобів

Задача №4: 01.05.20__ виконайте ліквідацію згорілого комп'ютера (інв. номер 4, з початковою вартістю 3500 грн.), що прийшов в непридатний стан в результаті замикання з невстановленої причини.

Питання для самоперевірки

1. Яким чином здійснюється облік операцій з основними засобами у 1С: Підприємство 8.2?
2. Яким документом оформляється надходження основних засобів на підприємство в «1С: Підприємство 8.2. Бухгалтерія для України»?
3. Як сформувати документ, який призначено для введення основних засобів в експлуатацію?
4. Яким шляхом нараховується амортизація у конфігурації «1С: Бухгалтерія 8 для України»?
5. Визначити специфіку обліку операцій з нематеріальними активами у 1С: Підприємство 8.2.
6. Яким чином здійснюється облік операцій з малоцінними активами у 1С: Підприємство 8.2?

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 8 АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З КОНТРАГЕНТАМИ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2»

Мета: засвоїти практичні навички обліку розрахунків з контрагентами із використанням «1-С Підприємство 8.2»

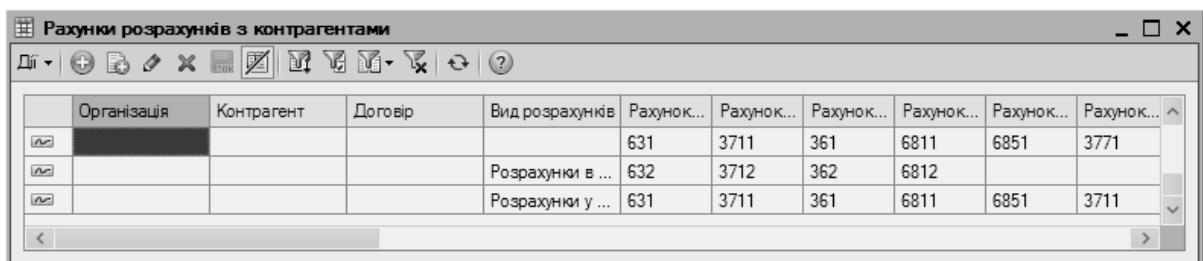
Розрахунки з контрагентами мають на увазі розгляд операцій оплати покупок, продажів та відвантажень товарів і послуг у розрізі формувань авансів і заборгованостей як з оплати, так і відвантаження.

Тому до переліку документів меню «Продаж» і «Покупка» включено документи, що використовуються для відображення розрахунків з контрагентами.

Ведення бухгалтерських операцій за розрахунками з контрагентами передбачає облік:

- без використання рахунків авансів (**361, 362, 631, 632**);
- з використанням рахунків авансів (**361, 362, 681, 685; 631, 371, 377**).

Для організації автоматичного заповнення рахунків розрахунків і авансів у первинних документах можна заповнити регистр відомостей «Рахунки розрахунків з контрагентами» (Контрагенти - Перейти) (рисунок 8.1).

Організація	Контрагент	Договір	Вид розрахунків	Рахунок...	Рахунок...	Рахунок...	Рахунок...	Рахунок...
				631	3711	361	6811	6851 3771
			Розрахунки в...	632	3712	362	6812	
			Розрахунки у...	631	3711	361	6811	6851 3711

Рисунок 8.1 – Рахунки розрахунків з контрагентами

Господарські операції – документообіг

Визначення стану взаєморозрахунків – це констатація в обліку багатьох операцій. Так, надходження товарів від постачальника формує перед ним заборгованість організації. Оплата товару погашає цю заборгованість. Якщо оплата повна – розрахунки на такій операції завершуються, у разі часткової оплати заборгованість може перейти на наступні періоди, надходження товару може поновитися, розрахунки необхідно зробити наново тощо.

У конфігурації у багатьох випадках усі зміни розрахунків простежуються автоматично.

Приклад 1. Від постачальника отримано товар на суму 600 грн. (у тому числі ПДВ – 100 грн.). Після оприбуткування товару було здійснено 100 % оплату за отриманий товар. У договорі з постачальником зазначено вид розрахунків «за договором у цілому». Використовуються рахунки авансів.

Отже, перша подія – отримання товарів від постачальника. Цю операцію оформляємо документом «Надходження товарів і послуг» з видом операції «Покупка, комісія».

№	Номенклатура	Кількість	Од.	К.	Ціна	Сума
1	Телевізор "JV...	1,000	шт	1,000	600,00	600,00

Тип цін: Не заповнено!   Всього (грн): **600,00**
ПДВ (у т.ч.): **100,00**

Коментар:

Рисунок 8.2 – Надходження товарів і послуг

Заповнюючи документ, вкажемо постачальника (реквізит «Контрагент»), а також договір, згідно з яким відбулася поставка товарів. На закладці «Товар» необхідно буде зазначити список товарів, що оприбутковуються (рисунок 8.2).

Після проведення документ формує проводки за бухгалтерським і податковим обліком (рисунок 8.3).

Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість...	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість...	Сума
289	Телевізор "JVC"	1,000	631	ВестТрейд		500,00
	Надходження т...			Основний дого...		Оприбутковані...
	Магазин №1			Надходження т...		
6442	VestTreyd		631	VestTreyd		100,00
	Основний дог...					

Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість...	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість...	Сума
3A	Господарська ...					500,00
	Товари в розд...					Оприбутковані...
BP	Господарська ...		BP	Господарська ...		500,00
	Покупка товарі...			Покупка товарі...		
	Основний дого...			Основний дого...		

Рисунок 8.3 – Проведення документа «Надходження товарів та послуг»

На підставі документа надходження можна ввести документ «Реєстрація вхідного податкового документа». Друга подія – оплата постачальнику за поставлений товар. Оформляємо цю операцію документом «Платіжне доручення вихідне» з видом операції «Оплата постачальниківі» (рисунок 8.4).

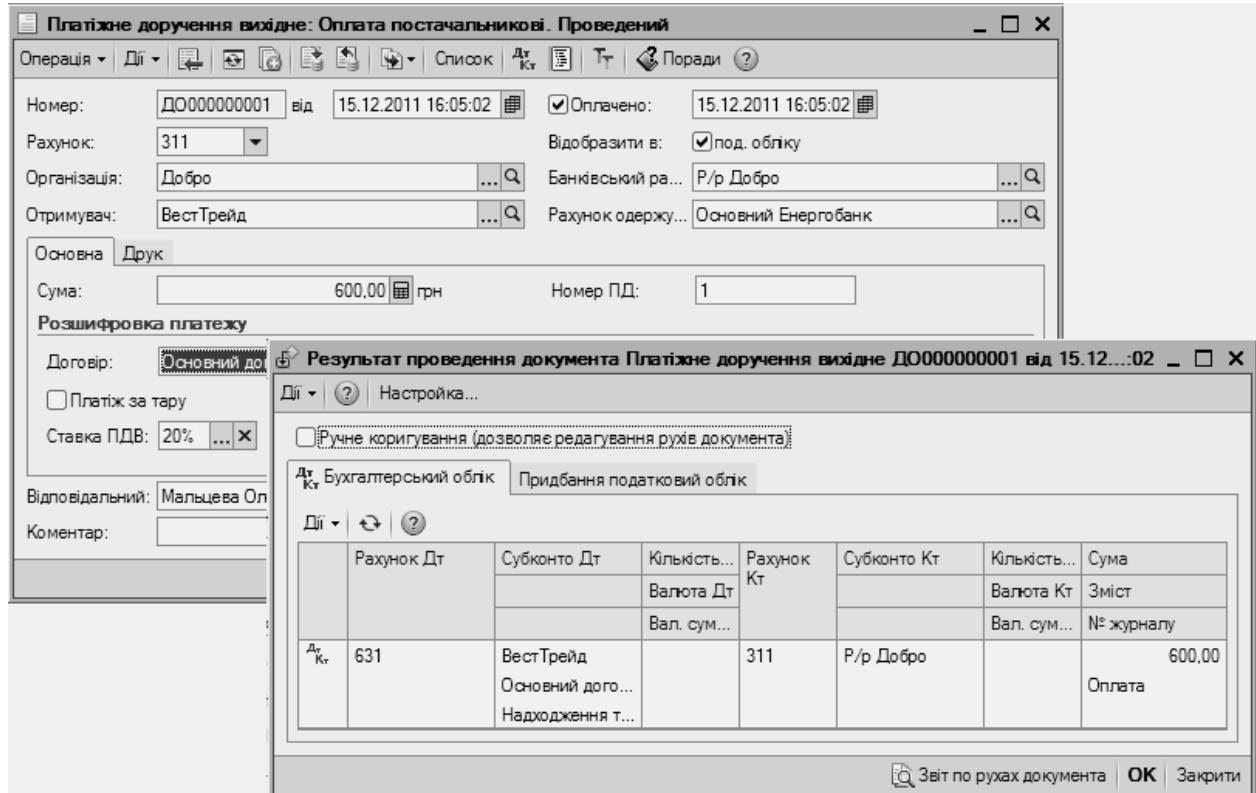

Рисунок 8.4 – Проведення документа «Платіжне доручення»

Приклад 2. Від постачальника «Ремонтник» надійшли ТМЦ на суму 1800 грн., у т.ч. ПДВ – 300 грн., після оприбуткування було проведено часткову оплату заборгованості. У договорі з постачальником ведення взаєморозрахунків вказане в значенні «за договором у цілому» використання рахунків авансів.

Отже, перша подія – отримання товарів – оформлюється документом «Надходження товарів та послуг» з видом операції «Покупка, комісія» (рисунок 8.5).

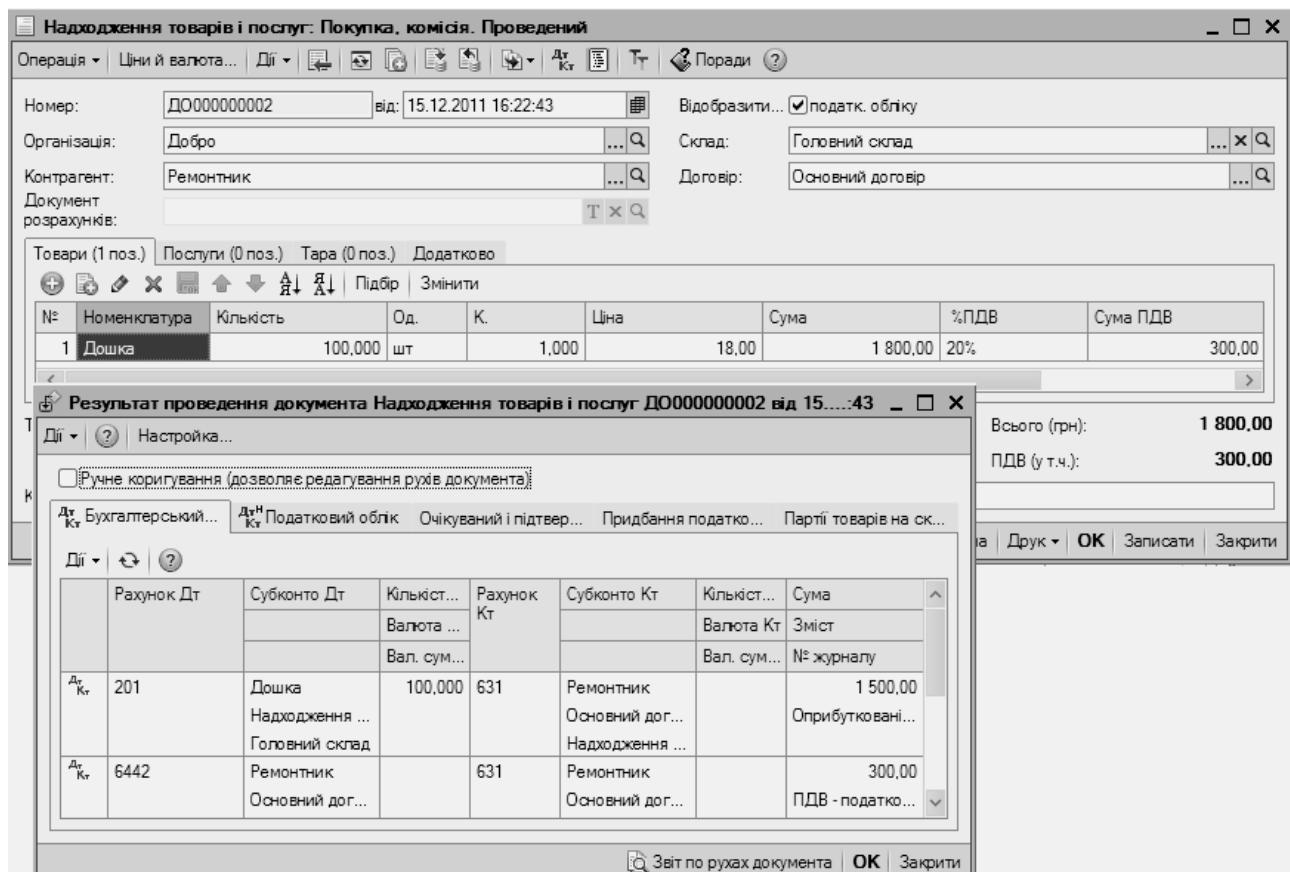

Рисунок 8.5 – Результат проведення документа

На підставі документа оприбуткування можна зареєструвати отриману податкову накладну. Ця операція оформляється документом «Реєстрація вхідного податового документа» (рисунок 8.6).

Реєстрація вхідного податкового документа: Податкова накладна. Новий *

Номер:	15.12.2011 00:00:00	від:	15.12.2011
Організація:	Добро	Контрагент:	Ремонтник
Документ розрахунків:			
Підстава:	Надходження товарів і послуг ДС		

Вхідний податковий документ

Номер:	15.12.2011	від:	15.12.2011
Договір:	Основний договір		

Номенклатура (1 поз.)

N	% ПДВ	Сума без ...	Сума ПДВ	Сума з П...	Госп....	Опод...	Пропо...	Постав...	Стаття декларації ПДВ (н/к)
1	20%	1 500,00	300,00	1 800,00	☒	☒	☐	☐	10.1. для здійснення операції...

Результат проведення документа Реєстрація вхідного податкового документа ДО000...58

Всього без ПДВ:	1 500,00
ПДВ:	300,00
Всього із ПДВ (грн):	1 800,00

Дії Настройка... Ручне коригування (дозволяє редагування рухів документа)

Дт Кт Бухгалтерський облік ПДВ податковий кредит Очікуваній і підтверджений ПДВ придбань

Дт	Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість...	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість...	Сума
	Валюта Дт				Валюта Кт	Зміст	
	Вал. сум...				Вал. сум...	№ журналу	
Дт	6412			6442	Ремонтник Основний дого...		300,00 ПДВ: податко...

Звіт по рухах документа | OK | Закрити

Рисунок 8.6 – Результат проведення документа

Оплату отриманих ТМЦ оформимо документом «Платіжне доручення вихідне» з видом операції «Оплата постачальників» (рисунок 8.7).

Платіжне доручення вихідне: Оплата постачальників. Проведений

Номер:	ДО0000000002	від:	15.12.2011 00:00:00	☒ Оплачено:	15.12.2011 16:33:31
Рахунок:	311	Відобразити в:	☒ под. обліку		
Організація:	Добро	Банківський ра...	Р/р Добро		
Отримувач:	Ремонтник	Рахунок одержу...			

Основна Друк

Сума: 1 800,00 грн Номер ПД: 2

Розшифровка платежу

Договір: Основний договір
 Платіж за тару
 Ставка ПДВ: 20% Сума ПДВ: 300,00
 ПДВ пропорц.: сума ПДВ на кредит: 0,00

Відповідальній: Мальцева Олександра Борисівна
 Коментар:

Результат проведення документа Платіжне доручення вихідне ДО0000000002 від 15.12.2011 31

Дії	Настройка...					
Ручне коригування (дозволяє редагування рухів документа)						
Дт Кт Бухгалтерський облік Придання податковий облік						
Дії						
Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість...	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість...	Сума
	Валюта Дт		Валюта Кт	Зміст		
	Вал. сум...		Вал. сум...	№ журналу		
Дт	631	Ремонтник Основний дого... Надходження т...	311	Р/р Добро		1 800,00 Оплата

Звіт по рухах документа | OK | Закрити

Рисунок 8.7 – Результат проведення документа

Сформуємо звіт «Аналіз субконто». У настройках звіту зазначимо контрагента «Ремонтник» і відповідний договір. У звіті чітко видно, скільки ми винні контрагенту за поставлені товари (рисунок 8.8).

The screenshot shows a software application window titled "Cartka sубкonto (15 грудня 2011 р.) ТОВ "Добро"" (Subaccount Card (December 15, 2011) JSC "Dobro"). The menu bar includes "Дії" (Actions), "Сформувати" (Generate), "Заголовок" (Title), "Настройка..." (Settings), and a help icon. The toolbar includes icons for print, export, and search. The date range is set from 15.12.2011 to 15.12.2011. The organization is selected as "Добро".

Report Title: Cartka sубкonto
Period: 15 грудня 2011 р.
Parties: Контрагенти

Party: Відбір: Контрагенти в ієрархії Ремонтник

Дата	Документ	Операція	Дебет		Кредит		Поточне сальдо
			Рахунок	Сума	Рахунок	Сума	
Сальдо на 15.12.2011							
15.12.2011	Надходження товарів і послуг Д000000002 від 15.12.2011 16:22:43	Оприбутковані ТМЦ Дошка Надходження товарів і послуг Д000000002 від 15.12.2011 16:22:43 Головний склад Ремонтник Основний договір Надходження товарів і послуг Д000000002 від 15.12.2011 16:22:43 Кіл-стъ	201	100.00	631	1 500.00	К 1 500.00
15.12.2011	Надходження товарів і послуг Д000000002 від 15.12.2011 16:22:43	ПДВ - податковий кредит (товари), перша подія Ремонтник Основний договір Ремонтник Основний договір Надходження товарів і послуг Д000000002 від 15.12.2011 16:22:43	6442	300.00	631	300.00	К 1 500.00
15.12.2011	Надходження товарів і послуг Д000000002 від 15.12.2011 16:22:43	ПДВ - податковий кредит (товари), перша подія Ремонтник Основний договір Ремонтник Основний договір Надходження товарів і послуг Д000000002 від 15.12.2011 16:22:43	6442	300.00	631	300.00	К 1 500.00
15.12.2011	Реєстрація вхідного податкового документа Д000000001 від 15.12.2011 16:27:58	ПДВ: податковий кредит: податкова накладна Ремонтник Основний договір	6412		6442	300.00	К 1 800.00
15.12.2011	Платіжне доручення вихідне Д000000002 від 15.12.2011 16:33:31	Оплата Ремонтник Основний договір Надходження товарів і послуг Д000000002 від 15.12.2011 16:22:43 Р/р Добро	631	1 800.00	311		К
Разом за період				2 100.00		2 100.00	

Рисунок 8.8 – Картка субкonto

Приклад 3. Отримавши частину передоплати від фірми «Візіо», наше підприємство здійснило відвантаження товарів. Вид договору «за договором у цілому», використання рахунків авансів.

Перша подія – часткова оплата покупцем товару – оформлюється документом «Платіжне доручення вхідне» з видом операції «Оплата від покупця» (рисунок 8.9). У документі серед інших обов'язково має бути заповнено такі реквізити: «Платник»; «Договір»; «Сума», а також стояти прапорець навпроти «Сплачено», інакше документ не сформує проводок (рисунок 8.9).

Дт	Кт	Субконто Дт	Кількість...	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість...	Сума
<i>Дт</i>	<i>Кт</i>		Валюта Дт			Валюта Кт	Зміст
			Вал. сум...			Вал. сум...	Nº журналу
<i>Дт</i>	<i>Кт</i>	311	R/p Dobro		6811	Bizio 2008/1 Платіжне дору...	787,20 Opłata (awans)
<i>Дт</i>	<i>Кт</i>	6431	Bizio 2008/1 Платіжне дору...		6432	Bizio 2008/1 Платіжне дору...	131,20 PDV: податко...

Рисунок 8.9 – Результат проведення документа

Друга подія – реалізація товарів покупцю оформляється документом «Реалізація товарів і послуг» з видом операції «Продаж, комісія». У документі потрібно вказати контрагента, відповідний договір (рисунок 8.10). Зверніть увагу, сума відвантаження перевищує суму отриманої раніше передоплати.

Рисунок 8.10 – Результат проведення документа

Рисунок 8.11 – Податкова накладна

Вишишмо покупцю податкову накладну, на підставі документа «Реалізація товарів і послуг». Заповнений документ «Податкова накладна» з проводками, які він формує, наведено на рисунку 8.11.

Якщо на цьому етапі розрахунків сформувати звіт «Аналіз субконто» і в настройках зазначити субконто «Контрагенти» і «Договори», а також поставити відбір за контрагентом «Візіо», то ми побачимо таку картину (див. рисунок 8.12.).

Субконто	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Всього:		16 000,00	700,00	600,00		15 900,00
Vizio						
2006/2						
3	1 800 000,00				1 800 000,00	
36	1 800 000,00				1 800 000,00	
Всього:	1 800 000,00				1 800 000,00	
2008/1						
3	5 933,30				5 933,30	
36	7 058,30				7 058,30	
37			1 125,00			
6	4 606,04				4 606,04	
64	3 818,84				3 818,84	
68	787,20				787,20	
Всього:	10 539,34				10 539,34	
Всього:	1 810 539,34				1 810 539,34	

Рисунок 8.12 – Аналіз субконто

Завдання до виконання на лабораторному занятті

Задача 1: Підприємство уклало договір з заводом «Фрезер». Та одержало рахунок від 20 лютого на оплату 12 000 грн. за майбутню поставку виробничого устаткування, включаючи ПДВ 20%.

1. Додайте в довідник «Контрагенти» в групу **Постачальники** контрагента завод **«Фрезер»**, заповніть його реквізити:

–на вкладці «Загальні» - внесіть загальні реквізити заводу:

Повне найменування Інструментальний завод «Фрезер»
ІПН 7760345656
Код за ЄДРПОУ 56432112

Натисніть на кнопку «Записати» для роботи з іншими вкладками.

–на вкладці «Контакти» - фактичну адресу заводу: вул. Верстатобудівників, буд. 9

–на вкладці «Рахунки й договори»:

Банківські рахунки: додайте новий запис з банківськими реквізитами постачальника (заводу) - розрахунковий банківський рахунок 40702810400217, у банку КБ «Укрпромбанк» (є в класифікаторі банків за адресою м. Київ, вул. Солом'янська, буд. 5)

Договори контрагентів: за замовчуванням буде підставлений запис про основний договір з контрагентом, змініть найменування договору на **«Договір поставки 34534»**. Вид договору з постачальником. Укажіть дату укладання договору. Встановіть тип цін – **закупівельна**.

2. Не виходячи з вікна «Договір контрагента» при натисканні на кнопці

Перейти відкриється список доступних документів:

Документи за договором контрагента

Рахунку обліку розрахунків з контрагентами

3. Для виписки платіжного доручення необхідно скористатися вбудованим документом **«Платіжне доручення»**, що входить у типову конфігурацію. Звернутися до форми уведення цього документа можна через меню **Банк → Платіжне доручення вихідне**.

У вікні **Вибір виду операції документа** оберіть **Оплата постачальників**.

Заповніть реквізити документа **«Платіжне доручення»**: Отримувач, Договір, Рахунок одержувача, Рахунок розрахунків, Рахунок авансу, Сума, Ставка ПДВ.

4. Огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку **«Платіжне доручення»** та обрав необхідну кількість екземплярів.

5. Виконайте вихід із документу не виконуючи проведення, тобто натисніть на кнопку **«Зберегти»** а потім **«Закрити»**.

Задача №2: У бухгалтерію підприємства надійшла виписка з розрахункового рахунку в КБ «Укрпромбанк» м.Київ, від 23 лютого у супроводі копії платіжного доручення від 20 лютого. У виписці зазначено, що сума в

розмірі 12 000 грн. перерахована на розрахунковий рахунок заводу «Фрезер». Необхідно відбити факт оплати постачальниківі в комп'ютерному обліку підприємства.

1. Можна в ручному режимі ввести операцію в журнал операцій на підставі банківської виписки. Однак у типовій конфігурації програми «1С» є засоби автоматизації введення подібних операцій на підставі вбудованого документа «**Виписка банку**». Для цього виконайте дії:

- 1) Відкрийте форму **Виписка банку** з меню **Банк**. Укажіть р/р – **Основний р/р Укрсоцбанк і період** (наприклад, перші числа місяця).
- 2) Натисніть кнопку **Додати**.
- 3) У наступному вікні заповніть поле **Дата виписки** – 23.02.
- 4) Натисніть кнопку **Підібрати неоплачені** – в окремому вікні з'явиться список всіх вихідних платіжних документів, оплата яких не була зареєстрована.
- 5) Відзначте прaporцем платіжне доручення й натисніть кнопку **Провести відзначені**. Після цього буде сформоване проведення перерахування грошей.

7. Переглянете **Журнал операцій**. Це можна зробити так: у вікні **виписка банку** виберіть проведений документ і натисніть на кнопці . Оплата постачальниківі складається з одного проведення, що зафіксоване в журналі проведень за 23.02 з дебетовим рахунком 631 і кредитовим 311.

Облік розрахунків з покупцями

Задача 3: Самостійно оформіть надходження товару на **Основний склад** від **24 лютого** від постачальника **АТ «Ресурс»** на основі **договору поставки №1**, для цього скористайтесь документом **Надходження товарів і послуг** з видом операції **покупка, комісія**. Встановіть **рахунки обліку ПДВ** – рахунок **«Товари на складі»**.

Таблиця 8.1 – Інформація щодо закупок товару

Продукція	Од.вим.	Кількість	Ціна
Костюм спортивний жіночий (куртка, штани – колір блакитний)	виріб	16	385,00
Майка жіноча (трикотажна, колір - білий)	виріб	8	78,00
Шорти жіночі (трикотажні, колір - білий)	виріб	8	92,00
Сума			7520,00

Перегляньте документ **Оборотно-сальдова відомість рахунку 28**, переконайтесь в наявності на складі куплених товарів.

Оптова реалізація товарів

Задача №4: 27 лютого була проведена поставка товарів, оформіть реалізацію передплачених товарів АТ «Промінь» на суму 8400 грн.

Оптова реалізація товарів оформляється документом **Реалізація товарів і послуг з видом операції продаж, комісія** (меню Продаж).

1. У списку документів **Рахунок на оплату покупцю** виділіть створений раніше документ і натисніть на кнопку та у списку **На підставі** оберіть – **Реалізація товарів і послуг**. Після чого відкриється вікно **Видаткової накладної** з майже повністю заповненими реквізитами й відомостями про товари що продаються.

Встановіть робочу дату 27 лютого.

Заповніть поле **Рахунок** – оберіть рахунок «Товари на складі».

Заповніть поле **Схема реалізації**. Для цього у довіднику **Схеми реалізації** додайте новий запис «**Товари**» з відображенням рахунків (на різних вкладках):

- рахунок собівартості – 902 «Собівартість реалізованих товарів»;
- рахунок доходів від реалізації – 702 «Дохід від реалізації товарів»;
- статті доходів від реалізації – «Реалізація товарів і послуг»;
- рахунок відрахувань із доходів – 281 «Товари на складі».

2. Запишіть документ і проведіть його.

3. Огляньте друковану форму документа **Видаткова накладна**.

4. Відкрийте **Оборотно-сальдову відомість**. Огляньте рахунки 28, 36, 63, 64, 70, 90.

Встановіть суму доходу від виконаних операцій.

Питання для самоперевірки

1. На яких рахунках ведеться облік розрахунків з контрагентами без застосування попередньої оплати за товари?
2. На яких рахунках ведеться облік розрахунків з контрагентами у випадку попередньої оплати за товари?
3. Якими документами оформляються розрахунки з контрагентами у програмі «1С Підприємство 8.2»?
4. Перелічіть обов'язкові реквізити накладної на покупку товарів?

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 9 КАДРОВИЙ ОБЛІК ТА АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2»

Мета: засвоїти практичні навички автоматизації кадрового обліку та розрахунків з оплати праці з використанням «1С: Підприємство 8.2»

Кадровий облік

Основними завданнями кадрового обліку є:

- 1) зберігання особових карток працівників;
- 2) зберігання службових даних про працівників – підрозділ організації, в якому працює співробітник, посада, розмір і вид винагороди, оподаткування доходу;
- 3) відображення руху кадрів – прийняття – переведення співробітника до іншого підрозділу – зміни розміру нарахування зарплати – звільнення;
- 4) реєстрація відряджень.

Кадрові документи містять інформацію, яка використовується для подальшого ведення обліку заробітної плати.

Для кожної організації, яка ведеться в одній інформаційній базі, можна задати індивідуально облікову політику стосовно персоналу. Задається облікова політика в головному меню програми «Підприємство → Облікова політика → Облікова політика по персоналу» (рисунок 9.1).

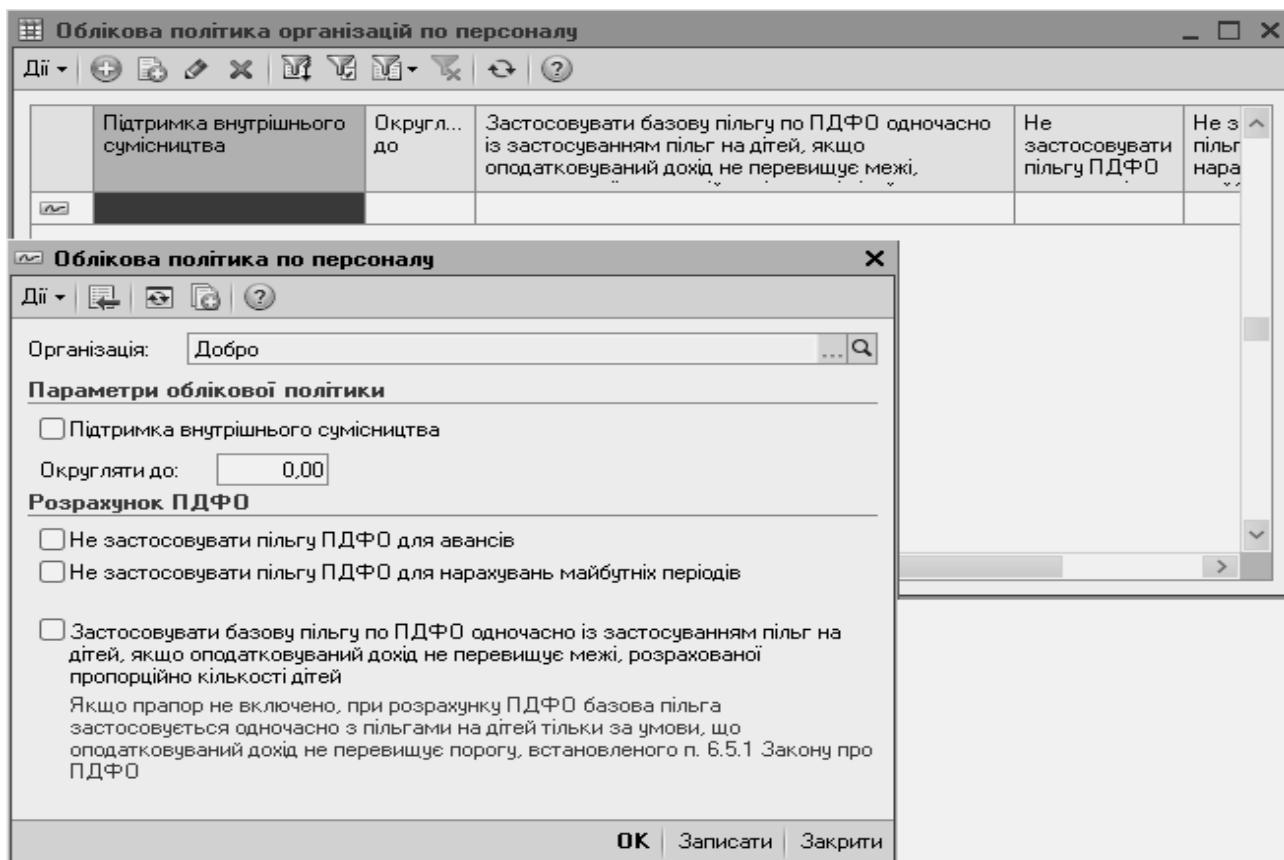

Рисунок 9.1 – Облікова політика по персоналу

У конфігурації можна вести повноцінний кадровий облік. Нижче в таблиці наведено документи, якими оформляються в програмі основні кадрові операції.

Таблиця 9.1 – Основні кадрові операції

Операція	Документи «1С:8.2. Бухгалтерський облік для України»
Реєстрація нових працівників	«Прийом на роботу в організацію» – не формує проводок у бухгалтерському обліку, але в ньому задаються настройки ведення обліку розрахунків за заробітною платою
Переведення співробітника до іншого підрозділу, зміна посади, зміна табельного номера, зміни розміру нарахування зарплати	«Кадрове переміщення організацій» – не формує проводок у бухгалтерському обліку, але в ньому задаються або змінюються настройки ведення обліку розрахунків за заробітною платою
Відрядження співробітників	«Відрядження організацій» – не формує проводок у бухгалтерському обліку
Звільнення з організацій	«Звільнення з організації» – не формує проводок у бухгалтерському обліку

Розглянемо роботу з кожним з перелічених у таблиці документів.

Реєстрація нових працівників

Приймання нових працівників на підприємство оформляється документом «Прийом на работу в організацію» (рисунок 9.2). До інформаційної бази вносять дані щодо підрозділу і посади співробітника, дату прийняття, види оплати, віднесення витрат на заробітну плату (91, 92, 93, 94, 23 рахунки), види нарахувань і утримань.

N	Табельний н...	Працівник	Підрозділ ор...	Посада	Дата прийому	Способ відобр...	Базовий пер...
31	0000001	Іванцова Лілі...	Адміністрація	Генеральний...	10.12.2004	Зарплата (A3)	

Нарахування		Внески		Внески на ФОП		Утримання	
№	Працівник	Вид розрахунку	Розмір	Способ відображення в ...			
1	Іванцова Лілія Євгеніє...	Оклад по днях	5 000,000				
2	Іванцова Лілія Євгеніє...	Індексація зарплати					
3	Богословський Федір М...	Оклад по днях	4 500,000				
4	Богословський Федір М...	Індексація зарплати					

Коментар:

Форма П1 | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 9.2 – Прийом на роботу в організацію

Друкована форма документа «П1» – це наказ про прийняття працівника в організацію. На підставі документа можна ввести дані про банківські картки співробітника (див. рисунок 9.3).

№	Працівник	Спосіб виплати	Банк
1	Богословський Федір Михайлович (осн.)	Через банк	АВАЛЬ 01.12.2015 4355667152

Коментар:

OK | Записати | Закрити

Рисунок 9.3 – Дані про банківські картки співробітника

Кадрове переміщення організацій

Документ «Кадрове переміщення організацій» використовують для відображення переведення співробітника до іншого підрозділу, зміни посади, зміни табельного номера, зміни розміру нарахування зарплати і способів віднесення нарахувань на витрати. Кнопкою «Заповнити» можна заповнити автоматично весь список працівників організації і змінити їх параметри вручну або автоматично (рисунок 9.4).

Поле	Тип порівняння	Значення
Організація	Дорівнює	Добро
Подразделение	Дорівнює	
Должность	Дорівнює	

Виконати | Закрити

Рисунок 9.4 – Формування списку працівників

Заповнюючи документ, потрібно створити рядок і вказати дату, з якої настає зміна (рисунок 9.5). Потім вибрати співробітника з довідника «Співробітники організації», дані про раніше призначений табельний номер, підрозділ, посаду будуть автоматично заповнені. Також автоматично на закладці «Нарахування» будуть заповнені записи про нарахування, які були зазначені під час приймання на роботу в документі «Прийом на роботу в організацію». Після цього змінюємо старий підрозділ, посаду на нові або вказуємо новий розмір окладу, після чого проводимо документ.

Nº	Дата	Працівник	Підрозділ	Посада	Способ відобра...
1	09.12.2011	Абдулов Юрій Володимирович (осн.)	Адміністрація	Бухгалтер	
2	09.12.2011	Авдеев Владислав Миколайович (...)	Ремонтна ділянка	Начальник цеху	
3	09.12.2011	Аксьонов Артур Петрович (осн.)	Адміністрація	Бухгалтер	
4	09.12.2011	Богословський Федір Михайлович	Адміністрація	Головний бухгалтер	
5	09.12.2011	Горбатова Інна Іванівна (осн.)	Адміністрація	Прибиральниця	
6	09.12.2011	Дудін Ігор Іванович (осн.)	Ремонтна ділянка	Слюсар по електр...	

Нарахування					
Внески Внески на ФОП Утримання					
Групова зміна					
N	Працівник	Дія	Вид розрахунку	Розмір	Способ відображення...
1	Абдулов Юрій Воло...	Змінити	Оклад по днях	2 500,000	
2	Абдулов Юрій Воло...	Не змінювати	Індексація зарплати	1,000	
3	Авдеев Владислав...	Не змінювати	Індексація зарплати	1,000	Зарплата ремонтно...
4	Авдеев Владислав...	Змінити	Оклад по днях	2 500,000	Зарплата ремонтно...
5	Аксьонов Артур П...	Змінити	Оклад по днях	2 500,000	

Коментар:

Форма П-5 (від 09.10.1995) | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 9.5 – Кадрове переміщення організацій

Крім того, за допомогою цього документа можна:

- задати інший спосіб відображення заробітної плати в бухгалтерському обліку;
- змінити (видалити або додати) раніше призначене значення розміру нарахувань на закладці «Нарахування»;
- видалити або додати раніше призначений розмір утримань на закладці «Утримання»;
- змінити значення на закладках «Внески» і «Внески на ФОП» (рисунок 9.6).

Рисунок 9.6 – Кадрове переміщення організацій

Документ має друковану форму розпорядження про переведення працівників (типова форма № П-5).

Відрядження співробітників

Документ «Відрядження організацій» (рисунок 9.7) бухгалтерських проводок не формує, використовується для друку бланка посвідчення для відрядження.

Відрядження організацій: Проведений

Номер:	ДО0000001	від:	09.12.2011 23:16:57	[]																																														
Організація:	Добро	[...]	[]	Vідповідальний: Адміненко Віктор Сергійович																																														
Місце призначення																																																		
Країна, місто:	Донецьк																																																	
Організація:	Металл																																																	
Підстава відрядження:	виробничі питання																																																	
Працівники																																																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">+</th> <th colspan="2">-</th> <th colspan="2">X</th> <th colspan="2">Сортування</th> <th colspan="2">Помаранчевий</th> <th colspan="2">Літери</th> </tr> <tr> <td colspan="2">Працівник</td> <td colspan="2">З...</td> <td colspan="2">Ціль</td> <td colspan="2"></td> <td colspan="2"></td> <td colspan="2"></td> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">1</td> <td rowspan="2">Косирєва Тамара Константинівна (осн.)</td> <td colspan="2">По</td> <td colspan="2">Джерело фінансування</td> <td colspan="2"></td> <td colspan="2"></td> <td colspan="2"></td> </tr> <tr> <td colspan="2">09.12.2011</td> <td colspan="2">заключення договору на пост...</td> <td colspan="2">15.12.2011</td> <td colspan="2"></td> <td colspan="2"></td> </tr> </tbody> </table>					+		-		X		Сортування		Помаранчевий		Літери		Працівник		З...		Ціль								1	Косирєва Тамара Константинівна (осн.)	По		Джерело фінансування								09.12.2011		заключення договору на пост...		15.12.2011					
+		-		X		Сортування		Помаранчевий		Літери																																								
Працівник		З...		Ціль																																														
1	Косирєва Тамара Константинівна (осн.)	По		Джерело фінансування																																														
		09.12.2011		заключення договору на пост...		15.12.2011																																												
Коментар:																																																		
<input type="button" value="Посвідчення"/> <input type="button" value="Друк"/> <input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Записати"/> <input type="button" value="Закрити"/>																																																		

Рисунок 9.7 – Відрядження організацій

Звільнення з організації

Документ «Звільнення з організації» (рисунок 9.8) реєструє звільнення працівників і припиняє розрахунки щодо співробітника, пов'язані з нарахуваннями та утриманнями.

За результатом проведення документа можна сформувати друковану форму наказу на припинення трудового договору (контракту) за типовою формою.

Звільнення з організації: Проведений

Номер:	ДО0000000001	від:	09.12.2011 23:20:35	[]																																				
Організація:	Добро	[...]	[]	Vідповідальний: Авдеєв Владислав Миколайович																																				
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">+</th> <th colspan="2">-</th> <th colspan="2">X</th> <th colspan="2">Заповнити</th> <th colspan="2">Поради</th> <th colspan="2">?</th> </tr> <tr> <td colspan="2">Працівник</td> <td colspan="2">Дата звільнення</td> <td colspan="2">Підстава</td> <td colspan="2"></td> <td colspan="2"></td> <td colspan="2"></td> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">1</td> <td rowspan="2">Єфімов Миколай Олегов...</td> <td colspan="2">09.12.2011</td> <td colspan="2">за власним бажанням</td> <td colspan="2"></td> <td colspan="2"></td> <td colspan="2"></td> </tr> </tbody> </table>					+		-		X		Заповнити		Поради		?		Працівник		Дата звільнення		Підстава								1	Єфімов Миколай Олегов...	09.12.2011		за власним бажанням							
+		-		X		Заповнити		Поради		?																														
Працівник		Дата звільнення		Підстава																																				
1	Єфімов Миколай Олегов...	09.12.2011		за власним бажанням																																				
		Коментар:																																						
<input type="button" value="Форма П-4"/> <input type="button" value="Друк"/> <input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Записати"/> <input type="button" value="Закрити"/>																																								

Рисунок 9.8 – Звільнення з організації

Розрахунки зі співробітниками за заробітною платою

Підсистема дозволяє автоматично нараховувати зарплату співробітникам

за годинною тарифною ставкою і проводити індексацію. Вручну можна додавати будь-які нові нарахування, але за ними необхідно вводити вже розраховані суми нарахувань (утримань). Алгоритм виплати зарплати дозволяє оформляти перерахування на банківські рахунки і проводити виплату через касу. У системі здійснюються настройки відображення нарахувань (утримань), відображення витрат на оплату праці, нарахувань внесків до соціальних фондів у бухгалтерському та податковому обліку, які розраховуються автоматично. Після закінчення звітного періоду можна автоматично сформувати регламентовані звіти щодо фізичних осіб, звіти до фондів, статистичну звітність.

У конфігурації для проведення процедури розрахунку заробітної плати введено поняття «План видів розрахунку». Типова конфігурація передбачає вже настроєні плани нарахувань, внесків до фондів і утримань.

Плани містять призначені види нарахувань, утримань і внесків до фондів, які користувач не може змінити (у разі зміни законодавства елементи доповнюються або змінюються черговими оновленнями конфігурації). За призначеними видами здійснюється автоматичний розрахунок. Можливе доповнення списків уручну – створення нових елементів, залежно від специфіки ведення обліку розрахунків за заробітною платою в організації.

У конфігурації передбачені види планів розрахунків наведено на рисунку 9.9.

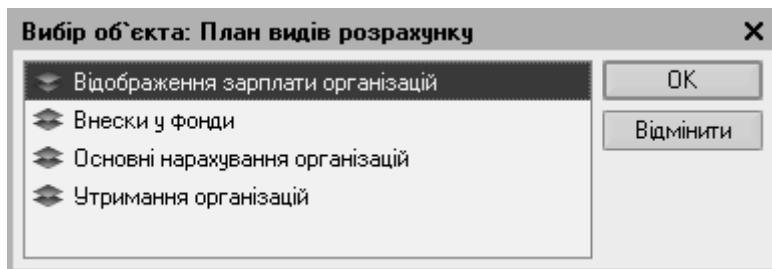

Рисунок 9.9 – Види планів розрахунків

Оформлення операцій з нарахування і виплати заробітної плати

До оформлення нарахування заробітної плати необхідно провести документ «Введення відомостей про планові нарахування працівників» (рисунок 9.10), документ «Введення відомостей про індексований доход» (для сумісників), а також у випадку, якщо працівник має право на податкову соціальну пільгу, – документ «Заява на застосування пільги ПДФО».

Документ «Введення відомостей про планові нарахування працівників» дозволяє реєструвати необхідність нарахування, зміни або припинення постійних доплат і надбавок. Він не формує проводок у бухгалтерському обліку, але разом з документами «Прийом на роботу в організацію» і «Кадрове переміщення» формує рух по регистру відомостей «Планові нарахування працівників організацій». На підставі цих даних потім заповнюватиметься документ «Нарахування зарплати працівникам організації».

Введення відомостей про планові нарахування працівників організацій: Проведений

Номер:	ДО0000000001	від	30.10.2008 12:00:00	Організація:	Добро	...	...	...																																																													
				Відповідальний:	Абдулов Юрій Володимирович	...	...	...																																																													
Працівники																																																																					
<table border="1"> <tr> <td>+</td> <td>Заповнити</td> <td>Підбір</td> <td></td> <td colspan="5">Працівник</td> </tr> <tr> <td>Таб. №:</td> <td colspan="5">Працівник</td> <td colspan="3"></td> </tr> <tr> <td>0000067</td> <td colspan="5">Любимов Генадій Володимирович (осн.)</td> <td colspan="3"></td> </tr> <tr> <td>0000068</td> <td colspan="5">Максимов Юрій Олегович (осн.)</td> <td colspan="3"></td> </tr> </table>									+	Заповнити	Підбір		Працівник					Таб. №:	Працівник								0000067	Любимов Генадій Володимирович (осн.)								0000068	Максимов Юрій Олегович (осн.)																																
+	Заповнити	Підбір		Працівник																																																																	
Таб. №:	Працівник																																																																				
0000067	Любимов Генадій Володимирович (осн.)																																																																				
0000068	Максимов Юрій Олегович (осн.)																																																																				
<table border="1"> <tr> <td colspan="2">Планові нарахування</td> <td>Внески</td> <td>Внески ФОП</td> <td colspan="5"></td> </tr> <tr> <td colspan="2"> <table border="1"> <tr> <td>+</td> <td>Заповнити</td> <td>Підбір</td> <td></td> <td>Видалити</td> <td>Сортувати</td> <td>Фільтрувати</td> <td>Виберіти</td> <td>Видалити</td> <td>Вибрати</td> </tr> <tr> <th>Nº</th> <th>Таб. №</th> <th>Працівник</th> <th>Нарахування</th> <th>Дія</th> <th>Період</th> <th>Розмір</th> <th>Способ відобр...</th> </tr> <tr> <td>1</td> <td>0000067</td> <td>Любимов Ген...</td> <td>Оклад по днях</td> <td>Змінити</td> <td>01.11....</td> <td>2 000,000</td> <td>Зарплата ос...</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>0000067</td> <td>Любимов Ген...</td> <td>Індексація зарпл...</td> <td>Змінити</td> <td>01.11....</td> <td>1,000</td> <td>Зарплата ос...</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>0000068</td> <td>Максимов Юрі...</td> <td>Оклад по днях</td> <td>Змінити</td> <td>01.11....</td> <td>2 000,000</td> <td>Зарплата ос...</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>0000068</td> <td>Максимов Юрі...</td> <td>Індексація зарпл...</td> <td>Змінити</td> <td>01.11....</td> <td>1,000</td> <td>Зарплата ос...</td> </tr> </table> </td> </tr> </table>									Планові нарахування		Внески	Внески ФОП						<table border="1"> <tr> <td>+</td> <td>Заповнити</td> <td>Підбір</td> <td></td> <td>Видалити</td> <td>Сортувати</td> <td>Фільтрувати</td> <td>Виберіти</td> <td>Видалити</td> <td>Вибрати</td> </tr> <tr> <th>Nº</th> <th>Таб. №</th> <th>Працівник</th> <th>Нарахування</th> <th>Дія</th> <th>Період</th> <th>Розмір</th> <th>Способ відобр...</th> </tr> <tr> <td>1</td> <td>0000067</td> <td>Любимов Ген...</td> <td>Оклад по днях</td> <td>Змінити</td> <td>01.11....</td> <td>2 000,000</td> <td>Зарплата ос...</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>0000067</td> <td>Любимов Ген...</td> <td>Індексація зарпл...</td> <td>Змінити</td> <td>01.11....</td> <td>1,000</td> <td>Зарплата ос...</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>0000068</td> <td>Максимов Юрі...</td> <td>Оклад по днях</td> <td>Змінити</td> <td>01.11....</td> <td>2 000,000</td> <td>Зарплата ос...</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>0000068</td> <td>Максимов Юрі...</td> <td>Індексація зарпл...</td> <td>Змінити</td> <td>01.11....</td> <td>1,000</td> <td>Зарплата ос...</td> </tr> </table>		+	Заповнити	Підбір		Видалити	Сортувати	Фільтрувати	Виберіти	Видалити	Вибрати	Nº	Таб. №	Працівник	Нарахування	Дія	Період	Розмір	Способ відобр...	1	0000067	Любимов Ген...	Оклад по днях	Змінити	01.11....	2 000,000	Зарплата ос...	2	0000067	Любимов Ген...	Індексація зарпл...	Змінити	01.11....	1,000	Зарплата ос...	3	0000068	Максимов Юрі...	Оклад по днях	Змінити	01.11....	2 000,000	Зарплата ос...	4	0000068	Максимов Юрі...	Індексація зарпл...	Змінити	01.11....	1,000	Зарплата ос...
Планові нарахування		Внески	Внески ФОП																																																																		
<table border="1"> <tr> <td>+</td> <td>Заповнити</td> <td>Підбір</td> <td></td> <td>Видалити</td> <td>Сортувати</td> <td>Фільтрувати</td> <td>Виберіти</td> <td>Видалити</td> <td>Вибрати</td> </tr> <tr> <th>Nº</th> <th>Таб. №</th> <th>Працівник</th> <th>Нарахування</th> <th>Дія</th> <th>Період</th> <th>Розмір</th> <th>Способ відобр...</th> </tr> <tr> <td>1</td> <td>0000067</td> <td>Любимов Ген...</td> <td>Оклад по днях</td> <td>Змінити</td> <td>01.11....</td> <td>2 000,000</td> <td>Зарплата ос...</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>0000067</td> <td>Любимов Ген...</td> <td>Індексація зарпл...</td> <td>Змінити</td> <td>01.11....</td> <td>1,000</td> <td>Зарплата ос...</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>0000068</td> <td>Максимов Юрі...</td> <td>Оклад по днях</td> <td>Змінити</td> <td>01.11....</td> <td>2 000,000</td> <td>Зарплата ос...</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>0000068</td> <td>Максимов Юрі...</td> <td>Індексація зарпл...</td> <td>Змінити</td> <td>01.11....</td> <td>1,000</td> <td>Зарплата ос...</td> </tr> </table>		+	Заповнити	Підбір		Видалити	Сортувати	Фільтрувати	Виберіти	Видалити	Вибрати	Nº	Таб. №	Працівник	Нарахування	Дія	Період	Розмір	Способ відобр...	1	0000067	Любимов Ген...	Оклад по днях	Змінити	01.11....	2 000,000	Зарплата ос...	2	0000067	Любимов Ген...	Індексація зарпл...	Змінити	01.11....	1,000	Зарплата ос...	3	0000068	Максимов Юрі...	Оклад по днях	Змінити	01.11....	2 000,000	Зарплата ос...	4	0000068	Максимов Юрі...	Індексація зарпл...	Змінити	01.11....	1,000	Зарплата ос...																		
+	Заповнити	Підбір		Видалити	Сортувати	Фільтрувати	Виберіти	Видалити	Вибрати																																																												
Nº	Таб. №	Працівник	Нарахування	Дія	Період	Розмір	Способ відобр...																																																														
1	0000067	Любимов Ген...	Оклад по днях	Змінити	01.11....	2 000,000	Зарплата ос...																																																														
2	0000067	Любимов Ген...	Індексація зарпл...	Змінити	01.11....	1,000	Зарплата ос...																																																														
3	0000068	Максимов Юрі...	Оклад по днях	Змінити	01.11....	2 000,000	Зарплата ос...																																																														
4	0000068	Максимов Юрі...	Індексація зарпл...	Змінити	01.11....	1,000	Зарплата ос...																																																														
Коментар:																																																																					
<input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Записати"/> <input type="button" value="Закрити"/>																																																																					

Рисунок 9.10 – Введення відомостей про планові нарахування працівників

Документ «Заява на застосування пільги ПДФО» (рисунок 9.11) не формує проводок, інформація тільки фіксується в реєстрі відомостей «Пільги працівників організацій». Як правило, заява вводиться відразу на підставі «Прийому на роботу в організацію».

Заява на застосування пільги ПДФО

Номер:	ДО0000000004	від	30.09.2008 00:00:00	Організація:	Добро	...	...	...																																													
				Відповідальний:																																																	
<table border="1"> <tr> <td>+</td> <td>Заповнити</td> <td>Підбір</td> <td></td> <td>Перейти</td> <td>Поради</td> <td>?</td> <td>Заповнити</td> <td>...</td> </tr> <tr> <th>N</th> <th>Співробітник</th> <th>Пільга</th> <th>Дата зміни</th> <th colspan="5">Актуальність</th> </tr> <tr> <td>1</td> <td>Косирєва Там...</td> <td>Базова пільга</td> <td>22.09.2005</td> <td colspan="5">☒</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Зайчук Ірина В...</td> <td>Базова пільга</td> <td>31.12.2005</td> <td colspan="5">☒</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Горбатова Інн...</td> <td>Базова пільга</td> <td>10.01.2005</td> <td colspan="5">☒</td> </tr> </table>									+	Заповнити	Підбір		Перейти	Поради	?	Заповнити	...	N	Співробітник	Пільга	Дата зміни	Актуальність					1	Косирєва Там...	Базова пільга	22.09.2005	☒					2	Зайчук Ірина В...	Базова пільга	31.12.2005	☒					3	Горбатова Інн...	Базова пільга	10.01.2005	☒				
+	Заповнити	Підбір		Перейти	Поради	?	Заповнити	...																																													
N	Співробітник	Пільга	Дата зміни	Актуальність																																																	
1	Косирєва Там...	Базова пільга	22.09.2005	☒																																																	
2	Зайчук Ірина В...	Базова пільга	31.12.2005	☒																																																	
3	Горбатова Інн...	Базова пільга	10.01.2005	☒																																																	
Коментар:																																																					
<input type="button" value="Друк заяви"/> <input type="button" value="Друк"/> <input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Записати"/> <input type="button" value="Закрити"/>																																																					

Рисунок 9.11 – Заява на застосування пільги ПДФО

Далі в таблиці 9.2 наведено перелік типових господарських операцій, пов'язаних із нарахуванням і виплатою заробітної плати співробітникам, а також документи, якими ці операції оформляються.

Таблиця 9.2 – Господарські операції за розділом

Господарська операція	Документ
Уведення початкових залишків за зарплатою	Документ «Введення початкових залишків по зарплаті»
Нарахування зарплати	Документ «Нарахування зарплати співробітникам організацій»
Підготовка до виплати зарплати працівникам (через банк, касу)	Документ «Зарплата до виплати організації»
Оформлення виплати ЗП (через банк)	Документ «Платіжне доручення вихідне» (операція «перерахування заробітної плати»)
Уведення відомостей про банківські картки працівників	Документ «Введення відомостей про банківські картки працівників»
Автоматичне перерахування податків і внесків до фондів	Обробка «Формування платіжних документів по внескам у фонди» з видом операції «перерахування податків, внесків по заробітній платі»
Оформлення виплати ЗП (через касу)	«Видатковий касовий ордер» з операцією «Виплата заробітної плати по відомостях»
Автоматична виплата зарплати через касу	Обробка «Виплата зарплати видатковими ордерами»
Списання депонентів у доходи організацій	Документ «Списання депонентів у доходи організацій»
Уведення відомостей про планові нарахування працівників	Документ «Введення відомостей про планові нарахування працівників»
Уведення відомостей про індексований дохід	Документ «Введення відомостей про індексований дохід»
Довідки про доходи	Документ «Довідка про доходи»
Нарахування комунального податку	Документ «Нарахування комунального податку»

Роздивимось декілька з перелічених господарських операцій.

Нарахування заробітної плати

Документ «Нарахування зарплати співробітникам організацій» (рисунок 9.13) є основним документом з нарахування зарплати, розрахунків внесків, ПДФО, внесків до ФОП і формування проводок. Клацанням по кнопці «Заповнити та розрахувати все» автоматично нараховується зарплата працівникам організації згідно з плановими показниками.

Види розрахунку розраховуються згідно з показниками, закладеними в «Планах видів розрахунку». Якщо результат потрібно встановити уручну, показник «Ознака авторозрахунку» знімається. Якщо потрібно, щоб проводки за цим видом розрахунку пішли за іншою схемою, треба в документі заповнити колонку «Спосіб відображення в бух. обліку».

Наразування зарплати працівникам організацій: Проведений *

Номер:	ДО0000000001	від:	31.10.2008 09:00:00	Місяць наразуван...	Жовтень 2008
Організація:	Добро	Норма за місяць: днів	23,00	годин	184,00
Підрозділ:		Базовий період індексації соц. виплат:			
Відповідальний:	Адміненко Віктор Сергійович				

N	Таб. №:	Працівник (основне призначення)
3	0000004	Абдулов Юрій Володимирович (осн.)
4	0000005	Горбатова Інна Іванівна (осн.)

Наразування Внески ПДФО Утримання Внески ФОП Проводки Розрахунковий листок

N	К...	О... а...	Працівник (призначен...	Наразува...	Період		Базовий пе...		Результат	Розмір	Відрізьо...		Норма за мі...		Оплач...	Способ відс...
					Дат...	Дат...	Поч...	Кін...			Днів	Год...	Днів	Годин		
1	►	✓	Абдулов Ю...	Оклад по...	01....	31....	01.1...	31....	2 500,00	2 500,0...	23,00	184...	23,00	184,00	23,00	
2	►	✓	Абдулов Ю...	Індексаці...	01....	31....	01.1...	31....	549,25	1.000						
3	►	✓	Аксюнов ...	Оклад по...	01....	31....	01.1...	31....	3 500,00	3 500,0...	23,00	184...	23,00	184,00	23,00	
4	►	✓	Аксюнов ...	Індексаці...	01....	31....	01.1...	31....	412,10	1.000						
5	►	✓	Богословс...	Оклад по...	01....	31....	01.1...	31....	4 500,00	4 500,0...	23,00	184...	23,00	184,00	23,00	
6	►	✓	Богословс...	Індексаці...	01....	31....	01.1...	31....	412,10	1.000						
									74 784,20							

Коментар:

Табель П-5 (бланк) | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 9.13 – Наразування зарплати працівникам організацій

Внески розраховуються аналогічно (рисунок 9.14).

Наразування зарплати працівникам організацій: Проведений *

Номер:	ДО0000000001	від:	31.10.2008 09:00:00	Місяць наразуван...	Жовтень 2008
Організація:	Добро	Норма за місяць: днів	23,00	годин	184,00
Підрозділ:		Базовий період індексації соц. виплат:			
Відповідальний:	Адміненко Віктор Сергійович				

N	Таб. №:	Працівник (основне призначення)
4	0000005	Горбатова Інна Іванівна (осн.)
5	0000006	Авдеєв Владислав Миколайович (осн.)

Наразування Внески ПДФО Утримання Внески ФОП Проводки Розрахунковий листок

N	К...	О... а...	Працівник (основне призначен...	Податок	Номер порога	Вид розрахунку	Період		База	База (з обмеж...)	Результат	Стаття податкової лек плачанії	Період		
							Початок	Кінець					Почато	Почато	
6	►	✓	Аксюнов ...	Безробіття...		Безробіття...	01.10....	31.10....	3 912,10	3 912,10	19,56	Безробіття...	01.10...		
7	►	✓	Абдулов Ю...	Соцстрах ...		Соцстрах ...	01.10....	31.10....	3 049,25	3 049,25	30,49	Збір у ФСС...	01.10...		
8	►	✓	Абдулов Ю...	Пенсійний ...		Пенсійний ...	01.10....	31.10....	3 049,25	3 049,25	60,99	Утримання...	01.10...		
9	►	✓	Абдулов Ю...	Безробіття...		Безробіття...	01.10....	31.10....	3 049,25	3 049,25	15,25	Безробіття...	01.10...		
10	►	✓	Горбатова ...	Соцстрах ...		Соцстрах (...	01.10....	31.10....	565,60	565,60	2,83	Збір у ФСС...	01.10...		
11	►	✓	Горбатова ...	Пенсійний ...		Пенсійний ...	01.10....	31.10....	565,60	565,60	11,31	Утримання...	01.10...		
12	►	✓	Горбатова ...	Безробіття...		Безробіття...	01.10....	31.10....	565,60	565,60	2,83	Безробіття...	01.10...		
											2 612,42				

Коментар:

Табель П-5 (бланк) | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 9.14 – Наразування зарплати працівникам організацій

Для перерахунку ПДФО (рисунок 9.15) потрібно поставити пропорець навпроти параметра «Перерахунок ПДФО». ПДФО розраховується згідно з

видами доходу, зазначеними в «Основних планах видів доходу», а також пільгами, закладеними для кожного співробітника.

N	K...	O...	Працівник (о...	Податков...	Дохід ПДФО	Вид ставки	Дохід	Податок	Пільга	Кільк...
2	►	✓	Аксьонов Ар...	Жовтень ...	101	Основна	3 912,10	566,28		
3	►	✓	Абдулов Юрі...	Жовтень ...	101	Основна	3 049,25	441,38		
4	►	✓	Горбатова Ін...	Жовтень ...	101	Основна	565,60	43,67	Базова пільга	1,00
5	►	✓	Авдеєв Влад...	Жовтень ...	101	Основна	3 512,10	508,38		
6	►	✓	Дудін Ігор Ів...	Жовтень ...	101	Основна	1 912,10	276,78		
7	►	✓	Єфімов Мико...	Жовтень ...	101	Основна	1 912,10	276,78		
8	►	✓	Желнова Ва...	Жовтень ...	101	Основна	2 649,25	383,48		
9	►	✓	Золотухін Ол...	Жовтень ...	101	Основна	3 527,81	510,65		
10	►	✓	Казакова Ж...	Жовтень ...	101	Основна	1 537,18	222,51		
							10 709,92			

Коментар:

Табель П-5 (бланк) | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 9.15 – Перерахунок ПДФО

Після розрахунку можна перевірити в розрахунковому листку результати стосовно вибраного співробітника (рисунок 9.16).

N	Таб. №	Працівник (основне призначення)
4	0000005	Горбатова Інна Іванівна (осн.)
5	0000006	Авдеєв Владислав Миколайович (осн.)

Працівник: Горбатова Інна Іванівна (осн.)							
Вид	Період	Відпрацьовано	Оплачено	Сума	Вид	Період	
1. Нараховано		Dni	Dni				
Оклад по днях	1-31 Жов 08	23	184	23	350,00	Безробіття (працівник)	1-31 Жов 0
Індексація зарплати	1-31 Жов 08				215,60	Пенсійний (працівник, 1-2%)	1-31 Жов 0
						Соцстрах (працівник)	1-31 Жов 0
						ПДФО обчисленний	1-31 Жов 0
Всього нараховано					565,60	Всього утримано	
3. Доходи в натуральній формі						4. Виплачено	
Всього натуральних доходів						Перераховано в банк	1-31 Жов 0
Борг за організацією на початок місяця:						Всього виплат	
						Борг за організацією на кінець місяця:	

Коментар:

Табель П-5 (бланк) | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 9.16 – Нарахування зарплати працівникам організації

Після проведення документ формує проводки у бухгалтерському і податковому обліку, наведені на рисунках 9.17, 9.18

Результат проведення документа Нарахування зарплати працівникам організацій ДО0000000001 від 3...:00

Дії | Настройка...

Дт Бухгалтерський облік		Дт ^Н Податковий облік		Взаєморозрахунки із працівниками організацій		Взаєморозрахунки по ПДФО							
Нарахування		Відображення		Взаєморозрахунки по Внесках у фонди		Внески у фонди та податки							
Дії													
Дт Кт	661	Іванцова Лілія Євгені...		651	Пенсійний (праці... Утримання збор...		Сума						
							Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість ...	Валюта Дт	Субконто Кт	Кількість ...	Зміст
										Вал. сума...			№ журналу
Дт Кт	661	Іванцова Лілія Євгені...		6411	Соцстрах (праці... Збір у ФСС на в...		Сума						
												ЗП	
Дт Кт	661	Іванцова Лілія Євгені...		652	Господарська (... Витрати по оплат...		Сума						
												ЗП	

Звіт по руках документа | **OK** | Закрити

Рисунок 9.17 – Проведення документа

Результат проведення документа Нарахування зарплати працівникам організацій ДО0000000001 ві...:00

Дії | Настройка...

Дт Бухгалтерський облік		Дт ^Н Податковий облік		Взаєморозрахунки із працівниками організацій		Взаєморозрахунки по ПДФО							
Нарахування		Відображення		Взаєморозрахунки по Внесках у фонди		Внески у фонди та податки							
Дії													
Дт Кт	BP	Господарська (... Витрати по оплат...		BP	Господарська (... Витрати по оплат...		Сума						
							Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість ...	Валюта Дт	Субконто Кт	Кількість Кт	Зміст
										Вал. сума ...			№ журналу
Дт Кт	BP	Господарська (... Витрати по оплат...		BP	Господарська (... Витрати по оплат...		Сума						
												ЗВ: зарплата	
Дт Кт	BP	Господарська (... Витрати по оплат...		BP	Господарська (... Витрати по оплат...		Сума						
												ЗВ: зарплата	
Дт Кт	BP	Господарська (... Витрати по оплат...		BP	Господарська (... Витрати по оплат...		Сума						
												ЗВ: зарплата	

Звіт по руках документа | **OK** | Закрити

Рисунок 9.18 – Проведення документа

Зарплата до виплати

Документ «Зарплата до виплати організації» (рисунок 9.19) не формує проводок у бухгалтерському обліку. Проводки буде сформовано надалі документами, уведеними на підставі документа «Зарплата до виплати

організації», а саме «Платіжним дорученням вихідним» або «Видатковим касовим ордером».

У табличній частині зазначаються планові виплати працівникам. За документом можна роздрукувати платіжну відомість або звіт про попередній розрахунок внесків і податок у разі виплати авансу або міжрозрахункової виплати.

Зарплата до виплати організацій: Проведений

Дії		Перейти	Дт	Очистити	Заповнити	?		
Номер:	ДО0000000003	від:	31.10.2008 00:00					
Організація:	Добро	Місяць нарахуван...	Жовтень 2008					
Відповідальний:	Абдулов Юрій Володимирович	Вид виплати:	Чергова виплата					
Підрозділ:								
+ Додати - Видалити Редагувати Видалити Вибрати Видалити Вибрати Підбір Замінити позначку на ... Оновити спосіб виплати								
N	Таб. №:	Працівник (основн...)	Сума	Сума (окр)	Виплаченість	Спосіб вип...	Банк	Номер кар...
1	00000...	Богословський ...	3 529,15		Виплачено	Через банк	АВАЛЬ	123456789...
2	00000...	Аксьонов Артур...	3 208,90		Виплачено	Через банк	АВАЛЬ	123456789...
3	00000...	Абдулов Юрій В...	2 201,14		Виплачено	Через банк	АВАЛЬ	123456789...
4	00000...	Горбатова Інна ...	504,96		Виплачено	Через банк	АВАЛЬ	123456789...
		Всього:	60 361,86					

Параметри оплати ПДФО

Дії		Період взаєморозра...	Рахунок	Сума	Сума (окр)
1	Богословський ...	Жовтень 2008	661	3 529,15	
2	Аксьонов Артур...	Жовтень 2008	661	3 208,90	
3	Абдулов Юрій В...	Жовтень 2008	661	2 201,14	

Параметри оплати ПДФО

Дії		Період взаєморозра...	Податков...	Дохід ПДФО	Дохід	Податок	Ставка ...	Збільшена ...
1	Богослов...	Жовтень 2...		101	4 912,10	711,03	Основна	
2	Богослов...	Жовтень 2...		101	-515,47		Основна	
3	Аксьонов ...	Жовтень 2...		101	3 912,10	566,28	Основна	
	Всього:				73 595,88	10 657,27		

Коментар:

Відомість | Друк | OK | Записати | Закрити

Рисунок 9.19 – Зарплата до виплати організації

Після проведення кнопкою «Відомість» формується друкована форма, наведена на рисунку 9.20.

Платіжна відомість № 3 від 31 жовтня 2008 р.

Друк 1 екз. Тільки перегляд Зберегти копію... ?

Відомість на виплату грошей №3
за жовтень 2008 р.

Кількість аркушів 3

За цією відомістю виплачено гривень Шістдесят тисяч триста шістдесят одна гривна 86 копійок (60 361 грн 86 коп.)

і депоновано гривень _____

Виплату здійснив _____
(підпис, прізвище, ініціали)
Перевірив бухгалтер _____
(підпис, прізвище, ініціали)

Вставний аркуш до додатка № 3

N з/п	Табельний номер	Прізвище, ім'я, по батькові	Сума	Підпис про одержання	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	0000002	Богословський Федір Михайлович	3 529,15		
2	0000003	Аксьонов Артур Петрович	3 208,90		
3	0000004	Абдулов Юрій Володимирович	2 201,14		

Рисунок 9.20 – Платіжна відомість

Також кнопкою «Друк» можна роздрукувати такі види друкованих форм (рисунок 9.21).

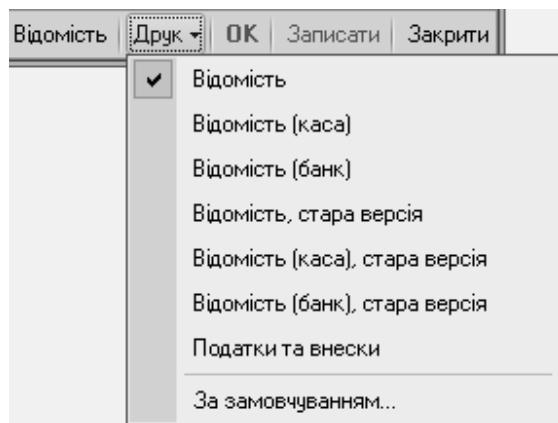

Рисунок 9.21 – Друковані форми

Розрахунки з підзвітними особами

У конфігурації ведеться облік розрахунків з підзвітними особами. Операції, які можна відобразити в системі:

- отримання грошових коштів з каси або через рахунок банку підзвітною особою;

— відображення використання грошових коштів за авансовими звітами: на закупівлю товарів, оплату послуг та на потреби на відрядження (з відображенням на витратних рахунках – 23, 91, 92, 93, 94).

Облік розрахунків з підзвітними особами ведеться на субрахунках рахунка 372 «Розрахунки з підзвітними особами». Аналітика за цими субрахунками ведеться в розрізі працівників організації (задіяний довідник «Співробітники організації»).

Приклад 1. Аксьонову Артуру Петровичу 10 грудня 2011 року з каси підприємства було видано 200 грн. на купівлю паперу. Співробітник купив 5 пачок паперу на 180 грн., про що і відзвітував в авансовому звіті.

Отримання підзвітною особою грошових коштів з каси організації оформляється документом «Видатковий касовий ордер» з видом операції «Видача коштів підзвітній особі» (рисунок 9.22).

Рисунок 9.22 – Видатковий касовий ордер

Заповнюючи документ, необхідно в шапці документа вказати суму, що видається під звіт. На закладці «Реквізити платежу» вкажемо співробітника, якому видаємо гроші (поле «Підзвітна особа»), статтю руху грошових коштів і призначення грошових коштів (рисунок 9.22). Після проведення документ формує бухгалтерські проводки (рисунок 9.23).

Результат проведення документа Видатковий касовий ордер ДО0000000001 від 10.12.2011 12:59:40

Дії ? Настройка...										
☐ Ручне коригування (дозволяє редагування рухів документа)										
Дт Кт Бухгалтерський облік										
Дії ?										
	Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість ...	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість ...	Сума			
								Валюта Дт	Валюта Кт	Зміст
								Вал. сума...	Вал. сума...	Nº журналу
Дт Кт	3721	Аксьонов Артур Петрович		301	Видача коштів пі...		200,00 Видача коштів пі...			

Рисунок 9.23 – Проведення документа

Наступна операція – закупівля товару підзвітною особою у контрагента – оформляється документом «Авансовий звіт». Документ заповнюють у валюті видаткового ордера, яку визначено для співробітника під час видачі йому грошових коштів.

На закладці «Аванси» відображуються видані підзвітній особі аванси (рисунок 9.24).

Авансовий звіт: Авансовий звіт. Проведений *

Ціни й валюта...		Дії		Поради ?													
Номер:	ДО0000000001	від:	10.12.2011 13:04:00	Відобразити в:	☒ податк. обліку												
Організація:	Добро	Склад:	Головний склад	<input type="button" value="..."/> <input type="button" value="X"/> <input type="button" value="Q"/>													
Фіз. особа:	Аксьонов Артур Петрович	Призначення:	закупівля товарів	<input type="button" value="..."/> <input type="button" value="X"/> <input type="button" value="Q"/>													
Аванси (1 поз.) Товари (1 поз.) Тара (0 поз.) Оплата (0 поз.) Інше (0 поз.)																	
<table border="1"> <thead> <tr> <th>№</th> <th>Документ авансу</th> <th>Сума авансу</th> <th>Валюта</th> <th>Видано</th> <th>Витрачено</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Видатковий касовий ордер ...</td> <td>200,00</td> <td>грн</td> <td>200,00</td> <td>200,00</td> </tr> </tbody> </table>						№	Документ авансу	Сума авансу	Валюта	Видано	Витрачено	1	Видатковий касовий ордер ...	200,00	грн	200,00	200,00
№	Документ авансу	Сума авансу	Валюта	Видано	Витрачено												
1	Видатковий касовий ордер ...	200,00	грн	200,00	200,00												
Авансів, грн:			200,00	По звіту, грн:	180,00												
Відповідальний:			Абдулов Юрій Володимирович														
Коментар:																	
<input type="button" value="Авансовий звіт"/> <input type="button" value="Друк "/> <input type="button" value="Записати"/> <input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Закрити"/>																	

Рисунок 9.24 – Авансовий звіт

Важливо! Якщо грошові кошти підзвітною особою були отримані авансом, але в авансовому звіті не вибрано відповідний касовий ордер, то суму

авансу буде видно в друкованій формі документа «Авансовий звіт» у реквізиті «Залишок попереднього авансу».

Перелік і вартість придбаних товарів зазначаються на закладці «Товари» (рисунок 9.25). Обов'язково вкажіть контрагента і договір – це потрібно для реєстрації очікуваного ПДВ.

Nº	Номенклатура	Кількість	Од.	K.	Ціна	Сума
1	Бумага Ballet	5,000	упак	1,000		30,00

Тип цін: Не заповнено!

Всього (грн): **150,00**
ПДВ (зверху): **30,00**

Авансів, грн: **200,00** По звіту, грн: **180,00**

Відповідальний: [ ]

Коментар: [ ]

Авансовий звіт | Друк | Записати | **OK** | Закрити

Аванс (1 поз.) Товари (1 поз.) Тара (0 поз.) Оплата (0 поз.) Інше (0 поз.)								
Контрагент		Документ розрахунків з контрагентом	Найменування документа		Rахунок	Rахунок ПДВ	Стаття в/в	Ст. приросту-убуту запасів
Договір контр...			Номер д...	Дата докум...				
УкрПошта			чек		281	6442	Покупка товарів	Товари на оптових
Основний дог...			123	01.12.2011				

Рисунок 9.25 – Авансовий звіт

Після проведення документ формує бухгалтерські проводки (рисунок 9.26).

Результат проведення документа Авансовий звіт ДО0000000001 від 10.12.2011 13:04:00							
Дії		Настройка...					
☐ Ручне коригування (дозволяє редагування рухів документа)							
Бухгалтерський облік		Податковий облік		Очікуваний і підтверджені...		Придбання податковий ...	
Дії		Відновлення					
Дт Кт	Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість ...	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість ...	Сума
			Валюта Дт			Валюта Кт	Зміст
			Вал. сум...			Вал. сум...	№ журналу
Дт Кт	281	Бумага Ballet Авансовий звіт ДО000... Головний склад	5,000	3721	Аксёнов Артур...		150,00 Оприбутковані ...
Дт Кт	6442	УкрПошта Основний договір		3721	Аксёнов Артур...		30,00 ПДВ (товари)

Рисунок 9.26 – Проведення документа «Авансовий звіт»

На підставі авансового звіту співробітника можна ввести вхідний податковий документ (рисунок 9.27).

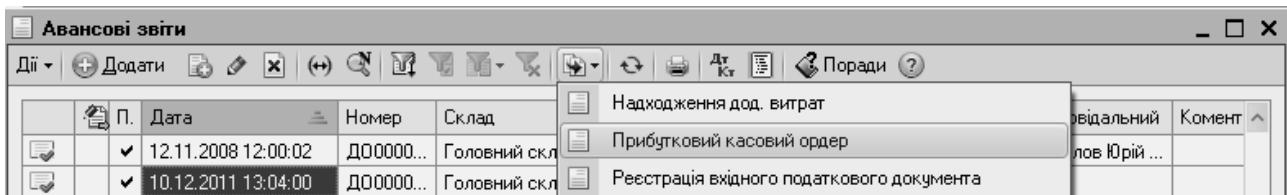
Рисунок 9.27 – Реєстрація вхідного податкового документа

Зразок друкованої форми документа «Авансовий звіт» наведено на рисунку 9.28.

РОЗПИСКА. Прийнятий
на перевірку від
Аксёнов А.П.
аванс.звіт № 1 від
10.12.2011 року
На суму 180,00 грн.
Документів _____.
_____

Рисунок 9.28 – Друкована форма документа «Авансовий звіт»

Невитрачена сума у розмірі 20 грн. оприбутковується в касу підприємства документом «Прибутковий касовий ордер» з видом операції «Повернення коштів підзвітною особою». Прибутковий ордер можна ввести на підставі документа «Авансовий звіт» (рисунок 9.29), завдяки чому будуть заповнені реквізити ПКО і його залишиться просто провести.

Прибутковий касовий ордер: Повернення коштів підзвітною особою. Проведений

Операція	Дії	Список	Дт	Кт	Поради
Номер:	ДООООООООООО1 від: 10.12.2011 14:14:02		Відобразити в:	☒ податк. обліку	
Організація:	Добро	...	Рахунок:	301	Номер ордера: 1
Сума:	20,00	Валюта: грн			
Реквізити платежу Друк					
Підзвітна особа: Аксьонов Артур Петрович ... X					
Стаття руху гр. коштів: Повернення коштів підзвітною осо ... X					
Призначення ГК: Інше ... X Відповідальний: Адміненко Віктор Сергійович ... X					
Коментар:					
Прибутковий касовий ордер Друк OK Записати Закрити					

Рисунок 9.29 – Авансові звіти

Після проведення документ формує бухгалтерські проводки, наведені на рисунку 9.30.

Дт Кт Бухгалтерський облік

		Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість ...	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість ...	Сума
				Валюта Дт			Валюта Кт	Зміст
				Вал. сума...			Вал. сума...	№ журналу
Дт	Кт	301	Повернення коштів пі...		3721	Аксьонов Артур...		20,00 Повернення кош...

Рисунок 9.30 – Проведення з повернення коштів

Сформувавши звіт «Оборотно-сальдова відомість по рахунку» – 3721», можна переконатися, що розрахунки між організацією і працівником закрито (рисунок 9.31).

Оборотно-сальдова відомість по рахунку 3721 (30.09.2011 - 10.12.2011) ТОВ "Добро"

Дії	Сформувати	Заголовок	Настройка...	...	?	
Період з:	30.09.2011	по:	10.12.2011	Рахунок:	3721	
Організація: Добро						
ТОВ "Добро"						
Оборотно-сальдова відомість по рахунку 3721						
Період: 30.09.2011 - 10.12.2011						
Деталізація по субрахункам, субконто: Працівники організацій						
Виведені дані: сума						
Субконто	Сальдо на початок періоду		Оборот за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Аксьонов Артур Петрович			200,00	200,00		
Всього			200,00	200,00		

Рисунок 9.31 – Оборотно-сальдова відомість по рахунку

Приклад 2. Підзвітній особі з каси підприємства було видано грошові кошти на оплату послуг постачальника у розмірі 600 грн.

Видача підзвітнику грошових коштів з каси оформляється «Видатковим касовим ордером» з видом операції «Видача коштів підзвітній особі «Відображення витрат, здійснених підзвітною особою», оформляють все тим же документом «Авансовий звіт», але на цей раз нам знадобиться закладка «Оплата». «Авансовий звіт» можна ввести на підставі документа видачі грошових коштів.

Nº	Документ авансу	Сума авансу	Валюта	Видано	Витрачено
1	Видатковий касовий ордер ...	600,00	грн	600,00	600,00

Авансів, грн: **600,00** По звіту, грн: **600,00**

Відповідальний: Адміненко Віктор Сергійович

Коментар:

Рисунок 9.32 – Авансовий звіт

На закладці «Оплата» (рисунок 9.33) потрібно вказати контрагента, якому було сплачено гроші, договір і документ, що підтверджує здійснені витрати (реквізити «Вид вх. документа», «Дата вхід. документа» і «Номер документа сторонньої організації»). Під час проведення авансового звіту автоматично коригується сума заборгованості перед постачальником.

Nº	Контра...	Договір контраг...	Докум... розрах...	Платіж за тару	Сума	Ставка ПДВ	Сума ПДВ	ПДВ про...	Курс взаєморозр...	Сума взаєморозрахунків	Вид вх. документа
1	Одніцов - приватна	Postuga		□	600,00	20%	100,00	□	1,0000	600,00	квитанція

Рисунок 9.33 – Авансовий звіт

Після проведення документ формує бухгалтерські проводки (рисунок 9.34).

Дт		Кт		Субконто Дт		Кількість ...		Рахунок Кт		Субконто Кт		Кількість ...		Сума	
				Валюта Дт						Валюта Кт		Зміст			
				Вал. сума...						Вал. сума...		№ журналу			
Дт	Кт	3711		Одінцов - приватна ос...				3721		Авдеев Владисл...				600,00	
				Послуга											Оплата (аванс)
				Авансовий звіт Д000...											

Рисунок 9.34 – Проведення документа

Побудувавши звіт «Оборотно-сальдова відомість по рахунку» і вибравши субрахунок 3721 «Расчеты с подотчетными лицами в национальной валюте», ми побачимо, що розрахунки між організацією і працівником закрито (рисунок 9.35).

Субконто		Сальдо на початок періоду		Оборот за період		Сальдо на кінець періоду	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Авдеев Владислав Миколайович				600,00	600,00		
Всього				600,00	600,00		

Рисунок 9.35 – Оборотно-сальдова відомість по рахунку

Приклад 3. Працівнику через банк було перераховано грошові кошти на відрядження у розмірі 260 грн. Після повернення працівника було оформлено авансовий звіт. Перерахування грошових коштів працівнику оформляємо документом «Платіжне доручення вихідне» з видом операції «Перерахунок грошових коштів підзвітній особі» (рисунок 9.36).

Платіжне доручення вихідне: Перерахунок грошових коштів підзвітній особі. Проведений

Операція	Дії	Список	Дт	Кт	Поради																														
Номер:	ДО0000000001	від	10.12.2011 00:00:00	☒ Оплачено:	10.12.2011 14:50:45																														
Рахунок:	311			☒ Відобразити в:	под. обліку																														
Організація:	Добро	...	Банківський ра...	P/р Добро	...																														
Отримувач:	АВАЛЬ	...	Рахунок одержу...	Основний	...																														
Основна Друк																																			
Сума:	260,00	грн	Номер П.Д:	1																															
Розшифровка платежу																																			
Підзвітна особа:	Оськін Леонід Семенович																																		
Стаття руху гр. коштів	Видача коштів підзвітній осо																																		
Відповідальний: Адміненко Віктор Сергійович																																			
Коментар:																																			
Платіжне доручення Друк OK Записати Закрити																																			
Дт Бухгалтерський облік																																			
Дії Відповідальність ?																																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="3"></th> <th rowspan="3">Рахунок Дт</th> <th rowspan="3">Субконто Дт</th> <th rowspan="3">Кількість ...</th> <th rowspan="3">Рахунок Кт</th> <th rowspan="3">Субконто Кт</th> <th rowspan="3">Кількість ...</th> <th rowspan="3">Сума</th> </tr> <tr> <td>Валюта Дт</td> <td>Валюта Кт</td> <td>Зміст</td> </tr> <tr> <td>Вал. сума...</td> <td>Вал. сума...</td> <td>№ журналу</td> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dt</td> <td>3721</td> <td>Оськін Леонід Семено...</td> <td></td> <td>311</td> <td>P/р Добро</td> <td></td> <td>260,00</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Видача коштів пі...</td> <td></td> <td>Перерахунок гро...</td> </tr> </tbody> </table>							Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість ...	Рахунок Кт	Субконто Кт	Кількість ...	Сума	Валюта Дт	Валюта Кт	Зміст	Вал. сума...	Вал. сума...	№ журналу	Dt	3721	Оськін Леонід Семено...		311	P/р Добро		260,00						Видача коштів пі...		Перерахунок гро...
	Рахунок Дт	Субконто Дт	Кількість ...	Рахунок Кт	Субконто Кт									Кількість ...	Сума																				
																Валюта Дт	Валюта Кт	Зміст																	
						Вал. сума...	Вал. сума...	№ журналу																											
Dt	3721	Оськін Леонід Семено...		311	P/р Добро		260,00																												
					Видача коштів пі...		Перерахунок гро...																												

Рисунок 9.36 – Платіжне доручення вихідне

Звіт про відрядження оформляється документом «Авансовий звіт», при цьому всі відомості вносяться на закладці «Інше» (рисунок 9.37)

Авансовий звіт: Авансовий звіт. Проведений

Ціни й валюта...	Дії	Список	Дт	Кт	Поради																																																																																																																						
Номер:	ДО0000000003	від:	10.12.2011 15:05:44	☒ Відобразити в:	☒ податк. обліку																																																																																																																						
Організація:	Добро	...		Склад:	...																																																																																																																						
Фіз. особа:	Оськін Леонід Семенович																																																																																																																										
Аванси (1 поз.) Товари (0 поз.) Тара (0 поз.) Оплата (0 поз.) Інше (4 поз.)																																																																																																																											
<table border="1"> <thead> <tr> <th>N:</th> <th>Найменування документа</th> <th>К..</th> <th>Д..</th> <th>Н..</th> <th>Зміст</th> <th>Сума</th> <th>%ПДВ</th> <th>ПДВ</th> <th>Рахунок витрат</th> <th>Вид аналітики</th> </tr> <tr> <th>Номер д...</th> <th>Дата докум...</th> <th>Д..</th> <th>Р..</th> <th>к..</th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>квиток</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Пройзд Харків - Донецьк</td> <td>50,00</td> <td>20%</td> <td></td> <td>8,33</td> <td>92</td> <td>Підрозділи</td> </tr> <tr> <td></td> <td>23</td> <td>09.12.2011</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Статті в</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>квиток</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Пройзд Донецьк - Харків</td> <td>50,00</td> <td>20%</td> <td></td> <td>8,33</td> <td>92</td> <td>Підрозділи</td> </tr> <tr> <td></td> <td>178</td> <td>10.12.2011</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Статті в</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>долові</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>долові</td> <td>301,12</td> <td>Без ПДВ</td> <td></td> <td></td> <td>92</td> <td>Підрозділи</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>09.12.2011</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Статті в</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Квитанція</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>проживання</td> <td>200,00</td> <td>20%</td> <td></td> <td>33,33</td> <td>92</td> <td>Підрозділи</td> </tr> <tr> <td></td> <td>102</td> <td>10.12.2011</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Статті в</td> </tr> </tbody> </table>						N:	Найменування документа	К..	Д..	Н..	Зміст	Сума	%ПДВ	ПДВ	Рахунок витрат	Вид аналітики	Номер д...	Дата докум...	Д..	Р..	к..							1	квиток				Пройзд Харків - Донецьк	50,00	20%		8,33	92	Підрозділи		23	09.12.2011									Статті в	2	квиток				Пройзд Донецьк - Харків	50,00	20%		8,33	92	Підрозділи		178	10.12.2011									Статті в	3	долові				долові	301,12	Без ПДВ			92	Підрозділи			09.12.2011									Статті в	4	Квитанція				проживання	200,00	20%		33,33	92	Підрозділи		102	10.12.2011									Статті в
N:	Найменування документа	К..	Д..	Н..	Зміст	Сума	%ПДВ	ПДВ	Рахунок витрат	Вид аналітики																																																																																																																	
Номер д...	Дата докум...	Д..	Р..	к..																																																																																																																							
1	квиток				Пройзд Харків - Донецьк	50,00	20%		8,33	92	Підрозділи																																																																																																																
	23	09.12.2011									Статті в																																																																																																																
2	квиток				Пройзд Донецьк - Харків	50,00	20%		8,33	92	Підрозділи																																																																																																																
	178	10.12.2011									Статті в																																																																																																																
3	долові				долові	301,12	Без ПДВ			92	Підрозділи																																																																																																																
		09.12.2011									Статті в																																																																																																																
4	Квитанція				проживання	200,00	20%		33,33	92	Підрозділи																																																																																																																
	102	10.12.2011									Статті в																																																																																																																

Рисунок 9.37 – Авансовий звіт

Завдання до виконання на лабораторному занятті

Задача №1: Створіть документи «Наказ про прийом на роботу», де виконайте оформлення на роботу в організацію «Надія» всіх робітників згідно таблиці 9.3.

Таблиця 9.3 – Інформація про працівників підприємства

Дата наказу	Таб. №	ПІБ	Посада	Підрозділ	Дата прийому	Сума окладу (грн.)	Примітка
07.02.20_	001	<i>Vаше прізвище</i>	головний бухгалтер	бухгалтерія	07 лютого	2500	
	002	Фролов П.П.	комірник	цех №1	09 лютого	1560	пенсійне посв-ня
	003	Омеляненко Г.М.	директор	офіс	07 лютого	5000	
	004	Касиренко В. П.	касир	бухгалтерія	07 лютого	2000	
	007	Іванов І.І.	системний адміністратор	офіс	09 лютого	1940	пенсійне посв-ня
	005	Коваленко Ф. Н.	менеджер	офіс	07 лютого	2100	
17.02.20_	006	Комарова С. В.	завідуюча господарством	цех №1	17 лютого	1500	
	008	Луконін С.М.	водій	цех №1	21 лютого	1750	
01.03.20_	009	Бухгорова В.К.	бухгалтер	бухгалтерія	03 березня	1800	донька 2010 р.
	010	Назаров О.В.	сторож	цех №1	01 березня	1200	сумісництво

1.Додайте в довідник «Фізичні особи» нові групи **Робітники, Пенсіонери, Діти** (рис.).

Перемістіть вже існуючі записи в відповідні групи. За потребою створіть нових.

Доповніть існуючі елементи довідника основні відомості про кожного: дата народження, стать, місце народження, посвідчення, громадянство, номер страхового свідоцтва (*11 цифр*), код за ДРФО (*12 цифр*).

Укажіть для осіб Фролов П.П. та Іванов І.І. відомості про пенсіонера: серія – 3 букви, номер – 6 цифр, дата видачі.

Укажіть для Бухгорової В.К. відомості про дочку Бухгорову Олену, 2010 року народження (рис.).

2. Сформуйте в довіднику «**Співробітники організацій**» (меню Кадри) нові групи з елементами фізичних осіб (рис.):

- Допоміжний персонал – Луконін С.М., Назаров О.В.
- Виробничий персонал – Фролов П.П., Комарова С. В.
- Адміністрація – всі інші.

Для кожного встановіть табельний номер, відмітку актуальності, укажіть як основне місце роботи (окрім сторожа – сумісництво).

3. Створіть документ «**Прийом на роботу в організацію**» (меню Кадри). Введіть основні реквізити: дата наказу, організація, відповідальний.

За допомогою кнопки «**Підбір**» укажіть:

- співробітників яких приймають на роботу,
- підрозділ організації,
- посаду (за потребою додайте нову),
- дату прийому,
- спосіб відображення в бух.обліку – **Зарплата (Адмін. П.)** або **Зарплата (Вироб. П.)**, їх потрібно створити.

В табличній частині на вкладці «**Нарахування**» автоматично буде встановлено два види розрахунку для кожного робітника:

- Оклад по днях - у поле Розмір укажіть суму щомісячного окладу;
- Індексація зарплати – поставте в розмірі 1;
- Спосіб відбиття в бух обліку – залиште порожнім.

На вкладках «**Внески**» та «**Внески на ФОП**» автоматично буде встановлено розмір внесків із заробітної плати, огляньте їх.

Проведіть документ і закрійте форму – кнопка **OK**.

4. Проаналізуйте інформацію про найманих робітників в підрозділи підприємства за допомогою звіту «**Списки працівників організації**» з пункту меню «Кадри».

Переміщення кадрів

Задача №2: Виконайте підвищення розміру окладу на 200 грн. для Луконіна С.М. від **25 березня**.

1. Створіть документ «**Кадрове переміщення**» (меню Кадри). Введіть основні реквізити: дата наказу, організація, відповідальний, встановіть позначку індексації заробітку з коефіцієнтом 1.

За допомогою кнопки «**Підбір**» укажіть співробітника обравши його з відповідного підрозділу організації. Укажіть дату від якої буде нараховуватись новий розмір окладу, спосіб відображення в бух.обліку. Підрозділ та посаду залиште не змінними.

В табличній частині на вкладниці «**Нарахування**» встановіть дію «**Змінити**» для розміру окладу по днях, внесіть нову суму окладу.

Огляньте вкладки «**Внески**» та «**Внески на ФОП**».

Запишіть документ і перегляньте друковану форму наказу про переведення. Проведіть документ і закрійте форму – кнопка **OK**.

2. Проаналізуйте виконані дії за допомогою «**Особової картки**» працівника(меню Кадри).

Звільнення з роботи

Задача №3: Підготуйте від **26 квітня** «Наказ про припинення трудового договору» для співробітника Коваленко Ф. Н., якого буде звільнено **30 квітня** на підставі «Переведення працівника, за його згодою, на інше підприємство»

1. Створіть документ «**Звільнення з організації**» (меню Кадри). Введіть реквізити: дата наказу, організація, відповідальний, працівника якого звільняють, дату та підставу звільнення (її необхідно буде створити) (рис.).

Огляньте друковану форму документа.

2. За допомогою журналу «Документи обліку кадрів організації» перевірте створені документи.

Кадрові документи не відображаються в журналі операцій, через те що не формують проводок по рахунках.

Нарахування заробітної плати

Задача №4: Виконайте нарахування заробітної плати всім робітникам організації «Надія» за роботу в лютому, березні та квітні.

1. Створіть документ «**Нарахування зарплати**» (меню Зарплата). Введіть основні реквізити:

- дата наказу,
- місяць нарахування - вкажіть дату - перше число місяця, за який нараховується зарплата,
- у полі **Норма днів** за місяць заповніть відповідну кількість днів – 20 у лютому, 20 у березні, 22 у квітні.

Натисніть по кнопці **Заповнити** → **по всіх працівниках** в командній панелі документа заповніть табличну частину документа.

2. Внесіть зміни в кількості відпрацьованих днів у лютому:

- 07.02.20__ - 28.02.20__ - 16 днів
09.02.20__ - 28.02.20__ - 14 днів
17.02.20__ - 28.02.20__ - 9 днів
21.02.20__ - 28.02.20__ - 6 днів

3. Натисніть по кнопці **Розрахувати** → **по всіх працівниках** в командній панелі документа заповніть табличну частину документа.

4. Огляньте всі вкладки в документі. На вкладці «Проводки» ознайомтесь з рахунками обліку що використовуються.

5. Проведіть документ і закрийте форму – кнопка **OK**.

6. Аналогічно створіть документи «Нарахування зарплати» на березень та квітень.

Виплата заробітної плати

Задача №5: Виконайте виплату заробітної плати всім робітникам організації «Надія» від 2 числа кожного місяця (лютий, березень, квітень).

1. Створіть документ «**Зарплата до виплати організацій**» (меню Зарплата). Введіть:

- у полі **Місяць нарахування** вкажіть місяць, за який нарахована зарплата.
- заповніть табличну частину документа - кнопка **Заповнити** → **За характером виплати**.

Запишіть документ - кнопка **Записати**.

Сформуйте друковану форму платіжної відомості. Проведіть документ.

Аналогічно створіть документи «Виплата зарплати» на березень та квітень.

2. На підставі документу «**Зарплата до виплати організацій**» створіть «Видатковий касовий ордер».

Огляньте друковану форму документа та проведіть його.

Задача №6: Перед виплатою зарплати працівникам, виконайте отримання

грошей з банку в касу від 1 числа кожного місяця в розмірі загальної суми зарплати за місяць.

Питання для самоперевірки

5. Яким чином здійснюється облік розрахунків з контрагентами з використанням «1С: Підприємство 8.2»?
6. Як визначити стан взаєморозрахунків?
7. Яким документи оформляються в «1С Підприємство 8.2» по прийманню нових працівників на підприємство, переведенню співробітника до іншого підрозділу, зміни посади, зміни табельного номера, відрядження, звільнення працівника?
8. Як нарахувати заробітну плату працівнику?
9. Які види утримань є з заробітної плати?
10. Який алгоритм нарахування заробітної плати в 1С?
11. Яким чином здійснюються розрахунки з підзвітними особами в 1С?

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 10 АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЦТВА, РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА РОЗРАХУНКІВ ІЗ ПОКУПЦЯМИ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2»

Мета: засвоїти практичні навички обліку виробництва, реалізації готової продукції та розрахунків із покупцями з використанням «1С: Підприємство 8.2»

У програмі можна вести облік надання виробничих послуг, переробки давальницею сировини, а також облік переданої в переробку сировини. Для кожного з цих видів виробничої діяльності передбачено свої документи, а на Панелі функцій можна побачити схематичну послідовність оформлення всіх необхідних документів. Так, наприклад, документ «Вимога-накладна» може бути введено на підставі документа «Звіт виробництва за зміну». Завдяки цьому табличну частину документа «Вимога-накладна» буде заповнено інформацією про кількість використаних матеріалів, розрахованих відповідно до кількості виробленої продукції та нормативного складу, зазначеного в специфікації.

Ось стисло про основні нюанси відображення виробничої діяльності:

- матеріали спочатку мають бути оприбутковані на склад і тільки після цього передаватися у виробництво;
- витрати, пов'язані з виробничою діяльністю, протягом місяця відображаються на рахунках витрат;
- готова продукція (напівфабрикати) оприбутковується на склад за плановою собівартістю;
- можна відобразити отримання виробничих послуг від внутрішніх підрозділів;
- завершальною операцією є розрахунок фактичної собівартості, вона оформляється документом «Закриття місяця».

Настройки, що впливають на облік виробничої діяльності

Робота з будь-якою підсистемою починається з настройки, тому перш ніж приступати до оформлення яких-небудь документів, звернемося до «Настройки параметрів обліку» (меню «Підприємство») та «Облікової політики організацій» (меню «Підприємство» → «Облікова політика»), адже вони містять параметри, які впливають на розрахунок собівартості продукції, що випускається.

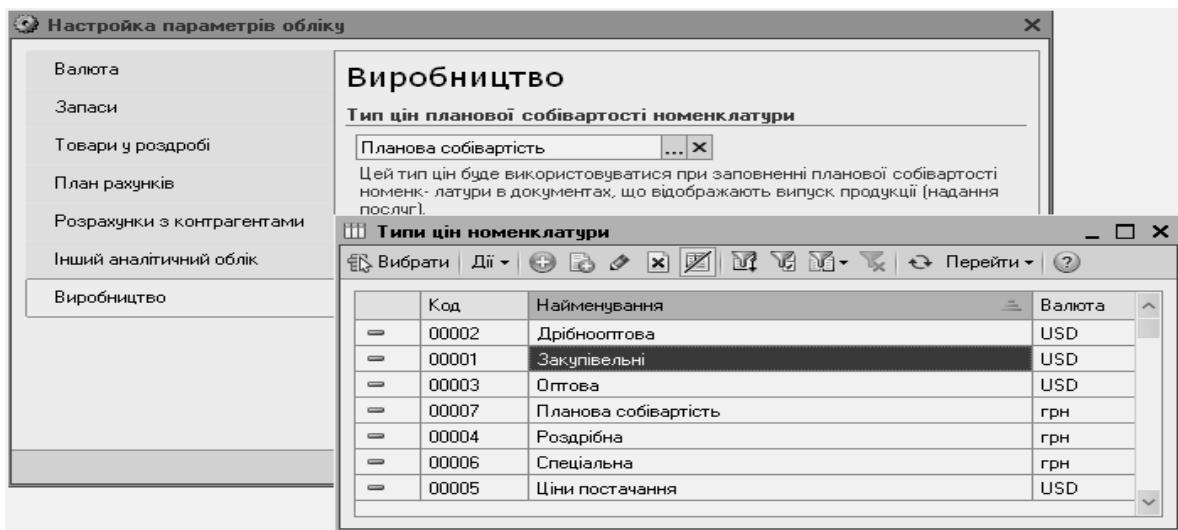

Рисунок 10.1 – Настроювання параметрів обліку

У настройках параметрів обліку на закладці «Виробництво» потрібно вибрати один із типів цін планової собівартості продукції з довідника «Типи цін номенклатури». Довідник «Типи цін номенклатури» призначено для зберігання типів відпускних цін компанії або цін постачальників.

Відпускні ціни використовуються для підстановки за умовчанням у документах відвантаження. Один із типів відпускних цін у системі має спеціальне призначення. Це тип цін, який містить дані не про ціни для покупців, а **значення планової собівартості номенклатури**. На рисунку 10.1 такий тип цін має назву «Спеціальна».

Ця настройка не є обов'язковою, але значно полегшить надалі роботу з оформленням документів, пов'язаних із виробничими послугами. Оскільки якщо для продукції, що випускається, встановлено ціни цього типу, то під час оформлення документів випуску ці ціни за умовчанням підставляються як планова собівартість.

Але для того, щоб спеціальні ціни застосовувалися, недостатньо просто створити їх у довіднику «Типи цін номенклатури» і вибрати в «Настройках параметрів обліку». Потрібно за допомогою документа «Встановлення цін номенклатури» призначити ці спеціальні ціни для номенклатури, що випускається. Надалі ці ціни (планова собівартість) зберігатимуться в періодичному реєстрі відомостей «Ціни номенклатури».

Протягом місяця всі витрати на виробничу діяльність **накопичуються** на таких рахунках обліку витрат:

- прямі виробничі витрати на субрахунках 23 рахунка;
- витрати на брак на рахунку 24 «Брак у виробництві»;
- непрямі витрати на виробництво на рахунку 91 «Загальновиробничі витрати».

В обліковій політиці на закладці «Виробництво» (рисунок 10.2), яка, у свою чергу, розділена ще на три вкладки, задаються параметри обліку виробничих операцій. На вкладці «Рахунок 23» задають базу розподілу витрат основного і допоміжного виробництва для продукції, виробничих послуг

стороннім замовникам, а також для внутрішніх виробничих послуг, наданих власним підрозділом.

Для продукції первісно призначений спосіб розподілу «По плановій собівартості випуску», а отже, за тими спеціальними цінами, які було задано документом « Встановлення цін номенклатури».

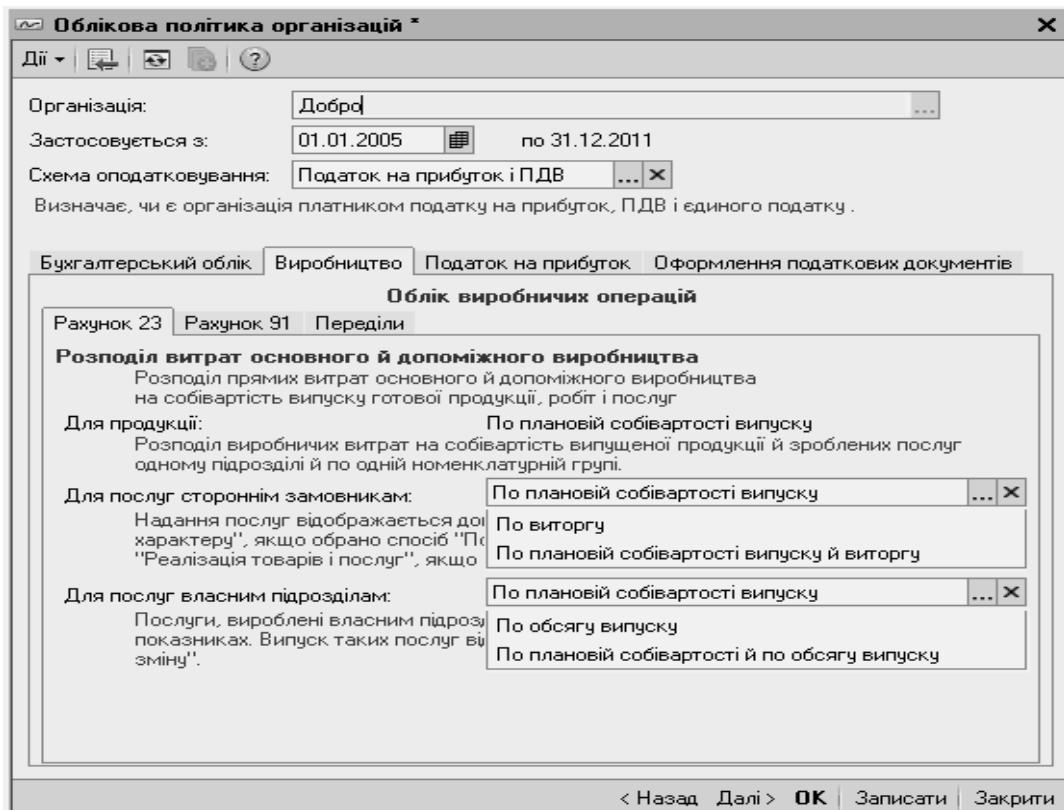

Рисунок 10.2 – Задання параметрів обліку виробничих операцій.

На закладці «Рахунок 91» (рисунок 10.3) зазначаємо, як саме розподіляти загальновиробничі витрати. Ці витрати розподіляються за номенклатурними групами пропорційно зазначеній базі розподілу. А база розподілу встановлюється в реєстрі відомостей «Методи розподілу непрямих витрат організації». Тут слід зазначити, що спосіб розподілу може бути встановлено як для всіх витрат, так і індивідуально для кожної статті витрат і кожного підрозділу. Базою розподілу виступає:

- «Обсяг випуску» – базою розподілу є кількість випущеної в поточному місяці продукції;
- «Планова собівартість випуску» – базою розподілу виступає планова вартість випущеної в поточному місяці продукції (послуг);
- «Матеріальні витрати» – як база розподілу використовується сума витрат, відображені за рахунком 23 і статтею витрат яких вказано «Матеріальні»;
- «Оплата праці» – базою розподілу є сума витрат, відображені за рахунком 23 на статтях витрат з видом «Оплата праці».

Рисунок 10.3 – Розподіл загальновиробничих витрат

Відповідно до П(С)БО 16 загальновиробничі витрати можуть бути постійні та змінні. У програмі для такого розподілу у формі довідника «Стаття витрат» призначено прапорець «Постійна витрата». Нагадаємо, що постійні загальновиробничі витрати розподіляються відповідно до нормальної потужності підрозділів. Нормальна потужність і відповідні їй розміри постійних витрат задаються в Регістрі відомостей «Показники при нормальній потужності». При цьому під час розрахунку собівартості випущеної продукції, якщо нормальної потужності не досягнуто, частину постійних витрат буде віднесено на собівартість продукції (рахунок 901).

Рисунок 10.4 – Довідник «Стаття витрат»

Остання закладка «Переділи». На цій закладці потрібно вибрати один із двох способів розрахунку собівартості виробництва:

- «По переділах» – передбачає автоматичне визначення порядку

закриття переділів. Система ретельно відстежує витрати і випуск продукції та проводить закриття рахунків виробничих витрат відповідно до цього порядку;

– «По підрозділах» – передбачає ручну вказівку послідовності закриття рахунків виробничих витрат за підрозділами за допомогою документа «Встановлення порядку підрозділів для закриття рахунків витрат».

Під терміном «переділ» розуміється певний етап виробництва продукції, на якому з одних матеріальних цінностей виходять інші. Наведемо приклад двопередільного виробництва. Підприємство випускає плетені меблі, у виробничому процесі задіяні два цехи. Цех № 1 обробляє лозу, робить її придатною для подальшого використання, а в Цеху № 2 вже безпосередньо складають меблі з цієї лози.

На першому переділі обробляється лоза в Цеху № 1, на другому переділі з лози складають меблі в Цеху № 2. Під час установлення розрахунку «По переділах» програма спочатку розрахує собівартість обробки лози, а потім собівартість плетених меблів.

Якщо встановити перемикач у положення «По підрозділах», то необхідно документом «Встановлення порядку підрозділів для закриття рахунків витрат» установити послідовність підрозділів. Документ можна заповнити безпосередньо з облікової політики організації і, натиснувши на посилання, вказати, в якому порядку підрозділи повинні закриватися (розраховується собівартість продукції цих підрозділів). У документі передбачено автозаповнення табличної частини (кнопка «Заповнити»). Якщо ним скористатися, то до табличної частини потраплять усі підрозділи організації і вам залишиться тільки розставити їх у потрібній послідовності. Тобто, якщо вказати, що першим закривається Цех № 2, а другим Цех № 1, то собівартість взагалі не розрахується, оскільки не буде відомою собівартість напівфабрикату 1. Після проведення документ сформує рух у реєстрі відомостей «Порядок підрозділів для закриття рахунків».

У разі зазначення варіанта розрахунку собівартості виробництва «По переділах» можна вказати зустрічний випуск продукції в реєстрі відомостей «Зустрічний випуск продукції послуг». Під зустрічним випуском розуміють ситуацію, коли під час випуску продукції з меншим номером переділу використовують продукцію з вищим номером переділу. Наприклад, якщо готова продукція частково знову використовується для виготовлення напівфабрикатів, з яких її було виготовлено. Регістр відомостей є незалежним і періодичним (до місяця). Він використовується для визначення правил розрахунку собівартості зустрічного випуску продукції та послуг.

Надходження матеріалів і передача у виробництво

Надходження матеріалів на склад може бути оформлено документами «Надходження товарів і послуг» та «Авансовий звіт». Матеріали, що оприбутковуються, зазначають на вкладці «Товари». Для них зазначають як рахунки обліку субрахунки рахунка 20 «Виробничі запаси».

Видача матеріалів та обладнання зі складу у виробництво оформляється

документом «Вимога-накладна». Відповідно і операцій, що оформляються документом, дві: передача у виробництво матеріалів та передача обладнання.

Документ «Вимога - накладна» з видом операції «Матеріали» містить три закладки: «Матеріали», «Рахунки витрат» та «Матеріали замовника». У шапці документа обов'язково вказуємо склад, з якого передаємо матеріали у виробництво, і підрозділ організації, куди ці матеріали буде передано. Поряд із цим параметром ми можемо побачити параметр «Рахунки витрат на закладці «Матеріали» (рисунок 10.5). Якщо навпроти нього поставити пррапорець, то закладка «Рахунки витрат» зникне, а рахунок обліку витрат потрібно буде вказувати безпосередньо на закладці «Матеріали». На цій же закладці табличну частину заповнюють списком матеріалів, що передаються у виробництво, їх кількістю, а також уводять рахунки бухгалтерського обліку, статтю приросту-убутку запасів та податкове призначення матеріалів.

Nº	Номенклатура	Кількість	Од.	K.	Рахунок	Ст. приросту-убутку...	Податкове признач...
1	Каркас для крісла-кача...	1,000	шт	1,000	201	Матеріали на склад...	Госп. д-сть
2	Скоба декоративна меб...	1,000	шт	1,000	201	Матеріали на склад...	Госп. д-сть

Рисунок 10.5 – Параметр «Рахунки витрат на закладці «Матеріали»

На закладці «Рахунки витрат» зазначають не тільки рахунок обліку, а й аналітику за ним. Наприклад, якщо як рахунок обліку витрат вибрati субрахунок 231 (рисунок 10.5), то до нього вказується аналітика за підрозділами, номенклатурними групами і статтями витрат. Номенклатурна група служить для деталізації обліку основного і допоміжного виробництва, її значення підставляється з однайменного довідника. Сам довідник містить список номенклатурних груп (рисунок 10.6). У номенклатурну групу слід об'єднувати продукцію, що має однакову структуру собівартості і що належить до одного виду податкової діяльності. Саме реквізит «Податкове призначення у виробництві» визначає вид податкової діяльності для продукції,

що випускається за цією номенклатурною групою.

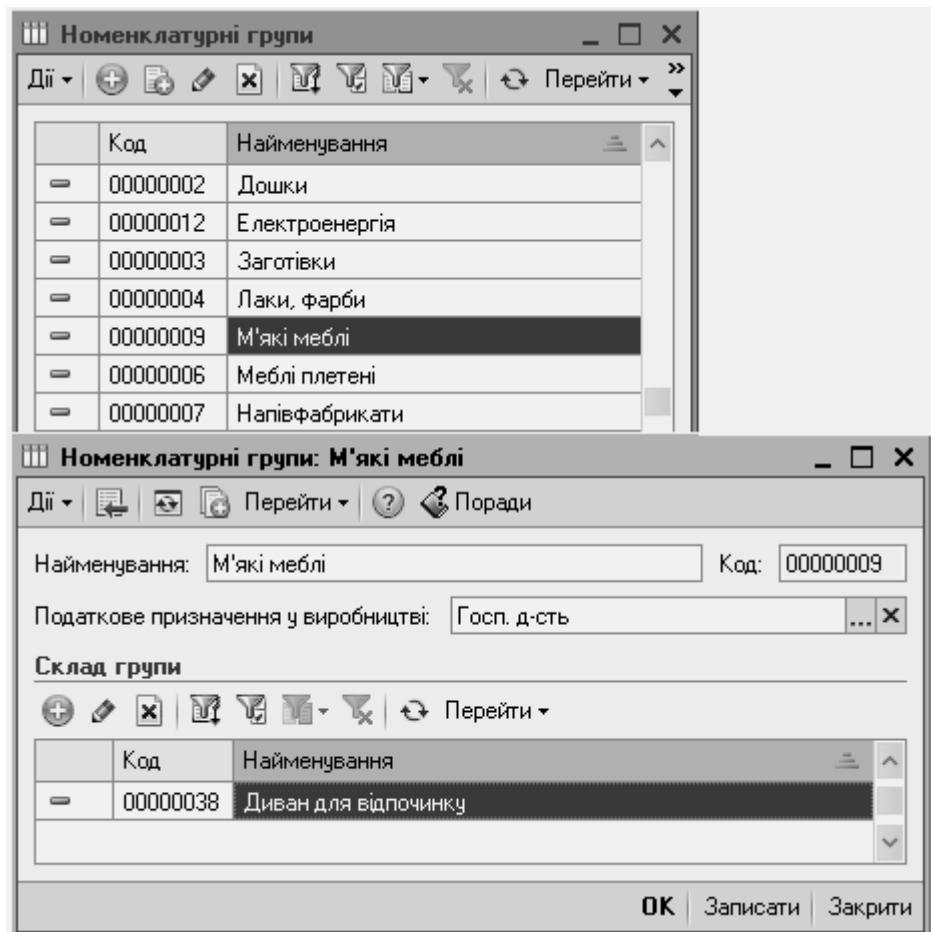

Рисунок 10.6 – Список номенклатурних груп

В одному документі «Вимога-накладна» можна відобразити такі види витрат:

- **виробничі** – накопичуються **на рахунку 23**;
- **загальновиробничі** – обліковуються **на рахунку 91**;
- **адміністративні** – обліковуються **на рахунку 92**;
- **витрати на збут** – обліковуються **на рахунку 93**;
- **інші операційні – рахунок 94**.

Закладку «Матеріали замовника» використовують у тому разі, якщо у виробництво відпускають давальницьку сировину. Проводимо документ, при цьому вартість ТМЦ, що передаються, списується на витрати виробництва.

Випуск готової продукції

Продукцію, що випускається, оприбутковують на склад документом «Звіт виробництва за зміну» (рисунок 10.7). Цим документом оформляються операції з:

- випуску продукції з оприбуткуванням її на склад (закладка «Продукція»);

- надання внутрішніх послуг виробничим підрозділам (закладка «Послуги»);
- оприбуткування зворотних відходів з виробництва на склад (закладка «Зворотні відходи»);
- списання матеріалів (закладка «Матеріали» доступна в тому разі, якщо в шапці документа стоїть пропорець навпроти параметра «Списати матеріали»).

У шапці документа зазначаємо підрозділ, який випустив продукцію, склад, куди продукцію буде оприбутковано, і рахунок обліку витрат.

№	Продукція	Кількість	Од.	К.	Ціна (планова)	Сума (планова)	Специф.
1	Крісло-качалка	10,000	шт	1,000	10,00	100,00	Крісло-

Рисунок 10.7 – Документ «Звіт виробництва за зміну»

На закладці «Продукція» зазначають перелік випущеної готової продукції або напівфабрикатів, їх кількість і планову ціну. У полі «Специфікації» з довідника «Специфікації номенклатури» підставляється специфікація за цією продукцією. Але це відбувається тільки в тому разі, якщо для цього елемента довідника «Номенклатура» було заповнено вкладку «Специфікації» (рисунок 10.8). Використання специфікацій дозволяє автоматизувати списання матеріальних цінностей у виробництво відповідно до наявних нормативів.

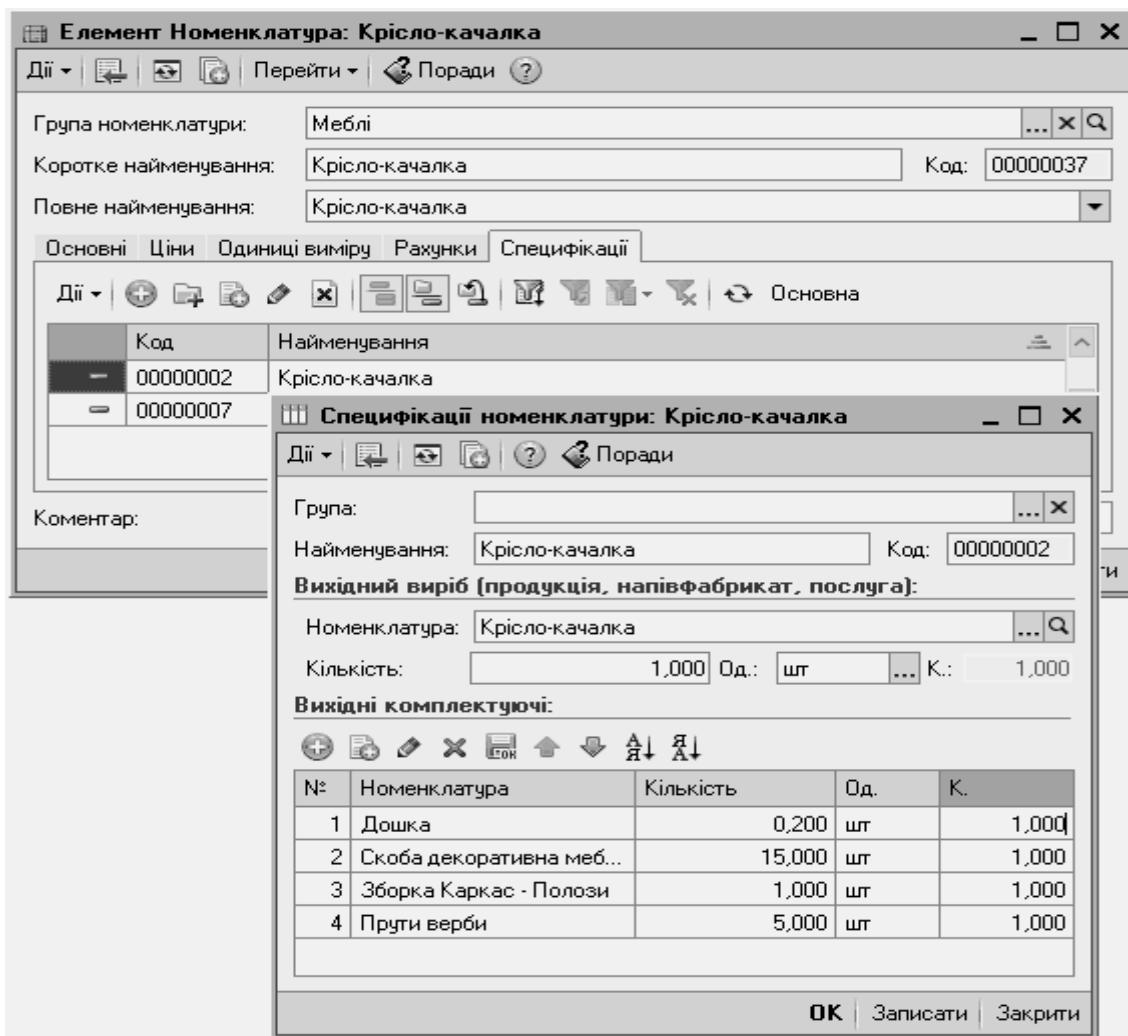

Рисунок 10.8 – Вкладка «Спецификації»

Для однієї номенклатурної позиції можна створити декілька специфікацій, що діють паралельно.

Важливо! Механізм специфікацій не є обов'язковим для використання.

Закладку «Послуги» призначено для включення у формування фактичної собівартості вартості внутрішніх виробничих послуг. У табличній частині вказують, які саме внутрішні виробничі послуги отримано, їх планову вартість і підрозділ, яким ці послуги були надані. Також обов'язково потрібно вказати рахунок витрат, на який відносяться ці послуги, і аналітику за цим рахунком.

Закладку «Зворотні відходи» призначено для оприбуткування на склад матеріалів з незавершеного виробництва. У її табличній частині вказують список матеріалів, що повертаються на склад, статтю витрат, за якою буде виконано зменшення залишків незавершеного виробництва на суму матеріалів, що повертаються. Надходження ж матеріалів на склад здійснюється за фіксованими цінами на суму, зазначену в полі «Сума». Під час розрахунку фактичної собівартості вартість зворотних відходів повторно не перераховується.

Закладку «Матеріали» призначено для списання матеріалів у виробництво відповідно до специфікації, для автоматичного заповнення

закладки призначено кнопку «Заповнити».

Під час проведення документа можуть бути сформовані проводки:

- Дт 26 – Кт 23 – оприбуткування матеріалів на склад за плановою собівартістю;
- Дт 23 – Кт 23 – отримання внутрішніх виробничих послуг за плановою вартістю;
- Дт 23 – Кт 20 – методом «сторно» на суму матеріалів, що повертаються на склад за фіксованою ціною;
- Дт 23 – Кт 20 – списання матеріалів.

Крім проводок, документ формує рух відомостей за регістрами.

Інвентаризація

Документ «Інвентаризація незавершеного виробництва» (рисунок 3.6.9) призначено для вказівки суми витрат, яка не повинна враховуватися у розрахунку фактичної собівартості продукції (напівфабрикатів, послуг), випущених протягом місяця. Його потрібно обов'язково оформляти в кінці місяця за кожним виробничим підрозділом, у якому є залишки незавершеного виробництва на кінець місяця.

№	Номенклатурна група	Сума (БО)
1	Заготівки	240,00
2	Лаки, фарби	25,00

Рисунок 10.9 – Документ «Інвентаризація незавершеного виробництва»

Заповнюючи документ, вказуємо підрозділ і рахунок обліку витрат, у табличній частині – номенклатурні групи і вартісну оцінку НЗВ за цими групами. Під час проведення документ не формує проводок, а дані, вказані в ньому, далі використовуються в регламентній операції розрахунку собівартості продукції (послуг, напівфабрикатів).

Розрахунок фактичної собівартості

Накопичення витрат і випуск продукції в «1С:Бухгалтерії 8 для України» ведуться паралельно і незалежно один від одного протягом періоду, далі здійснюється **розрахунок фактичної собівартості**, для чого використовується регламентний документ «Закриття місяця» з установленим прапорцем «Розрахунок і коригування собівартості продукції (послуг)» (див. рисунок 10.10). Під час уведення цього документа:

- враховуються залишки незавершеного виробництва;
- враховуються багатопередільність виробництва і зустрічний випуск;
- на собівартість випуску розподіляються загальновиробничі витрати.

Якщо на підприємстві є залишки в НЗВ, то для цілей податкового обліку в документі «Закриття місяця» встановіть прапорець «Формування залишку незавершеного виробництва».

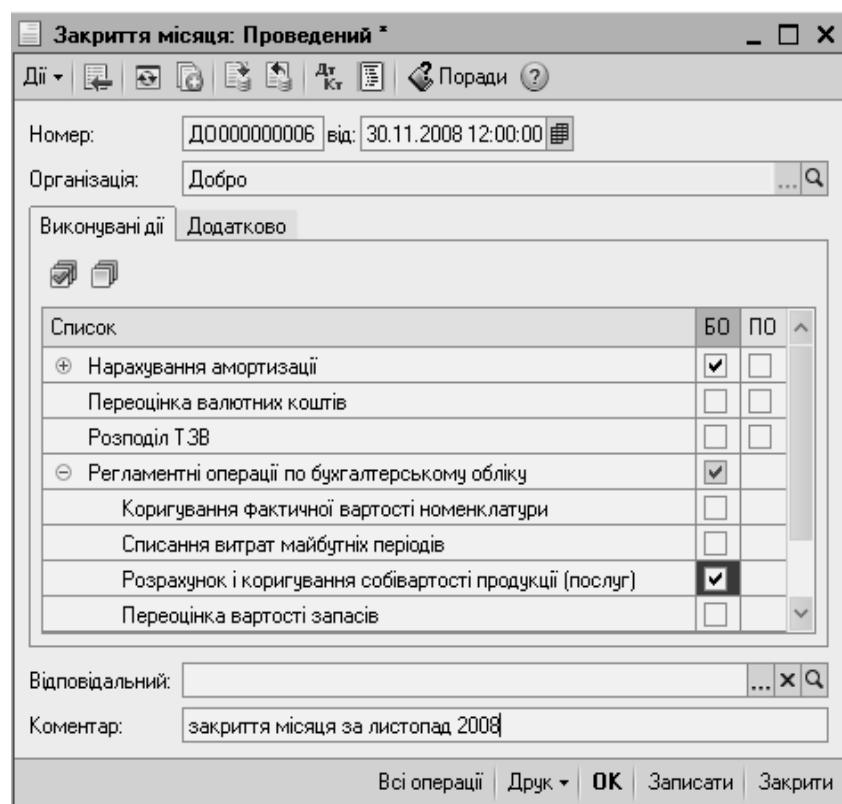

Рисунок 10.10 – Регламентний документ «Закриття місяця»

Розрахунок фактичної собівартості здійснюється пропорційно раніше зазначеній плановій собівартості продукції.

Завдання до виконання на лабораторному занятті

Задача №1: Відповідно до основного договору, 25 лютого підприємством отримана передоплата від АТ «Промінь» у рахунок майбутньої поставки сировини на суму 1452 грн.

Таблиця 10.1 – Вихідні дані щодо передоплати за сировину

Сировина	Од.вим.	Кількість	Ціна
Тканина трикотажна	м.пог.	16	78,00
Нашивки	шт	8	24,00
Нитки	шт	8	1,50

1. Доповніть довідник **Номенклатура→Матеріали** новими елементами з указанням одиниці виміру та ставкою ПДВ 20%.

2. Створіть в довіднику **Контрагенти** групу **Покупці**, в яку ввести покупця **ПАТ «Промінь»** з заповненням його даних.

Таблиця 10.2 – Вихідні дані щодо контрагента ПАТ «Промінь»

Найменування і загальні відомості	ПАТ «Промінь» ІПН - 2376489169 Код за ЄДРПОУ - 45788652
Юридична адреса	61128, м. Харків, вул. Нагорна, буд. 29
Банківський рахунок	Вид рахунку – розрахунковий Номер рахунку - 12986452129821 У банку ЗАТ "ПУМБ", м.Харків (обрати в класифікаторі банків) за адресою вул. Мироносицька, буд. 25
Договори контрагентів	Основний договір з покупцем

3. Відкрийте список документів «**Рахунок на оплату покупцю**» (меню **Продаж**). Створіть новий документ. Заповніть поля Контрагент (покупця), Склад, Договір, Банківський рахунок (основний р/р Укрсоцбанк).

Заповніть табличну частину документу: поля Номенклатура, Кількість, Ціна.

4. Огляньте друковану форму документа натиснув на кнопку **«Рахунок на оплату»**.

Задача №2: Факт передоплати від АТ «Промінь» в сумі **1452 грн.** підтверджено випискою з банківського рахунку від **26 лютого** з вкладеним платіжним дорученням. Із платіжного доручення видно, що в суму передоплати включено ПДВ 20 %.

1. Надходження коштів на розрахунковий рахунок організації відображається документом **Платіжне доручення вхідне**. Вхідні платіжні документи зручно вводити в інформаційну базу за допомогою обробки документу **Виписка банку** при надходженні з банку інформації про надходження коштів.

Відкрийте форму **Виписка банку** з меню **Банк** → натисніть кнопку **Додати** У наступному вікні заповніть поля **Рахунок у банку** та **Дата виписки** → натисніть кнопку **Додати** → тип документа **Платіжне доручення вхідне** → вид

операції **Оплата від покупця**.

2.У відкритій формі нового платіжного доручення частину реквізитів встановлено автоматично. Заповніть інші значення реквізитів. Заповніть вкладку **Призначення платежу**.

3. Переглянете Журнал операцій, натиснувши на кнопці у вікні Виписка банку.

Задача №3: Створіть **Вимогу-накладну** на переміщення у виробництво всіх закуплених у задачі № 1 матеріалів. Вимогу-накладну ввести на підставі документа Надходження товарів і послуг. Проаналізувати проведення, які формує цей документ.

Задача №4: Створіть документ **Звіт виробництва за зміну**, оприбуткувавши на склад **8 шт. футболок чоловічих** (записати в довідник **Номенклатура - Продукція**). Проаналізуйте проведення, сформовані документом.

Задача 5: Створіть документи Інвентаризація незавершеного виробництва та Закриття місяця. Проаналізуйте проведення, сформовані цими документами.

Питання для самоперевірки

1. Розкрийте основні нюанси відображення виробничої діяльності в «1-С Підприємство 8.2»
2. Які настройки програми впливають на облік виробничої діяльності?
3. Якими документами оформлюється надходження матеріалів і передача у виробництво у 1-С?
4. Які операції з випуску готової продукції оформляються документом «Звіт виробництва за зміну»?

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 11 АВТОМАТИЗАЦІЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8.2»

Мета: засвоїти практичні навички створення і оформлення звітів з використанням «1С: Підприємство»

Стандартні звіти

Кардинальна відмінність у веденні бухгалтерського обліку на комп'ютері від ведення його вручну – в автоматизації побудови звітів. Бухгалтер позбавлений рутинних арифметичних розрахунків, рознесення проводок до відомостей та журналів. Оборотно-сальдова відомість завжди доступна за допомогою одного натиснення на кнопку та завжди відображає найостанніші зміни. Головна книга втрачає свою контролюючу функцію та перетворюється просто на звіт звичної для бухгалтера структури. **Комп'ютер не робить арифметичних помилок**, дебет завжди дорівнює кредиту.

Звіти в «1С:Бухгалтерії 8 для України» поділяються на стандартні, спеціальні та регламентовані. **Стандартні звіти – основний інструмент бухгалтера.** За допомогою стандартних звітів бухгалтер отримує з ІБ відомості про поточний фінансово-господарський стан підприємства, шукає помилки, готує звітність для подання до різних органів.

До спеціальних звітів відноситься касова книга, реєстр податкових накладних, книга доходів і витрат малого підприємства на єдиному податку. Як і стандартні звіти, ці книти автоматично формуються на підставі занесеної до ІБ інформації.

Регламентовані звіти – це звіти і декларації для подання до різних контролюючих органів. Наприклад, декларація з ПДВ, декларація з податку на прибуток підприємства, Баланс, Звіт про фінансові результати. їх форми та порядок складання затверджено нормативними документами, тому такі звіти й називають регламентованими. Форми та алгоритми заповнення цих звітів дуже часто змінюються, тому їх внесено до зовнішніх файлів, що підключаються.

Працюючи з програмою, пам'ятайте золоте правило: рухатися від загального до поодинокого. Наприклад, спочатку побудувати аналіз рахунка, а вже потім будувати картку за оборотами рахунка. Адже по рахунку, що вас цікавить, оборотів може й не бути.

Виробити таку звичку дуже допомагає механізм деталізації (розшифрування) побудованого звіту. Деталізація звіту викликається подвійним клапанням миші по комірці, на якій курсор набуває форми «плюса з лупою», або натисненням на клавішу Enter. Якщо можливі кілька варіантів деталізації, їх буде перелічено у випадаючому меню (рисунок 11.1).

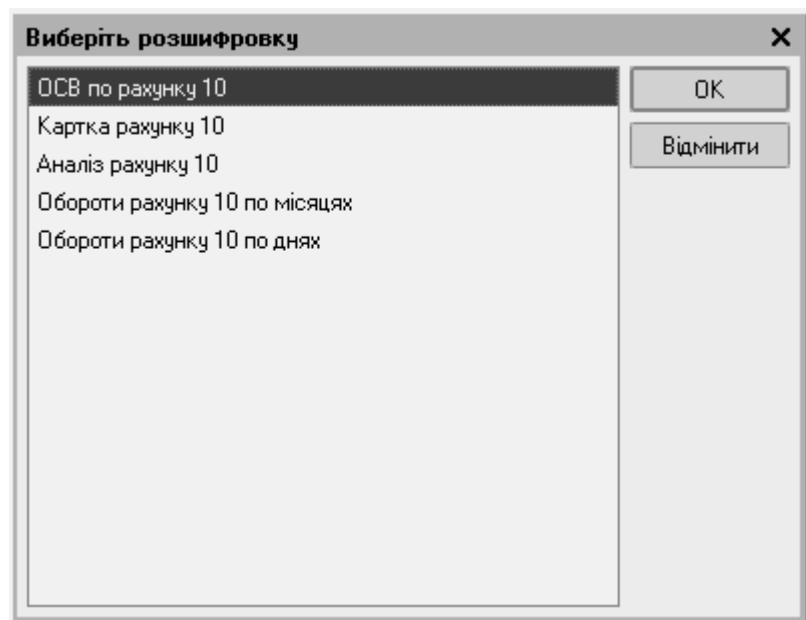

Рисунок 11.1 – Варіанти деталізації

При виклику звіту на екран спочатку виводиться порожня форма звіту. Щоб сформувати звіт, потрібно задати для нього певні параметри – такі, як дата, за яку формується звіт, організація тощо. **Однайменний параметр має одинаковий зміст для будь-якого звіту.**

Для побудови будь-якого звіту потрібно вказати період його формування – початкову та кінцеву дати (рисунок 11.2).

Для вибору дати зручно користуватися календарем. Кнопка [...] дозволяє вибирати «стандартний» бухгалтерський період – місяць, квартал тощо.

Рахунок, по якому потрібно побудувати звіт, можна ввести з клавіатури чи вибрати з вікна вибору Плану рахунків (рисунок 11.2). Кнопка «Заголовок» дозволяє отримати компактніший вигляд звіту, приховуючи його заголовок.

The screenshot shows a software interface for account selection. At the top, there's a toolbar with buttons for 'Сформувати' (Formulate), 'Заголовок' (Title), and 'Настройка...' (Settings). Below that is a search bar with fields for 'Період з:', 'по:', 'Рахунок:', and 'Організація:' with a dropdown set to 'Добро'. The main area is titled 'План рахунків бухгалтерського обліку' (Plan of accounts of the accounting system). It contains a table with columns: 'Код' (Code), 'Найменування' (Name), 'З...' (Z...), and 'A...'. The table rows are:

Код	Найменування	З...	A...
T ₀ 00	Допоміжний рахунок		АП
T ₀ 1	Необоротні активи		АП
T ₀ 10	Основні засоби		А
T ₀ 100	Інвестиційна нерухомість		А
T ₀ 101	Земельні ділянки		А
T ₀ 102	Капітальні витрати на поліпшення земель		А
T ₀ 103	Будинки та споруди		А

Рисунок 11.2 – Вибір рахунку, по якому потрібно побудувати звіт

Щоб додати додаткові умови відбору, при формуванні звіту натисніть на кнопку «Настройка». У настройках можна задавати ступінь деталізації інформації, а також змінювати умови відбору.

Зведені звіти

Оборотно–сальдова відомість

Звіт «Оборотно–сальдова відомість» використовується найчастіше. Адже це по суті, – поточний баланс підприємства. На рисунку 11.3 показане вікно настроїки параметрів оборотно–сальдової відомості. Тут можна вибрати період її побудови, а також зазначити спосіб виведення інформації у звіті:

— «Розгорнуте сальдо» – початкове та кінцеве сальдо по певних рахунках буде виведено в розгорнутому вигляді. Список цих рахунків та правила розрахунку розгорнутого сальдо щодо них задається на закладці «Розгорнуте сальдо»;

— «Деталізація по субрахунках і субконто» – коли прапорець знято, до звіту виводяться тільки сальдо і обороти по рахунках верхнього рівня. Якщо ж прапорець установлено, до звіту також буде виведено дані і по субрахунках, а для певних рахунків дані по субконто. Список рахунків, що деталізуються за субконто, і порядок субконто задається на закладці «Розгорнуте сальдо»;

— «Дані по валютах» – якщо прапорець установлено, для валютних рахунки виводитимуться валютні суми;

— «Дані по забалансових рахунках» – якщо прапорець установлено, до звіту буде виведено не тільки балансові, а й позабалансові рахунки. Обороти і сальдо попозабалансових рахунках не включаються до загального підсумку звіту.

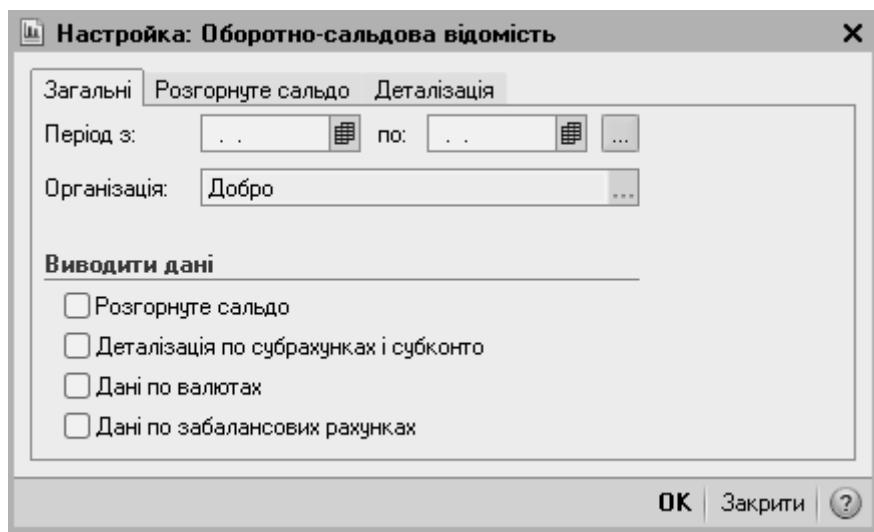

Рисунок 11.3 – Настроювання параметрів оборотно–сальдової відомості

Перейдемо на закладку «Розгорнуте сальдо», на якій настроюються правила деталізації окремих рахунків. У кожному рядку вказується правило деталізації одного рахунка. У колонці «По субрахунках» може бути

встановлено ознаку деталізації за субрахунками. У колонці «По субкonto» може бути задано список видів субкonto, за якими потрібно деталізувати рахунок.

У нижньому рядку звіту виводяться підсумкові дані щодо залишків та оборотів, але **тільки по балансових рахунках**. Обороти і сальдо по позабалансових рахунках наведено у відповідних рядках оборотно-сальдової відомості, але в підсумковому рядку вони не підсумовуються.

Шахова відомість

Звіт «Шахова відомість» являє собою таблицю, у рядках якої виводяться рахунки, що дебетуються, у стовпцях – рахунки, що кредитуються, а у клітинках на перетині рядка і стовпця – суми оборотів по цих рахунках за вибраний період. **Дані аналітичного обліку в цьому звіті не відображаються** (рисунок 11.4).

The screenshot shows the 'Chess Balance Sheet' report window. At the top, there are buttons for 'Дії' (Actions), 'Сформувати' (Generate), 'Заголовок' (Title), and a help icon. Below these are filters for 'Період з:' (Period from: 01.01.2009), 'по:' (to: 31.12.2011), 'Організація:' (Organization: Добро), and checkboxes for 'По валютах' (By currency), 'По субрахунках' (By subsidiary account), and 'Дані по забалансових рахунках' (Data by off-balance sheet accounts). The main area displays the report title 'Шахова оборотна відомість' and period 'Період: Січень 2009 р. - Грудень 2011 р.'. It also shows the output type 'Виведені дані: сума'. The data is presented in a table:

Дебет \ Кредит	3	6	Деб. обороти
2	150,00		150,00
3	1 680,00		1 680,00
6	79,99	60,00	139,99
9	551,13		551,13
Кред. обороти	2 461,12	60,00	2 521,12

Рисунок 11.4 – Звіт «Шахова відомість»

У вікні звіту можна встановити період його формування, а також задати настройки для виведення інформації у звіті:

- «По валютах» – при включенному прапорці виводимуться дані щодо кожне валюти для валютних рахунків;
- «По субрахунках» – якщо прапорець установлено, виводимуться дані по субрахунках;
- «Дані по забалансових рахунках» – при встановленому прапорці у звіті будуть виводиться дані з балансових та позабалансових рахунків.

Однак, навіть з відключеною деталізацією по субрахунках звіт виходить дуже громіздким. Він погано сприймається при перегляді на екрані,

роздруковувати його доводиться на декількох аркушах формату А4 з подальшим склеюванням.

Механізм деталізації дозволяє побудувати із «шахматки» звіт щодо проводок (рисунок 11.5), а з нього – перейти до операції, якою вибрану проводку було зареєстровано.

«Шахматку» застосовують дуже рідко, переважно для пошуку помилкових проводок: Але для цього в програмі є компактніші звіти, наприклад «Зведені проводки».

Дата	Документ	Зміст	Дт	Кт	Сума	Субконто Дт
10.12.2011 12:59:40	Видатковий касовий ордер ДО0000000001 від 10.12.2011 12:59:40	Видача коштів підзвітній особі	3721	301	200,00	Аксьонов Артур Петрович
10.12.2011 13:04:00	Авансовий звіт ДО0000000001 від 10.12.2011 13:04:00	Оприбутковані ТМЦ Кількість	281	3721 5,000	150,00	Бумага Ballet Авансовий звіт ДО0000000000 від 10.12.2011 13:04:00 Головний склад
10.12.2011 13:04:00	Авансовий звіт ДО0000000001 від 10.12.2011 13:04:00	ПДВ (товари)	6442	3721	30,00	УкрПошта Основний договір
10.12.2011 13:56:56	Реєстрація вхідного податкового документа ДО0000000001 від 10.12.2011 13:56:56	ПДВ: податковий кредит: податкова накладна	6412	6442	30,00	

Рисунок 11.5 – Звіт щодо проводок

Оборотно-сальдова відомість по рахунку

Цей звіт будується за тією самою формою, що й оборотно-сальдова відомість, але для субконто вибраного рахунку. Формувати цей звіт по рахунку, на якому не ведеться аналітичний облік, не має сенсу – сальдо й обороти по такому рахунку можна побачити в оборотно-сальдовій відомості чи аналізі рахунка.

Оборотно-сальдова
Період: Січень 21

Деталізація по субрахункам, субконто: Банківські рахунки, Статті р
Виведені дані: сума, валютна сума

Субконто	Сальдо на початок періоду	
	Дебет	Кредит
В/р Добро (USD)	3 850,00	
Валюта USD	3 850,00	
Валютная сумма	500,00	
Р/р Добро	14 948,81	
Валюта EUR	7 248,81	
Валютная сумма	660,00	
Валюта USD	7 700,00	
Валютная сумма	1 000,00	
Всього	18 798,81	

Рисунок 11.6 – Оборотно-сальдова відомість

Механізм деталізації дозволяє побудувати з цього звіту щодо вибраного синтетичного рахунка стандартний звіт «Картка рахунку», відфільтрований за субконто, наведеним у вибраному рядку.

Аналіз рахунка

Мабуть, це другий за популярністю звіт після оборотно-сальдової відомості. Він швидко будеться, компактний та досить інформативний. Вікно настроїки його параметрів наведене на рисунку 11.7.

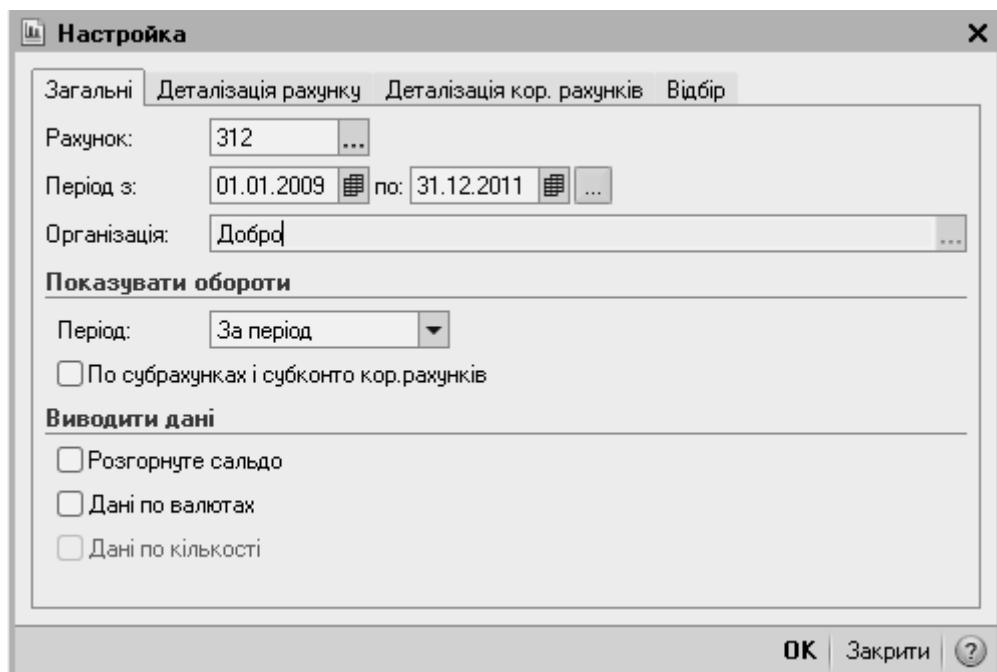

Рисунок 11.7 – Вікно настроювання параметрів

На закладці «Деталізація рахунку» задаються правила деталізації аналізованого рахунка за субрахунками або за субконто. Якщо вибраний варіант «По субконто», то у списку задаються види субконто, за якими потрібно деталізувати рахунок. На закладці «Деталізація кор. рахунків» можна задати правила деталізації кореспонduючих рахунків, але вони починають працювати після встановлення пропорції «По субрахунках і субконто кор. рахунків» на першій закладці. На закладці «Відбір» можна задати умови відбору.

Звіт виводить сальдо на початок і на кінець періоду та обороти вибраного рахунка з усіма іншими рахунками за вибраний період (рисунок 11.8).

Kor.rakhunko	Z cred. rakhunkiv	V debet rakhunkiv
Поч.сальдо	86 716,04	
3		260,00
37		260,00
Оборот		260,00
Кін.сальдо	86 456,04	

Рисунок 11.8 – Аналіз рахунку

Аналіз субконто

Дізнатися про стан розрахунків з контрагентом чи загальну кількість матеріалів на складі – щоденне бухгалтерське завдання. Звіт «Аналіз субконто» дозволяє вирішити це завдання одним клапанням миші. Вікно настройки параметрів звіту показане на рисунку 11.9.

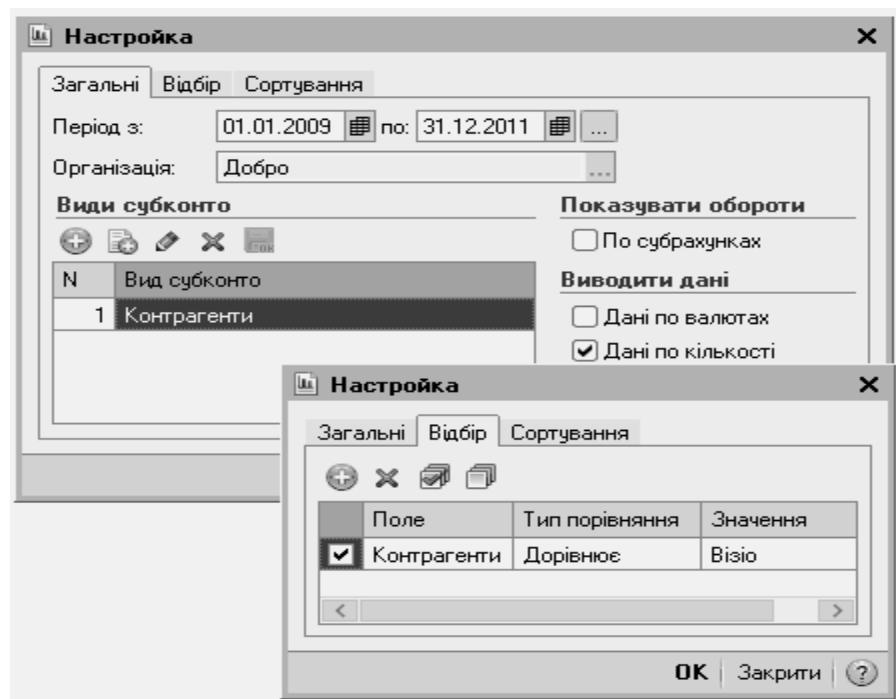

Рисунок 11.9 – Вікно настройки параметрів звіту

Вид субконто, за яким потрібно сформувати звіт, задають у табличній частині «Види субконто». Щоб створити рядок із зазначенням субконто, натиснемо на кнопку «Додати» і виберемо, наприклад, субконто «Контрагенти». На закладці «Відбір» установимо поле «Контрагенти» зі значенням «Візіо» і натиснемо на «ОК». Таким чином, у нас буде сформовано звіт щодо контрагента «Візіо» (рисунок 11.10):

Аналіз субконто [Січень 2009 р. - Грудень 2011 р.] ТОВ "Добро"																																																																											
Дії		Сформувати		Заголовок Субконто Настройка...																																																																							
Період з:		01.01.2009	по:	31.12.2011	Організація:	Добро																																																																					
ТОВ "Добро"																																																																											
Аналіз субконто																																																																											
Період: Січень 2009 р. - Грудень 2011 р.																																																																											
Види субконто: Контрагенти																																																																											
Виведені дані: сума, кількість																																																																											
Відбір: Контрагенти = Візіо																																																																											
		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Субконто</th> <th colspan="2">Сальдо на початок періоду</th> <th colspan="2">Обороти за період</th> <th colspan="2">Сальдо на кінець періоду</th> </tr> <tr> <th>Дебет</th> <th>Кредит</th> <th>Дебет</th> <th>Кредит</th> <th>Дебет</th> <th>Кредит</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Візіо</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>3</td><td>1 828 846,30</td><td></td><td></td><td></td><td>1 828 846,30</td><td></td></tr> <tr> <td>36</td><td>1 829 971,30</td><td></td><td></td><td></td><td>1 829 971,30</td><td></td></tr> <tr> <td>37</td><td></td><td></td><td>1 125,00</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>6</td><td>787,20</td><td></td><td></td><td></td><td>787,20</td><td></td></tr> <tr> <td>68</td><td>787,20</td><td></td><td></td><td></td><td>787,20</td><td></td></tr> <tr> <td>Всього:</td><td>1 829 633,50</td><td></td><td></td><td></td><td>1 829 633,50</td><td></td></tr> <tr> <td>Всього:</td><td>1 829 633,50</td><td></td><td></td><td></td><td>1 829 633,50</td><td></td></tr> </tbody> </table>					Субконто	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Візіо							3	1 828 846,30				1 828 846,30		36	1 829 971,30				1 829 971,30		37			1 125,00				6	787,20				787,20		68	787,20				787,20		Всього:	1 829 633,50				1 829 633,50		Всього:	1 829 633,50				1 829 633,50	
Субконто	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду																																																																						
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит																																																																					
Візіо																																																																											
3	1 828 846,30				1 828 846,30																																																																						
36	1 829 971,30				1 829 971,30																																																																						
37			1 125,00																																																																								
6	787,20				787,20																																																																						
68	787,20				787,20																																																																						
Всього:	1 829 633,50				1 829 633,50																																																																						
Всього:	1 829 633,50				1 829 633,50																																																																						

Рисунок 11.10 – Формування звіту щодо контрагента «Візіо»

Якщо як перший вид субконто вказати «Контрагенти», як другий – «Договори», можна отримати звіт про стан розрахунків із контрагентами,

розгорнутий за договорами.

Клацнувши по комірці з оборотами і сальдо по рахунку, ви отримаєте картку цього рахунка за вибраним субконто. Запустивши механізм деталізації з комірки, що належить до підсумкового рядка, отримують картку субконто.

Обороти рахунка

Звіт виводить початкові та кінцеві залишки рахунка, а також його обороти за вказаний період, деталізуючи інформацію в розрізі кореспонduючих рахунків (рисунок 11.11).

Субконто	Поч. сальдо деб.	Поч. сальдо кредит.	Деб. оборот	00	2
Вентилятор BINATONE ALPINE 160wt, напольний			2 525,00	2 525,00	
Кількість			50,000	50,000	
Партия (ручний облік) ДО0000000001 від 30.09.2008 00:00:00			2 525,00	2 525,00	
Кількість			50,000	50,000	
Головний склад			2 525,00	2 525,00	
Кількість			50,000	50,000	

Рисунок 11.11 – Обороти рахунку

Рядки звіту може бути розшифровано Журналом проводок. Аналогічний звіт щодо рахунків податкового обліку можна сформувати з меню «Звіти → Обороти рахунку (податковий облік)».

Зведені проводки

У бухгалтерських підсумках розраховуються та зберігаються обороти між рахунками без урахування аналітики. Звіт «Зведені проводки» дозволяє вивести їх на екран і роздрукувати. Вікно сформованого звіту показане на рисунку 11.12. Там же зображене і вікно настройки параметрів звіту. За умовчанням зведені проводки виводяться в порядку дебету рахунків («По дебетових рахунках»). Позначивши галочкою пункт «По кредитових рахунках», ви зміните порядок виведення на протилежний.

Зведені проводки (Січень 2009 р. - Грудень 2011 р.) ТОВ "Добро" *

Дії ► Сформувати Заголовок Настройка... | ?

Період з: 01.01.2009 по: 31.12.2011 ... Організація: Добро ...

ТОВ "Добро"

Зведені проводки
фільтри не задані
Період: Січень 2009 р. - Грудень 2011 р.

Дебет	Кредит	Сума	Валютна сума Дт	Валютна сума Кт	Рахунок Дт	Рахунок Кт
2	3	150,00			Запаси	Кошти, розрахунки та інші активи
2	37	150,00			Запаси	Розрахунки з іншими дебіторами
28	3					Кошти, розрахунки та інші активи
28	37					Розрахунки з іншими дебіторами
3	3					Кошти, розрахунки та інші активи
3	30					Каса
3	31					Рахунки в банках
3	37					Розрахунки з іншими

Настройка Зведені проводки

Період з: 01.01.2009 по: 31.12.2011 ...

Організація: Добро ...

Деталізація

По субрахунках

По дебетових рахунках

По кредитових рахунках

Впорядкування

Відбір

Валюта: ...

OK | Закрити | ?

Рисунок 11.12 – Вікно сформованого звіту

Механізм деталізації дозволяє розгорнути рядок, що вас цікавить, у стандартному «Звіті по проводках». Звіт «Зведені проводки» переважно використовують для пошуку помилкових проводок. Виглядає він набагато компактніше, ніж описана вище «шахматка», а надає бухгалтеру фактично ту саму інформацію. Для податкового обліку цей вид звіту не передбачений.

Головна книга

Головна книга використовується для узагальнення даних журналів, взаємної перевірки правильності записів по окремих рахунках та побудови фінансової звітності. Тільки закривши період у Головній книзі, бухгалтер отримує можливість побудувати оборотно-сальдову відомість і баланс. Помилки (в особливо складних випадках) можна відшукати, побудувавши «шахматку».

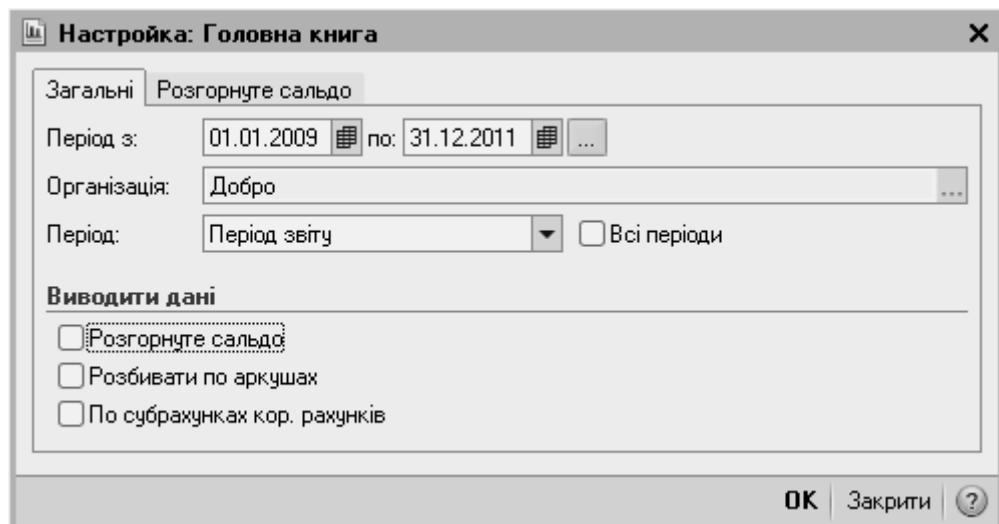

Рисунок 11.13 – Настроювання звіту

Настройки звіту складаються із двох закладок – «Загальні» і «Розгорнути сальдо» (рисунок 11.13). На першій зазначають основні параметри (період, організацію, спосіб відображення даних). У полі «Період» задають періодичність, з якою виводитимуться проміжні підсумки. Якщо включено прапорець «Всі періоди», виводитимуться й ті періоди, за які не було обороту.

Якщо встановлено прапорець навпроти закладки «Розгорнути сальдо», у звіті виводитимуться розгорнуті сальдо на початок та кінець кожного періоду. Настройки розрахунку розгорнутого сальдо задаються індивідуально для кожного рахунка на закладці «Розгорнути сальдо».

Головна книга (Січень 2009 р. - Грудень 2011 р.) ТОВ "Добро"						
Дії ▾ ► Сформувати Заголовок Настройка... ?						
Період з:	01.01.2009	по:	31.12.2011	Організація:	Добро	...
ТОВ "Добро"						
Головна книга						
Період: Січень 2009 р. - Грудень 2011 р.						
Головна книга. Рахунок 00 "Допоміжний рахунок"						
	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Всього		2 980 900,06				2 980 900,06
Головна книга. Рахунок 1 "Необоротні активи"						
	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Всього	15 202 760,13				15 202 760,13	
Головна книга. Рахунок 10 "Основні засоби"						
	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Всього	18 099 606,04				18 099 606,04	

Рисунок 11.14 – Сформований звіт

На закладці «Розгорнуте сальдо» задаються правила розрахунку розгорнутого сальдо для залишків на початок та кінець періодів. Сформований звіт показано на рисунку 11.14. Рядки звіту може бути розшифровано звітом «Обороти рахунку» або «Звітом по проводкам».

Діаграма

Звіт призначено для наочного відображення даних бухгалтерського обліку за вибраний період часу. За допомогою кнопки «Настройки» задаються параметри виведення інформації (рисунок 11.15). Розглянемо можливі параметри настроювання цього звіту. Закладка «Серії й точки» містить параметри джерела даних для діаграми, а саме:

«Серії» – дані, що утворюють серії при побудові діаграми;

«Точки» – дані, що утворюють окремі точки для серії діаграми;

«Максимум серій» – цей параметр визначає кількість серій, яку буде відображене в діаграмі. Якщо вибрано варіант «Ні», буде відображене всі серії. Варіант «Кількість» дозволяє відобразити лише зазначену кількість серій з максимальним значенням. Дані решти серій підсумовуються та виводяться у зведеній серії. Вибір варіанта «Відсоток від максимального» дозволяє відобразити лише ті серії, максимум яких перевищує поріг абсолютноного максимуму даних, що відповідають настроюванню.

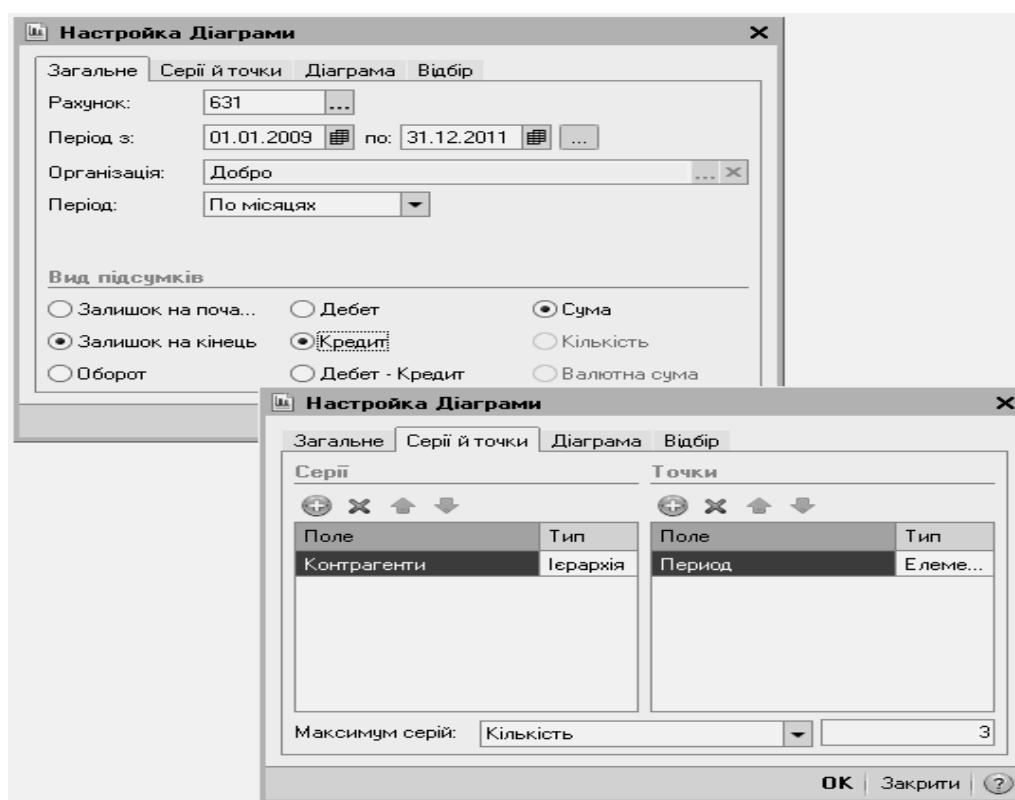

Рисунок 11.15 – Задання параметрів виведення інформації

На закладці «Діаграма» знаходяться параметри відображення діаграми:

—«Тип діаграми» – вибирається вид зображення даних (гістограма об'ємна, графік тощо);

—«Вид підписів» – визначаються параметри підписів, що використовуються для пояснення значенняожної точки діаграми;

—«Розсування» – визначаються параметри розсування секторів для кругових діаграм. Може висуватися сектор з максимальним або мінімальним значенням, можуть розсуватися всі сектори.

Також задається виведення облямовування, відображення заголовка, відображення легенди тощо. Діаграму з параметрами показано нижче (рисунок 11.16).

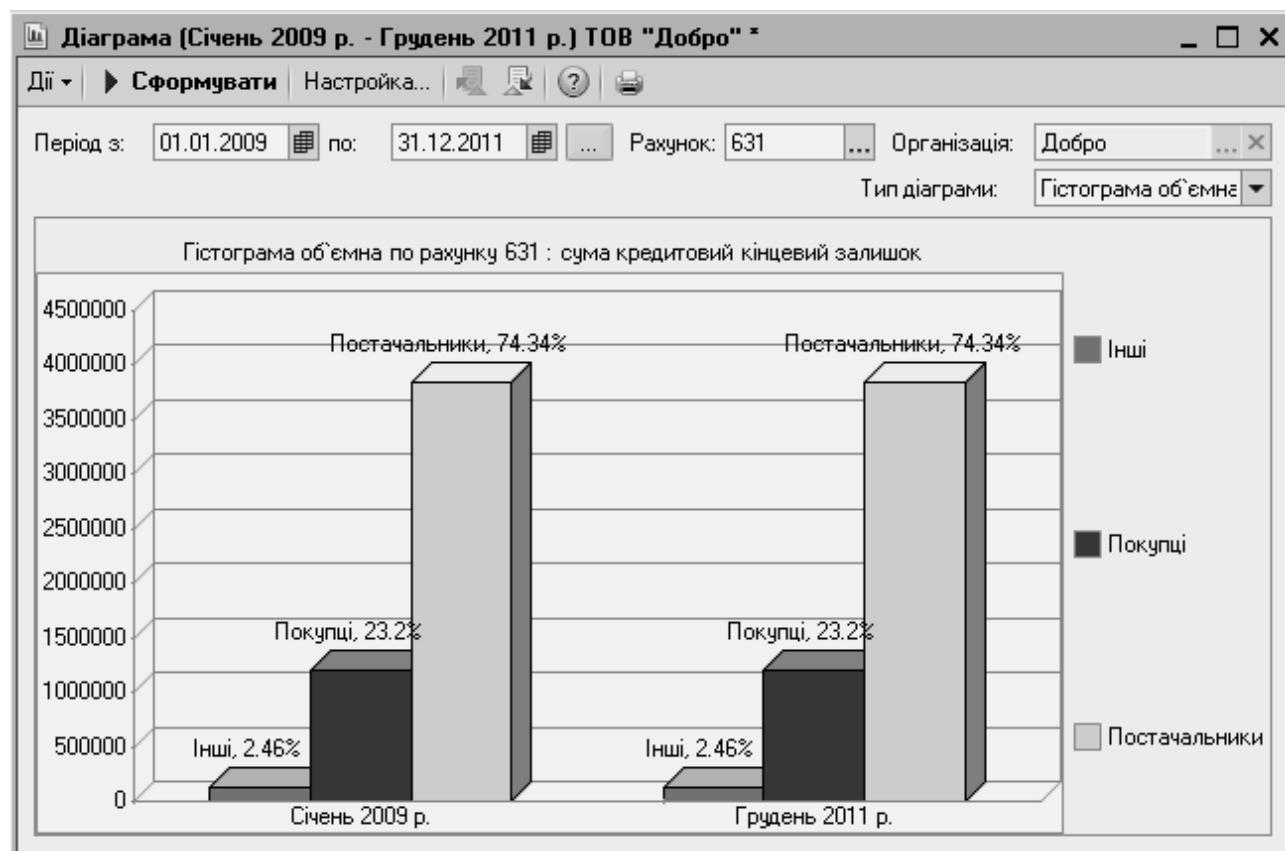

Рисунок 11.16 – Діаграма з параметрами

Дані діаграми може бути розшифровано діаграмою такого ж типу за іншим: серіями.

Детальні звіти

Картка рахунка (бухгалтерський облік)

Цей звіт дозволяє отримати детальну інформацію про зміну стану рахунка в часі – покроково, тобто за проводками. Якщо по вираному рахунку ведуть аналітичний облік то формувати звіт без вибору конкретних значень аналітики не має сенсу. Сальдо й обороти по рахунку легко отримати і за допомогою

зведеного звіту. А кількість виведених звітом проводок буде такою великою, що значно утруднить аналіз та контроль.

Звіт подано у вигляді таблиці, один рядок таблиці – це одна проводка. Крім того, у картці рахунка показуються залишки на початок та кінець періоду, обороти за період і залишки після кожної проводки.

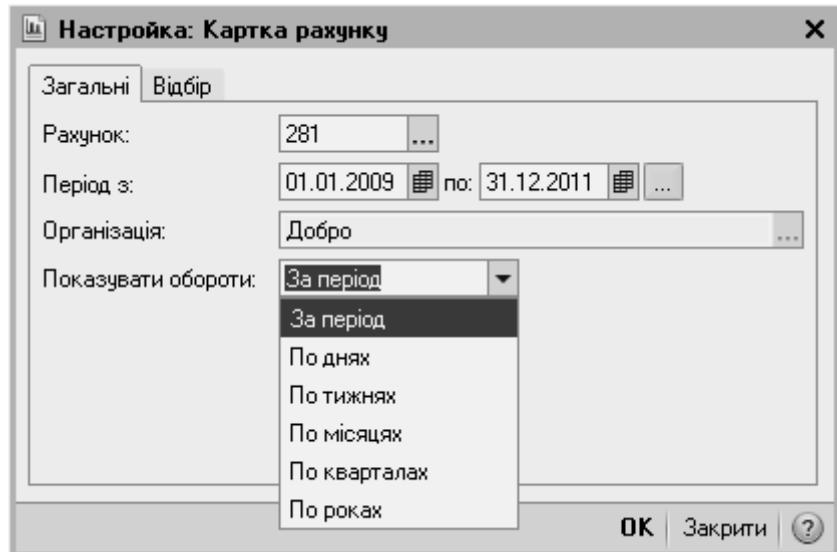

Рисунок 11.17 – Форма настроювання звіту

Форма настроювання звіту (кнопка «Настройка») складається з двох закладок – «Загальні» та «Відбір» (рисунок 11.17). На закладці «Загальні» встановлюють дати початку та кінця періоду звіту, вказують організацію, за даними бухгалтерського обліку якої будується картка, рахунок обліку та період, за який потрібно виводити обороти. На закладці «Відбір» можна встановити варіант відбору значень, що виводяться у звіті. Звіт із настройками, наведеними на рисунку 11.17, показано на рисунку 11.18.

Картка рахунку 281 (Січень 2009 р. - Грудень 2011 р.) ТОВ "Добро"								
Період з:		по:		Rахунок:	Організація:	...		
ТОВ "Добро"								
Картка рахунку 281								
Період: Січень 2009 р. - Грудень 2011 р.								
Дата	Документ	Операція	Дебет	Кредит	Поточне сальдо			
			Рахунок	Сума	Рахунок	Сума		
Сальдо на початок				157 732,51 4 194,000		0,00 0,000		
10.12.2011	Авансовий звіт ДО0000000001 від 10.12.2011 13:04:00	Оприбутковані ТМЦ Бумага Ballet Авансовий звіт ДО0000000001 від 10.12.2011 13:04:00 Головний склад Аксёнов Артур Петрович Кіл-стъ	281	150,00 5,000	3721	Д 157 882,51 4 199,000		
Обороти за період				150,00 5,000		0,00 0,000		
Сальдо на кінець				157 882,51 4 199,000		0,00 0,000		

Рисунок 11.18 – Звіт із настроюваннями

Рядки звіту, що містять дані про проводки, розшифровуються відкриттям документа, який сформував цю проводку. Аналогічний звіт для рахунків податкового обліку можна сформувати, зайшовши до меню «Звіти → Картка рахунку (податковий облік)».

Картка субконто

Звіт дозволяє отримати повну покрокову (за проводками) картину операцій щодо конкретних об'єктів аналітичного обліку, але не по окремому рахунку, а по всіх рахунках, в яких субконто кореспондує. Діалогове вікно настроювання звіту містить ті самі реквізити, що й показане на рисунку 11.19 вікно настройок звіту «Картка рахунку», немає тільки реквізиту «Рахунок» (замість нього в табличній частині настройок необхідно вказати субконто). І заповнюється вікно за описаними вище правилами.

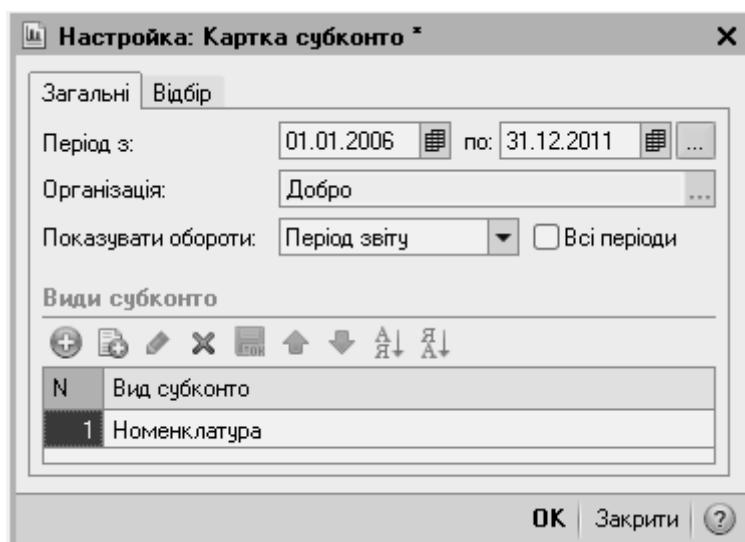

Рисунок 11.19 – Діалогове вікно настроювання звіту

Вікно звіту, сформоване згідно з показаними вище настройками, зображене на рисунку 11.20. Структура цього звіту така сама, як і у картки рахунка, але інформації виведено значно більше. У звіті на рисунку 11.20 показано всі проводки, в яких вибране субконто кореспондує. Як і в попередньому звіті, механізм деталізації перенесе вас спочатку до операції, потім – до документа, яким її сформовано.

Аналогічний звіт для податкового обліку можна сформувати, зайшовши до меню «Звіти → Картка субконто (податковий облік)».

Картка субкonto
Період: Січень 2006 р. - Грудень 2011 р.
Номенклатура

Дата	Документ	Операція	Дебет		Кредит		Поточне сальдо
			Рахунок	Сума	Рахунок	Сума	
Сальдо на 01.01.2006							
30.09.2008	Введення початкових залишків ДО0000000001 від 30.09.2008 23:59:59	Введення залишків по малоцінним активам Куртка ватяна Кіл-сть	1122	150.00 00			Д 150.00
30.09.2008	Введення початкових залишків ДО0000000001 від 30.09.2008 23:59:59	Введення залишків амортизації по малоцінним активам Куртка ватяна	00		1322	150.00	К
30.09.2008	Введення початкових залишків ДО0000000001 від 30.09.2008 23:59:59	Введення залишків по малоцінним активам Черевики Кіл-сть	1122	75.00 00			Д 75.00
30.09.2008	Введення початкових залишків ДО0000000001 від 30.09.2008 23:59:59	Введення залишків амортизації по малоцінним активам Черевики	00		1322	75.00	К

Рисунок 11.20 – Проведення, в яких кореспондує вибране субкonto

А також звіти: Звіт щодо проводок; обороти між субкonto; Залишки та обороти; антикризові звіти; універсальні звіти; звіти для керівника та інші.

Регламентовані звіти (РЗ)

До складу «1С:Бухгалтерії для України» входить набір регламентованих звітів. Регламентованими називають такі звіти, форми та порядок подання яких установлюються різними законодавчими органами. До них належать:

- форми фінансової звітності;
- звітність до позабюджетних соціальних фондів;
- податкові декларації та розрахунки;
- форми статистики;
- різні довідки.

До основних можливостей регламентованої звітності можна віднести:

- настроювання складу звіту;
- заповнення показників звітності вручну та автоматично за даними інформаційної бази;
- редактування автоматично заповнених показників;
- розшифрування заповнення показників;
- виведення у друкованій формі;
- вивантаження в електронному вигляді, а саме використання затвердженого ДПАУ формату звітності (що базується на форматі XML) та перевірку при вивантаженні звіту на відповідність до нормативної XML-схеми;
- зберігання архіву звітності.

— Формування регламентованої звітності щодо податків базується на первинних оперативних документах. При оформленні господарських операцій у формі документів вибирається відповідна стаття податкової декларації, за якою слід відображати цю операцію в регламентованій звітності.

Для роботи зі списком форм РЗ призначено довідник «Регламентовані звіти» (меню «Звіти -> Регламентовані звіти»).

Відкривши журнал «Регламентована й фінансова звітність» (рисунок 11.21), ви побачите, що закладка «Журнал звітів» буде порожньою, надалі на ній виводитиметься список усіх сформованих в інформаційній базі звітів. Натиснувши на кнопку у верхній командній панелі «Довідник звітів», ми цим відкриємо довідник «Регламентовані звіти» (рисунок 11.21).

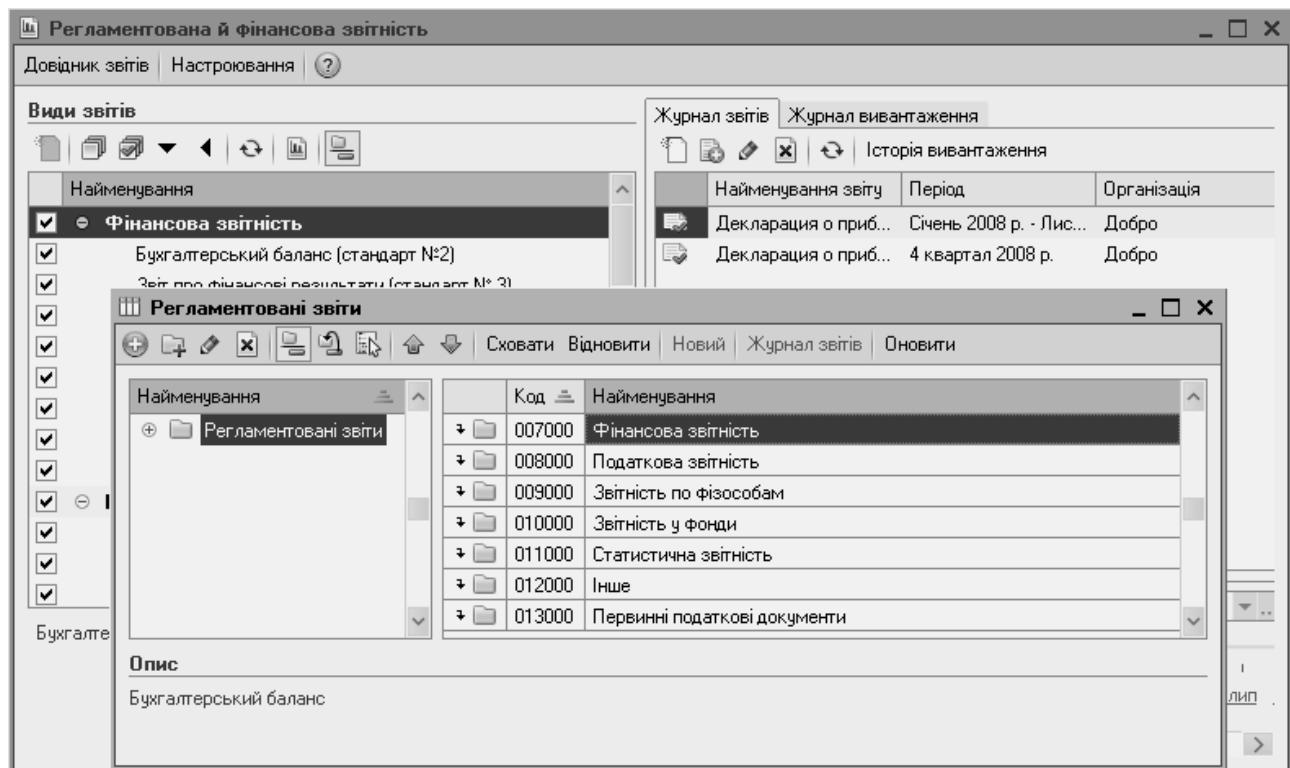

Рисунок 11.21 – Довідник «Регламентовані звіти»

Зберігання форм РЗ здійснюється в ієрархічному списку: усі звіти організовано в групи за видами звітності (фінансова, податкова тощо, див. рисунок 11.21), а всередині кожної групи – за окремими формами звітності (податковими деклараціями).

Довідник «Регламентовані звіти» за умовчанням заповнено: до нього включено всі звіти, що входять до поставки програмного продукту. Для вибраного у списку звіту в нижній частині діалогу виводиться стислий опис (якщо такий опис для звіту існує, див. рисунок 11.22).

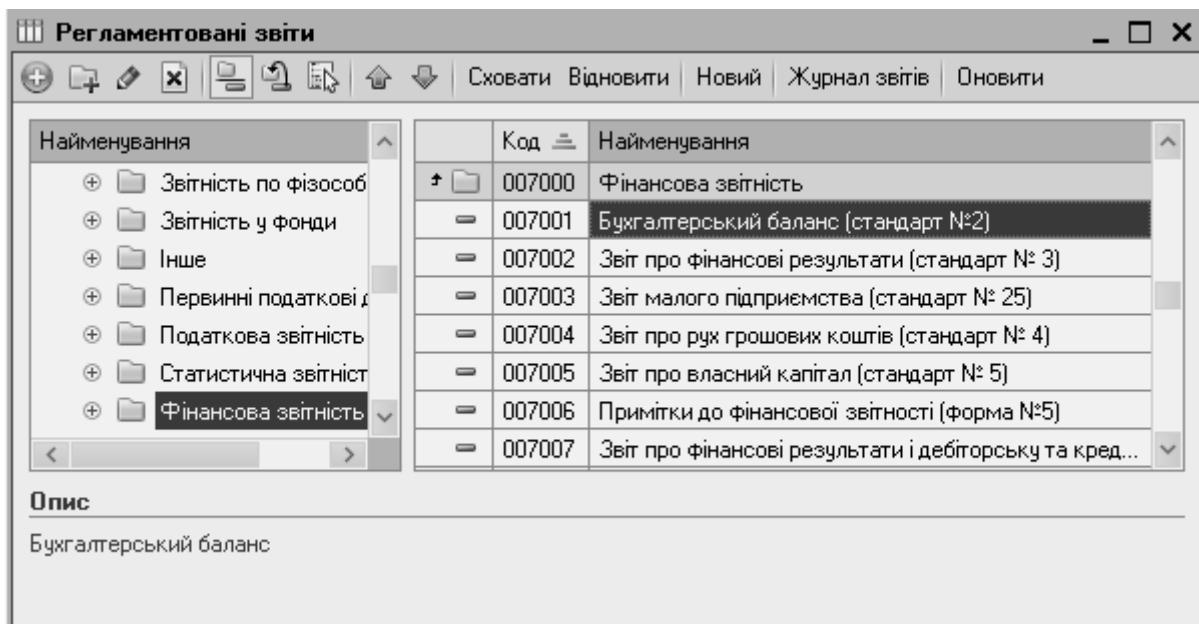

Рисунок 11.22 – Зберігання форм РЗ

На рисунку 11.23 за допомогою цієї кнопки приховано «Звіт малого підприємства (стандарт № 25)».

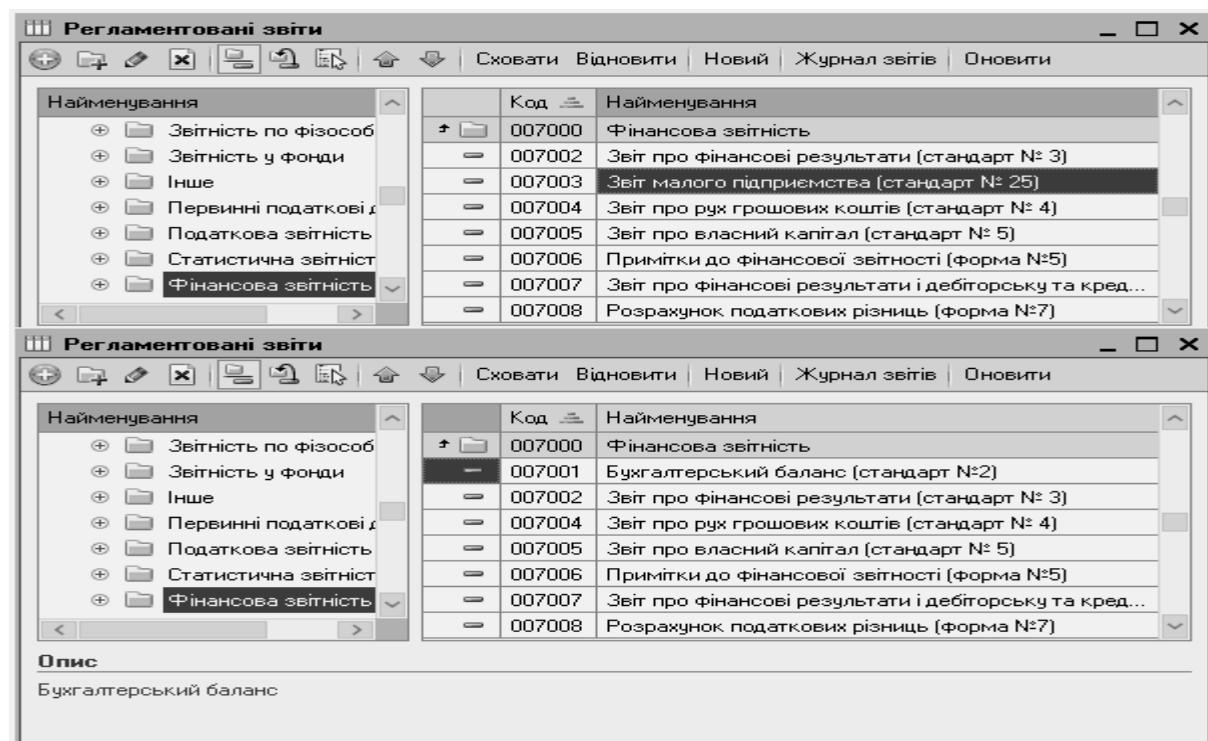

Рисунок 11.23 – Керування списком звітів

- «Відновити» — показати раніше приховані у списку форми звітності. Після натиснення на цю кнопку список звітів повністю повертається до вихідного стану;
- «Новий» — відкриває новий РЗ того виду, який виділено у списку звітів (див. рисунок 11.24);

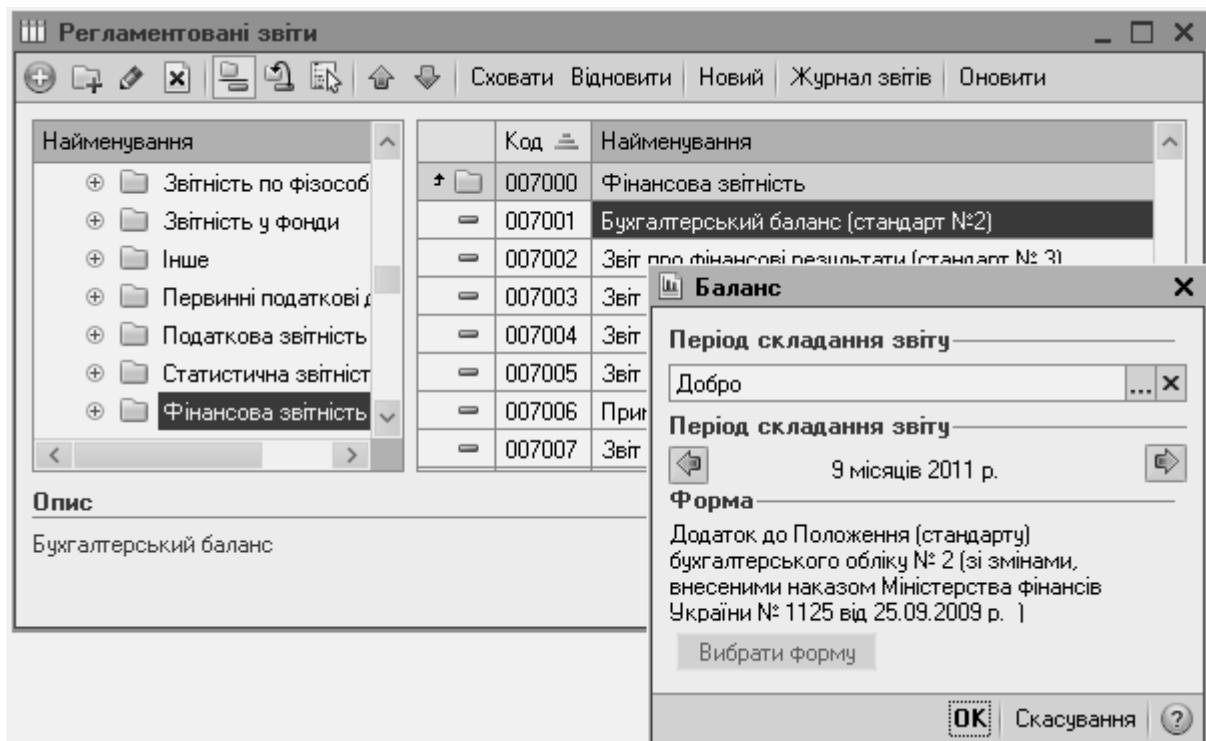

Рисунок 11.24 – Відкриття нового РЗ

- «Журнал звітів» – відкриває журнал РЗ, в якому зберігаються всі раніше введені та збережені звіти (рисунок 11.25). Отже, уведений та збережений РЗ – це окремий документ. Із Журналу звітів можна відкрити будь-який раніше сформований звіт, унести до нього зміни і зберегти наново з уже внесеними змінами;

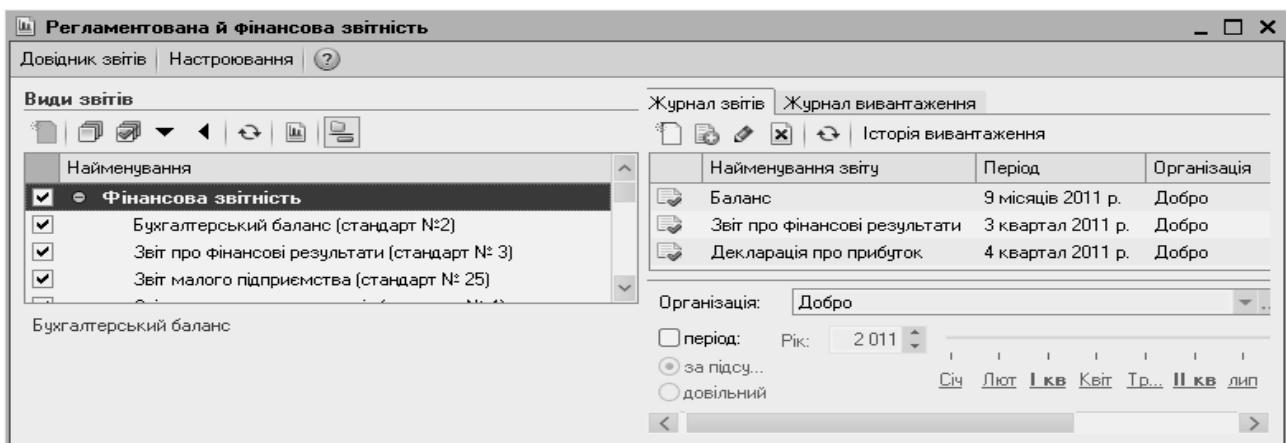

Рисунок 11.25 – Відкриття журналу РЗ

- «Оновити» – відновити список звітів у первісному вигляді. Це необхідно в тому випадку, коли об'єкти конфігурації, що реалізують форми РЗ, оновлено, або до конфігурації додані нові форми звітності (нові об'єкти конфігурації). При оновленні користувачу видається список форм звітності, і

він може вибрати, які саме найменування звітів слід відновити. При відновленні списку програма намагається максимально зберегти призначені для користувача настройки списку.

Після натиснення на кнопку «Оновити» відкривається діалогове вікно запиту на оновлення (рисунок 11.26). Натискаємо на кнопку «Так» – тепер у вікні вибору оновлюваних звітів ставимо прапорці напроти тих звітів, які слід оновити.

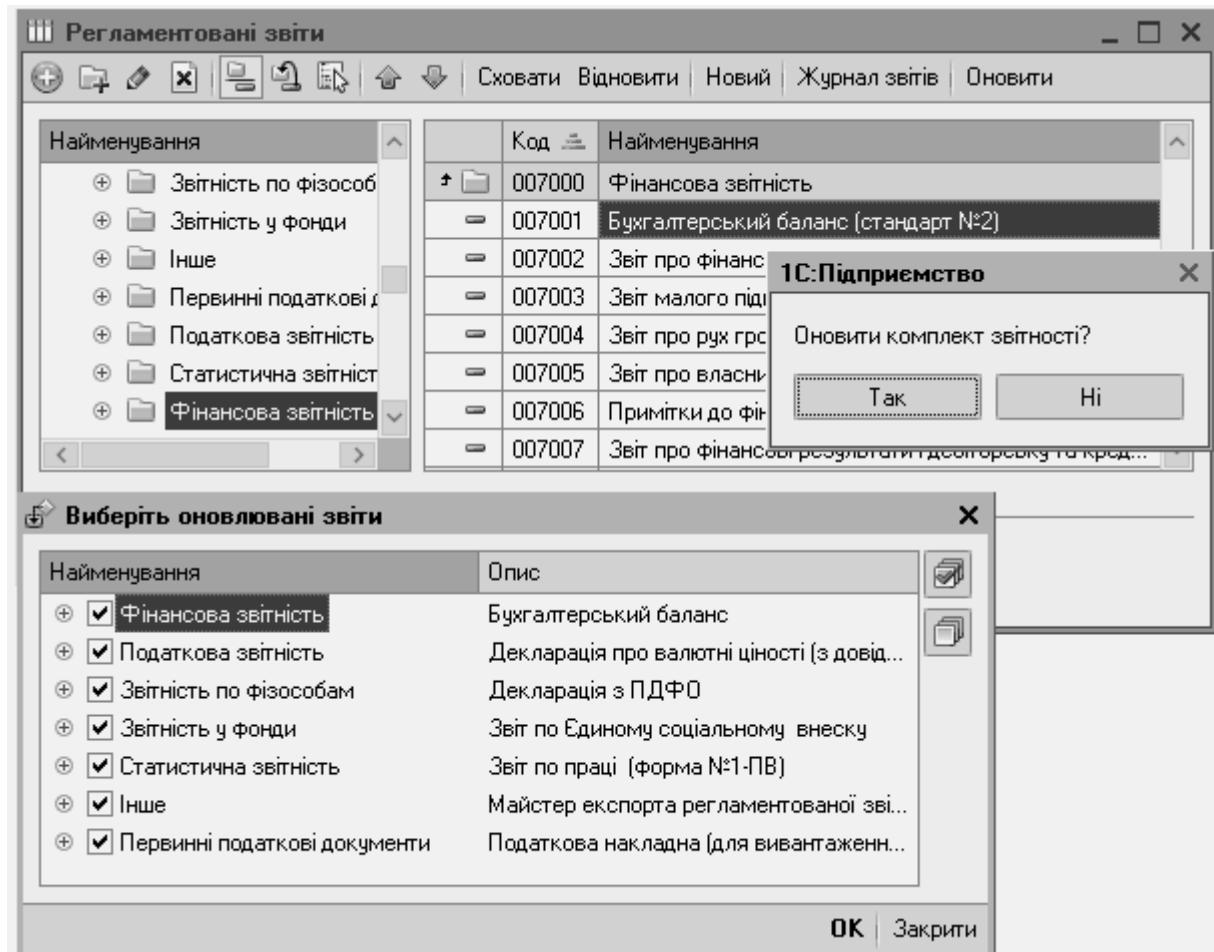

Рисунок 11.26 – Діалогове вікно запиту на оновлення

Для введення нового РЗ необхідно знайти в довіднику «Регламентовані звіти» рядок з найменуванням потрібного звіту і двічі клацнути по ньому мишею.

При цьому відкривається спеціальне діалогове вікно, призначене для:

- вибору періоду формування РЗ;
- автоматичного визначення форми РЗ відповідно до вибраного періоду.

Кнопка «Вибрati форму» стає доступною, якщо РЗ може бути складено за різними формами. У цьому випадку в користувача з'являється можливість вибору тієї редакції форми РЗ, що не відповідає зазначеному звітному періоду (якщо така існує).

Змінити звітний період у вже відкритому звіті не можна: якщо звіт не записано, можна відмовитися від уведення звіту і, знову через стартову форму, відкрити звіт за інший період.

РЗ за вибраною користувачем формою відкривається після натиснення на кнопку «ОК» у стартової формі звіту. У відкритому звіті автоматично буде встановлено звітний період, зазначений у стартових настройках.

Форма для складання РЗ містить бланк звіту, тобто табличний документ «1С:Підприємство», що працює в режимі введення даних, а також діалог управління заповненням і друкування поточного звіту.

У верхній частині діалогу необхідно вказати організацію, для якої складається звіт, змінити одиницю виміру і точність виведення сум у звіті, якщо необхідно, щоб вона відрізнялася від установленої законодавчо, а також зазначити дату підписання звіту (рисунок 11.27). У деяких випадках у верхній та нижній частинах діалогу можуть розташовуватися й інші елементи.

Рисунок 11.27 – Діалог управління заповненням і друкування поточного звіту

Після заповнення звіту система може видати службові повідомлення про некоректність сум (рисунок 11.28):

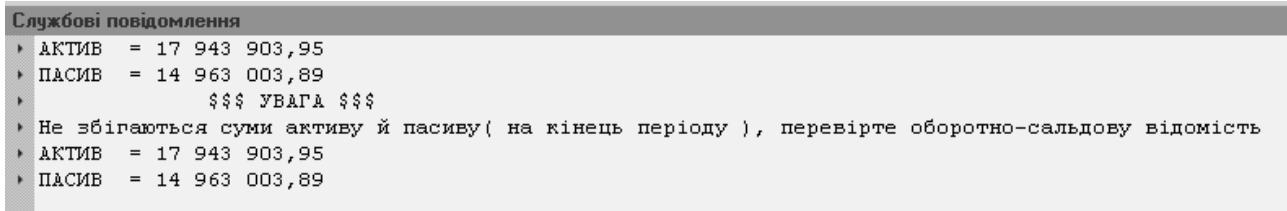

Рисунок 11.28 – Службове повідомлення про некоректність сум

Відредактований табличний документ можна зберегти у вигляді файлу (рисунок 11.29).

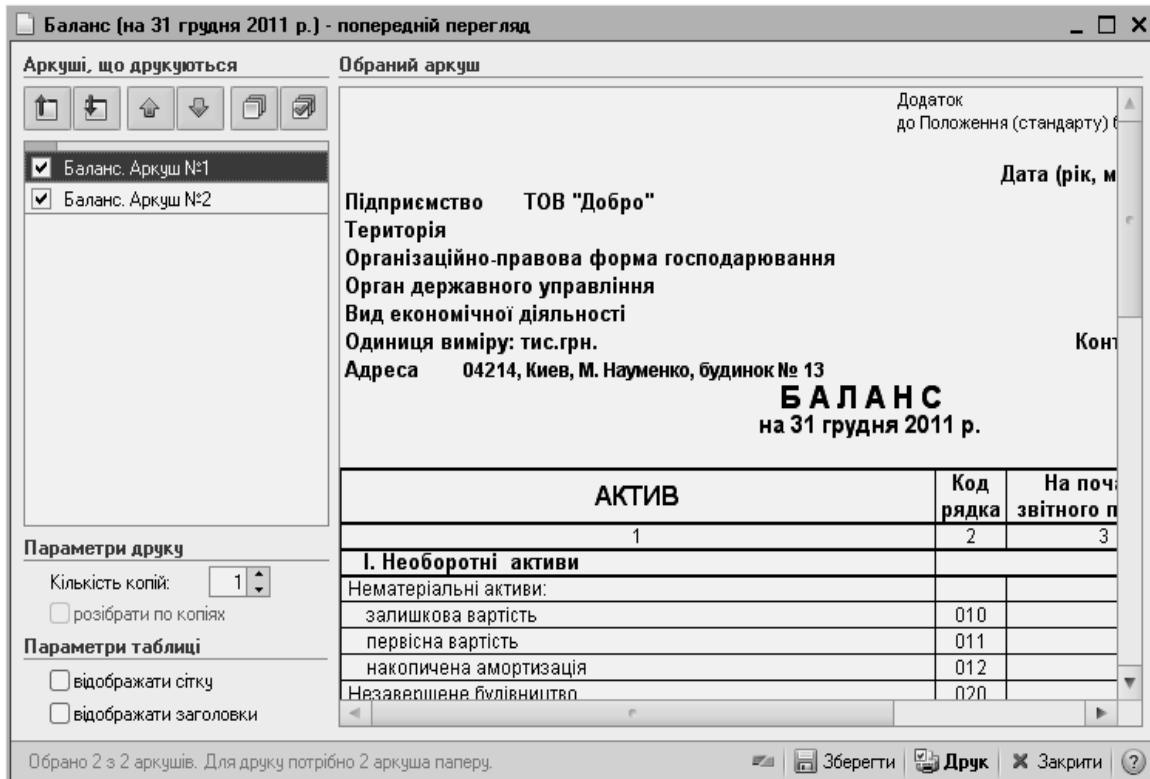

Рисунок 11.29 – Зберігання відредактованого табличного документу

Друкування звітів

Друкування всіх звітів провадиться однаково. Коли активне вікно, яке можна роздрукувати, стануть доступними пункти «Друк» і «Перегляд» підменю «Файл» головного меню програми. Зверніть увагу: активним має бути вікно сформованого звіту. Вікно встановлення його параметрів не виводиться на друк та активізацію кнопок не викликає.

Кнопка «Попередній перегляд» дозволяє побачити, як звіт виглядатиме на екрані. Перегорнувши сторінки, можна кладнути по кнопці «Друк» вікна перегляду. Відкриється діалогове вікно друкування, в якому можна вибрати принтер і встановити кількість копій, що роздруковуються.

Кількість сторінок у звіті може бути дуже великою. З великим звітом набагато зручніше працювати, якщо його сторінки послідовно пронумеровано. В «1С:Бухгалтерії 8 для України» є засоби для автоматичної нумерації сторінок звітів – це «Настройка колонтитулів стандартних звітів» (меню «Звіти»).

Завдання до виконання на лабораторному занятті

Завдання 1: Закриття місяця

Виконайте перепроведення документа «Закриття місяця» від 31.04.201_p.
Сформуйте новий документ «Закриття місяця» від 30.05.201_p.

Завдання 2: Визначення фінансових результатів підприємства

Для визначення фінансових результатів підприємства скористайтесь регламентованим документом «**Визначення фінансових результатів**» з пункту меню **Операції→Регламентовані операції** (рис.1)

Даний документ потрібно створити для кожного місяця роботи підприємства.

Проаналізуйте фінансові результати по рахунках 7, 8 і 9 класів за допомогою оборотно-сальдової відомості.

Завдання 3: Формування Звіту «Головна книга»

Для створення звіту «**Головна книга**» скористайтесь пунктом меню **Звіти**.

Натисніть на кнопку «Настроювання» і укажіть період відображення даних по місяцях за весь час роботи підприємства.

Звіт «**Головна книга**» дозволяє сформувати узагальнений регистр, у якому для всіх синтетичних рахунків за обраний період приводиться розшифровка оборотів по дебету в розрізі кореспондуючих рахунків, оборот по кредиту і сальдо по рахунку на кінець.

Зі звіту “**Головна книга**” можна перейти в режим перегляду звіту “Обороти рахунку” (для показників, що відбивають обороти й залишки) або звіту “**Звіт по проводках**” (для показників, що відбивають обороти). Для цього варто виділити відповідний показник ідвічі клацнути лівою кнопкою миші.

Завдання 4: Проведення аналізу стану бухгалтерського обліку

Сформуйте звіт «**Аналіз стану бухгалтерського обліку**» за час роботи підприємства. Для цього оберіть у пункті меню **Звіти → Аналіз стану бухгалтерського обліку**, укажіть період **«Січень – Травень»** та натисніть на кнопку **«Сформувати»**.

Звіт призначений для:

- аналізу плану рахунків в частині складу рахунків (субрахунків) і структури аналітичного обліку з метою виявлення можливих помилок формування звітності;
- виявлення технічних бухгалтерських помилок

Основна мета звіту - допомогти виявити помилки, які впливають на формування бухгалтерської звітності. Помилки, які будуть виявлені звітом, вимагають перевірки бухгалтерською службою підприємства. В деяких випадках звіт видає розгорнутий опис ситуації

Завдання 5: Складання регламентованої звітності

Форма "Регламентована й фінансова звітність" призначена для роботи з регламентованою звітністю (бухгалтерською, податковою, статистичною та іншими).

Форма складається з двох основних частин

В лівій частині форми розташований список видів звітів

В правій частині форми розташований журнал звітів і журнал вивантаження форм звітності в електронному вигляді. Перемикання між журналами виконується вибором відповідної закладки

Введення нового звіту можна виконати одним з наступних способів:

1) двічі класнути мишею найменування виду звіту в списку або виділити найменування й нажати кнопку "Новий" у командній панелі списку звітів

Якщо в журналі звітів (з урахуванням встановлених відборів) немає ще жодного звіту обраного виду, буде відразу відкрита стартова форма звіту.

Якщо звіти обраного виду вже присутні в журналі (з урахуванням встановлених відборів), тоді буде відкрита форма списку таких раніше створених звітів. Для введення нового звіту натиснути кнопку ("Новий") у нижній командній панелі списку

2) натиснути кнопку ("Новий") в командній панелі журналу звітів

В результаті цих дій буде відкрита форма вибору виду звіту, в якій необхідно вказати необхідний вид регламентованого звіту.

Оберіть звіт **Бухгалтерський баланс (стандарт №2)**.

Створений звіт відкривається порожнім для додаткового налагодження: вибір одиниці виміру (у тисячах гривень, у гривнях) та дати підпису. Для заповнення документу сумами натисніть кнопку «Заповнити».

Огляньте друковану форму Бухгалтерського балансу. Виконайте аналіз документу.

Питання до самоперевірки

1. Для чого необхідні процедури закриття періоду?
2. Які регламентні процедури закриття періоду?
3. Який документ має бути останнім за місяць в Журналі операцій?
4. Який набір регламентованих звітів входить до складу «1С:Бухгалтерії для України»?
5. Як формується регламентова звітність у «1С Підприємство 8.2»?

12. ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ ЦИКЛУ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ

Завдання на виконання лабораторних робіт розробляється студентом разом з керівником.

Для виконання циклу робіт можна використовувати інформацію реально діючого підприємства. Тоді студенту необхідно зібрати первинні документи, облікові реєстри та звітні документи, що формуються підприємством. Зібраний матеріал буде представлений в додатках до розрахунково-графічної роботи.

Якщо у студента виникають проблеми з доступом до інформації по реальному підприємству, то у такому випадку, студент виконує роботу, дотримуючись вимог даних методичних рекомендацій по "умовному підприємству". Тоді всі дані повинні бути збільшені на дві останні цифри залікової книжки студента, який виконує роботу.

13. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ З ЦИКЛУ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ

Звіт з виконання циклу лабораторних робіт з дисципліни "Інформаційні системи і технології в обліку" виконується на комп'ютері з застосуванням програми „1-С Підприємство 8.2”. Для того, щоб можна було якісно перевірити виконану роботу і адекватно її оцінити, студент повинен крім роздрукованого звіту представити також електронний варіант бази даних у вигляді файлу на електронному носії.

На перевірку і до захисту студент здає викладачу роздрукований звіт і до нього додає електронний носій, на якій повинен бути файл з базою даних виконаний в програмі „1-С Підприємство 8.2”.

Звіт виконується українською мовою на аркушах білого паперу формату А 4 (210×297 мм). Рекомендується дотримання полів: ліве – 25 –30 мм, праве - 10 мм, верхнє - 20 мм, нижнє - 20 мм. У тексті допускаються лише загальноприйняті скорочення.

Робота повинна бути виконана в друкованому вигляді, дотримуючись наступних вимог:

Шрифт Times New Roman

Розмір шрифту 14 пунктів

Відстань між рядками 1,5 інтервали

Розташування Книжне

Рубрикація частин тексту здійснюється лише арабськими цифрами.

Відстань між заголовком і текстом - 2 міжрядкових інтервали, в кінці заголовку крапка не ставиться. Підкреслення, перенос слів у заголовках не допускається.

Звіт з циклу лабораторних робіт складається із:

- титульної сторінки, зразок, якої наведено в додатку А;
- завдання;
- змісту;
- основної частини (лабораторні роботи);
- списку використаної літератури;
- додатків.

Номер сторінки проставляється арабськими цифрами, у правому верхньому кутку. Титульна сторінка і завдання не нумеруються. Загальний обсяг звіту з циклу лабораторних робіт має бути близько 20 – 25 сторінок друкованого тексту, не враховуючи список використаної літератури та додатків. Робота має бути виконана з урахуванням державних та галузевих стандартів. Мова розрахунково-графічної роботи – державна, стиль – науковий.

14. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ РОБОТИ

Звіт з циклу лабораторних робіт входить до форми поточного контролю знань, являється допуском до семестрового іспиту.

По кожній лабораторній роботі контроль полягає в оцінці виконання студентом окремих завдань роботи безпосередньо на ПК і в захисті звіту. Результати контролю оцінюються за двобальної системою : „зараховано”, „не зараховано”.

„Не зараховано” проставляється якщо:

- студент не може продемонструвати виконання на ПК окремих пунктів завдання своєї роботи;
- звіт по ній не відповідає вимогам, або містить результати виконання чужого варіанта;
- студент подає звіт про виконання лабораторних робіт пізніше вказаного викладачем терміну,
- студент дає неправильні відповіді на запитання поточного контролю, по технології і змісту лабораторної роботи, припускається грубих помилок і не може їх відправити,
- студент ухиляється від захисту без поважних причин.

Звіт з циклу лабораторних оцінюється за шкалою від 0 до 55 балів (згідно з робочо-навчальною програмою). Кожна лабораторна робота від 0 до 5 балів. Відмінному рівню (максимальна кількість балів) відповідає:

- виявлення всебічного і глибокого знання програмного матеріалу;
- засвоєння інформації з лекційного курсу, основної та додаткової літератури;
- чітке володіння понятійним апаратом, методами та інструментарієм;
- своєчасність здавання звіту та захисту лабораторної роботи

Виконана і належним чином оформленена робота повинна бути здана на кафедру не пізніше ніж за тиждень до початку сесії. Після перевірки робота зараховується або не зараховується викладачем.

Роботи, які не відповідають встановленим вимогам за змістом чи оформленням повертаються на доробку до початку сесії. Студент, робота якого не зарахована до іспиту не допускається.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Автоматизированные информационные технологии в экономике: Учебник / Под. ред. проф. Г.А. Титоренко. - М: Компьютер, ЮНИТИ, 1998. - 400 с
2. Автоматизированные информационные технологии в экономике: Учебник / М.И. Семенов, И.Т. Трубилин, В.И. Лойко, Т.П. Барановская; Под общ. ред. И.Т. Трубилина. - М.: Финансы и статистика, 2000. - 416 с.
4. Береза А.М. Основи створення інформаційних систем: Навчальний посібник. - К.: КНЕУ, 1998. - 140 с.
5. Бутинець Т.А. Документування господарських операцій: теорія, методологія, комп'ютеризація. Наукове видання. - Житомир: Ж1Т1, 1999. - 412 с.
6. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вузів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит". / Вид. 2-е, доп. і перероб. - Житомир: ЖІТІ, 2000. - 640 с.
7. Бутинець Ф.Ф., Івахненков С.В. Інформаційні системи бухгалтерського обліку. Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів спеціальності 7.050106 Облік і аудит. -Житомир: ЖІТІ, 1997. - 304 с.
8. Ильина О.П. Информационные технологии бухгалтерского учета. - СПб.: Питер, 2001. - 688 с.
9. Єрьоміна Н.В. Банківські інформаційні системи: Навчальний посібник. - К.: КНЕУ, 2000. - 230 с.
10. Завгородній В.П. Автоматизація бухгалтерського обліку, контролю, аналізу, та аудиту. - К.: А.С.К., 1998. - 768 с.
11. Информационные системы в экономике: Учебник / Под ред. проф. В.В.Дика. - М.: Финансы и статистика, 1996. - 272 с.
12. Організація бухгалтерського обліку. Навчальний посібник для студентів вузів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" / Ф.Ф. Бутинець, О.В.Олійнік, М.М. Шигун, С.М. Шулепова; 2-е вид., доп. і перероб. - Житомир: ЖІТІ, 2001 - 576с.
13. Основи інформаційних систем: Навчальний посібник / За ред. проф. В.Ф.Ситника. - К.: КНЕУ, 1997. - 252 с.
14. Подольский В.И., Дик В.В., Уринцов А.И. Информационные системы бухгалтерского учета: Учебник для вузов / Под. ред. В.И. Подольского. - М.: Аудит, ЮНИТИ, 1998. - 319 с.
15. Рогач І.Ф., Сендзюк М.А., Антонюк В.А. Інформаційні системи в фінансово-кредитних установах: Навчальний посібник. - К.: КНЕУ, 1999.- 216 с.

16. Романов А.Н., Одинцов Б.Е. Автоматизация аудита. - М.: Аудит, ЮНИТИ, 1999.- 336 с.
17. Ситник В.Ф. та ін. Основи інформаційних систем: Навч. посібник. - Вид. 2-ге, перероб і доп. / В.Ф. Ситник, Т.А. Писаревська, Н.В. Єрьоміна, О.С. Краєва; За ред. В.Ф. Ситника. - К.: КНЕУ, 2001. - 420 с.
18. Соколов Я.В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней: Учебн. Пособие для вузов. - М.: Аудит, ЮНИТИ, 1996. - 638 с.: ил.
19. Соколов Я.В. Основы теории бухгалтерского учета. - М.: Финансы и статистика, 2000. - 496 с.
20. Устинова Г.М. Информационные системы менеджмента: Основные аналитические технологии в поддержке принятия решений / Учеб. Пособие. - СПб.: Издательство "ДиаСофтЮП", 2000. - 368 с.
- 21.Чижевська Л. В. Бухгалтерський баланс: проблеми теорії і практики. - Житомир, ЖІТІ, 1998. - 408 с.
22. Шуренов Е.Л. Системы автоматизации бухгалтерского учета: классификация, построение, выбор / Под ред. А.В. Власова. - М.: Бухгалтерский учет, 1996.-160с.